

Чӣ тавр муносибати шумо ба ҳокимият
ояндаи шуморо муайян месозад

ТАҲРИР
ВА
ПУРРА КАРДАШУДА

ДАР ПАНОҲГОҲИ ҲАҚҚИ ТАОЛО

ҶОН БИВЕР

Муаллифи шоҳасари "Маҳв кардани Криптонит"

Дӯсти азиз,

Одамон дар ҳама ҷо азоб мекашанд, зеро онҳо нақша ва мақсади Худоро нисбат ба ҳокимият намефаҳманд. Мо дарк намекунем, ки Худо пешвоёни ҳам хуб ва ҳам бадро истифода мебарад, то дар мо беҳтарин ҷиҳатҳоро ошкор созад ва хислатамонро такмил, тарбия ва ташаккул диҳад, то ки мо дар хизмати Ё устувор ва қодир бошем. Вақте ки мо дар бораи муносибати муқаррарнамудаи Худо бо ҳокимият мефаҳмем, мо худро дар ҷое меёбем, ки новобаста аз он ки пешвоёни мо чӣ кор мекунанд ё намекунанд, мо осоиштагӣ, муҳофизат ва таъминот дорем.

Ҷараёни шумо дар Худо аз шумо вобаста аст. Бо қабул намудани қарор оиди итоат кардан ба онҳое, ки бар шумо қудрат доранд, шумо он ҷараёнеро, ки Худо барои шумо муайян намудааст, дарк мекунед ва иҷро хоҳед кард.

Ин китоб барои шумо тўҳфа аст. Боҷуръатона ин паёмро бо дигар имондороне, ки ба ҳамин рӯҳбаландӣ эҳтиёҷ доранд, мубодила кунед. Инчунин ба **MessengerX.com** таширф оред, то даҳҳо манбаъҳои тағйирдиҳандаи ҳаётро ба забони худ зеркашӣ ва кашф кунед.

Ман дуо мекунам, ки мо якҷоя дар қатори онҳое бошем, ки супориши ҷалол додани Худованди аҷиби моро иҷро менамоянд!

Бародари шумо дар Масеҳ,

MessengerX

Ҷон
JohnBevere@ymail.com

 Messenger
INTERNATIONAL

ДАР ПАНОҲГОҲИ ҲАҚҚИ ТАОЛО

Чӣ тавр муносибати шумо ба ҳокимият
ояндаи шуморо муайян месозад

ҶОН БИВЕР

Under Cover by John Bevere, Tajik
© 2024 Messenger International
MessengerInternational.org
Originally published in English as Under Cover

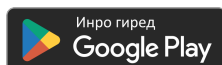
Additional resources in Tajik by John and Lisa Bevere are available for free download and video streaming at **MessengerX.com** and on the **MessengerX** App
To contact the Author: JohnBevere@ymail.com

This book is a gift from Messenger International and is
NOT FOR SALE

«Дар паноҳгоҳи Ҳаққи Таоло» Ҷон Бивер, ба забони тоҷикӣ
© 2024 Messenger International
MessengerInternational.org
Аввал бо забони англисӣ бо номи «Under Cover» нашр шудааст

Маводҳои иловагӣ аз Ҷон ва Лиза Бивер бо забони тоҷикӣ
барои ройгон зеркашӣ ва паҳн кардан дар **MessengerX.com** ва
барномаи **MessengerX** дастрас аст.
Суроғаи электронӣ барои тамос бо муаллиф: JohnBevere@ymail.com

Ин китоб аз «Мессенҷер Интернэшнл» тўҳфа аст ва
ФУРЎХТА НАМЕШАВАД.

Ман ин китобро ба писари нахустини худ
Эддисон Дэвид Бивер мебахшам.

“Писари бохирад падарро шод мекунад”.

- Масалҳо 10:1

Маънои номи ту “Маҳбуб, сазовори эътимод”.

Ҳаёти ту ба номат ва ба он чие ки дар ин китоб
навишта шудааст, мувофиқ аст. Баракатҳо ва
ваъдаҳои бойтаринро аз ҷониби Худо ҳамчун
мерос бигир, ва дурахши рӯи Ё минбаъд низ
бар ту соя гузорад. Бигзор умри дароз ва ҳаёти
фаровон дошта бошӣ.

Ману модарат туро дӯст медорем ва баракатёфта
аз он ҳастем, ки чунин писар дорем.

МУНДАРИҶА

ҚИСМИ 1. ЗЕРИ МУҲОФИЗАТ

1. Зери муҳофизат 1
2. Лагад задан ба сихак душвор аст 9

ҚИСМИ 2. ДАР ПАНОҲҒОҶИ ХУДО

3. Таърифи гуноҳ 27
4. Қуввати махфии шарорат 41
5. Оқибатҳои беитоати (қисми 1) 59
6. Оқибатҳои беитоати (қисми 2) 71
7. Ҷодушудагон 89

ҚИСМИ 3. ҲОКИМИЯТҲОИ АЗ ҶОНИБИ

ХУДО ГУЗОШТАШУДА

8. Оё Худо медонад, ки кӣ дар сари қудрат нишастааст? 107
9. Подшоҳро иззат кунед 125
10. Эҳтироми дучанд 143

11. Фармонбардорӣ ва тобеият	165
12. Чӣ мешавад, агар роҳбар ба ман гӯяд	181
13. Муносибати ноодилона	205
14. Худдоварӣ	229
15. Ягонагӣ	251
16. Дар бораи чизҳои гуногун	269
17. Имони бузург	291
18. Хотима	311
<i>Саволҳо барои муҳокима</i>	<i>314</i>

ҚИСМИ 1

ЗЕРИ МУҲОФИЗАТ

БОБИ 1

ЗЕРИ МУҲОФИЗАТ

*Ин аскар вақт сухани сахт, на ин ки
гуворо аст, ки озодӣ ва муҳофизати
бештарро меорад.*

Зери муҳофизат — ин калимаҳо метавонанд ба шумораи зиёди ҳолатҳо татбиқ карда шаванд. Агар бо забони бачагон сухан ронем, тасаввур кардан мумкин аст, ки кӯдак чӣ гуна хавфро ҳис карда, дар зери кӯрпа ё пушти падару модар пинҳон мешавад. Дар фаҳмиши шахрвандӣ ин метавонад шахре бошад, ки дар он тартиботро полис ё артиш таъмин мекунад. Ба худ метавон ҳайвонеро тасаввур кард, ки дар чаман, ғор ё паноҳгоҳи зеризаминӣ пинҳон шудааст. Ва шумо метавонед як оилаеро тасаввур кунед, ки дар зери боми хонашон аз тӯфон паноҳ ёфтаанд.

Аз овони бачагӣ тӯфонҳоеро, ки дар маҳалли мо зуд-зуд рӯй медоданд, ба хотир меорам. Аз тиреза мо дидем, ки чӣ гуна бо ҳамроҳии раъду барқи дурдаст абрҳои ғафсу сиёҳ пайдо мешаванд. Дар давоми чанд дақиқа тӯфони воқеӣ ба амал омад. Дар зери барқ ва чаппакзании раъду барқ борон борид ва мисли ҳазор донаи майда-чӯйда болои боми мо ба гурез

даромад. Ба туфайли тӯфон мо равшантар фаҳмидем ва эҳсос кардем, ки хонаи мо беҳтарин паноҳгоҳ аст. Ҳама чизи берун аз тиреза тар, сард ва аз зарбаҳои барқи даҳшатнок беҳимоя буд. Дар дохил хушк гарм буд ва дар ҳуҷраамон мо гӯё аз даҳшати тӯфон дур будем. Мо зери ҳимоя будем.

Дар идомаи андеша дар ин мавзӯё метавон мафҳуми нави калимаҳои *“зери муҳофизат”*, *“зери паноҳгоҳ”* ё *“зери сарпӯш”*-ро кашф кард. Ин калимаҳо метавонанд ба чораҳои амниятӣ барои нигоҳ доштани сирри шахсият ишора кунанд. Як агенти махфӣ метавонад дар байни душманони худ озодона ҳаракат кунад ва аз ҷониби онҳо нодида бимонад. Ҳукумат ба ӯ номи сохта ё лақаб медиҳад ва ӯ сокини лагери душман мешавад. Фарқ надорад, ки мо ин ибораҳоро ба кадом маъно истифода мебарем, қариб дар ҳар сурат онҳо мафҳумҳои *ҳифз* ва *озодиро* таҷассум мекунанд.

Чӣ гуна ин калимаҳо ба масеҳият алоқаманданд? Довуд менависад: “Он ки дар паноҳгоҳи Ҳаққи Таоло нишастааст, дар сояи Қодири Бечун хоҳад буд. Дар ҳаққи Худованд мегӯяд: “Ӯ паноҳгоҳи ман аст ва қалъаи ман; Худои ман аст, ки ба Ӯ таваккал мекунам” (Заб. 90:1, 2). Худо ваъда медиҳад онҳое, ки дар паноҳгоҳи Ӯ нишастаанд, муҳофизат кунад. Аммо аз калимаи аввалини ин оят “Он ки ... нишастааст” мо бо саволи муҳимтарин рӯ ба рӯ мешавем: кӣ дар паноҳгоҳи Ӯ нишастааст? Китобе, ки шумо дар даст доред, – ин ҷустуҷӯи ҷавоб ба ин савол. Ба ибораи дигар, онҳое, ки дар итоат ба қудрати Худо зиндагӣ мекунанд, ҳифз карда мешаванд.

Дар боғи Адан Одаму Ҳавво аз озодӣ ва муҳофизате, ки Худо ба онҳо дода буд, баҳравар буданд, вале бо интиҳоби роҳи беитоатӣ, онҳо муҳофизати Худоро аз даст доданд. Пас аз он онҳо дар чизи дигар онро ҷустуҷӯ карданд (Ҳас. 3:7). Итоат накардан ба ҳокимияти Худо инсониятро аз озодӣ ва муҳофизати он замон маҳрум кард.

Биёед инро муфасссалтар дида мебароем. *Ҳокимият* – калимаи на он қадар маъмул. Аммо ҳангоми рад кардан ё тарси он, мо муҳофизат ва манфиатҳоеро, ки ин қудрат медиҳад, фаромӯш мекунем. Мо онро рад мекунем, зеро мо онро бо чашми Худо намебинем. Бисёр вақт муносибати мо ба қудрат ба ман як воқеаеро ба хотир меорад, ки бо писари сеюми ман рӯй дод.

Вақте ки Александр ба синфи якум рафт, ӯ дар он ҷо таҷрибаи ногувортарини муошират бо муаллимаашро гирифт. Вай пайваста бо синф задухӯрд мекард – хашмгин мешуд ва худро гум мекард, аксар вақт ба талабаҳо дод мезад. Александр, ки табиати эҷодкор ва пурқувват буд, ки аз хомӯш будан як сухани изофӣ гуфтандро афзал медонад, аксар вақт дар маркази ғзаби ӯ қарор мегирифт. Тасаввуроти Александр дар бораи рафтор дар мактаб бо тасаввуроти муаллимааш мувофиқат намекарданд ва ӯ ҳамеша сабри ӯро месанҷид.

Пас аз дарс ману ҳамсарам зуд-зуд дар кабинети ӯ барои машварат қарор мегирифтем. Мо бо ӯ мушкилотро баррасӣ кардем ва ҳамзамон Алёро илҳом додем, ки ба қоидаву талаботи муаллим итоат кунад, аммо ҳамаи ин ба раванди таълим, ки дар чунин ҷаҳорҷӯбаи қатъӣ баста буд, ӯро нописанд кард.

Сипас мо ба иёлати дигар кӯчидем, ва Алё ба синфи дуюм гузашт. Муаллимаи нав тамоман баръакси муаллимаи пештара буд. Вай бо талабагон аз ҳад зиёд хушмуомила буд ва кӯшиш мекард, ки ба онҳо писанд ояд. Вай боварӣ дошт, ки Алё аз ҳама ҷолибтарин аст ва ӯ, ки кӯдаки хушмуомила буд, ҳамту ба ӯ ошиқ шуд, аммо дар айни замон ҳама чизро фаромӯш кард ва таҳсилро тарк кард. Ба назар чунин менамуд, ки писари мо тамоми норасоӣҳои таълими умумиро аз сар гузаронидааст, бинобар ин мо ӯро ба мактаби имтиёзнок гузаронидем, ки дар он таҳсилоти академӣ таъкид мешуд.

Дар он ҷо ӯро сарсонун саргардонии комил фаро гирифт. Вай аз ҷумлаи бачаҳои буд, ки дар ду соли аввали таҳсил ба

натиҷаҳои аъло ноил гардиданд. Акнун Алек таҳти парастории як муаллими хубу меҳрубон, вале дар айни замон саҳтгир буд. Даре нагузашта маълум шуд, ки ӯ аз дигар талабагон дар барнома ақиб мемонад. Ва боз воҳӯриҳои зуд-зуд, вале ҳоло самараноктар бо муаллим оғоз ёфт. Ману Лиза ба таҳсили ӯ бештар аҳамият медодем. Вақте ки тамоми рӯз дар мактаб ҳастӣ, ва бегоҳҳо падару модар дар болои сар истода, вазифаи хонагиро назорат мекунанд, ин метавонад ҳар касро ташвиш диҳад. Алек худро ба худ пӯшида, гиря мекард, баъзан ҳатто ҳис мекард, ки дар қаъри варта қарор дорад, гарчанде ки дар асл муваффақият дар таҳсилаш маълум буд.

Рӯзе ӯ ба ҳолати эҳсосоти дучор шуд. Бародаронаш ба шабнишинии роликҳои мактабӣ рафтани буданд, ва ӯ маҷбур шуд, ки дар хона бимонад ва кори синфиро, ки ӯ ҳангоми дарс ба охир нарасонида буд, анҷом диҳад. Акнун ӯ маҷбур буд, ки чунин як воқеаи муҳимро аз даст диҳад! Ба ҷуз нишаста гиря кардан, дигар коре набуд. Вақти он расидааст, ки падар бо писараш сӯҳбат кунад. Якчанд суҳан барои ман кифоя буд, то муайян кунам, ки мушкилот дар чист. Ҳама чиз ба назари Алек комилан ноумед менамуд, ашки навмедӣ аз чашмонаш ҷӯйборон мерехт, аз гуфтаҳои падараш чизе шунидан намерехт. Каме таваққуф шуд, ҳардуи мо дигар суҳане надоштем, ӯ ҳамту бо сари овезон нишаста, ғуррон мекард.

Ман ҳеҷ гоҳ фаромӯш намекунам, ки пас аз он чӣ рӯй дод. Алек қадашро рост кард, бо кадом роҳе тамоми оромии худро ҷамъ кард, ашқхояшро пок кард ва сипас бо чашмони калони қаҳваранги шоколадии худ ба ман нигарист ва боварии қатъӣ зоҳир кард: вай фикре дошт, ки бояд тамоми мушкилотро ҳал кунад ва ашқхояшро абадан хушк кунад. Вай рост дар рӯ ба рӯи ман истода, дастонашро болои синааш часпонда, бо тамоми ҷиддият гуфт: “Падарҷон, ман ба ту чизе гуфтаниам. Оё аз синфи ман Ҷессикаро дар хотир дорӣ... вай ба духтурон бовар

намекунад!” Каме дудила шуду илова кард: “Ана, падар, ман ба муаллимон бовар надорам”.

Ман қариб хандидам, аммо онро сари вақт нигоҳ доштам. Барои ман суҳанони ӯ ҳайратовар буданд. Ва ӯ идома дод: “Агар Чессика ба духтурон бовар накунад, ман ҳамту ба муаллимон бовар намекунам”. Акнун ман дигар худро дошта натавонистам. Агар ба таври дигар мегуфт, барои ман хандаовар намешуд, вале бо оҳанги як одами хаставу дилсард гуфт. Вай воқеан фикр мекард, ки маро ба ваҳйи наवे оғоз кардааст, ки метавонад ҳамаи мушкилоти ӯро ҳал кунад. Ҷиддияти ӯ рафтори шоҳидро дар суд ба хотир меовард.

Албатта, ман кӯшиш кардам, ки ба ӯ фаҳмонам, ки ҳоло бе ин муаллимон дар кучо мебуд. Ман ба ӯ таассуроти худро дар бораи Ангола, ки соли гузашта дар он ҷо кӯдакони гуруснаро меҳӯрондам, нақл кардам. Ин бачаҳо дар ҷаҳон ҳама чизро медоданд, то ба ҷои Александр бошанд! Онҳо дар ҳар як имкони гирифтани маълумот талош мекарданд ва мефаҳмиданд, ки дар он вақт онҳо оилаҳои худро хӯронда метавонанд. Пас аз шарҳи тӯлонии ман, ӯ бо дили нохоҳам фалсафаи нави худро тарк карда, ба дарсҳои худ баргашт.

Дар тӯли чанд ҳафтаи оянда, вақте ки ман дар бораи сӯҳбати худ мулоҳиза карданро идома додам, ман монандиро байни рафтори писарам ва муносибати одамон нисбати ҳокимият муайян кардам. Дар ҳаёти ҳар яки мо таҷрибаи ногуворе, ки бо мақомот алоқаманд аст, кофӣ аст. Барои баъзеҳо сардор хеле дағал буд; дигарон мисли Александр ба хулосае омадаанд, ки мақомот танҳо сатҳи роҳи кайфу сафо ё он чие, ки барои ҳудашон беҳтар мешуморанд, мебошанд, ҳол он ки дар асл ба онҳо роҳбарону мураббӣни аҷоиб роҳбарӣ мекунанд. Аз чунин таҷрибаҳо муносибати хеле муайян ташаккул меёбад: *“Ман ба мақомот бовар надорам” ё “Ба ҳеҷ ҳокимият ӣтоат намекунам, магар ин ки аввал бо он розӣ нашавам”.*

Аммо ба ин ҳама Худо чӣ гуна нигоҳ мекунад? Оё мо бояд ба мақомот итоат кунем, ҳатто вақте ки онҳо ноадолатона рафтор мекунанд? Ва агар ҳукумат дар ботлоқи фасод бошад, чӣ мешавад? Чӣ мешавад, агар ба мо гӯянд, ки кореро, ки ба назари мо нодуруст аст, иҷро кунем? Чӣ мешавад, агар мо маҷбурем гуноҳ кунем? Ин сарҳад дар кучост? Ва ба ҳар ҳол, чаро мо бояд итоат кунем? Оё аз ин ягон ғоида ҳаст? Оё моро танҳо Рӯҳулқудс раҳнамоӣ карда наметавонад?

Каломи Худо ба ҳамаи ин саволҳо ҷавоб медиҳад. Ман боварӣ дорам, ки ин яке аз муҳимтарин китобҳост, ки Худованд ба ман барои навиштан супориш додааст, зеро он сабабҳои аслии мушкилоте, ки имондорон дар калисо бо онҳо рӯ ба рӯ мешаванд, ҳал мешавад. Сабаби суқути Иблис чист? Исён. Чаро Одам афтод? Аз сабаби исён. Чӣ бисёр одамонро дар ҳаёти худ бо Худо гумроҳ мекунад? Исён. Ва бадтарин чиз дар ин ҳама ин аст, ки дар аксари мавридҳо исён дар аввал ошкор нест, балки базӯр эҳсос мешавад.

Дар ин китоб ман хатогиҳои худамро мисол меорам. Ман як пешвои қудратталаб нестам, ки як хоҳиш дошта бошад: гӯсфандон, ёварон ё оилаашро маҷбур месозад ба итоаткорӣ. Ман ёрдамчиёни олиҷаноб ва оила дорам. Ман шубон нестам. Пас, ман ҳамчун шахсе менависам, ки хатоҳои зиёд ё аниқтараш гуноҳ кардааст. Дар солҳои 1980-ум ман дар ду хизматгузори масеҳии байналмилалӣ иштирок доштам ва бар асоси таҷрибаҳои худ дар ин давра, ман аксари мисолҳои ғамангези худро ба шумо нақл мекунам. Дар ҳар яке аз ин мавридҳо ман сад ғоида боварӣ доштам, ки ман ҳақ ҳастам, ҳарчанд, чунон ки маълум шуд, дар асл ман хато кардаам. Ман аз Худовандамон хеле миннатдорам, ки Каломи Ӯ ниятҳои маро ошкор кард.

Аз самими қалб таманно дорам, ки аз ҳама мушкилиҳои ман дарси ибрат бигиред ва дар оянда аз чунин хатогиҳо худдорӣ намоед. Дуо мекунам, ки аз аблаҳии ман баҳра ва

ҳикмати Худо бигиред ва натиҷаи судманд бигиред. Зеро ҳақиқат ва таҷрибае, ки пас аз ин ҳама ба ман омада буд, дар ниҳоят барои ман муфид ва хеле аҷиб буд. Тавассути тавба ҳисси амният ва қонеъ кардани ниёзҳои ман пайдо шуд.

Ман боварӣ дорам, ки дар ҳаёти шумо низ ҳамин чиз метавонад рӯй диҳад, вақте ки шумо саёҳати худро тавассути ин китоб оғоз мекунед. Вақте ки шумо мисолҳоро аз Китоби Муқаддас ва ҳаёти ман меомӯzed, ба дили шумо нур мепешад. Баъзе чизҳо танҳо эътимоди шуморо ба он чизе, ки шумо аллакай медонед, мустаҳкам мекунанд, дар ҳоле ки чизҳои дигар шуморо озод мекунанд. Дар ҳар сурат, ман дуо мекунам, ки Каломи Ӯро дар фурутанӣ қабул кунед, ин хоҳиши самимии дили ман аст.

Вақте ки бо инкор кардани ҳақиқат рӯ ба рӯ мешавем, мо метавонем яке аз ду роҳро интиҳоб кунем: мисли Қобил писари Одам сахтдил шавем ва саркашӣ кунем ва ваҳйеро бигузorem, ки ба он сахт ниёз дorem (Ҳас. 4); ё худамонро фурутан созем ва шикаста шавем, мисли Довуд, ки Нотон мазаммат карда буд, ва бигузorem, ки дард ва тавба моро ба сатҳи нави хислати масеҳӣ бардорад (2 Под. 12). Кӯшиш кунед, ки ба намунаи Довуд пайравӣ кунед ва мағруриро, ки шуморо аз нақшаи Худо, ки пур мекунад ва муҳофизат мекунад, дур нигоҳ медорад, рад кунед.

Вақте ки шумо ба ин сафар мебароед, дар хотир доред, ки баъзан сухани сахт, на сухани гуворо, дар ниҳоят озодӣ ва муҳофизати бузургтаринро меорад. Боре вақте ки ман кӯдак будам, вақте ки ман бояд эм карда мешудам, яке аз дӯстонам ба ман гуфт, ки ин хеле дард мекунад. Пас аз ин ман қарор додам, ки ба ҳар ҳол аз сӯзандору худдорӣ кунам. Ду ҳамшираи калонсол маро боздошта натавонистанд ва дар ниҳоят маро ба ҳолам гузоштанд. Баъдан падару модарам маҷбур шуданд, ки ба ман фаҳмонад, ки агар ваксинаи зидди сил гузаронида нашавад, чӣ мешавад. Ман аллакай дида

будам, ки хоҳари ман аз бемории саратон вафот кард, бинобар ин ман медонистам, ки онҳо танҳо барои ман беҳтаринро мецоҳанд. Ман фаҳмидам, ки сӯзандору каме дард мекунад, аммо он маро аз дарди сахтаре, ки аз бемории хатарнок ва эҳтимолан марговар ба вуҷуд омадааст, наҷот медиҳад. Инро дарк карда, бо майли том ба нуқтаи тиббӣ баргаштам ва онҳо ба ман сӯзандору карданд. Ҳангоми дучор шудан бо ҳар гуна “эмкунӣ”-и ҳақиқати Каломи Худо ин мисолро дар хотир нигоҳ доред. Бидонед, ки роҳҳои Падари Осмонӣ комил аст. Он чизе ки баъзан вақт метавонад зараровар ба назар расад ё озор диҳад, дар асл нияти Ӯ барои муҳофизат, баракат ё наҷот додани ягон каси дигар аст. Ҳеҷ гоҳ фаромӯш накунад, ки муҳаббати Ӯ ба мо пок, комил ва беохир аст!

Пеш аз ба саёҳат баромадан, биёед дуо мекунем:

“Падари Осмонӣ, ман ҳақиқатро бештар аз лаззату ҳаловат металабам, бинобар ин ман дилу ҷонамро ба дастӣ Ту мегузорам, зеро медонам, ки роҳҳои Ту комил аст. Ту маро ҷунон дӯст медорӣ, ки ба ман он чизеро, ки барои Ту аз ҳама муҳим буд, фиристодӣ, Писари Худ, Исоро, ки дар салиб ҷон дод, то ҳаёти ҷовидонӣ дошта бошам. Агар муҳаббати Ту ба ман ин қадар қавӣ бошад, бешак Ту омодаӣ кореро, ки дар ҳаёти ман оғоз кардӣ, анҷом диҳӣ. Ман хоҳиш мекунам, ки бо Рӯҳи Худ бо ман сухан гӯӣ ва ҳангоми хондани ин китоб ба ман роҳҳои Худро барои ҳаёти ман нишон диҳӣ. Чашмону гӯшамро бикшо, то Каломи Тӯро бубинам ва бишнавам. Исоро ба ман боз ҳам равшантар аз пештара ошкор кун. Пешакӣ ба Ту ташаккур мегӯям, ки ба воситаи суханони Худ дар ин китоб дар ман чӣ кор мекунӣ. Ба номи Исо, ман барои ин дуо мекунам. Омин”.

БОБИ 2

ЛАГАД ЗАДАН БА СИХАК ДУШВОР АСТ

*Агар шумо ба таври демократӣ фикр
кунед, принципҳои Подшоҳиро фаҳмидан
душвор аст.*

Холо дар назди ман як кори душворе истодааст, ки ҳалли он шояд бе ғайзи Худо ғайриимкон аст. Ман дар навбати худ кӯшиш мекунам, ки ба шумо эҳтироми ҳукуматдоронро омӯзам, зеро дар ҷаҳон беқонунӣ рӯз аз рӯз зиёд мешавад. Аксари он чизе, ки ман дар китоби худ мегӯям, бар хилофи тарзи фикрронии ҷаҳон хоҳад буд. Чӣ қадар роҳҳое таҳия шудаанд, ки моро ба ҳақиқатҳои асосии Каломи Худо манфӣ мегардонанд! Аммо ин маҳз тактикаи шайтон, душмани ҷонҳои мо, ки дӯст медорад, он чиро, дар ниҳоят моро ба ғулумӣ мебарад, ҷолиб ва ҳатто муфид тасвир кунад, ва баръакс, ҳар чизе ки ба мо озодӣ медиҳад, ӯ ҳамчун ғулумӣ нишон медиҳад.

Боғи Аданро ба ёд оред – ҳиллаи шайтон бенуқсон кор мекард ва аз он вақт инҷониб он ҳеҷ гоҳ тағйир наёфтааст.

Барои ҳамин моро доимо огоҳ мекунанд: “Эй бародарони маҳбуби ман, фирефта нашавед” (Яъқ. 1:16) ва “худро ба ин дунё ҳамшакл насозед, балки ба воситаи таҷдиди ақлатон шакли тозае ба худ бигиред, то дарк кунед, ки иродаи нек, писандида ва комили Худо чист” (Рум. 12:2).

Ман ба таҷрибаи худ таъя карда мегӯям, ки намоёндагони ғарб (аҳолии мамлакатҳои демократии Амрико ва Аврупои ғарбӣ) – одамон, ки аз ҳама бештар ба ҳақиқати Каломи Худо муқобил мебароянд. Агар шумо ба таври демократӣ фикр кунед, принципҳои Подшоҳиро фаҳмидан душвор аст. Дар демократия ҳеҷ бадӣ нест ва хуб аст, агар давлат бо принципҳои он зиндагӣ кунад, аммо он барои ин ҷаҳон офарида шудааст, ва Подшоҳии Худо (ва мо бояд инро дар хотир дорем) маҳз подшоҳиест, ки Подшоҳ сарварӣ мекунад ва дар он мафҳумҳои иерархия, қоидаҳо ва қудрат мавҷуданд. Қонунҳои Подшоҳии Ёро бекор кардан мумкин нест, онҳо зери таъсири афкори ҷамъиятӣ, овоздиҳӣ ё тадқиқоти иҷтимоӣ нестанд. Ин қонунҳоро ислоҳ кардан мумкин нест, тавре ки мо барои ҳудамон мувофиқ меҳисобем, чунон ки Ҳавво кӯшиш кард, ки кунад. Бинобар ин чунон ки Самуил “...таомули подшоҳиро ба қавм баён намуда, дар китобе навишт” (1 Под. 10:25), имрӯз ба мо низ бояд принципҳои подшоҳиро омӯзонд, зеро ҷомеаи мо онҳоро ба мо талқин намекунад.

Агар мо, ҳамчун имондорон, кӯшиш кунем, ки ба ҳокимият аз рӯи принципҳои тафаккури фарҳанги худ муносибат кунем, пас дар беҳтарин ҳолат ҳудамонро бесамар ва дар бадтарин ҳолат дар зери хатари калон хоҳем дид. Вақте ки мо аз Сарчашмаи ҳаёти ҳақиқӣ дур мешавем, мо метавонем ҳам каналҳои баракат ва ҳам муҳофизати худро аз даст диҳем. Инро метавон ба шахсе монанд кард, ки ҳаёти худро ба бейсбол бахшидааст, вақте ки Худо ёро ба чемпионати футбол омода кардани буд ва ё ба шахсе, ки кӯшиш мекунад, ки асбоби барқиро истифода барад, ки ба розетка пайваست нашудааст.

Имрӯзҳо, агар мо бо мақомот розӣ набошем, метавонем аз ин шикоят кунем ё эътироз кунем. Дар ниҳоят ҳукумат бояд “аз халқ, тарафдори халқ ва барои халқ” бошад, дуруст? Ин ва дигар принципҳои тафаккури демократӣ дар масеҳияти муосир паҳн шуда, бисёриҳоро ба рафтани роҳи фиреби ҳудидоракунӣ маҳкум кардаанд. Чи қадаре ки бештар бошад, мо аз таъна ба мақомот ба муқобилияти ошкоро мегузарем. Дар натиҷа одамоне пайдо мешаванд, ки ба дараҷаи олии беҳурматӣ нисбат ба ҳокимият расида, онро тамоман нодида мегиранд. Ин нишон медиҳад, ки онҳо тарси Худоро гум кардаанд.

Аммо ҳеҷ яке аз ин равишҳо наметавонад озодие, ки мо меҷӯем, биёварад. Зеро Навиштаҷот меғӯяд:

Агар онҳо гӯш кунанд ва Ёро ибодат намоянд, рӯзҳои ҳудро дар хушбахтӣ мегузаронанд, ва солҳои ҳудро дар хурсандӣ. Ва агар гӯш накунанд, ба дами шамшер нобуд мешаванд, ва бе он ки донише пайдо кунанд, мемиранд (Айюб 36:11, 12).

“Ёро” – ба ҷуз Худо нест. Ба ваъда аҳамият диҳед: таъмини эҳтиёҷот ва ҳимоя бар ивази итоат ба қудрати Ё. Ҳамчунин ба хатаре таваҷҷӯҳ кунед, ки онҳоеро, ки ҳокимони болои онҳо истодаро нодида мегиранд, интизоранд. Озодие, ки мо дар муқовимат ба ҳукуматдорон меҷӯем, дар асл озодӣ нест, ки аз итоат накардан ба онҳо иборат аст. Зани ман як мақол дорад: “Озодӣ – дар итоат, ғуломӣ – дар исён”. Ин суханон ҳар чизеро, ки мо дар Китоби Айюб хондаем, ифода мекунанд.

Баъзеҳо метавонанд бигӯянд: “Ман танҳо ба Худо итоат мекунам, на ба одам, хусусан агар бо ӯ розӣ набошам”. Дар ин ҷо тарбияи нодуруст ва муносибати калисо ба мо зарари ҷиддӣ мерасонад. Мо наметавонем итоаткориҳои ҳудро ба ҳокимияте, ки аз Худо мерос гирифтаем, аз итоати мо ба ҳокимияте, ки Ё додааст, ҷудо кунем. Ҳама қудрат аз Ёст! Бингаред, ки Навиштаҷот чӣ таълим медиҳад:

Ҳар шахс бояд ба ҳокимиятҳои боло итоат кунад; зеро ҳеҷ ҳокимияте нест, ки аз Худо набошад, ва ҳокимиятҳои мавҷуда аз ҷониби Худо барқарор шудаанд. Бинобар ин ҳар кӣ ба ҳокимият муқобилат кунад, бар зидди амри Худо исён кардааст; ва исёнгарон гирифтори маҳкумият хоҳанд шуд (Рум. 13:1, 2).

Ин порча махсусан ҷолиби диққат аст ва дар ин бора бисёр мулоҳиза кардан лозим аст. Баъдан онро муфассалтар баррасӣ хоҳем кард, вале ҳоло меҳомам дар бораи нуқтаҳои зерин ибрози назар кунам: аввалан, ҳамаи ҳокимон аз ҷониби Худо таъин шудаанд. Ҳеҷ кас наметавонад ҷои қудрати қонуниро берун аз иродаи Худо гирад. Мо бояд инро як бор омӯзем. Сониян, бар зидди ин ҳукуматдорон исён кардан ин бар зидди амри Худованд, яъне Худи Худо исён кардан аст, ва касоне, ки ин корро мекунанд, бар худашон ҳукм мекунанд. Мо бояд дар хотир дошта бошем, ки муаллифи ин сатрҳо Падари мост, на як раҳбари қудратталаб, зеро “тамоми Навиштаҳо аз рӯи илҳомии илоҳист” (2 Тим. 3:16). Имрӯз бисёр масеҳиён чунин фикр мекунанд: “Ман танҳо ба Худо итоат мекунам, на ба ҳукуматдорон”. Онҳое, ки чунин фикр мекунанд, ба Он Касе, ки Худованд меноманд, муҳолифат мекунанд. Дар хотир доред, ки Исо ба Шоул (ки баъдтар Павлус мешавад) гуфта буд: “Лағад заданат ба сихак душвор аст” (Аъм. 9:5). Дар он рӯзҳо деҳқонон аз сихак, ё ҳавасмандгардонӣ, истифода мебарданд. Ин сӯтуни росте буд, ки дарозияш тақрибан 2,5 метр буда, аз дарахти булут ё дигар чӯби тобовар сохта шуда буд, ки қаблан аз он пӯст тоза карда мешуд. Ба як нӯги он хӯшаи тез меҳ зада мешуд, ки деҳқон ҳангоми шудгори замин бо он барзаговро меронд. Барзагов, албатта, ба чунин асбобе, ки метавонад дарди саҳт расонад ва ҳатто захмдор кунад, тоб оварда наметавонист. Аз ин рӯ, дар замони Павлус ин масал барои тавсифи бефоида будани муқовимат ба ҳокимияти боло истифода мешуд.

Онҳое, ки ба қудрати Худо муқобилат мекунанд, ҳам мисли Павлус пеш аз вохӯрӣ бо Исо ва ҳам бавосита, яъне ба қудрати аз ҷониби Ё супурдашуда, дар ниҳоят дар дасти Худо дучори мушкилот хоҳанд шуд. Аммо аксар вақт ин моро бознамедорад, ва мо барои худ ягон ҳулоса намебарорем, балки якравона дар мавқеи худ истодагарӣ мекунем, чунон ки ман боре карда будам.

ТАҶРИБАИ ҲАЯҶОНОВАР

Вақте ки ман дар бораи дард ҳарф мезанам, ман ҳамеша дар хотир дорам, ки ман чӣ қадар дард доштам, то эътироф кунам, ки муқобилият ба қудрати ваколатдор муқобилат кардан ба қуввати Худост. Ин дар шуури ман мустаҳкам ҷой гирифта, як навъ ёдгории аблаҳии одаме гардид, ки ба муқобили ҳукмронӣ меравад.

Дар миёнаҳои солҳои 1980-ум ба ман дар калисои бузурги байналмилалӣ хидмати шубони ҷавононро пешниҳод карданд. Пас аз он ки дар ҳақиқи ман дуо гуфтанд ва таъин шудам, ин хидматро ҳамчун хости Худо қабул кардам.

Ман аз эҳсосот фаро гирифта шудам, зеро ман ҳеҷ гоҳ дар хизматгузории ҷавонон кор накардаам, вале худро дар дастаи яке аз калисоҳои босуръат рушдбанда ва бонуфузтарин дар тамоми Амрико дидам. Ман аз шитобон хондан ва омӯхтани китобҳои гуногун ва китобҳои таълимӣ бахшида ба хизматгузории ҷавонон оғоз кардам. Яке аз китобҳоро як шубони калисои Луизиана навишта буд, ки барномаи аҷиби ҷавононро таҳия кардааст. Ман аз котибам хоҳиш кардам, ки ба он калисо занг зада, бифаҳмад, ки оё ман метавонам ба назди онҳо парвоз кунам ва бо онҳо бимонам. Роҳбарони он ба хоҳиши ман зуд ҷавоб доданд ва мо омадани маро тартиб додем.

Баробари омадан, шони чоршанбе маро февран ба хизматгузории ҷавонон даъват карданд. Он чизе, ки дар он ҷо

дидам, маро ба ҳайрат овард. Онҳо толори ҷавонони худро бо 1500 ҷойи нишаст доштанд ва он қариб пур буд! Онҳо бозӣ намекарданд ё паёмҳои созишкоронаро гӯш намекарданд; мавъизаҳо пур аз муқаддасот ва қудрат буданд. Дар ин ҷамъомадҳо ҷавонон бо камоли мамнуният иштирок мекарданд. Ман аз чизи дидаам мутаассир шудам ва боварӣ ҳосил кардам, ки аз ин одамон бисёр чизҳоро омӯхтан мумкин аст.

Рӯзи дигар бо роҳбарони хизматгузорӣ вохӯрдм. Боз ба он чизе, ки дидам, бовар надоштам. Онҳо бинои маъмурии худ, ду котиби ҷавонон ва чор шубонҳои пурравақти ҷавонон доштанд. Дар давоми ду рӯзи оянда ман дар ҷамъомадҳои ин чор шубон иштирок кардам. Статистика аҷиб буд. Он вақт онҳо дар хизмати мактаб 1250 нафар ҷавонон буданд ва ин рақам бо суръат меафзуд.

Ҳар яке аз чор шубон ба ман як чизро гуфтанд. Муваффақияти хизматгузорӣ, ба гуфтаи онҳо, дар ташкили ба ном “шабнишиниҳо” аст, ки ҳар шаби ҷумъа дар зиёда аз сад ҷои шаҳр барпо мегардид. Шабнишиниҳо ҷуз гурӯҳҳои хонагӣ чизе набуд, ки ҳадафашон раҳнамоии ҷавонон ба сӯи наҷот буд.

Идея хеле содда, вале дар айни замон амиқ буд. Ҷавонони наҷотнаёфтаре ба ҷамъомади калисо ҷалб кардан душвор аст, даъват кардани онҳо ба шабнишинӣ хеле осонтар аст. Дар давоми ҳафта ҳар як аъзои гурӯҳи ҷавонон кӯшиш мекард, ки бегоҳии ҷумъа касеро аз мактаб пайдо кунад ва даъват кунад. Дар ин шабнишинӣ ҷой менӯшиданд, сӯхбат мекарданд ва мусиқии масеҳии муосирро гӯш мекарданд; он гоҳ роҳбари гурӯҳ, одатан донишҷӯи мактаби миёна ё коллеч, ба муҳокимаи муташаккилонаи мавзӯҳои гуногуни Китоби Муқаддас оғоз карда, оҳиста-оҳиста сӯхбатро ба мавзӯи наҷот равона мекард. Сипас ба онҳое, ки омада буданд, имконият медод, ки аз гуноҳҳои худ тавба кунанд ва ҳаёти худро ба Исои Масеҳ бахшанд. Дар натиҷа, бисёре аз онҳое, ки бори аввал

омада буданд, начот меёфтанд. Ба онҳо дар бораи зарурати муошират бо имондорон ва рафтан ба калисо гуфта шуда, бо онҳо суроға ва рақамҳои телефонро мубодила карда, онҳоро ба ҷамъомади ҷавонон даъват мекарданд.

Ман дар яке аз ин шабнишиниҳо иштирок кардам ва аз дидани он, ки чӣ тавр якчанд донишҷӯён ҳаёти худро ба Исо бахшиданд, илҳом гирифтам. Ба калисои худ баргашта, ман он чизеро, ки ёрдамчи ман ва ман дар он ҷо омӯхтем, нақл кардам. Мо дуо кардем ва ҳис кардем, ки мо бояд дар гурӯҳи худ низ ҳамин тавр кунем. Пас аз яке аз ҷамъомадҳои рӯзи якшанбе, дар таваққуфгоҳ, ман бо шавқ диди худро ба шубони калон нақл кардам. Ё маро рӯҳбаланд карда, гуфт: “Бисёр хуб, бародар. Амал кун!”

ҲАШТМОҲАИ НАҚШАКАШӢ ВА КОР

Вақте ки ман дуо мекардам, Худо ба ман нақшае дод. Ба ман лозим омад дар ин хизматгузори фавран мактаби тайёр кардани роҳбаронро ташкил кунам. Ман дар ин бора шомӣ сешанбе ба гурӯҳи ҷавонон хабар додам ва субҳи якшанбеи дигар ҳафтод нафар ба дарсҳои роҳбарӣ ҳозир шуданд. Дар давоми шаш моҳи минбаъда ман дар ин дарсҳо ҳафтае як маротиба дарс дода, ба ҷавонон принципҳои роҳбарӣ: садоқат, муқаддасӣ, фидокорӣ, хидмат ба дигарон ва рӯёро таълим меодам.

Пас аз панҷ моҳ боз дар дуо Худованд ба дили ман гуфт: *“Аз синфи худ бисту чор нафарро интихоб кун ва шогирдгиро бо онҳо оғоз кун, аз онҳо ту роҳбарони аввалини худро барои шабнишиниҳо интихоб хоҳӣ кард”*. Ва ман фавран ба омода кардани пешвоён барои насли аввали гурӯҳҳои хонагии мо шурӯъ кардам.

Дар давоми ду моҳи оянда ман ин пешвоёнро барои шабнишиниҳои гурӯҳи хонагӣ таълим додам ва диди худро дар бораи ин шабнишиниҳои сешанбе дар ҷамъомадҳои умумии

ҷавонон нақл кардам. Якҷоя бо ёрдамчиам барои роҳбарон барномаи таълимӣ тартиб додем ва илова бар ин, бисёр масъалаҳои заруриро, аз қабили дарёфти ҷойҳои баргузори шабнишиниҳо, тақсими шаҳр ба ноҳияҳои мактабӣ ва индексҳои почта, инчунин роҳҳои тақсими гурӯҳҳо ва усулҳои таълими тайёр кардани навимондорон, ҳал намудем. Мо ҳама чизро танҳо бо як мақсад – расидан ба ҷонҳои наҷотнаёфта, ки дар атрофи мо зиндагӣ мекунанд, додем.

Ҳар яки мо ҳаяҷон ва шодиро эҳсос мекардем. Ин рӯё аз роҳбарон ба иштирокчиёни қаторӣ дар хизматгузори ҷавонон интиқол дода шуд. Ҷавонон аллакай гуфтанд, ки аввал кихоро ба шабнишиниҳо даъват хоҳанд кард. Мо дуо мекардем, ки Худо ба дилҳои одамон таъсир расонад ва онҳо фаҳманд, ки онҳо ба Исо ва наҷот ниёз доранд. Ману ёрдамчи ман аллакай дар хаёли худ дар ҷамъомадҳои рӯзи сешанбе толореро дидем, ки аз 2500 нафар ҷавонон пур шудааст. Мо ба ин рӯё ва хоҳиши ба амал баровардани он водор карда шудем.

ҶАМЪОМАДЕ, КИ МАН ҲЕЧ ГОҲ ФАРОМУШ НАМЕКУНАМ

То оғози шабнишиниҳои аввалини ҷавонон се ҳафта монда буд; чун одат, ман ба вохӯриҳои ҳарҳафтаинаи шубонон мерафтам, гумон намекардам, ки дар он ҷо чизе мешунавам, ки ба он комилан омода набудам. Ва дар яке аз ин ҷамъомадҳо шубони калон бо ёздаҳ ёрдамчиаш як сӯхани комилан аҷиб гуфт: “Азизон, Рӯҳулқудс ба ман ошкор кард, ки дастури ин калисо ин аст, ки мо гурӯҳҳои хонагӣ надошта бошем. Аз ин рӯ, ман мехоҳам, ки шумо тамоми вохӯриҳои хона ба хонаи аъзои калисоро бекор кунед”.

Ман ба гӯшоям бовар накардам. Ин бояд ягон иштибоҳ ё нофаҳмӣ бошад. Ман ва ёрдамчи ман ба якдигар бо нигоҳи ҳайрон нигаристем, ӯ низ дар ҳолати ногувор буд. Худро тасалли додани шудам, ки гӯё *вай ҷавононро дар назар*

надорад... Ў фақат дар бораи дигар шубонҳо сухан меронад. Шубонҳои одамони муҷаррад, шубонҳои пиронсолон, шубонҳои ҷуфтҳои оилавӣ ва дигар шубонҳо – ҳама гурӯҳҳои хонагӣ мебуданд, аммо корхояшон на он қадар хуб пеш мерафт ва ба гурӯҳҳои худ мисли мо аҳамият намедоданд. Илова бар ин, ман аллакай чанд моҳ пеш дар таваққуфгоҳ бо шубони калон дар ин мавзӯ сӯҳбат кардам ва ӯ ба ман гуфт: “Амал кун”. Ман боварӣ доштам, ки хизматгузориҳои ҷавонон бояд берун аз ин мораторий бимонад.

Ман дигар сабр карда натавонистам ва пурсидам: “Мебахшед, шубон. Шумо ба ҷуз аз хизматгузориҳои ҷавонон гуфтани будед, дуруст?” Ӯ ба ман нигоҳ карда, гуфт: “Ҷон, Рӯҳулқудс ба ман гуфт, ки дастури ин калисо ин аст, ки мо гурӯҳҳои хонагӣ надошта бошем”.

Ман боз гап задам: “Шубон, дар хотир доред, ки чанд моҳ пеш ман ба он гурӯҳи ҷавонон дар Луизиана парвоз кардам? Онҳо аллакай дар хизматгузориҳои худ 1250 донишҷӯ доранд ва ҳамаи чор шубон ба ман гуфтанд, ки ин аз ҳисоби гурӯҳҳои хонагии онҳост”. Шубони калон ба ман нигариста, ҷавоб дод: “Ҷон, Рӯҳулқудс ба ман гуфт, ки дастури ин калисо ин аст, ки мо гурӯҳҳои хонагӣ надошта бошем”.

Ва ман таслим нашудам, матонати ман афзуд, як фикр дар сарам чарх мезад: *вай намефаҳмад*. Ман як далели дигаре пеш овардам: “Шубон, ҷавонони наҷотнаёфтаре ба калисои мо рафтан душвор аст, аммо мо метавонем тақрибан ҳар як донишҷӯи коллеҷро ба шабнишиние даъват кунем, ки, тавре ки ман чанд моҳ пеш фаҳмондам, он гурӯҳи хонагӣ буда метавонад, ки ҳадафаш – наҷот додани одамон”. Вай такрор кард: “Ҷон, Рӯҳулқудс ба ман гуфт, ки дастури ин калисо ин аст, ки мо гурӯҳҳои хонагӣ надошта бошем”.

Ман сабру тоқатамро аз даст дода, ба баҳс даромадам: “Аммо, шубон, мо метавонем 2500 донишҷӯро биёварем. Мо

метавонем тамоми ҷавонони Орландо дар Флоридаро наҷот диҳем!” Ў ҳамон суҳанонро такрор кард. Ман понздаҳ дақиқаи дигар дифоъ кардани мавқеамро идома додам. Ҳама дар ҳуҷра эҳсос карданд, ки шиддат баланд мешавад. Хушбахтона, барои ман, танҳо суҳаноне, ки аз шубон баромад, он чизе буд, ки ӯ бовар дошт, ки Худо ба ӯ гуфтааст.

Дар охир ман гапро бас кардам, ҳарчанд ҳама чиз дар дарун ҷӯш мезад. То охири ҷамъомад ман чизе нашунидам. *“Мо ҳашт моҳ боз дар ин бора кор мекунем. Ў медонист, ки мо ин корро мекунем; ман дар ин бора ба ӯ чанд моҳ пеш гуфта будам. Чӣ тавр ӯ метавонад механизмеро, ки бояд садҳо, ҳатто ҳазорҳо одамонро ба Малакути Худо биёрад, боздорад? Ў ҳаракати Худоро бозмедорад! Ба ҷавонон чӣ мегӯям? Пешвоёни ман чӣ фикр хоҳанд кард? Ман дар Луизиана будам. Ин сарфи пул ва вақт аст! Ман бовар карда наметавонам, ки ин воқеан рӯй медиҳад!”* Андешаҳои ман дар ҷараёни беохир мешитобиданд ва дар ҳама ҷо ман ҳақ будам ва дар тарафи Худо меистодам, ва шубон дар он ҷое набуд, ки бояд мебуд!

Баъди ҷамъомад ман мисли тир аз толори конфронс берун шудам. Ёрдамчиҳои шубони калонсолтар ва ботаҷрибатар кӯшиш кард, ки маро боздорад ва маро ором кунад, аммо ман ба ӯ нигоҳ карда, гуфтам: “Фред, ман дар бораи чизе сӯҳбат кардан намехоҳам!” Ў фаҳмид, ки ин сӯҳбат ба ҳеҷ куҷо намебарад ва ақиб рафт.

Бо мошин ба хона рафтам, дарро кушодам, занам маро пешвоз гирифт. Ба салому алейк ман бо овози даҳшатангез ҷавоб додам: “Ба кори ӯ бовар намекуни!” Оҳангеро, ки ман ин ҳамаро гуфтам, шунида, вай бо нигаронӣ пурсид: “Ў кист ва чӣ кор кардааст?”

“Шубон! Вай ҳама гурӯҳҳои хонагиро бекор кард! Ҳашт моҳи кор, ва ӯ гирифт ва бекор кард! Ту ба ин бовар карда

метавонӣ?” Вай ба ман нигарист ва бо як оҳанги қатъӣ ва ҷиддӣ гуфт: “Шояд Худо ба ту чизе ёд додан мехоҳад”. Баъди ин вай аз долон баромада, ба хонаи хоб рафт.

Акнун ман аз вай низ хашмгин шудам. Ман ба ошхона рафтам, дар назди тиреза истода, поямро болои курсӣ гузоштам ва ҳолӣ ба пеш нигоҳ кардам. Дар сарам як фикр чарх мезад: шубон хато кардааст, дигаре дар ин ҷо омехта шуд – зани ман беҳассос ва касногузар аст.

МУЛОҚОТ БО ХУДОВАНД

Вақте ки ман дар назди тиреза истода будам, Рӯҳулқудс дар дили ман суҳан мегуфт: *“Ҷон, ту хизматгузори кирос месозӣ? Аз они Маро ё худатро?”* Ман бе фикру хаёл канда шудам: “Аз они Туро, Худовандам!”

Ӯ дарҳол ҷавоб дод: *“Ҳаргиз не, ту аз они худатро месозӣ”*. Ман гуфтам: “Худовандо, мо наметавонем аксари донишҷӯёни наҷотнаёфтaro ба ҷамъомадҳои калисо биёрем, аммо мо метавонем онҳоро ба шабнишиниҳои худ биёрем...” Ва ман ба пешниҳод кардани далелу нақшаҳои беохири худ сар кардам – гӯё Ӯ дар ин бора чизе наметавонист. Чӣ қадар ба осонӣ ба фиреб меафтем!

Худованд ба ман иҷозат дод, ки суҳан гӯям ва баъд гуфт: *“Ҷон, вақте ки Ман туро ба ин калисо барои хизмат ба ин шахс овардам, Ман туро гузоштам, то хизматеро, ки ба ӯ супурда шудааст, васеъ гардонам. Ман туро даъват кардам, ки дасту пойҳои ӯ шавӣ; Ман танҳо як касро ба роҳбарӣ барои хизмат гузоштам”*.

Ӯ Мӯсоро мисол овард. Китоби Муқаддас мегӯяд: “Ва Мӯсо дар тамоми хонаи Ӯ мисли хизматгузор амин буд” (Ибр. 3:5). Ӯ пешвое буд, ки Худо ӯро бар мардум таъин кард. Баъд дар зеҳнам симои Яъқуб дар Аҳди Ҷадид пайдо шуд. Ӯ роҳбари калисои Ерусалим буд. Баҳсе, ки дар миёни имондорон бар

асари масъалаи зарурати хатна ба вуқӯъ пайваст, ба ёдам омад (Аъм. 15). Ҳамаи пирони калисои Ерусалим ва ҳамаи ҳаввориён, ки дар байни онҳо Павлус, Барнаббо, Петрус ва Юҳанно буданд, барои муҳокимаи он ҷамъ омаданд.

Баъзе аз фарисиёни имондор, ки пешво низ буданд, аввал суҳан гуфтанд. Баъд Петрус суҳан гирифт. Пас аз ӯ Павлус ва Барнаббо дар бораи он чизе, ки Худо дар байни ғайрияҳудиён мекард, нақл карданд. Ҳамин ки онҳо ба охир расиданд, Яъқуб аз ҷо бархоста, ҳар чизеро, ки гуфта шуда буд, ҷамъбаст кард ва сипас ҳукми худро дод: “Бинобар ин, ман гумон мекунам...” Ӯ ҳамчун роҳбар дар ин бора қарори худро дод ва ҳама, аз ҷумла Петрус, Павлус ва Юҳанно ба ӯ итоат карданд.

Вақте ки фаришта Петрусро аз зиндон озод кард, ман дар Навиштаҷот мисоли ҳаминро дидам. Петрус ба имондорони хонаи Марям гуфт: “Инро ба Яъқуб ва ба бародарон хабар диҳед” (Аъм. 12:17). Мо дар ҳаёти Луқо ва Павлус низ ҳамин чизро мебинем. Вақте ки онҳо ба Ерусалим расиданд, Луқо навишт: “Бародарон моро бо хурсандӣ пазиroy карданд. Рӯзи дигар Павлус ҳамроҳи мо назди Яъқуб омад; ҳамаи пирон низ ҳозир шуданд” (Аъм. 21:17, 18). Чаро Петрус ва Павлус дар ҳарду маврид дар бораи Яъқуб ёдовар мешаванд? Аз он ки номаш ба таври махсус зикр шудааст, маълум мешавад, ки ӯ пешвои онҳо будааст.

Ҳамин ки Рӯҳулқудс ин лаҳзаро тоза кард, Ӯ идома дод: *“Ҷон, вақте ки ту дар пеши Ман истода, дар бораи даврае, ки ба ин шубон хизмат кардаӣ, ҳисобот медиҳӣ, ба ту лозим нест, ки дарҳол ҳисобот диҳӣ, ки чанд ҷавонро ба наҷот дар Орландо овардӣ. Аввал ту барои он ҷавобгар хоҳӣ шуд, ки оё ту ба шубон дар хизматгузорие, ки Ман туро ба он гузоштаам, содиқ будӣ ё не”*.

Суҳанони навбатии Ӯ маро танҳо ба ҳайрат оварданд: *“Дарвоқеъ, ту метавонистӣ тамоми ҷавонони Орландоро ба даст биёварӣ ва дар назди Ман истода ва барои*

беитоатӣ ва бевафой ба шубоне, ки бар ту таъин шудааст, маҳкум карда шавӣ". Бо ин сӯханон ҳисси нави тарси Худо пайдо шуд! Ҳама қалъаҳои ман фурӯ ғалтид, дар дасти ӯ худро мисли гил ҳис кардам.

Ӯ боз гуфт: *"Ҷон, агар ту дар ин самт давом кунӣ, ҷавонон бо роҳи худ мераванд, калисои бо роҳи дигар. Ту ба калисо ҷудоӣ меорӣ"*. Ба ибори дигар, ман хавфи овардани ду рӯйёро кардам. Чаро имрӯз ин қадар калисоҳо ва оилаҳо аз ҳам ҷудо мешаванд? Ду рӯйё пайдо мешавад, ки ин маънои онро дорад, ки яке аз онҳо ба биниши қудрати муқарраркардаи Худо муҳолиф аст. Дар байни роҳбарон ва дар ҳар гурӯҳи одамон бояд ҳамфикрҳо бошанд, зеро ташкилоти "ду-рух" маҳкуми тақсим аст!

ҶАВОБ ВА РОҶИ ТАВБА

Ман дарҳол аз исёни худ тавба кардам. Пас аз дуо ман аллакай медонистам, ки чӣ кор кунам. Ман ба назди телефон рафта, ба шубони калон занг задам. Вақте ки ӯ телефонро бардошт, ман гуфтам: "Шубон, ин Ҷон Бивер аст. Ман занг мезанам, ки аз Шумо бахшиш пурсам. Худо ба ман нишон дод, ки бар зидди Шумо исён кардаам ва гуноҳи зиёд кардам. Лутфан маро бубахшед. Ман гурӯҳҳои хонагиро фавран бекор мекунам".

Ӯ ба ман меҳрубон буд ва ҳама чизро мебахшид. Ҳамин ки ман гӯшаки телефонро гузоштам, Рӯҳулқудс аз ман пурсид: *"Акнун ту дар рӯзи истироҳати оянда ба бисту чор пешвоёнат дар ин бора чӣ гуна хабар медиҳӣ?"*

Ба худ тасаввур кардам, ки воридаи толоре шудам, ки роҳбарон аллакай ҷамъ омада буданд ва бо овози хира ва якраг хабар додам: "Бачаҳо, ба воқеаи рӯйдода бовар намекунед". Ҳама бо изтироб ба ман саволи ягона медиҳанд: "Чӣ?" Ва ман ҳамин тавр идома медиҳам: "Ҳама медонед, ки мо моҳҳои зиёд кор кардем, аммо шубон гурӯҳҳои хонагиро бекор кард. Мо рӯзҳои сешанбе шабнишинӣ намекунем".

Онҳо аз ин қарор норозӣ шуда, шикваю нола мекунанд. Норозигии онҳоро аз шубони калон тасаввур кардан осон буд. Албатта, мо ҳама қурбонӣ мебудем ва ман дар пасманзари ӯ қаҳрамон менамудам.

Вақте ки ман ин саҳнаро фикран такрор мекардам, шунидам, ки Рӯҳулқудс аз ман пурсид: *“Оё ту ин корро карданӣ ҳастӣ?”* Ман ҷавоб додам: *“Бале, не!”*

Дар воҳӯрии навбатӣ ворида аудиторияе шудам, ки дар он ҳама роҳбарони ҷавонон ҷамъ омада буданд, дар чехраам изҳори боварӣ мекардам, табассум кардам, ҳарчанд овозам каме ҳаяҷонангез буд. Бо шавқу ҳавас эълон кардам: *“Бачаҳо, ман барои шумо хабари ачибе дорам”.*

Ҳама бесаброна ба самти ман рӯ оварданд: *“Чӣ?”* Ман идома додам: *“Худо моро аз бунёд ва сохтани он чизе, ки аз ӯ нест, озод кардааст. Ин ҳафта дар як ҷаласаи роҳбарият, шубони калони мо ба мо гуфт, ки дастури Рӯҳулқудс ба калисои мо ин аст, ки гурӯҳҳои хонагӣ надошта бошем. Бинобар ин мо барномаи шабнишиниро маҳкам мекунем!”*

Ба ман чунин менамуд, ки ҳаяҷон ба онҳо интиқол дода шудааст, онҳо қариб бо як овоз хитоб карданд: *“Ҳа... хуб!”* Ман танҳо касе набудам, ки чунин таҷрибаҳоро аз сар гузаронидааст, ҳамаи мо аз ин гузаштем. Фақат пас аз муддати тӯлонӣ ман тавонистам он чиро, ки он вақт аз сар гузаронидаам, бо онҳо нақл кунам. Аксари он бисту чор нафар ҷавонмардон имрӯз дар хизмати пурра кор мекунанд, ва корҳояшон аъло аст.

ДИЛИ ШИКАСТА ВА ФУРҶАН

Ба гузашта нигоҳ карда, ман боварӣ дорам, ки воқеаҳое, ки ман тасвир кардам, дар ҳаёт ва хизматгузориҳои ман нақши ҳалкунанда доранд. Агар ман он вақт ҳудам истеъфо намедодам, дар мавқеи худ истоданро давом медодам ва аз

якравии худ даст намекашидам, кӣ медонад, ки ман ба кучо мерасидам. Албатта, метавонистам шабнишиниҳоро бекор кунам, танҳо аз он сабаб, ки илоҷи дигар надоштам, аммо дилам мағрур, нохоҳам, саҳт мемонд. Ҳамеша дар хотир доред, ки Худо на танҳо итоаткорию зоҳириро меҷӯяд, балки дили шикаста ва фурӯтан ҳадафи Ёст. Ё онҳоро меҷӯяд, ки ташнаву гуруснаи иродаи Худо ҳастанд. Довуд дар ин бора гуфтааст:

Зеро ки Ту қурбониро намехоҳӣ, вагар на меовардам...
Қурбониҳои дилҳои Худо рӯи шикаста аст; дили шикаста
ва залилро Ту, эй Худо, хор нахоҳӣ дид (Заб. 50:18, 19).

Мо метавонем дар ҳаёти худ қурбониҳои бузурге кунем, соатҳои тӯлониро ба хизматгузори сарф кунем, бе музд кор кунем, хобро қурбон кунем, роҳҳои расидан ба одамони навро ҷустуҷӯ кунем ва бисёр чизҳои дигар, зеро дар хизматгузори рӯйхат беохир аст. Ҳаваси фидокорӣ, мо метавонем худро ба осонӣ бовар кунем, ки тамоми кӯшишҳои мо ба Худо писанд аст. Аммо, дар ҳамаи ин ҳолатҳо, ангеаи мо шояд худҳои бошад.

Ин суҳанонро бишнавед: Худо таслиро дӯст медорад, ки ба итоаткорию ҳақиқӣ мебарад. Ҳадафи ин китоб на танҳо ошкор кардани аҳамияти таслим ба қудрати Худо, балки бедор кардани ишқ ва рағбат дар итоати он аст.

Ман мефаҳмам, ки далелҳои, ки ман овардаам, метавонад саволҳои зиёдҳо ба миён орад. Яке аз онҳо метавонад чунин бошад: “Оё Худо дар дуо ба ту нагуфтааст, ки гурӯҳҳои хонагӣ ташкил кунӣ?” Ё дигаре: “Чӣ мешавад, агар шубон дар муайян кардани самти калисо хато мекард? Чӣ мешавад, агар ба шумо ба ҳар ҳол лозим буд, ки гурӯҳҳои хонагӣ дошта бошед ва ӯ хато кард ва ту дуруст мегӯӣ? Ё шояд ӯ зери таъсири нодурусти касе афтода бошад?” Вақте ки мо дар таҳқиқоти худ пеш меравем, мо ба ин ва бисёр саволҳои дигар посух хоҳем дод.

Бо вучуди ин, пеш аз муҳокимаи масъалаи ҳокимияти

аз ҷониби Худо гузошташуда, мо бояд аҳамияти бевосита ба ҳокимияти Худо итоат карданро дарк кунем. Вочман Ни чунин навиштааст:

Пеш аз он ки шахс ба қудрате, ки аз ҷониби Худо дода шудааст, итоат кунад, ӯ бояд аввал қудратеро, ки аз ҷониби Худо меояд, қабул кунад. Ҳама муносибати мо бо Худо аз рӯи он танзим мешавад, ки мо ҳокимиятро эътироф мекунем ё не. Агар ин тавр бошад, пас мо дар ҳар қадам бо он рӯ ба рӯ мешавем ва ба туфайли чунин маҳдудиятҳое, ки аз ҷониби Худо меояд, Ӯ метавонад аз мо истифода кунад (*Spiritual Authority* (“Ҳокимияти рӯҳонӣ”) [New York: Christian Fellowship Publishers, 1972]).

Аввалан, бояд заминаи устувори Китоби Муқаддас барои зарурати итоат ба Худи Худо гузошта шавад. Танҳо дар ин сурат мо метавонем ба масъалаи тобеият ба ҳокимияти аз ҷониби Худо гузошташуда гузарем.

ҚИСМИ 2

ДАР ПАНОҲГОҲИ ХУДО

ТАЪРИФИ ГУНОҲ

*Калисо аксар вақт аз таърифи асосии
гуноҳ дур мешавад ва мо маънои аслии
онро намефаҳмем.*

Биёед каме бозӣ кунем, аз сабаби набудани номи беҳтар, биёед онро бозии равоншинос ва бемор бигӯем. Шумо бемореду дар диван хобед, ман бошам равоншинос, дар курсии паҳлӯятон нишастаам. Ман калимаро мегӯям ва шумо дар бораи аввалин ассосиатсияе, ки ба хотир меояд, хабар медиҳед. Тайёред? Пас ин ҷо калимаи аввал аст: гуноҳ. Аввалин ба хотир чӣ меояд?

Бо бисёре аз имондорон ва роҳбарон дар саросари ҷаҳон таҷриба дошта, ман метавонам тахмин кунам, ки андешаҳои шумо чист. Шояд шумо дар бораи зино, таҳқир ё ягон намуди зӯроварии ҷинсӣ фикр кардаед. Бесабаб нест, ки чунин сухани фоҷиавӣ шунида шавад: “Вай ба гуноҳ афтод”. Он одатан ба суқути роҳбар дар соҳаи муносибатҳои ҷинсӣ ишора мекунад. Танҳо ин ибора барои фаҳмидани он ки чӣ дар хатар аст, кифоя аст. Дар доираҳои калисо, ба назар чунин мерасад, ки ин ақида чунон реша гирифтааст, ки онро аллақай синоними калимаи гуноҳ ҳисобидан мумкин аст.

Ё шояд симои майзада ё нашъаманд дар зеҳни шумо дурахшид. Бе шак, имондорон ин зиштро бузургтарин гуноҳон медонанд. Мумкин аст, ки қиморбозӣ, куштор, дуздӣ ё ҷодугарӣ ба ёд оварда шавад. Шояд, аммо эҳтимолияти ин аллакай то ҳадде пасттар аст, нафрат, низоъ, ҳасад ё набахшидан ба категорияи гуноҳҳои шумо афтод. Ман фикр мекунам, ки мо боварӣ дошта метавонем, ки рӯйхат хеле дароз хоҳад буд.

ФАРҚИЯТ АЗ ТАЪРИФИ АСОСӢ

Хуб, шумо дар ин бора фикр кардед? Акнун гӯш кунед: он ҷо, дар Адан, Одам бо зани дигар ҳамбистар нашуд ва марихуана ҳам накашид! Бо вучуди ин, гуноҳи ӯ чунон вазнин буд, ки аз сабаби он тамоми махлуқот асир шуд. Вақте ки мо дар бораи гуноҳ гап мезанем, мо бояд ба назар гирем, ки бо Одам чӣ рӯй дод, зеро табиати ҷинояти ӯ дар рағҳои тамоми инсоният паҳн шуд. Вай чӣ кор кард, ки ба одамон ин қадар зарар расонд? Ин оддӣ аст – ӯ ба он чизе ки Худо ба ӯ гуфт, гӯш намекард.

Лаҳзае фикр кунед. Ман намегӯям, ки тамоми рӯйхате, ки ман дикта кардам, гуноҳ нест, аммо ман таъкид мекунам, ки калисо аксар вақт мафҳуми асосии гуноҳро нодида мегирад ва бидуни ин пайванди муҳим ба фиреб афтодан осон аст, ки оиди он дар ин боб сухан меравад.

Ман ба шумо мисоли дигар меорам. Фарз мекунем, ки тамоми дониши шумо дар бораи бемориҳо ба инҳо асос меёбад: ҳарорати бемор аз 37 дараҷа боло аст, дар баробари ин дар баданаш нороҳатӣ ҳис мекунад, сулфа мекунад ва атса мекунад ва ё дилбеҳузурӣ дорад. Вақте ки ман ҳафтсола будам, тасаввури ман дар бораи беморӣ ба ин коҳиш ёфт ва он вақт ба хоҳари маҳбуби ман, ки чордаҳсола буд, бемории саратонро ташхис карданд. Вай зуд-зуд ба духтурон муроҷиат мекард, вайро чанд ҳафта дар беморхона мемонданд.

Модарам ба ман мефаҳмонд: “Ҷонни, хоҳарат хеле бемор аст”. Бо вуҷуди ин, вай табларза надошт, ӯ сулфа намекард ва атса намекард. Ман фаҳмида наметавонистам, ки чаро падару модарам ва хоҳари калониям ин қадар ғамгинанд. Ман ба хулосае омадам, ки вай танҳо хаста шудааст. Аз вазнинии бемориаш хабар надоштам, зеро он чи дида будам, аз донишу таҷрибаи худ гузаштам.

Агар рӯзе маро аз мактаб намебурданд ва ба хона намеоварданд, ман ҳеҷ гоҳ чизе намефаҳмидам, дар он ҷо як коҳинеро дидам, ки дар меҳмонхона бо падар ва модарам нишастааст. Ба ман гуфтанд, ки хоҳарам вафот кардааст. Танҳо он вақт ман фаҳмидам, ки вай воқеан хеле бемор буд. Тамоми ин моҳҳо ман намефаҳмидам, ки чӣ рӯй дода истодааст, зеро фаҳмиши ман дар бораи беморӣ танҳо бо як тарафи он маҳдуд буд. Саволҳо медодам ва оҳиста-оҳиста бештар омӯхтам. Ман фаҳмидам, ки бемор касест, ки ба ягон беморӣ ё нотавонӣ гирифта аст. Аз он вақт инҷониб ман дигар бемориро бо ақидаҳои кӯҳна дар бораи он чен намекардам; ман фаҳмидам, ки таърифии аслии беморӣ чиро дар бар мегирад.

ТАЪРИФИ ҲАҚИҚИИ ГУНОҲ

Ин ба аксари одамон дар калисо дахл дорад. Бисёр вақт мо нодуруст мефаҳмем, ки гуноҳ чист. Барои идома додан, мо бояд фикр кунем, ки Навиштаҷот гуноҳро чӣ гуна муайян мекунад. Китоби Муқаддас мегӯяд, ки “гуноҳ шикастани шариат аст” (1 Юҳан. 3:4). Дар юнонӣ “шикастани шариат” ё “беқонунӣ” бо калимаи *аномия* истифода шудааст. Луғати юнонии Тайер ин калимаро чунин маънидод кардааст: “давлатҳо, мавҷудияти бидуни қонун, аз сабаби нодида гирифтани он ё ба сабаби вайрон кардани он”. Оддӣ карда гӯем, беқонунӣ маънои итоат накардан ба қонун ва қудрати Худоро дорад. Дар Луғати Вайн омадааст, ки ин

оят “маъно аслии калимаи гуноҳ”-ро медиҳад. Вайн идома медиҳад: “Ин таърифи гуноҳ моҳияти онро ҳамчун инкори шариат ё хости Худо ва иваз кардани иродаи Ё, ки аз худӣ шахс бармеояд, шарҳ медиҳад”.

Ҳамчун тасдиқи ин таъриф масали Исоро дида мебароем. Рӯзе Ё ҳамроҳи дигар мардум хӯрок меҳӯрд ва яке аз онҳо гуфт: “Хушо касе ки дар Малакути Худо хӯрок хӯрад!” (Луқ. 14:15).

Худованд аз фурсат истифода бурда, нақл кард, ки кӣ дар базми никоҳи Барра хоҳад нишаст. Ё бо суҳанони зерин оғоз кард: “Шахсе зиёфати калоне ташкил карда, бисёр касонро даъват намуд; чун вақти зиёфат расид, ғуломи худро фиристод, то ки ба даъватшудагон гӯяд: “Биёед, зеро ки ҳама чиз тайёр аст” (Луқ. 14:16, 17).

Марде, ки зиёфат дод, Падарро муаррифӣ мекунад ва хизматгор Худӣ Исо аст. Корбурди калимаи “хизматгор” дар шакли танҳо дурустии ин тафсирро боз ҳам тасдиқ мекунад. Навиштаҷот махсусан таъкид мекунад: “Худое ки аз қадимулайём борҳо ва ба тарзи гуногун ба падарони мо ба василаи анбиё суҳан рондааст, дар ин айёми охир ба мо ба василаи Писараш суҳан ронд” (Ибр. 1:1, 2). Исо Фармондеҳи мост. Ба онҳое, ки дар замони Аҳди Ҷадид мавъиза мекунанд, таълим медиҳанд ё менависанд, фармон дода мешавад, ки ҳамчун фиристодаи Худо амал кунанд. Мо бояд он чизеро, ки Ё ба мо мегӯяд, бишнавом ва онро ба дигарон нақл кунем.

Ин масал иродаи Падарро ифода мекунад: “Биёед, зеро ки ҳама чиз тайёр аст”. Ин суҳанон ба онҳое, ки аллакай даъват шудаанд, яъне ба имондорон дар Калисо нигаронида шудааст, на ба ғайрияҳудиёне, ки ҳеҷ гоҳ Инҷилро настунидаанд. Бо вучуди ин, ин одамон барои аз даъват баромадан, ки мегӯяд: “Биёед”, узру баҳонаҳои гуногун пайдо мекунанд. Аввалинаш мегӯяд: “Ман як шишаи дигар дорам ва рӯзи истироҳати оянда як зиёфати шавқовар аст ва ман дар ҳақиқат меҳнам ба он ҷо равам; ту маро бубахш”.

Дуюм мегӯяд: “Ман дар сафар ба Лас-Вегас бурд кардам ва онҳо ба ман панҷ ҳазор доллари дигар доданд, ки ман метавонам ба казино сарф кунам. Ман дар ҳақиқат меҳоҳам, биравам, аз ин рӯ напурс”.

Сеюм мегӯяд: “Ман ба котибаам ошиқам ва мо дар ин ҳафта барои як ҳафтаи ишқ ба Ҳавайӣ меравем. Фақат лутфан ба занам ҳарфе нагӯед, вай гумон мекунад, ки ман ба сафари корӣ меравам. Ба ҳар ҳол, ман омада наметавонам”.

Оё онҳо ҳамин тавр мегӯянд? Агар шумо Китоби Муқаддасро кушоед, хоҳед дид, ки ҷавобҳои онҳо умуман ин тавр нестанд. Биёед ба ҳар яки онҳо назар кунем.

«Аввалин ба вай гуфт: “Ман замин харидаам”». Акнун, пеш аз он ки идома диҳем, иҷозат диҳед ба шумо як савол диҳам: оё харидани замин гуноҳ аст? Агар ин тавр бошад, пас бисёриҳо мушкилоти зиёде хоҳанд дошт. Албатта, ин гуноҳ нест ва мо ҳама медонем. Биёед бубинем, ки ӯ чӣ гуфт: «Аввалин ба вай гуфт: “Ман замин харидаам, ва рафта онро диданам лозим аст, аз ту хоҳишмандам, ки маро маъзур дорӣ»» (оятӣ 18). Тавре ки ман гуфтам, харидани замин гуноҳ нест, аммо вақте ки таваҷҷӯҳ ба молу мулк аз итоати фаври ба Каломи Худо муҳимтар мешавад, он ба таърифи асосии гуноҳ дохил мешавад. Ин беқонунӣ, итоат накардан ба қудрати Худост.

Дигар даъватшаванда қиморбозӣ кардан намехост. Ӯ гуфт: “Ман панҷ ҷуфт барзагов харидаам ва меравам, ки онҳоро имтиҳон намоям; аз ту хоҳишмандам, ки маро маъзур дорӣ” (оятӣ 19). Оё харидани барзагов ё дигар чизҳои зарурӣ дар ҳаёти ҳаррӯза гуноҳ аст? Албатта не, аммо вақте ки истеҳсолот ё тиҷорат аз итоат кардан ба Калом ё иродаи Худо муҳимтар мешавад, он гуноҳ мешавад! Дар хотир доред, Одам дар боғи Адам қиморбозӣ намекард, вай ба гуфтаҳои Худо итоат накард.

Охирин гуфт: “Ман зан гирифтаам ва ба ин сабаб наметавонам биёям” (оятӣ 20). Пас издивоҷ гуноҳ аст? Хуб,

албатта не! Дар акси ҳол, аксарияти онҳо ба мушкилот дучор мешуданд. Аммо вақте ки хоҳиши писанд омадан ба дигарон аз итоат ба иродаи Худо муҳимтар мешавад, ин гуноҳ аст. Биёед боз Аданро ба ёд меорем. Ҳавво фирефта шуд (2 Қўр. 11:3), аммо Одам бошад, бо ӯ достони дигар буд: “ва Одам фирефта нашудааст” (1 Тим. 2:14). Бо ишора ба табиати гуноҳи Одам, Навиштаҷот мегӯяд: “Зеро... ба воситаи *беитоатии* як кас бисёр касон гуноҳкор шуданд” (Рум. 5:19, курсив аз ҷониби муаллиф илова карда шудааст). Одам ба Худо нофармонӣ кард, занаш аллакай меваро чашид ва аз ӯ низ хост, ки ҳамин тавр кунад. Ба ҷои итоат кардан ба ҳокимияти Худо, ӯ ба Ҳавво итоат кард. Ин гуноҳ аст. Дар натиҷаи беитоатии Одам “бисёр касон гуноҳкор шуданд” ё ба ибораи дигар “бисёриҳо ба қудрати Худо беитоат шуданд”. Ин гуноҳи асосӣ аст. Дар масал Исо нишон дод, ки марде занашро аз каломи Худо болотар мегузорад.

Акнун гӯш кунед, ки Исо дар бораи онҳое, ки бо одоб узр пурсиданд, вале ба даъват ва қудрати Худо итоат накарданд, чӣ мегӯяд: “Зеро ба шумо мегӯям, ки ҳеҷ яке аз он шахсони даъватшуда хӯроки маро нахоҳад чашид” (Луқ. 14:24). Ҳушёркунанда садо медиҳад! Ба ин одамон иҷозат дода намешавад, ки дар тӯйи арӯсӣ, ки қаблан ба он даъвати фахрӣ гирифта буданд, ширкат кунанд. Онҳо аз рӯйхати иди Барра хориҷ карда шуданд, на аз сабаби гуноҳҳои ҷинсӣ ё истеъмоли маводи муҳаддир ва машрубот, балки аз сабаби беитоатии оддӣ ба каломи Худо. Чаро ин моро ба ҳайрат меорад? Агар шумо фикр кунед, оё муқовимати Одам ба оқибатҳои даҳшатноктарин – маҳкумияти тамоми насли башарӣ оварда намерасонад!

Магар аҷоиб нест, ки дар ин масал аз нашъамандон, фоҳишаҳо, сутенёрҳо, майзадагон, қотилон ва дуздон чизе гуфта нашудааст? Агар шумо минбаъд хонед, хоҳед дид, ки чӣ тавр ғулом дар бораи ҳамаи узрҳо ва раддҳои расонидашуда ба оғо хабар медиҳад. Ва баъд аз ин, оғо ба ӯ фармон

медиҳад: “Ба сари роҳҳо ва кӯчабоғҳо баромада, мардумро ба омадан ризо кун, то ки хонаи ман пур шавад” (Луқ. 14:23). Одамон дар роҳҳо ва канори роҳҳо дар Навиштаҷот фоҳишаҳо, сутенёрҳо, дуздҳо, аъзои гурӯҳҳои ғоратгар, қотилон, майзадагон ва ғайраро дар назар дорад! Вой! Онҳо дар ин масал ба таври хуб зикр шудаанд!

Худованд медонад, ки дар айёми охир бисёре аз ин одамон дарк мекунанд, ки зиндагиашон холист ва ба ҷуз андӯх чизе намеоварад ва аз мубориза бар зидди сихак хаста мешаванд. Вақте ки онҳо даъвати Оғоро мешунаванд, дарҳол ба он ҷавоб медиҳанд ва итоат мекунанд. Баръакс, даъватшудагон, – ки мунтазам ба калисо мераванд ва худро парҳезгор медонанд, аммо дар айни замон ба Худо танҳо вақте ки мувофиқ бошад ва ба нақшаҳо, муносибатҳо, баракатҳо ва лаззатҳои шахсӣ ҳалал нарасонад, итоат мекунанд – дар як сатҳ бо Одам ва аз ҳузури пурҷалоли Худо маҳрум ҳоҳанд шуд!

“МЕРАВАМ, ОҶО”

Дар ин масал дар бораи базми арӯсӣ маънои аслии гуноҳ итоат накардан ба қудрати Худост. Дар масали дигаре, ки Исо низ ба ин масъала дахл мекунад, масал бо калимаҳои “Лекин фикри шумо чист?” оғоз мешавад. Бо ин суханон Ё кӯшиш мекард, ки шунавандагони зоҳиран парҳезгори Худро ташвиқ кунанд, ки амиқтар назар кунанд ва дар ҷавоби худ ҳақиқатро пайдо кунанд.

Исо дар бораи марде сухан меронд, ки ду писар дошт. Падар назди писари нахустин омада, гуфт: “Писарам! Имрӯз ба тоқзори ман рафта кор кун”.

Писар ҷавоб дод: “Намехоҳам”. Вале баъдтар фикрашро дигар кард ва кори шахсии худро партофта, ба тоқзор рафт.

Баъд падар ба писари дуюм омада, ҳамон гапро гуфт. Писар ба падараш гуфт: “Меравам, оғо”. Вай хеле хуб ба назар

мерасад, на писар – тилло ва албатта, бо оҳанги хеле эҳтиром бо падараш гуфт. Аммо баъд Исо гуфт: “Ва нарафт”.

Сипас, Исо саволи аз ҳама муҳим ва аммо соддаро дод: “Кадом як аз ин ду нафар хоҳиши падарро ба ҷо овард?” Одамоне, ки ба онҳо савол дода шуда буд, дуруст ҷавоб доданд: “Нахустин”. Он гоҳ Исо дарҳол ба асли масъала расида, чунин гуфт: “Ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки боҷгирон ва ғоҳишагон пеш аз шумо ба Малакути Худо дохил хоҳанд шуд” (Мат. 21:28-31). Табиист ва возеҳ аст, ки ҳар падару модар афзалтар медонанд, ки писарашон бигӯяд: “Ҳа, ман меравам” ва дар ҳақиқат бо шодӣ равад, на бо маҷбурӣ ва ҳар корро бо майли том анҷом диҳад. Аммо ин масал ба ин пешвоёни дин нишон дод, ки маънои асосии гуноҳ итоат накардан ба ҳокимияти Худост. Ва ин ҷо дар бораи зино, одамкӯшӣ, дӯздӣ ва ғайра суҳан намеравад.

Ин роҳбарон мағрур буданд ва ба худ боварӣ доштанд, зеро онҳоро ба он чизе, ки “гуноҳҳои бузург” мешумориданд, айбдор кардан мумкин набуд. Бо вучуди ин, бо таърифи маҳдудии гуноҳ, онҳо ба осонӣ фирефта шуданд, ки он чизеро, ки бо ҷидду ҷаҳд канорагирӣ мекарданд, содир кунанд, яъне гуноҳи итоат накардан ба ҳокимияти осмонӣ.

ВА ДАР БОРАИ “ГУНОҲҲОИ БУЗУРГ” ЧӢ ГУФТАН МУМКИН АСТ?

Мо метавонем тамоми Китоби Муқаддасро аз назар гузаронем, ва номаҳои монандро пайдо кунем. Шояд шумо фикр кунед: *“Аммо дар бораи дурӯғгӯӣ, майнӯшӣ, зино, дӯздӣ, одамкӯшӣ чӣ гуфтан мумкин аст? Оё ин гуноҳҳо нест?”* Албатта, онҳо гуноҳанд! Онҳо инчунин бар хилофи иродаи Ӯ мераванд. Худо фармудааст, ки дурӯғ нагӯед ва “ҳар яке ба ёри худ рост гӯед” (Эфс. 4:24, 25). Инчунин дар мавриди машрубот фармудааст: “Ва масти шароб нашавед” (Эфс. 5:18). Ӯ моро аз зино огоҳ мекунад: “Аз зино бигрезед” (1 Қӯр. 6:18). Ва дар

бораи дуздӣ чӣ гуфтан мумкин аст? Ё ба мо мегӯяд: “Касе ки дуздӣ кардааст, дигар дуздӣ накунад” (Эфс. 4:28). Дар бораи куштор мо мехонем: “Ҳар кӣ аз бародари худ нафрат дорад, қотил аст; ва шумо медонед, ки ҳеҷ як қотил ҳаёти ҷовидоние надорад, ки дар вай сокин бошад” (1 Юҳан. 3:15). Аҳди Ҷадида таъкид мекунад, ки одамоне, ки чунин корҳоро мекунанд, Малакути Худоро мерос нахоҳанд гирифт (1 Қўр. 6:9-11; Ғал. 5:19-21; Ваҳй 21:8). Бо вучуди ин, биед фаромӯш накунем, ки ҳама гуноҳҳо харобкунандаанд, на танҳо онҳое, ки мо “гуноҳҳои бузург” меномем.

Акнун ба бозии мо равоншинос ва бемор бармегардем. Бемор, ки маънои аслии гуноҳро мефаҳмад, зуд ҷавоб медиҳад: “Итоат накардан ба ҳокимияти осмонӣ”. Ё робитаи байни гуноҳ ва шароратро мебинад.

РӯЗҲОИ ШАРОРАТ

Як рӯз шогирдон аз Исо дар бораи рӯзҳои охир пурсиданд. Ё ба онҳо дар бораи воқеаҳои, ки дар оянда рӯй медиҳанд, нақл карда, шароитҳоро, ки пеш аз омадани дуюмаш дар ҷаҳон ҳукмфармо хоҳанд буд, тавсиф кард. Ин аст яке аз онҳо: “Ва ба сабаби афзудани шарорат, муҳаббати бисёр касон сард хоҳад шуд; лекин ҳар кӣ то охир сабр кунад, наҷот хоҳад ёфт” (Мат. 24:12, 13).

Ҳар боре, ки ман аз имондорон дар калисоҳо мепурсам, ки оё ин ба ҷомеаи мо дахл дорад, онҳо дастҳои худро боло карда, бо ишораи тасдиқ сар мечунбонанд; бисёриҳо боварӣ доранд, ки ҷомеаи муосир дар ботлоқи гуноҳхост. Хеле кам, агар вучуд дошта бошад, мепурсанд, ки оё ин дар ҳақиқат арзёбии дуруст аст. Аммо Исо бо суҳанони Худ ҷомеаро тавсиф намекард. Вай Калисоро тавсиф мекард! Шояд шумо дар ҳайрат бошед, ки чаро ман ба ин хулоса омадаам. Инро ду ибораи алоҳида дар ду оят баён мекунад.

Ибораи аввал калидӣ аст: “Муҳаббати бисёр касон сард хоҳад шуд”. Калимаи юнонӣ барои “муҳаббат” *агапе* аст. В. Е. Вайн, коршиноси забони юнонӣ, менависад, ки *агапе* “бо рӯҳи ваҳй... барои баёни ақидаҳои то ҳол номаълум” истифода мешавад. Исо гуфт: “Ба шумо ҳукми тозае медиҳам, ки якдигарро дӯст доред [*агапао*, шакли феълии исм *агапе*]; чунон ки Ман шуморо дӯст доштам” (Юҳан. 13:34). Ин муҳаббат ба инсоният ҳанӯз маълум набуд, Масеҳ онро овард. Вай онро бо ибораи “чунон ки Ман шуморо дӯст доштам” муайян кард. Вайн дар идома мегӯяд: «Ин муҳаббат баёнгари “муҳаббат” ва таваҷҷӯҳи амиқ ва доимии Ҳастии комил ба касоне мебошад, ки комилан нолоиқанд». Аслан ин сухан дар бораи муҳаббати бечунучарои Худо, муҳаббате меравад, ки ба воситаи Рӯҳулқудс дар дилҳои мо ҷорӣ шудааст, чуноне ки Исо гуфтааст “ҷаҳон наметавонад Ёро бипазирад” (Рум. 5:5; Юҳан. 14:17). Ва ин муҳаббатро танҳо дар онҳое пайдо кардан мумкин аст, ки Исои Масеҳро ҳамчун Наҷотдиҳанда қабул кардаанд.

Дар Аҳди Ҷадид калимаҳои дигаре ҳастанд, ки ҳамчун “муҳаббат” тарҷума шудаанд. Аммо, ҳар яки онҳоро метавон озодона дар робита ба беимонон ва имондорон истифода кард. Яке аз ин калимаҳо *филео* аст. Ба гуфтаи Вайн, *филео* аз *агапао* бо он фарқ мекунад, ки он аз ҷиҳати маъно ба ифодаи меҳри нарм наздиктар аст... *Филео* ҳеч гоҳ дар амре, ки ба одамон барои “дӯст доштани Худо” дода шудааст, истифода нашудааст. Баръакси *агапе* ин калима на танҳо дар робита ба одамоне, ки ба Худо имон доранд, истифода мешавад.

Дар суҳанони Исо: “ва ба сабаби афзудани шарорат, муҳаббати бисёр касон сард хоҳад шуд”, – дар забони юнонӣ на *филео*, балки *агапе* истифода мешавад! Исо на дар бораи ҷомеа, балки дар бораи Калисо сухан меронд. Ё пешгӯӣ карда буд, ки дар рӯзҳои охир шарорат Калисоро забт мекунад.

Мо наметавонем дигар изҳороти монанди Исоро сарфи

назар кунем. Мо яке аз онҳоро дар Инчили Матто мехонем: «На ҳар касе ки ба Ман: “Худовандо! Худовандо!” мегӯяд, ба Малакути Осмон дохил хоҳад шуд, балки он касе ки иродаи Падари Маро, ки дар осмон аст, ба ҷо меоварад» (Мат. 7:21).

Ин изҳорот ақидаи бартарио дар муайян кардани он, ки дар кадом ҳолат одам наҷотёфта ҳисобида мешавад, бекор мекунад. Мо таълим медиҳем ва бовар дорем, ки ин танҳо гуфтани “дуои гуноҳкор” аст ва ту аллакай дар биҳишт ҷой дорӣ. Мо ба риояи аҳкоми Худо безътиной мекунем ё кам аҳамият медиҳем. Чунин лутфи қалбаки бисёре аз мардумро ба гумроҳӣ мебарад ва боис мешавад, ки тоатро осон кунанд. Исо гуфт, ки дар осмон касоне хоҳанд буд, ки *иқрор мешаванд* ва иродаи Худоро *ба ҷо меоранд* ва ҳамин тавр аҳкоми Ёро риоя мекунанд.

Худо ба мо файзи ҳақиқиро ато кардааст, то ки мо қуввати иҷрои талаботи Ёро дошта бошем. Муаллифи Нома ба Ибриён беҳтарин гуфтааст: “Файзро маҳфуз хоҳем дошт ва бо он Худоро ба таври писандида бо таъзиму тақрим ва тарс ибодат хоҳем кард” (Ибр. 12:28). Файз ба мо имкон медиҳад, ки ба Худо мувофиқи иродаи Ё хизмат кунем.

Исо идома медиҳад: «Бисёр касон дар он рӯз ба Ман хоҳанд гуфт: “Худовандо! Худовандо! Оё ба исми Ту нубувват накардем? Оё ба исми Ту девҳоро нарондем? Оё ба исми Ту мӯъҷизоти зиёде нишон надодем?”» (Мат. 7:22).

Дар ин ҷо суҳан дар бораи шахсони алоҳида не, балки дар бораи *бисёриҳо* меравад. Калимаи *бисёрро* дар изҳороти қаблии Ё дар хотир доред? “Муҳаббати бисёр касон сард хоҳад шуд”. Ин издиҳом ба Исо хоҳанд гуфт: “Худовандо! Оё ба исми Ту нубувват накардем, девҳоро нарондем, мӯъҷизот нишон надодем?” Беимон наметавонад як девро ба номи Исо берун кунад (Аъм. 19:13-17). Ва боз Ё ба Калисо суҳан гуфт.

Он гоҳ Ё ба ин масеҳиён мегӯяд: “Аз ман дур шавед,

эй бадкорон!” (Мат. 7:23). Диққат диҳед, ки онҳо *бадкорӣ* мекунанд. Ба ибораи дигар, тарзи зиндагии онҳо ба тарзи зиндагии одамоне, ки дар масали тӯйи арӯсӣ тасвир шудааст, хеле монанд аст. Ин одамон барои худ реча, лаззату ҳаловат ва нақшаҳоеро фикр карда баромадаанд, ки болотар аз фармонҳои Оғо ҳастанд. Имрӯз ин рафтори муқаррарӣ ва табиӣ ҳисобида мешавад. Одатӣ карда гӯем, онҳо танҳо даъво мекунанд, ки ба қудрати Ӯ итоат мекунанд, аммо дар асл ин аз он дур аст. Ба он чизе ки ба нақшаҳои онҳо мувофиқ аст, итоат мекунанд. Онҳо гумон намекунанд, ки онҳо қонуншиканӣ мекунанд. Ман бо таассуф мегӯям, ки аҳволи аз ҳад зиёди масеҳиён имрӯз чунин аст!

Сабаби дуюме, ки мо медонем, ки Исо дар бораи Калисо сухан меронд, дар ибораи навбатии Ӯ аст: “Лекин ҳар кӣ то охир сабр кунад, наҷот хоҳад ёфт”. Барои анҷом додани марафон, шумо бояд онро оғоз кунед. Беимонон бояд аввал ин “марафон”-и масеҳиро оғоз кунанд.

ШОК ВА АЗОБИ ВАСВАСАҲО

Вақте ки Исо ва ҳаввориён дар бораи охирзамон сухан мегӯянд, онҳо борҳо одамонро ҳушдор медиҳанд, ки аз он чизе, ки фазои ин замонро бештар тавсиф мекунад – *фитнаангезӣ* пешгирӣ кунанд. Яке аз сабабҳои ин қадар васеъ паҳн шудани фитна ин нодуруст фаҳмидани моҳияти гуноҳ аст. Муносибати ман ба бемории хоҳарам маҳз ҳамин тавр буд. Ман ҳайрон шудам, вақте ба хона баргаштам ва фаҳмидам, ки ӯ фавтидааст, зеро ҳеҷ гоҳ бемории ӯро чиддӣ нагирифтаам. Ман дар охири солҳои 1980-ум ҳамин гуна таҷриба доштам.

Рӯзе, вақте ки ман дуо мекардам, ман рӯъёи рӯҳонӣ гирифтам, ки ба ман таъсири ҳаяҷонбахш расонд ва тамоми ҳаёт ва хидматгузори ояндаамро тағйир дод. Ман анбӯҳи зиёди мардумро дидам, ки ин қадар ҷамъи мардумро

надида будам. Онҳо дар назди дарвозаҳои Малакути Осмон ҷамъ омада, интизор буданд, ки онҳо кушода шаванд ва Худованд бигӯяд: “Биед, эй баракатёфтагон аз Падари Ман, Малакутеро, ки аз ибтидои офариниши олам барои шумо муҳайё шудааст, мерос бигиред” (Мат. 25:34). Аммо ба ҷои ин онҳо шуниданд: “Аз Ман дур шавед, эй бадкорон!” Ман дидам, ки чеҳраи онҳо аз зарбаи даҳшатовар, азоб ва даҳшат ҷи гуна ғалтид. Онҳо самимона боварӣ доштанд, ки онҳо ба осмон мераванд, зеро онҳо Худованд будани Исо ва масеҳиятро эътироф мекарданд. Аммо дар баробари ин онҳо моҳияти гуноҳро нафаҳмиданд. Ва гарчанде ки онҳо меҳостанд ба осмон бираванд, онҳо ғайрати итоат кардан ба Падар надоштанд.

Худо фарзандонро меҷӯяд, ки дилашон дар итоаткорӣ рафтор кардан меҳаҳанд. Новобаста аз он ки он ба кадом соҳаи ҳаёт таъсир расонад, мо ҳамчун имондорон бояд шодии иҷрои иродаи Ёро ҳис кунем. Сулаймон дар охири умри худ, ки аз комёбие, ки итоат оварда буд, ва мушкилоте, ки нофармонӣ ба вучуд овард, пур шуда буд, сӯханони ҳикматеро гуфт, ки ҳама чиз бар он асос ёфтааст: “Хулосаи сӯханон комилан фаҳмост: аз Худо битарс ва аҳкоми Ёро риоя намо, чунки ҳама чиз бар одамизод аз ҳамин иборат аст” (Воиз 12:13).

Дар Инҷили Матто (7:23) гуфта шудааст: «Он гоҳ дар ҷавоби онҳо хоҳам гуфт: “Ман ҳаргиз шуморо намешинохтам; аз Ман дур шавед, эй бадкорон!”». Баъзеҳо шояд ҳайрон шаванд, ки чаро ин бояд ба имондорон дахл дошта бошад, зеро Исо гуфта буд: “Ман ҳаргиз шуморо намешинохтам”? Дар хотир доред, беимонон девҳоро ба номи Исо берун карда наметавонанд. Вақте ки Исо гуфт: “Ман ҳаргиз шуморо намешинохтам...”, бояд фаҳмид, ки калимаи “шинохтан” дар юнонӣ бо калимаи *гиноско* ишора шудааст. Он барои тавсифи муносибати марду зан дар Аҳди Ҷадид истифода шудааст (Мат. 1:25). Ин маънои

наздикии муносибатро дорад. Дар асл Исо мегуфт: “Ман ҳаргиз шуморо аз наздик намешинохтам”. Дар Номаи якум ба Қўринтиён (8:3) (тарҷумаи нав аз юнонии аслӣ – Эзоҳи тарҷ.) чунин навишта шудааст: “Аммо касе ки ба Худо муҳаббат дорад, вай ба воситаи Худо шинохта шудааст”. Дар ин ҷо низ калимаи *гиноско* истифода мешавад. Худо касонро, ки Ёро дӯст медоранд, аз наздик медонад. Онҳое, ки Ёро дӯст медоранд, бо итоат ба суҳанони Ё, ба ҳокимияти Ё итоат мекунад. Исо гуфт: “Касе ки Маро дӯст надорад, суҳанони Маро риоят намекунад” (Юҳан. 14:24).

БОБИ 4

ҚУВВАТИ МАХФИИ ШАРОРАТ

*На дониши аз ҷониби касе расида, балки
тавассути ваҳй гирифташуда беҳтарин
муҳофизат аз фиреб аст.*

Дар Навиштаҷот ибораи “замони охир” аксар вақт истифода мешавад. Комилан мумкин аст, ки ин рӯзҳо, аз як тараф, дар таърихи башарият давраи ҳаяҷоновар, аз тарафи дигар, даҳшатноктарин лаҳзаҳо гардад. Ҳаяҷоновар, зеро мо шоҳиди бузургтарин зухуроти ҷалоли Худо хоҳем шуд, ки онро ҳеҷ насл надида буд ва онро ҳосили бебаҳои ҷонҳо ҳамроҳӣ хоҳад кард. Он замони ҷалол ва шодӣ, доварӣ ва тарс хоҳад буд.

Рӯзҳои охир даҳшатнок хоҳанд буд. Павлуси ҳавворӣ ба мо равшан гуфт: “Дар айёми охир замонҳои саҳт фаро хоҳад расид” (2 Тим. 3:1). Пеш аз ин суханон дигаронро ба забон овард: “*Ва инро бидон*”. Ба ибораи дигар: “Он чизеро, ки ман менависам, ба ҳубӣ дар хотир нигоҳ дор, зеро он хат кашида, дар зеҳни худ сабт кун!” Минбаъд, дар боби сеюм, ҳодисаҳои, ки ба ин замон хос хоҳанд буд, муфассал баён мекунад. Ин замонҳо даҳшатнок номида мешаванд, на аз он сабаб, ки таъқибот аз ҷониби ҳукуматҳо ё атеистҳо шадидтар мешавад. Тамоми бори онҳо дар он хоҳад буд, ки

фитнаангезӣ дар Калисо ба таври васеъ паҳн мешавад. Ин огоҳӣ дар тамоми Аҳди Ҷадид такрор мешавад.

Фиреб як чизи даҳшатнок аст. Чаро? Зеро он дурӯғ аст! Шахси фиребхӯрда бо тамоми дил бовар мекунад, ки ӯ ҳақ аст, дар ҳоле ки дар асл ин тавр нест. Дар Инҷил Исо борҳо аз фиреб огоҳ мекунад. Танҳо дар Инҷили Матто (боби 24) Ӯ чор маротиба мегӯяд, ки аз ин эҳтиёт шавед. Дар ҳақиқат, вақте ки шогирдон аз Исо дар бораи аломатҳои омадани Ӯ пурсиданд, аввалин чизе ки Ӯ дар бораи рӯзҳои охир гуфт: “Ҳушёр бошед, ки касе шуморо гумроҳ накунад” (Мат. 24:4). Дар огоҳии Ӯ таъҷилии дида мешавад: оҳанг ҷиддӣ ва ботантана аст. Ӯ мехост, ки суханони Ӯ то абад дар рӯҳи шогирдон ҷой дошта бошанд. Суханони Исо ду ҳазор сол умр ба сар мебаранд. Мо бояд боҳирад бошем ва аз ҳидояти Ӯ безътино набошем.

ДУ САВОЛИ МУҲИМ

Мо бояд ба худ ду саволи муҳим диҳем. Аввалан, сабаби асосии фиребхӯрӣ чист? Дуюм: чаро ҳуди ин фиреб метавонад озодона паҳн шавад? Ба саволи аввал ҷавоб дода мегӯям, ки мо дар боби гузашта сабаби асосиро муҳокима карда будем. Ин итоат накардан ба ҳокимияти осмонӣ ё беқонунист. Мо огоҳ карда шудем:

Пас иҷрокунандагони калом бошед, на фақат шунавандагоне ки худро фиреб медиҳанд (Яъқ. 1:22).

Дар ин ҷо дигар шӯҳӣ нест! Навиштаҷот ба мо мегӯяд, ки агар шахс Каломи Худоро *бишнавад*, вале ба он *итоат* накунад, дар дилу ақли ӯ фиребу найранг пайдо мешавад. Ин гуна одам боварӣ дорад, ки вай дар роҳи дуруст аст, гарчанде ки дар ҳақиқат вай бо роҳи тамоман дигар ҳаракат мекунад. Дар он ҷое, ки итоаткориҳои ҳақиқӣ ба қудрати Худо вучуд надорад, ки қудрати Каломи Ӯро дар бар мегирад, дарҳо барои фиреби нозук, вале қавӣ кушода мешаванд.

Пас, чаро васвасаҳо дар рӯзҳои охир ин қадар боҳашамат мешукуфанд? Павлус менависад, ки бисёриҳо фирефта мешаванд, зеро “онҳо муҳаббати ростиро қабул накарданд, то ки наҷот ёбанд” (2 Тас. 2:10). Ҳақиқатро дӯст доштан на танҳо шунидани он, балки дӯст доштани итоат кардан ба он аст. Худованд ба як пайғамбар гуфт:

Ва ту, эй писари одам, писарони қавми ту дар сояи деворҳо ва назди дарҳои хонаҳо дар бораи ту сухан меронанд, ва ҳар яке ба дигаре, ҳар кас ба бародараш, сухан ронда, мегӯяд: “Биёед ва бишнавед, ки чӣ каломе аз ҷониби Худованд берун омадааст”. Ва назди ту мисли ҷамъомади қавм меоянд, ва қавми Ман ба ҳузури ту ништа, суханони тӯро мешунаванд, *вале онҳоро ба ҷо намеоваранд*; зеро ки онҳо бо даҳони худ ишқбозӣ мекунанд, аммо дилашон пайрави ҳирсашон мебошад (Ҳиз. 33:30, 31, курсив аз тарафи муаллиф илова карда шудааст).

Бисёриҳо дар калисоҳои мо аз мавъиза ва таълимоти ҳуб баҳра мебаранд, аммо вақте ки сухан дар бораи он меравад, онҳо то ҳол манфиатҳои ҳудро аз иродаи Худо бартарӣ медиҳанд (2 Тим. 3:1, 4). Мо бояд ҳақиқатро бештар аз ҳама дӯст дорем. Кас бояд хости Ёро бештар аз роҳат ё ҳатто ҳаёт талаб кунад. Он гоҳ мо ҳудро қаноатманд ҳис мекунем ва хоҳишҳои шахсии ҳудро барои хоҳишҳои Ё тарк мекунем. Мо салиби ҳудро бардошта, аз ҳуқуқҳо ва имтиёзҳои ҳуд даст мекашем, то иродаи Ёро иҷро кунем. Чаро? Зеро Ё Худост, Офаридгори мо, Озодкунандаи мо ва муҳаббати Ё ба мо комил аст. Танҳо ин метавонад моро аз фирефта шудан боздорад.

Аммо оё дар байни имондорон дар Калисо чунин тақдир вучуд дорад? Воқеият воқеаи дигарро нақл мекунад. Тааҷҷубовар аст, ки муаллифони Навиштаҷот фазои замони моро чунон дақиқ пешгӯӣ карда метавонистанд, ки ба мо баъзан имрӯз намерасад.

ҚУВВАТИ МАХФИИ ШАРОРАТ

Ҳангоми таҳқиқи сабабҳои ин гуна паҳншавии шарорат дар замони мо як омили дигаре низ ба назар мерасад. Моро огоҳ мекунанд: “Аммо қуввати махфӣ ва нақшаи шарорат аллакай дар амал аст” (2 Тас. 2:7 [Аҳди Ҷадид дар тарҷумои муосир. – Эзоҳи тарҷ.]). Калимае, ки аз забони юнонӣ ҳамчун “гуноҳ” тарҷума шудааст, бо калимаи *аномия* ишора шудааст ва мо онро дар боби қаблӣ баррасӣ карда будем. Аҳамият диҳед, ки дар паси он ягон қудрат ё қувваи махфӣ ҳаст. Тарҷумои дигари Китоби Муқаддас (ба забони русӣ – тарҷумои Синодалӣ – Эзоҳи тарҷ.) онро “асрори шарорат” меномад. Сир дар қудрати ниҳонии он пинҳон аст. Дар ҳаёти имондорон, агар шарорат фош карда шавад, он таъсире нахоҳад дошт. Он танҳо дар сурати моҳирона пӯшонидани он самаранок аст. Асрор дар он аст. Худо моро аз он огоҳ мекунад, зеро наметоҳад, ки мо аз ин асрор ва қуввати ниҳонӣ беҳабар бошем (ниг. 2 Қўр. 2:11).

Шайтон устои фиреб аст. Фикр кунед: ӯ бар зидди Худо исён кард ва сеяки фариштагон аз паи ӯ рафтанд (Ваҳй 12:3, 4). Ва ин дар миёни мавҷудоти комил, дар ҳузури Худованди мо, ки аз ҷалол пур шудааст, рӯй дод! Исо огоҳ кард, ки иблис на танҳо дурӯғгӯй, балки падари дурӯғ низ аст (Юҳан. 8:44). Масеҳ гуфт, ки фиреб ва фитна дар рӯзҳои охир қудрати махсус пайдо хоҳанд кард ва баргузидагон низ қурбонии онҳо шуда метавонанд (ниг. Мат. 24:24).

Ин набояд моро ба ҳайрат оварад. Агар ӯ тавонист, ки миллионҳо фариштагонро дар осмон бибарад, пас чаро фиреб додани издиҳоми одамон дар ҷаҳони заминӣ, ки ӯ барои он “мире ки дар ҳаво ҳукмрон” аст, душвор бояд бошад (Эфс. 2:2). Мо ҳоло дар ҳамон рӯзҳое зиндагӣ мекунем, ки Исо дар бораи он гуфта буд, аз ин рӯ биёед ба муроҷиати пурҳаяҷони Павлус ба калисои Қўринтӯс бодикҷат назар андозем:

Аммо тарси он дорам, ки чи тавре ки мор бо макри худ Ҳавворо фирефта намуд, ҳамон тавр афкори шумо низ фосид шуда... (2 Қўр. 11:3).

Павлус осебпазирии имондорон ва фиреби Ҳавво муқоиса намуд. Бешубҳа, яке аз ҳиллаҳои ҷолибтарине, ки шайтон метавонист фикр карда барояд, фирефтани Ҳавво буд. Вай дар муҳити идеалие зиндагӣ мекард, ки аз таъсир ва фишори девҳо озод буд. Вай аз ҳузури Худо лаззат мебурд ва аз таъсири тафаккури ҷисмонӣ озод буд. Барои исён кардани вай шайтон маҷбур шуд, ки бо ҳиллаҳои мураккабтарин кор кунад. Барои аз байн бурдани покии андешаҳои вай, ӯ ба амалҳои маккорона муроҷиат кард. Агар мо тактикаи ӯро нисбат ба Ҳавво фаҳмем, мо беҳтарин силоҳи ӯро ошкор хоҳем кард; мо мефаҳмем, ки чӣ тавр ӯ моро фиреб додани аст ва чаро имрӯз бисёриҳо ба Худо итоат намеkunанд.

Дар хотир доред, ки Ҳавворо бо фиреб маҷбур карданд, ки ба Худо итоат накунад, аммо Одам медонист, ки чӣ кор карда истодааст. Ман бисёр вақт мебинам, ки чӣ тавр одамон бо чашмони кушод аҳкоми Худоро вайрон мекунанд ва ба таври равшан мефаҳманд, ки онҳо чӣ кор карда истодаанд. Онҳо дар гумроҳӣ нестанд. Онҳо ба қаламрави хатарнок рафта, ба марги рӯҳонӣ наздик мешаванд (Рум. 8:13). Ин одамон саҳтдил ҳастанд ва расидан ба онҳо душвор аст. Аммо категорияи дигар вучуд дорад – одамоне, ки аксарияти саркашон дар калисоро ташкил медиҳанд, фиребхӯрда шудаанд. Чун дар мавриди Ҳавво, нодонӣ ба онҳо роҳро ба васваса, қудрати махфии шарорат кушод.

Надонистан заминаест барои фитна. Худо гуфт: “Бинобар ин қавми ман баногоҳ ҷалои ватан гардидаанд” (Иш. 5:13) [ё “...барои надоштани дониш” – дар тарҷумаи англисии Китоби Муқаддас (NKJV). – Эзоҳи тарҷ.]. Дониши ошкоршуда дар бораи роҳҳои Худо ва қонунҳои рӯҳонии Ӯ моро аз фиреби душман

нигоҳ медорад. Нури ҳақиқати Ё ҳар дурӯғро ошкор мекунад ва моро аз он ҳифз мекунад.

ВАҲЙ БО ДОНИШИ ИНТИҚОЛШУДА

Худо одамро дар боғи Адан ҷойгир кард ва гуфт: “Аз ҳар дарахти боғ хӯрдан гир; аммо аз дарахти маърифати неку бад зинҳор нахӯр; зеро рӯзе ки аз он бихӯрӣ, ҳатман хоҳӣ мурд” (Ҳас. 2:16, 17).

Пас аз он Худованд аз қабурғаи мард занро офарид. Тахмин кардан мумкин аст, ки ин ҳодиса каме дертар рух додааст, зеро пеш аз пайдо шудани зан Одам тавонист тамоми ҳайвонот ва паррандагони ҳаворо бубинад ва ном диҳад.

Баръакси Одам, Ҳавво фармонҳоро мустақиман аз даҳони Худо нашунид. Эҳтимол, вақте ки онҳо дар боғи Худо аз муошират лаззат мебурданд, Одам дар бораи онҳо ба вай хабар дод. Мо метавонем инро тавассути таҳлили ҷавобҳои Ҳавво ба мор тахмин кунем. Сатрҳои зеринро бодиққат хонед:

Ва мор аз ҳамаи ҳайвонҳо саҳро, ки Худованд Худо ба вучуд оварда буд, айёртар буд. Ва ба зан гуфт: “Оё Худо ҳақиқатан гуфтааст, ки аз ҳамаи дарахтони боғ нахӯред?” Зан ба мор гуфт: “Аз меваи дарахтони боғ хӯрда метавонем, лекин аз меваи дарахте ки дар васати боғ аст, Худо гуфт, ки нахӯред ва онро ламс накунед, мабодо бимиред (Ҳас. 3:1-3).

Аввал аҳамият диҳед, ки вақте ки мор ба амри Худо шубҳа кард, Ҳавво ба ҷои “Худо гуфт...” аввал “...метавонем” ҷавоб дод. Ин аст ҷавоби классикии шахсе, ки дар бораи тартибот ва қоидаҳо тавассути миёнарав шундааст. Ин ҷавоби шахсе нест, ки дил ва нияти ҳамон Шахсе аст, ки ин ҳукм аз Ё меояд.

Сониян, таваҷҷӯҳ кунед, ки ҷавоби ӯ аз амри Худо фарқ мекунад. Вай илова кард: “Худо гуфт, ки нахӯред ва онро ламс накунед, мабодо бимиред”. Худо дар бораи ламс кардани

онҳо чизе нагуфт. Ин аст мисоли дигаре, ки вақте ки шумо ваҳйро на аз Худованд, балки аз шахси дигар мегиред, чӣ рӯй дода метавонад.

Вақте ки Худо Каломро тавассути Рӯҳи Худ ошкор мекунад, он қисми ҳаёти мо мегардад. Ин метавонад вақте рӯй диҳад, ки мо китобхоро мехонем, дар таълимот обод мешавем ё вақте ки мо Китоби Муқаддасро дар танҳои мехонем ё бо Рӯҳулқудс дар мушоракат ҳастем. Барои Одам аҳкоми Худо мисли ҳар чизе, ки ўро ихота кардааст, воқеӣ буданд; онҳо як қисми мавҷудияти ӯ буданд. Ва баръакс, вақте ки мо фармонҳои Худоро мешунавем, аммо онҳо ба мо тавассути Рӯҳулқудс ошкор намешаванд, онҳо қисми ҳаёти мо нестанд. Барои мо онҳо танҳо қонунанд, ва “қуввати гуноҳ [беитоатӣ] шариат аст” (1 Қўр. 15:56).

Тавре гуфтам, Одам ба Ҳавво амри Худоро дод. Эҳтимол, ҳуди Ҳавво ҳатто кӯшиш намекард, ки дар бораи он аз Худо пурсад. Вай танҳо суханони Одамро “чун ҳаст” қабул кард. Барои вай ин донише набуд, ки тавассути ваҳй ба даст омадааст, балки он донише буд, ки тавассути шахси дигар интиқол дода мешуд, ки ўро ба ҳамлаи фитнаангезӣ бештар осебпазир кард. Аз ин рӯ, мор Ҳавворо барои ҳамла интиҳоб кард, на Одамро.

Танҳо донише, ки тавассути ваҳй гирифта шудааст, бузургтарин муҳофизӣ мо аз фиреб аст. Бисёриҳо дар асорати қонуншиносӣ қарор доранд, зеро онҳо дониш, дастур ё манъкуниро аз Навиштаҷот танҳо бо гӯш мегиранд. Новобаста аз он ки онҳо аз кучоянд – аз падару модар, воизон ё аз сабтҳои видеоӣ, китобҳо – шумо бояд дар робита ба ҳар як масъалаи алоҳида иродаи Худоро ҷустуҷӯ кунед. Ин ба мо фаҳмиш медиҳад, ки моро аз фиреб муҳофизат мекунад. Дар акси ҳол, танҳо ҳарфи қонун хоҳад буд, аммо ҳаёт нест.

Одамон метавонанд боб ё оятро дақиқ такрор кунанд, аммо онҳо нафаси ҳаётро, ки Навиштаҷот меорад, гум

мекунанд. Дар як ташдиди шавқу завқ, онҳо таълимоти наvero, ки навакак дар семинар ё конфронс гирифтаанд, мубодила мекунанд, аммо наметавонанд ба он чизе ки худашон бо омодагӣ мубодила карданд, зиндагӣ кунанд. Ин қисми ҳаёти онҳо намегардад. Онҳо суҳаноне мегӯянд, ки ҳолӣ мемонанд ва аз ҷониби Худо ҳаёт оварда наметавонанд. Вақте ки ин рӯй медиҳад, онҳо ба осонӣ васваса мешаванд, ки аз гуфтаҳои Худо илова ё кам кунанд. Онҳо ба осонӣ фирефта мешаванд, зеро онҳо дар бораи роҳҳои Худо намефаҳманд.

Ибораи зеринро на як бору ду бор шунидаам: “Медонед, бародар, пул решаи ҳамаи бадихост!” Аммо Худо баръакс гуфт. Инҳоянд суҳанони Ё: *“Муҳаббат ба пул решаи ҳама бадӣ аст”* (1 Тим. 6:10, курсиви муаллиф).

Агар пул решаи ҳамаи бадӣ мебуд, пас мо айбро аз Исо меёфтем, зеро Ё хазинадор ва ҳалтаи пулашро дошт! Рӯзе зане кӯзаи бӯхурро, ки ба маоши тамоми солаш баробар буд, шикаста, бо он Исоро тадҳин кард. Яҳудо, ки пулро дӯст медошт, аз ҳодисаи рӯйдода асабонӣ шуд. Худи Худованд ўро дар ин кор маҳкум кард ва амали занро тасдиқ кард (Юҳан. 12:3-7).

Не, пул не, балки муҳаббат ба он – решаи ҳамаи бадӣ аст. Он аз хоҳиши носолими доштани пул ва вобастагӣ аз пул иборат аст. Муносибати қонунӣ ба пул муносибати носолихро ба пул эҷод мекунанд, аммо ин на он чизест, ки Худо меҳаҳад. Худованд моро аз тамаъ ва вобастагӣ ба пул огоҳ мекунанд. Одамони ҳасисон наметавонанд молияро ба тарзе, ки ба Худо писанд бошад, идора кунанд. Ин танҳо тасдиқ мекунанд, ки Калом дар дили онҳо ваҳй нагардидааст. Онҳо танҳо дониши Каломи Ёро, ки дигарон ба онҳо дода буданд, қабул карданд ва ҳамин тавр довталабони асосии фиребгарӣ шуданд.

Пас, мо чӣ гуна донишро тавассути ваҳй мегирем? Дар назди Худованд фурутан рафтор карда ва дар дил тарси Худо ва муҳаббати оташини Худоро дошта. Худованд гуфт:

Ва Ман бар инҳо назар хоҳам кард: бар мискин ва шикастарӯх, ва бар касе ки пеши каломи Ман ба ларза меояд (Иш. 66:2).

Он касе ки аз Каломи Ё меларзад, дарҳол ба Ё итоат мекунад, ҳатто ин агар ба нафъи ӯ набошад. Чунин шахс тарси ҳақиқӣ аз Худо дорад. Навиштаҷот равшан мегӯяд: “Сирри Худованд бо тарсгори Ёст, ва аҳди Худо ба онҳо маълум мекунад” (Заб. 24:14).

Акнун мо суҳанони Сулаймонро, ки дар охири умраш баён кардааст, беҳтар фаҳмида метавонем: “Аз Худо битарс ва аҳкоми Ёро риоя намо, чунки ҳама чиз барои одамизод аз ҳамин иборат аст” (Воиз 12:13). Худо асрор ё роҳҳои Худо ба онҳое, ки аз Ё метарсанд, ошкор мекунад. Юҳанно гуфт:

Инро ба шумо дар бораи онҳое навиштаам, ки шуморо *гумроҳ мекунад*. Валекин тадҳине ки шумо аз Ё ёфтаед, дар шумо сокин аст, ва шумо эҳтиёе надоред, ки касе шуморо таълим диҳад; аммо азбаски тадҳини Ё ба шумо ҳар чизро таълим медиҳад, ва он рост аст ва дурӯғ нест, ва ҳамон тавр, ки шуморо таълим додааст, дар Ё бимонед (1 Юҳан. 2:26, 27, курсиви муаллиф).

Мо мебинем, ки чӣ тавр Каломи ошкоршудаи Худо моро аз фиреб нигоҳ медорад. Ҳавво фирефта шуда, ба исён афтод, зеро вай аз донише, ки тавассути ваҳйи Худо гирифта буд, надошт. Вай найранг ва макри суҳанони морро дарк карда натавонист.

МОР ИН КОРРО ЧӢ ТАВР КАРД?

Биёед дуртар равам ва ба савол ҷавоб диҳем: мор занро чӣ гуна фиреб дод? Нақшаи маккоронаи ҳамлаи ӯ чӣ гуна буд? Донишманди ҷавоб ба ин саволҳо муҳим аст. Фикр кунед: чӣ тавр вай тавонист ёро гумроҳ кунад? Охир, Ҳавво дар муҳити

идеали зиндагӣ мекард. Ҳеҷ кадоме аз қудратҳо ёро пахш накарданд. Вай аз муошират бо падар, сардор ё хизматгузор дар рӯҳаш таъми ногуворе надошт. Вай дар боғи гул-гулшукуфон аз ҳар гуна фишори девонавор озодона зиндагӣ мекард. Вай фақат файзу таъминоти Худоро медонист. Вай дар ҳузури Ё роҳ мерафт ва аз муошират лаззат мебурд. Пас, чӣ тавр мор тавонист ёро фиреб диҳад?

Фармони Худоро ба ёд оред: “Аз ҳар дарахти боғ [озодона] хӯрдан гир; аммо аз дарахти маърифати неку бад зинҳор нахӯр; зеро рӯзе ки аз он бихӯрӣ, ҳатман хоҳӣ мурд” (Ҳас. 2:16-17).

Файзи Худо медод: “[озодона] хӯрдан гир”, – ва дар айнаи замон, қудрати Ё маҳдудият мегузошт: “аммо аз дарахти маърифати неку бад зинҳор нахӯр”. Худо таъкид кард, ки Одаму Ҳавво озод буданд, ки меваи ҳар дарахтро бихӯранд, ба ҷуз як дарахт.

Табиати Худо муҳаббат ва додан аст. Ё меҳост дӯстоне дошта бошад, ки Ёро дӯст доранд ва ба Ё итоат кунанд. Ба Ё роботҳои аз ҳуқуқи интиҳоб маҳрумшуда лозим набуд. Ё меҳост фарзандоне дошта бошад, ки дар сурат ва шабоҳати Ё бо иродаи озод ба вучуд омадаанд. Бо маҳдуд кардани дастрасии онҳо ба дарахт, Ё онҳоро аз марг муҳофизат кард. Ин иштироки иродаи онҳоро пешбинӣ мекард.

Оё онҳо имон оварданд ва ба Худо итоат карданд? Бе аҳком интиҳоб ҳам набуд.

Ба суҳанони мор диққат диҳед: «Ва мор аз ҳамаи ҳайвонҳои саҳро, ки Худованд Худо ба вучуд оварда буд, айёртар буд. Ва ба зан гуфт: “Оё Худо ҳақиқатан гуфтааст, ки аз ҳамаи дарахтони боғ нахӯред?”» (Ҳас. 3:1). Дар забони муосири мо чунин садо медод: “Шунидам, ки Худо ба шумо фармудааст, ки аз ягон дарахт нахӯред, ин дуруст аст?”

Мор ҳамлаи Худоро аз тағйир додани маркази фармони Худо оғоз кард. Бо тағйир додани маънои он, ӯ Одаму Ҳавворо

водор сохт, ки ниятҳои Худоро зери шубҳа гузоранд. Ў мехост, ки Ҳавворо ба роҳи фикрронӣ гузорад, ки оқибат ӯ ба марҳамат ва ростқавлии Худо шубҳа кунад. Вақте ки ӯ муваффақ шуд, вай ба осонӣ ўро бар зидди қудрати Худованд баргардонд.

Мор саховатмандии Худоро нодида гирифта, ба ягона манъи Ў ишора кард. Вай ишора кард, ки чизи хубе аз онҳо пинҳон мешавад. Мор бо як савол амреро, ки ба Одаму Ҳавво барои беҳатарии онҳо дода шуда буд, таҳриф кард ва онро ҳамчун манъи беадолатона ба чизи хуб муаррифӣ кард. Дар оҳангаш як тамасхур ҳаст: “Пас, Худо ба шумо фармудааст, ки аз ягон дарахт нахӯред?” Гарчанде ки онҳо ба тамоми боғ дастрасӣ доштанд, мор диққати Ҳавворо танҳо ба дарахте ҷалб кард, ки аз он хӯрданашон манъ буд. Ў вайро водор кард, ки Худоро ҳамчун “гиранда” фикр кунад, дар ҳоле ки табиатан Ў “диҳанда” аст.

Мор Худовандро ҳамчун беадолат муаррифӣ карда, метавонад ба қудрати Ў таъовуз кунад. Шайтон аблаҳ нест; барои ҳамла ӯ асоси қудрати Худоро интиҳоб кард: “Адолат ва инсоф асоси тахти Ўст” (Заб. 96:2). Тахти Ў рамзи қудрати Ўст. Агар шайтон бо макру найранг хислати одилонаи Худоро фосид карда тавонад, пас асоси қудрати Ў дар назари офариниши Ў шубҳанок хоҳад буд.

Зан ба саволи мор ҷавоб дода, ўро ислоҳ мекунад: “Аз меваи дарахтони боғ хӯрда метавонем, лекин аз меваи дарахте ки дар васати боғ аст, Худо гуфт, ки нахӯред ва онро ламс накунед, мабодо бимиред” (Ҳас. 3:2, 3).

Мумкин аст, ки вай ба сабаби ин амр шавқ пайдо кард. Вай дар бораи некии Худо фикр карданро сар кард. Оё шумо фикри ўро хонда метавонед? *“Хеле хуб на назар мерасад... Намедонам, чаро аз ин дарахт намехӯрем, чӣ зараре дорад? Ба мо чӣ зарар дорад?”* Ҳавво бо шубҳаҳои дохилӣ ба ниятҳои Худо омода буд, ки қудрати Худоро зери шубҳа гузорад.

Мор аз фурсат истифода бурда, қудрат, ростӣ ва беайбии хислати Худовандро вайрон кард ва ба каломи Ё ҳамла кард: “Не, нахоҳед мурд; балки Худо медонад, ки дар рӯзе ки аз он бихӯред, чашмони шумо воз хоҳад шуд, ва шумо, монанди Худо, орифи неку бад хоҳед шуд” (Ҳас. 3:4, 5).

Устои фиребу найранг, вай кӯшиш мекард, ки таҳкурсиеро, ки садоқати ӯ ба Худо бар он асос ёфтааст, вайрон кунад. Вай ошкоро ба муқобили Худо баромад ва ёро бовар кунонд, ки вай намеридад. Иблис сабабҳои худро баён кард: “Шумо ба ҷои марг мисли Худо мешавед. Метавонед аз неку бадӣ интиҳоб кунед, зеро хирадманд мешавед. Дигар ба шумо лозим намеояд, ки ҳама чизро тавассути миёнаравҳо бишнавед ё ба фармонҳои нодуруст итоат кунед”.

ГУНОҲ ОМАД – ҒУЛОМӢ ОМАД

Ҳавво дар ҳайрат монд ва парешон шуд. Вай ҳайрон шуд: *“Чаро Худо ба ман хӯрдани ин меваҳоро манъ мекунад?”* Вай ба дарахт бо чашмони нав нигарист, то меваҳои онро беҳтар тафтиш кунад. Вай ба ҳулосае омад, ки меваҳо тамоман бад ва хатарнок нестанд, балки дидани онҳо хеле гуворо мебошанд. Вай тасмим гирифт: *“Онҳоро бешубҳа хӯрдан мумкин аст ва эҳтимолан онҳо моро оқил хоҳанд кард”*.

Чунин ҳулосаҳо ёро кӯр карданд. Бо таваҷҷӯҳ ба як дарахт, вай дар бораи файзи фаровон фаромӯш кард. Вай фикр кард: *“Ин дарахт ба мо чизи хубе меорад ва Худо онро аз мо пинҳон кардааст, ҳама меваҳои он метавонад аз онҳо мо бошад, чаро бо мо чунин кард? Агар Ё моро ба ин дарахт наздик накунад, боз чӣ чизро аз мо нигоҳ доштааст?”*

Агар шумо дар бораи хислат, покҷидонӣ ва раҳмати Худо шубҳа кунед ва ба беҷазо будани худ боварӣ дошта бошед, ҳеҷ асосе барои таслим шудан ба қудрати Ё боқӣ намеронад. Худҳои Ҳавво иродаи Падарро як сӯ тела дод. Вай меваро

канда, онро дар дасташ гардонд – ҳеҷ чиз нашуд. Мор шояд дуруст бошад. Сипас чашид ва ба шавҳараш дод, то бичашид.

Пас аз он ки аз ин дарахт хӯрданд, чашмонашон ногаҳон кушода шуд ва мавҷи шарм ва тарс онҳоро фаро гирифт. Онҳо бараҳнагии худро диданд, ва бо беитоатӣ марғи рӯҳонӣ омад. Ин ҷисм ба як нозири тавоно табдил ёфт, ки минбаъд бар онҳо ҳукмронӣ хоҳад кард. Ба каломи Худо шубҳа карда, ба роҳи макру фиреб даромада, дари хоҷаи исёнро боз карданд ва ӯ ҳокими тираашон шуд. Навиштаҷот мегӯяд: “Оё намедонед, ки ба ҳар кӣ шумо худро чун бандагон барои итоат таслим кунед, бандагони ҳамон кас гардида, ба вай мутеъ мешавед, хоҳ гуноҳе [итоат накардан ба қудрати Худо] барои мамот бошад, хоҳ итоате барои адолат?” (Рум. 6:16). Оғои зулмот на танҳо ба ҳаёти Одаму Ҳавво дастрасӣ пайдо кард, балки инчунин вуруди қонунӣ ба ин ҷаҳонро пайдо кард. Павлуси ҳавворӣ дар ин бора чунин навиштааст: “Пас, чунон ки ба воситаи як одам гуноҳ ба ҷаҳон дохил шуд ва бо гуноҳ мамот омад, ончунон низ ба ҳамаи одамон гузашт” (Рум. 5:12).

Пеш аз исёни онҳо на хашм, на бадбинӣ, на нобахшиданӣ, на ҷанҷол, ғайбат, харобкорӣ, макру фиреб, талхӣ, ғоратгарӣ набуд. Ҳамчунин, таҳқири ҷинсӣ, нашъамандӣ, машрубот, куштор, дуздӣ вучуд надошт. Ҳеҷ гуна таҳқири зану кӯдакон вучуд надошт. Беморӣ, марғ, қашшоқӣ – чунин мафҳумҳо вучуд надоштанд. Инсон ҳеҷ гоҳ офатҳои табиӣ, эпидемияҳоро мушоҳида накарда буд. Олами ҳайвонот дар як ҳамоҳангии комил зиндагӣ мекард. Фазои заминӣ дар сулҳу оромӣ буд, зеро Худо бар тамоми махлуқот ҳукмронӣ мекард.

Нофармонӣ мушкилоти даҳшатноки рафториро ба бор овард, ки ба рафтори одам таъсир расонида, ба тамоми инсоният паҳн шуд. Рӯйхати онҳо зиёд мешавад ва аз насл ба насл торафт нафратовартар мешавад. Одаму Ҳавво ба Худо итоат накарданд ва ин амали онҳо оғози қудрати махфӣ шарорат буд. Ба

сабаби фитнае, ки аз ин қудрат бармеояд, инсон пуштибонӣ ва муҳофизати осмони худро аз даст додааст. Исён, ки суқути шайтонро такрор кард, дарҳои қудрат ва нобудии ӯро боз кард. Ё аз фурсати худ пурра истифода бурд, ба Худо монанд шуд, аммо ба Ё итоат накард. Офариниши Худоро ғулом карда, бар тахти худ нишаст (Иш. 14:12-14).

СЕНАРИЯ ТО ИМРӢЗ БЕТАҒЙИР БОҚӢ МОНДААСТ

Аз он вақт инҷониб, найрангҳои шайтон каме тағйир ёфтанд. Ё то ҳол хоҳиши саҳти таҳриф кардани хислати Худо ва моро бар зидди қудрати Ё баргардониданро дорад. Мо инро дар Номаи Яъқуб равшан мебинем: “Эй бародарони маҳбуи ман, фирефта нашавед. Ҳар як инъоми нек ва ҳар як бахшоиши комил аз боло, аз ҷониби Падари нурҳо нозил мешавад, ки дар Ё тағйироте ва ҳеҷ дигаргунӣ мавҷуд нест” (1:16, 17).

Муаллифи ин сатрҳо мехост, ки мо, имондорон, ба қуввати махфии шарорат таслим нашавем, ки Ҳавво ба он муқобилат карда натавонист. Ё моро огоҳ кард, то ки моро, ҳамчун ҳавворӣ, муҳофизат кунад. Мо бояд ба суҳанони ӯ диққати махсус диҳем ва онҳоро дар қалби худ ҷой диҳем; воқеияте, ки берун аз иродаи Худо аст, ҳеҷ гуна некие надорад. Он метавонад ба назар ҳубу гуворо бошад, аммо агар хости Худо набошад, хато накунад, барои мо дар он ҷо некие нест.

Яъқуб борҳо гуфта буд: агар шумо бовар кунед, ки берун аз таъминоти Худо некие ҳаст, пас шумо метавонед фирефта шавед, чунон ки Ҳавво фиреб хӯрда буд. Дар бораи он чизе, ки мо муҳокима кардем, бодикқат фикр кунед. Новобаста аз он ки чизе чӣ қадар ҳубу гуворо ба назар мерасад; чӣ қадар сарватманду обод ва хирадманд мегардонад, агар аз ҷониби Худо набошад, саранҷом шуморо ба ғаму андӯх ва ниҳоят марг мебарад. Таъминот ва муҳофизати Худо бо фиреб қатъ мегардад. Ҳар як атои нек ва комил аз ҷониби Худост;

Ў Сарчашмаи мост. Ин ҳақиқатро бигиред ва дар дили худ ҷойгир кунед, он гоҳ ба васвасаи пешниҳодҳои ҷолиб дучор нахоҳед шуд. Агар Ҳавво ин корро мекард, як лаҳза ба Худо шубҳа намекард. Вай берун аз таъминоти Худо амалӣ шудани хоҳишҳои худро меҷуст.

Чӣ қадар одамон бо сабабҳои нодуруст оиладор мешаванду ба шавҳар мебароянд! Шояд Худо онҳоро ба воситаи падару модарашон ё шубонҳояшон огоҳ карда бошад ва ё мустақиман ба дилашон сухан гуфт, аммо онҳо фикри худро аз ин огоҳиҳо афзалтар донистанд. Эҳтимол, онҳо танҳо буданд ва аз муносибат маҳрум буданд. Шояд интиҳобкардаи онҳо намуди ҷолибе дошт ё ӯ ҳамчун ёрдамчиёни зарурӣ ҳисоб мешуд. Бисёриҳо итоат карданро ба иродаи худ интиҳоб карданд, на ба Худо, ва дар аксари мавридҳо азобу уқубатҳои азимро даравиданд.

Албатта, Худо қодир аст, ки моро аз оқибатҳои қарорҳои нодурустамон наҷот диҳад. Гуноҳи Довуд, ки бо Батшобай издивоҷ кард, бахшида шуд ва онҳо баъдтар писаре бо номи Сулаймон доштанд. Бо вучуди ин, аз сабаби беитоати худ, Довуд ба ҳар ҳол азобҳои бисёр даравид: шамшер ҳеҷ гоҳ аз хонааш берун намерафт. Вай се писарашро дар айёми хеле ҷавон ва пур аз қувват буданашон аз даст дод. Вақте ки мо тобеиятро интиҳоб мекунем, чӣ қадар беҳтар аст.

Бисёр вақт одамон ҷойҳои худро – кор, калисо, шахрро, ки Худо онҳоро муқаррар кардааст, тарк мекунанд, зеро онҳо бо сардорони бар онҳо таъиншуда розӣ нестанд. Шояд ба назари онҳо чунин менамояд, ки зиндагии онҳо дар ҳолати руқуд қарор дорад ва ҳоло дар кучо ҳастанд, оянда надоранд. Имконияти дуруст ба зудӣ пайдо мешавад ва ҳарчанд онҳо тасдиқи Рӯҳулқудсро надоранд, онҳо ҷои худро тарк мекунанд. Аксар вақт рафтани онҳо маънои созиш бо қудсиятро дорад, ки Худо онҳоро ба он даъват кардааст. Ин одамон чунин фикр

мекунанд: *“Ман дар ин ҷо муддати хеле дароз ништаам, коре бояд кард”*. Дар ниҳоят, онҳо ба ҷое меоянд, ки ҳангоми расидан ба мақсади худ, ки ба назари онҳо хуб менамояд, бар хилофи хости Худо мераванд. Баъзан онҳо тавонистаанд барои худ сарвате ба даст оранд, аммо дар айнаи замон дилҳояшон аз мушорақати наздик ва дилчасп бо Худованд дур мешавад.

Чӣ қадар одамон ба иродаи Худо итоат намеkunанд! Онҳо аз паи он чизе ҳастанд, ки ба онҳо лаззатбахш ва ғоиданок аст. Онҳо воситаҳои берун аз Каломи Худоро пайдо мекунанд. Онҳо аз паи ин мақсадҳо давом дода, кайфу сафо, бахту саодат, лаҳзаҳои ҳаяҷоноварро пайдо мекунанд – вале ҳамаи ин муваққатӣ аст. Онҳо “хуб”-ро дар ҷое пайдо мекунанд, ки Худо мегӯяд, ҳеҷ чиз вуҷуд надорад. Метарсанд, ки Худо аз онҳо чизи зебее нигоҳ медорад! Онҳо фикр мекунанд, ки Ӯ ниёзҳои онҳоро намефаҳмад ё ба хоҳишҳои онҳо аҳамият намедиҳад. Онҳо Худоро бевафо меҳисобанд, вақте ки онҳо дар доираи вақти худ ҷавоб намегиранд. Онҳо чунин фикр мекунанд: *“Чаро интизор шавам? Ман ҳозир чизи гуворо ва муфид мегирам!”*

ДАР БОРАИ ИСО ФИКР КУНЕД

Дар бораи Исо фикр кунед. Чиҳил рӯз Ӯ дар биёбон бе об, хӯрок ва роҳат буд. Вақте ки гӯруснагӣ тоқатфарсо шуд, шикамаш ба дард гирифторм шуд. Агар ба зудӣ нахӯрад ё ақаллан як ҷуръа об нанӯшад, Ӯ мемирад. Аммо чӣ аввал омад – таъминот ё васваса?

Дар ин лаҳза шайтон бо саволҳои худ ба наздаш омад: *“Агар Ту Писари Худо бошӣ, ба ин сангҳо бигӯй, ки нон шаванд”* (Мат. 4:3). Душман боз ба он чизе ки Худо ба наздики гӯфта буд, савол дод. Дар соҳили дарёи Ӯрдун Падар ошкоро эълон кард, ки Исо Писари Ӯст. Шайтон бори дигар кӯшиш кард, ки хислати Худоро таҳриф кунад: *“Агар Ту Писари Худо бошӣ, чаро*

Ў Туро ба ин ҷо овард, то аз гуруснагӣ бимири? Чаро Туро ризқ намедиҳад? Шояд вақти он расидааст, ки Худатро ғамхорӣ кунӣ. Агар ба зудӣ ғизо нагирӣ, мемири, ё дер мешавад ва ба бемориҳои даҳшатнок гирифта мешавӣ. Қудрати Худро барои хидмати Худ истифода бар. Ин сангҳоро ба нон табдил деҳ”.

Исо ба муқобили ӯ истода, ризқи Худоро интизор буд. Ӯ наметавонист ба душман иҷозат диҳад, ки хислати Худоро дар зеҳни ӯ таҳриф кунад. Ӯ медонист, ки Падар тамоми эҳтиёҷоти Ӯро таъмин хоҳад кард. Новобаста аз он ки дар он лаҳза чӣ қадар душвор буд, Ӯ дар итоат ба ҳокимияти Худо монд.

Пас аз он ки Ӯ ба васвасаи ба дасти Худ гирифтани ҳама чиз муқобилат кард, “пас иблис Ӯро воғузошт, – ва инак, фариштагон омада, Ӯро парасторӣ карданд” (Мат. 4:11). Чаро? Муаллифи Нома ба Ибриён дар бораи Масеҳ гуфтааст: “Дар айёме ки Ӯ дар ҷисм буд, ба Он ки наметавонист Ӯро аз мамот наҷот диҳад, бо ғиғони пурзӯр ва ашкрезӣ дуо ва тазарруъ намуд, ва ба хоҳири таъзиму тақрими Худ иҷобат карда шуд, ва агарчи Писар буд, ба василаи уқубатҳо ба итоат омӯхта шуд” (Ибр. 5:7, 8). Худо Ӯро шунид, зеро дар Ӯ тарси илоҳӣ буд. Исо ҳеҷ гоҳ ба некии Падар шубҳа намекард. Ҳатто дар баробари васвасаи бузург ва азобҳои шадиде, ки ҳеҷ кас надида буд, Ӯ итоаткориро интиҳоб кард, гарчанде ки он озмоишҳои саҳтро бо худ овард.

Баръакси Одаму Ҳавво, Исо ба Падар итоаткор буд ва комилан ба Ӯ итоат мекард. Ин ҳамаи роҳҳои душманро ба ҳаёти Ӯ бозмедошт. Ӯ шаҳодат дод: “Зеро ки мири ин ҷаҳон меояд, ва дар Ман вай чизе надорад. Лекин, то ҷаҳон бидонад, ки Ман Падарро дӯст медорам, ҷунон ки Падар ба Ман ҳукм кард, амал мекунам” (Юҳан. 14:30, 31).

Баръакси Одам, Исо, Одами охирин, бо итоаткориҳои комил ба Падари Худ рафтор мекард ва ҳақ дошт шаҳодат диҳад, ки шайтон дар Ӯ ҳеҷ нақше надорад. Барои ҳамин моро панд

медиҳанд: “Касе гӯяд, ки дар Ё [дар Исо] собит мемонад, вай бояд тавре рафтор кунад, ки Ё рафтор мекард” (1 Юҳан. 2:6). Ё намунаи мо ва Пешвои мост. Ёст, ки нархи моро пардохт кард ва роҳи моро равшан кард. Мо дигар маҳкум нестем, ки бо роҳи Одами аввал ва шарри Ё биравем, балки даъват шудаем ва ваколатдорем, ки бо роҳи итоаткори Одами охирин равем.

Навиштаҷот бо ҷидду ҷаҳд мегӯяд:

Бинобар ин мо низ, ки дар гирди худ чунин абри шоҳидонро дорем, ҳар бори гарон ва гуноҳро, ки моро фаро мегирад, аз худ дур андохта, майдони дар пеши мо бударо бо сабр давон-давон тай кунем ва ба Сарвар ва Комилкунандаи имони мо, яъне Исо, назар дӯзем, ки Ё ба ҷои шодие ки Ёро дар пеш буд, ба хорӣ безътиной намуда, ба салиб тоб овард ва ба ямини тахти Худо бинишаст. Дар бораи Ё фикр кунед, ки аз дасти гуноҳкорон ба чунин хорӣ тоб овард, то ки шумо дар ҷонҳои худ хаста ва суғашавед (Ибр. 12:1-3).

Ин ҳама чизро ҷамъбаст мекунад. Аз суғути Одами аввал ибрат гиред ва ба итоаткори Одами охирин боғайратона пайравӣ кунед.

Дар боби оянда мо оқибатҳои беитоатири дида мебароем. Онҳо на ҳамеша дарҳол ошкор мешаванд, аммо онҳо ногузиранд. Вақте ки беитоатӣ ба шумо маълум мешавад, ҳеҷ гоҳ кӯшиш накунад, ки дар ҳаёти худ бо он муросо кунед.

БОБИ 5

ОҶИБАТҲОИ БЕИТОАӢ (қисми 1)

*Имон ва итоат аз ҳам ҷудо нест, зеро
итоат далели имони ҳақиқист.*

Беитоатӣ оқибатҳои зиёдеро ба бор меорад, ки на ҳамеша дарҳол шинохта мешаванд, аммо онҳо бешубҳа мисли тухмҳои дар хок кошташуда пайдо мешаванд. Душмани ҷонҳои мо ин донишро аз мо ниҳон дошта, ба умеди он аст, ки тоатро сабук қабул кунем ва ба ин васила тўмаи осони найрангҳои ваҳшатангези ӯ гардем.

Баъзе одамон гумондоранд, ки ҳама гуна оқибатҳои беитоатӣ аз он чизе, ки онҳо то ҳол пас аз қарори ихтиёрӣ ба даст овардаанд, ҷуброн карда мешаванд. Ман дар ҳайратам, ки то чӣ андоза чунин тасаввуроти гумроҳкунанда ва марговар паҳн шудааст. Ин муаммои қудрати махфии беқонунист. Ман самимона умедворам ва дуо мекунам, ки се боби оянда дили шуморо қавӣ мегардонад, ки ҳеҷ гоҳ ба нофармонӣ дода нашавед.

Писарони Одам

Биёед аз Қобил, нахустзодаи Одам оғоз кунем. Қобил деҳқон буд. Бародараш Ҳобил, писари дуюми Одам, чўпон

буд. Навиштаҷот ба мо мегӯяд, ки пас аз чанд вақт Қобил аз меваҳои замин ба Худованд ҳадия овард ва Ҳобил аз рамаи нахустодаи худ қурбонӣ овард. Баъд мо мебинем: “Ва Худованд Ҳобил ва ҳадияи ӯро манзур дошт; аммо Қобил ва ҳадияи ӯро манзур надошт” (Ҳас. 4:4, 5).

Дарвоқеъ, ин оят танҳо ақидаи маъмулро, ки мо дар калисоҳои мо зуд-зуд дучор меем, рад мекунад: “Худо туро ҳамон тавре, ки ҳастӣ, қабул мекунад”. Ин дуруст нест. Албатта, *агар тавба кунем*, Худо моро қабул мекунад! Аммо кӯшиш кунед, ки ин изҳоротро ба Ҳаноний ва Сафира татбиқ кунед. Дар ин ҷо чизе илова карда намешавад, зеро онҳо мурданд (ниг. Аъм. 5:1-11).

Худо қурбонии Қобилро қабул накард; зиёда аз ин, Ӯ худи Қобилро қабул накард! Далели он, ки Ӯ Қобилро қабул накардааст, маънои онро надорад, ки сарнавишти ояндаи ӯ радкунии абадӣ аст, аммо таълимоти муосири мо дар бораи Худое, ки моро бечунучаро қабул мекунад, ҳанӯз ҳам нодуруст мебарояд. Дарвоқеъ, ин хатарнок аст, зеро тарси Худоро аз дили мо берун мекунад. Тарси Худованд моро муҳофизат мекунад ва моро водор мекунад, ки аз гуноҳ дур шавем (Хур. 20:20). Пас аз марги Ҳаноний ва Сафира, тавре ки Китоби Муқаддас мегӯяд, “тамоми аҳли калисо ва ҳамаи онҳое ки инро шуниданд, ба ҳароси азиме афтоданд” (Аъм. 5:11). Беитоатӣ дигар тасодуф набуд!

Меҳостам саргузашти ду писари Одамо то андозае навсозӣ кунам, то фаҳмотар шавад. Писаронаш дар хонае калон шуданд, ки ҳама ба Худо таваккал мекарданд. Ҳарду ба Худо тӯҳфаҳо оварданд, ки рамзи ҳаёт дар онҳо буд. Китоби Муқаддас ба мо мегӯяд, ки ҷисми худро ҳамчун қурбонии зинда пешниҳод кунем (ниг. Рум. 12:1). Қурбонӣ ба Худо хидмати мо ба Ӯст. Аз ин рӯ, мо намегӯем, ки Ҳобил ба Худо хизмат мекард, аммо бародараш Қобил не. Қобил танҳо барои ба калисо нарафтан ба

бозиҳои гуногуни варзишӣ, стриптиз-клубҳо ё барҳо намерафт. Қобилро бо марде, ки дар бораи Худо чизе доништан намеҳадад, омехта накунад. Ҳардуи онҳоро метавон имондор номид, ки бо Худо робитаи зинда доранд.

Ҳарду заҳмат кашида, барои Худованд қурбонӣ мекарданд. Метавон тахмин кард, ки Қобил аз Ҳобил саҳттар кор мекард. Ман дар соҳаи зироаткорӣ ва чорводорӣ мутахассиси калон нестам, вале аниқ медонам, ки чорводорӣ кори осон нест, вале хоҷагии қишлоқ ҳам ҷидду ҷаҳди зиёдеро талаб мекунад. Чорводор бояд пагоҳӣ ва баъд аз хӯроки шом вазифаи худро ба ҷо оварад, ва дар гармтарин рӯз дар соя дам гирифта, ягон чизи хунук менӯшад.

Деҳқонӣ кори пуршиддат аст. Қурбонии Қобил бо арақи ҷабин, дар замини малъуни Худо, ба даст оварда мешуд (ниг. Ҳас. 3:17-19). Қобил заминро аз сангу кунда ва хошок тоза кард. Баъд онро шудгор карда, қорам кард. Вай ниҳолҳо шинонд, ба онҳо об дод, нурӣ дод, ниҳолҳоро муҳофизат намуд. Барои ба даст овардани қурбонӣҳо, ӯ мебоист кӯшишҳои зиёд ба харҷ диҳад.

ҶАРО ХУДО ҚОБИЛРО ҚАБУЛ НАКАРД?

Пас мо бояд саволе диҳем, ки “Ҷаро Худо ҳадияи Қобилро қабул накард, гарчанде ки медонист, ки ӯ саҳттар кор мекунад?” Шумо метавонед аз падару модараш ҷавоб ёбед. Ҳар он ки Худо дар Боғ офарида буд, сарпӯше дошт. Ҳайвонҳо пӯст, моҳиҳо пулак, паррандаҳо пар доштанд. Дар ягон ҷо хирси қутбиро дар шими ҷинс намеёбед, ба ӯ сарпӯши иловагӣ лозим нест.

Одаму Ҳавво истисно набуданд. Онҳо на сарпӯши ҷисмонӣ ва на либос надоштанд, аммо “тоҷ”-и ҷалол ва шавкат бар сари онҳо гузошта шуда буд (Заб. 8:6). Калимаи *тоҷдор* ба маънои “иҳташуда”. Онҳо дар он фаро гирифта шуданд. Ҷалоле, ки Худо ба онҳо додааст, фарогир буд ва бараҳнагии ҷисмониро

дар чашмони онҳо пинҳон мекард. Навиштаҷот мегӯяд: “Ва ҳар ду, Одам ва занаш, бараҳна буданд, ва ҳиҷил намешуданд” (Ҳас. 2:25). Дар зиндагиашон ҳилоҷат набуд, зиёда аз ин, зиндагиашон комилан дар назари Худованд гузашт. Фикри либос ҳатто ба онҳо таширф намеовард, онҳо ба он ниёз надоштанд.

Вақте ки Одаму Ҳавво ба Худо итоат накарданд, ҳама чиз тағйир ёфт. Пеш аз ин дар зиндагии онҳо рӯҳи онҳо ҳукмфармо буд, ҳоло ҷисм ҷои асосиро ишғол кард. Аввалин калимаҳое, ки дар Китоби Муқаддас навишта шудаанд, пас аз хӯрдани онҳо инҳо буданд: “Ва чашмони ҳар дуи онҳо воз шуд, ва донистанд, ки бараҳнаанд” (Ҳас. 3:7). Калимаҳои калидӣ дар ин ҷо “*ва донистанд*” мебошанд. Онҳо донише гирифтанд, ки қаблан надоштанд.

Принсипи шинохти неку бадӣ ин аст, ки шумо бо фарқ кардани ҳақ ва бадӣ зиндагӣ мекунед. Пеш аз афтодан, рафтори онҳо на аз шинохти неку бад ва ҷӣ дурусту нодуруст, балки аз шинохти Худо дикта мешуд. Онҳо аз итоаткорӣ, ки аз эътимод ва муҳаббат ба вучуд омадааст, амал мекарданд. Ҳақ ва бадӣ на дар дасти онҳо, балки дар дасти Худо буд.

Амалиёти Ё комил аст, зеро ки ҳамаи роҳҳои Ё одилона аст; Ё Худои амин аст ва ноинсофӣ надорад, Ё одил ва ҳаққонист (Так. Шариат 32:4).

Одаму Ҳавво дар пеши Худо зиндагӣ мекарданд ва фикри комили Ёро доштанд. Аз меваи дарахти маърифати неку бад хӯрда, сарчашмаи дониши неку ва бадро ёфтанд, ки берун аз Худо буд. Онро метавон принсипи тафаккур номид. Онҳо дигар ба муҳофизати Худованд ниёз надоштанд; қобилияти дар худ ҳис кардани неку бадро доштанд. Аз ин рӯ, аввалин чизе, ки Худо пурсид, ин буд: “Кӣ ба ту гуфт?” (Ҳас. 3:11).

Вақте ки Худо савол медиҳад, Ё кӯшиш намекунад, ки ягон маълумот гирад. Ё шуморо ба муошират даъват мекунад.

Худованд аллакай медонист, ки Одаму Ҳавво аз дарахт хӯрданд ва бо ҳикмати худ сухан мегуфтанд. Онҳо итоаткориро бо мулоҳиза иваз карданд. Дарвоқеъ, Ӯ мегуфт: “Пас акнун шумо сарчашмаи маърифати неку бадро берун аз Ман пайдо кардаед. Аён аст, ки шумо аз дарахти маърифати неку бад хӯрдаед”.

Пас аз содир кардани беитоатӣ, онҳо дарҳол бараҳнагии худро бо барги анҷир ё меваи замин пӯшониданд. Ҳатто худро пӯшида бошанд ҳам, онҳо ҳанӯз бараҳнагии худро ҳис мекарданд ва пинҳон мешуданд. Сипас Худо пурсид: “Кӣ ба ту гуфт, ки ту бараҳнаӣ?” (Ҳас. 3:11). Аз ҳисси нави дуруст ва нодуруст, онҳо кӯшиш мекарданд, ки дар назари худ дуруст бошанд ва ҳанӯз ҳам эҳсоси бараҳнагӣ онҳоро тарк намекард. Сарпӯши нав мисли Худо набуд. Худо пӯшиши қобили қабули бараҳнагиро бо куштани ҳайвони бегуноҳи нишон дод ва Одаму Ҳавворо бо пӯстҳо пӯшонд, на бо либосҳои меваи замин. Ин ҳукми Худованд буд.

То он лаҳза Одаму Ҳавво намедонистанд, ки Худо чӣ меҷӯяд, аммо Қобил ва Ҳобил аллакай чунин дониш доштанд. Падару модарашон ба онҳо қурбонии дурустро барои Худо таълим дода буданд. Аз ин рӯ, вақте ки Қобил меваҳои заминро қурбонӣ кард, чунин қурбонӣ боз нодуруст баромад. Ӯ ба таври худ ба Худо хизмат мекард! Ӯ ба лаънат, ки тавассути мулоҳизаҳои ҷисмонӣ оиди дуруст ва нодуруст идора карда мешавад, ҷалб карда шуд, на ба покии итоаткории кӯдакона, мисли бародараш Ҳобил.

ТУ БАР ВАӢ ҲУКМФАРМО ШАВ

Навиштаҷот мегӯяд: “Бо имон Ҳобил ба Худо, назар ба Қобил, қурбонии беҳтаре тақдим намуд; бо он ӯ шаҳодат пайдо кард, ки ӯ одил аст, чунон ки Худо дар бораи ҳадияҳои ӯ шаҳодат дод; бо он ӯ баъд аз мамоташ ҳам сухан меронд” (Ибр. 11:4). Муаллифи Аҳди Ҷадид аломати баробарро байни

имон ва итоаткорию Ҳобил гузоштааст. Дар боби оянда мо хоҷем дид, ки имони ҳақиқӣ бо итоат баробар аст, ҳадди ақал, бар асоси он. Имони ҳақиқӣ маҳз аз таслим меояд, на аз ҳисси дурусту нодуруст.

Ҳамин ки Қобил фаҳмид, ки талош ва қурбонихоӣ ӯ ба Худо писанд нест, “Қобил хеле ба хашм омад, ва рӯяш турш шуд” (Ҳас. 4:5). Ин аст ақсуламали классикии шахси диндор Ҳангоми рӯ ба рӯ шудан бо ҳақиқат. Ӯ ба хашм меояд. Мо тасдиқи инро дар тамоми Навиштаҷот пайдо мекунем. Ин хашм аз мағрурӣ бармеангезад ва мағрурӣ иродаи Худо ё роҳҳои Ӯро рад мекунад ва аз он худашро интиҳоб мекунад.

Худованд дар лутфи Худ хост чашмони Қобилро боз кунад ва аз ӯ бипурсад: “Чаро ба хашм омадӣ? Ва чаро рӯят турш шуд? Агар некӣ мекардӣ, оё мақбул намешудӣ” (Ҳас. 4:6, 7). Ба Худо некӣ кардан ба Ӯ итоат кардан аст. Вай бештар аз қурбонӣ, итоаткорӣ мехоҳад. Ӯ на як бору ду бор ба халқи Худ фармудааст, ки сурудҳо ва асбобҳои худро тарк кунанд ва қурбонӣ накунанд. Чаро? “Зеро ки Ман даъват намудам, касе ҷавоб надод, Ман сӯхан рондам, онҳо нашонданд” (Иш. 66:4). Қурбонӣ мекарданд, аммо ба сӯхани Ӯ гӯш надоданд ва ба фармони Ӯ итоат намекарданд. Беҳтарин намуди ибодат тоат аст.

Бо донишмандони ин, мо метавонем калимаҳои “*некӣ кунед*”-ро дар Ҳас. 4:5 бо калимаҳои “*ба Ман итоат кунед*” иваз кунем, бе тағйир додани маънои оят. Он гоҳ ин оят чунин садо хоҳад дод: “Эй Қобил, чаро ба хашм омадӣ? Лозим нест. Бифаҳм: агар ба Ман итоат кунӣ, мисли бародарат, тӯро ва қурбонии тӯро мисли Ҳобил қабул мекунам”.

Худованд огоҳ кард: “Ва чун некӣ накардӣ [ба Ман итоат накардӣ], гуноҳ дар сари остона аст, ва иштиёқманди тӯст, вале ту бар вай ҳукмрон шав” (Ҳас. 4:7). Ба ду ҷузъиёт диққат диҳед. Аввалан, гуноҳ (итоат накардан) хоҳиш дорад. Падари шарорат, шайтон, қудрати паси беитоатӣ аст. Рӯзе ин қувва ба шарофати

Одам ба ҳаёти мо даромад. Вай як мақсад дошт – ҳукмронӣ кардани ҳама ва ҳама чиз. Инро ба олими маккоре монанд кардан мумкин аст, ки ба атмосфера миқдори зиёди газҳои радиоактивӣ баровардааст. Ва ҳоло онҳо дар ҳама ҷо медароянд, ҳатто агар ҳуди олим бисёр километр дур бошад ҳам. Вай қувваи тавоноии марговарро ба вуҷуд овард. Танҳо онҳое, ки костюмҳои махсуси муҳофизатӣ доранд, бехатаранд. Навиштаҷот равшан мегӯяд: “Мо медонем, ки мо аз Худо ҳастем, вале тамоми ҷаҳон дар зери ҳукумати иблис аст” (1 Юҳан. 5:19).

Хоҳиши гуноҳро бо қонуни ҷозибар мӯқоиса кардан мумкин аст. Ин як қувваи доимист, ки дар ҳама ҷо мавҷуд аст ва ба ҳама чиз таъсир мерасонад. Агар шумо аз боми бино поин шавед, ин қонунро барои худ эҳсос хоҳед кард ва то ба замин парвоз мекунед. Бархӯрд хеле назаррас хоҳад буд. Шояд шумо афтидан намехоҳед, ё шумо намедонед ё тамоман бовар надоред, ки ҷозибар вуҷуд дорад, аммо ба ҳар ҳол кафолат дода мешавад, ки ба замин зарба занед.

Олимон қонуни дигар – қонуни аэродинамикаро кашф карданд. Онҳо дарёфтанд, ки ҷозибаро тавассути риояи шарту принципҳои муайян бартараф кардан мумкин аст. Дар асоси ин принципҳо ихтироъкорон ҳавопаймо сохтанд. Вақте ки шумо дар ҳавопаймо парвоз мекунед, шумо қонуни ҷозибаро эҳсос намекунад, зеро қувваи ҷозибар, ки ҳавопайморо ба замин мекашад, бо баланд шудани болҳои ҳавопаймо мувозинат мекунад. Навиштаҷот ба мо мегӯяд: “Чунки қонуни рӯҳи ҳаёт дар Исои Масеҳ маро аз қонуни гуноҳ ва мамот фориғ кардааст” (Рум. 8:2). Ин хабари бузург аст!

Ба ман лозим меояд, ки аксар вақт дар ҳавопаймо парвоз кунам. Танҳо соли гузашта ба ман лозим омад, ки дар ҳаво тақрибан дусад ҳазор милро тай кунам, то дар саросари ҷаҳон Инҷилро мавъиза кунам. Вақте ки ман ба ҳавопаймо савор мешавам, аз он шод мешавам, ки қонуни аэродинамика

маро аз қонуни кашиш озод мекунад. Аммо, агар лётчик ногаҳон хомӯш кардани моторро хоҳад ё якбора болҳо афтад, ҳавопаймо тамоми қувваи ҷозибаи заминро ҳис мекунад ва фалокат ногузир аст. Мо дигар аз бартарӣ бар қонуни ҷозиба баҳра бурда наметавонем, балки худро дар зери қудрати он чизе, ки бомуваффақият паси сар кардаем, хоҳем ёфт.

Навиштаҷот минбаъд ҳамон фикрро идома медиҳад: “Пас, эй бародарон, мо ўҳдадори ҷисм нестем, ки ба ҳасби ҷисм зиндагӣ кунем; зеро ки агар шумо ба ҳасби ҷисм зиндагӣ кунед, албатта хоҳед мурд” (Рум. 8:12, 13). Гарчанде ки қонуни Рӯҳи ҳаёт моро аз қонуни гуноҳ озод мекунад, ин қонуни гуноҳ боқӣ мемонад. Мӯҳофизати мо ё ҳукмронии мо бар он аз имон ва итоаткории ҳақиқӣ аст.

Қонуни Рӯҳи ҳаёт номи дигар дорад – “қонуни имон” ё “шариати имон” (Рум. 3:27). Мо медонем, ки қонуни имон аз қонуни гуноҳ болотар аст. Имони ҳақиқӣ ҳамчун иҷрои корҳои мувофиқи итоат тавсиф карда мешавад (Яъқ. 2:19-23). Имон ва итоат аз ҳам ҷудонашавандаанд, зеро итоат далели имони ҳақиқист.

Ҳобил ба воситаи имон ё итоат ба Худованд аз қонуни гуноҳ ва мамот болотар буд. Худо ба Қобил рӯй оварда, огоҳ кард: “Туро ҳаваси гуноҳ ҳукмронӣ мекунад (ба монанди таъсири қувваи ҷозиба ба ҳама чиз); агар ба Ман итоат кунӣ, дар он бартарӣ хоҳӣ кард (чунон ки қонуни қувваи бардоранда бар ҷозиба ғолиб меояд)”. Гуноҳ ба воситаи итоат мағлӯб мешавад.

ДАСТРАСИИ КУШОДА

Дуюм чизе, ки Худо ба Қобил гуфт, ин буд: “Ва чун неки накардӣ [ба Ман итоат накардӣ], гуноҳ дар сари остона аст” (Ҳас. 4:7). Аҳамият диҳед, ки Ё калимаи *остона* ё *дарро* истифода кардааст. Дар ҳаёти ҳар як одам як дари образнок вучуд дорад; шумо онро медонед ё на, он вучуд дорад. Дар

разми даромадгоҳ дар ҳаёти шумо аст. Дар ин ҳолат, он дастрасӣ ба гуноҳ ва қудрати девҳост. Аз ибтидо, Худо ба мо меғӯяд, ки *чӣ* онро ба таъсири девҳо ва гуноҳ мекушояд ва *чӣ* онро мепошонад. Нофармонӣ онро мекушояд ва, мувофиқан, итоат онро мебандад.

Ба Қобил *чӣ* шуд? Вай дар хирад ва мулоҳизаи худ устувор монд. Ба дилаш ҳасад ворид шуд ва баъд аз он кина. Пас аз он нафрат пайдо шуд. Нақшаи куштор ба вучуд омад ва пас аз чанд вақт, Қобил дар хашм бародарашро кушт. Роҳи душманиро пеш гирифт ва тарси Худоро аз даст дод. Муносибати худро ба саволи Худо дар бораи бародараш дар ҷавоби саркашӣ баён кард: “Намедонам; магар ман посбони бародарам ҳастам?” (Ҳас. 4:9). Ё ба Худо дурӯғ гуфт, зеро медонист, ки бародараш дар қучост.

Ҳар як одами солим ва оқил мефаҳмад, ки Худо медонист, ки Қобил дар қучост. Аммо ин аст, ки бо ҳар касе, ки ба ақидаи худ муроҷиат мекунад ва ба беитоатӣ дар ҳаёти худ роҳ медиҳад, *чӣ* мешавад: вай алоқаро бо воқеияти рӯҳонӣ гум мекунад. Ё кӯшиш мекунад, ки симои Худоро то сатҳи маҳдуди худ паст кунад ва худро ҳамчун Худо доно ва баъзан ҳатто аз Ё донотар муаррифӣ кунад. Дар бораи чунин одам гуфтан мумкин нест, ки вай дар ақли солим аст. Иблис мисоли аввалини ин аст; далелҳое, ки аз шарорат ба вучуд омадаанд, ёро бовар мекунонданд, ки *ӯ* қодир аст Худоро сарнагун кунад. *Чӣ* сафсата! Ва аммо *ӯ* тавонист бисёриҳоро ба худ ҷалб кунад (Иш. 14:12-17).

Агар шумо дӯсти Қобил ва Қобил мебудед ва тамоми воқеиятро намедонистед, саргардон мешудед. *Чӣ* тавр шахсе, ки ба хидмати боғайратона ба Худо шурӯъ кардааст, ин қадар қотили бераҳм шуда метавонад? *Чӣ* тавр ин метавонад рӯй диҳад? Бо исрор дар нофармонӣ *ӯ* дари ҷони худро ба рӯи қонуни гуноҳ кушод. Оё шумо мақолро медонед: “Ангӯшт деҳ, дастатро бурида мегирад”? Он қонуни беитоатиرو

дақиқ тасвир мекунад. Агар шумо ҳаёти худро каме ба рӯи он кушоед, он гоҳ ин мисли кафидаи сарбанд аст. Дар ниҳояти кор об дар ҷараёи пурталотум аз он мегузарад.

Тақрибан ҳаждаҳ сол боз ман шарафмандам, ки пурравақт хизмат кунам. Дар тӯли ин солҳо ман на як бору ду бор шоҳиди амали ин қонун шудаам. Ман дидаам, ки одамон барои Худо ба хидмат сар мекунанд. Онҳо дар калисоҳои худ ғаёл буданд ва доимо дар бораи Исо шаҳодат медоданд. Онҳо мисли Қобил ҳастанд, ки ӯ низ бо ҷидду ҷаҳд оғоз кардааст. Аммо бо мурури замон вазъияте ба миён омад, ки дар он иродае, ки дар онҳо пинҳон буд, фош мешуд. Ин ҳам мисли достони Қобил ба воситаи қудрати бевоситаи Худо ё ба воситаи ваколоти додашуда рӯй дод. Дар ҳар сурат, он ҳамеша бо муносибат ба қудрат алоқаманд буд.

Ман дидам, ки ин одамон аз итоат ба ҳокимият саркашӣ менамоянд ва истодагарӣ мекунанд. Фақат интизор шудан монд, ки беқонунӣ ҳаёти онҳоро пурра ба даст орад. Ин метавонад дар куштор ифода нашавад, аммо як чиз аниқ аст: новобаста аз он ки дар кадом шакл, он ҳатман зоҳир мешавад. Шояд ин дар тамаъ, нафрат, ғазаб, нобахшиданӣ, ҷанҷол, ғайбат, гуноҳҳои ҷинсӣ ё бисёр шаклҳои дигари ғуломӣ, ки ҷисмро ба даст хоҳанд овард, зоҳир шавад. Ин афрод дар ҳолати кинаву гумроҳӣ қарор дошта, гумон мекунанд, ки бо Худо робитаи дуруст доранд, дар ҳоле ки дигарон ба ифротӣ, қонуншиносӣ афтодаанд ё иртибот бо Худоро комилан аз даст додаанд.

Дар мавридҳои, ба мисли достони Қобил, агар одамон бар зидди қудрати мустақими Худованд исён кунанд, онҳо симои Ё, қудрат ва нуфӯзи Ёро ба сатҳи бароҳаттар паст мекунанд ва аз ин рӯ, бештар ва бештар нодида мегиранд. Онҳо Ёро ҳамчун Худованди худ эътироф мекунанд, аммо дар асл ба Исои “худ” хизмат мекунанд, ки дар сурат ва шабоҳати онҳо офарида шудааст. Худ беҳабар, дар дил андешаву нияти худро болотар

аз арш ва қудрати Худованд мебурданд. Яъне аз фиребу найранг, ки дар дилашон ҳукмфармост, кӯр шуда, мавқеи ҳақиқии худро намебинанд.

Агар шумо дар айёми ҷавонӣ ба Қобил мегуфтед, вақте ки ӯ ҳанӯз дили ҳассос дошт ва вақте ки Худоро ибодат мекард: “Рӯзе фаро мерасад, ки бародаратро мекушӣ”, ӯ дар ҳайрат мемонд ва дарҳол ҷавоб медод: “Ин имконнопазир аст. Ман ҳеҷ гоҳ ин корро намекунам!” Аммо баъдтар ӯ худро ба шарорат кушод ва кореро кард, ки қаблан ба назари ӯ ғайриимкон менамуд.

Одамоне, ки ба калисо мерафтанд ва намерафтанд, рӯзе дар пеши Худованд истода, барои гуноҳи худ маҳкум хоҳанд шуд. Аммо агар шумо ба рафти зиндагии онҳо пайравӣ мекардед, шумо ҳеҷ гоҳ иқрор шуда наметавонед, ки охири онҳо чунин хоҳад буд. Ҳоло ҳам ҳудашонро гуноҳкор намедонанд, аммо дар рӯзи қиёмат, ки ҳақ ошкор мешавад, дар ҳайрат мемонанд: *“Чӣ гуна тавонистам, ки аз итоат ба роҳи Худованд ин қадар дур равам?”* Ҷавоб хеле аламовар аст: ба онҳо ҳақиқат дар бораи зери сақфи Ё мондан маъқул набуд ва қабул кардан намехостанд.

Барои одамоне, ки дар гумроҳӣ қарор доранд, як умед аст: марҳамати Худо метавонад чашмони онҳоро боз кунад, нури ростии Ё пардаи тираи макрро бикушояд. Фарёди қалби ман ва ҳадафи ин китоб – мардумро аз қувваи фиребандаи шарорат эмин гардондан ва бар касоне, ки аллакай дар тӯри он афтодаанд, равшании ҳақиқат афкандан ва ба ин васила озодиҳои онҳо. Ман ин паёмро дар тамоми ҷаҳон мавъиза мекунам ва вақте ки ман мепурсам, ки чӣ қадар одамон дар байни шунавандагон ба ягон роҳ итоат намекунанд, ҷавоб ҳеҷ гоҳ маро ба ҳайрат намеорад – одатан бештар аз нисф. Аксарият иқрор мешаванд: “Ман гумон намекардам, ки дар исён бошам, то ҳақиқат диламро равшан накард”.

Ман иқрор мешавам, ки ман ин китобро ҳамчун одаме наменависам, ки ҳеҷ гоҳ фирефта нашуда ва зери таъсири қуввати махфии шарорат наафтада бошад. Не, ман худро дар ҷанголи даҳшатноки он дидам, аммо Худо ба марҳамати Худ хатоҳои дил ва роҳҳои маро ошкор кард. Ман бо шумо он чизеро, ки шахсан аз сар гузаронидаам ва аз он озод шудам, нақл мекунам. Ман аз Худованди азизамон барои марҳамату ғамхориаш хеле миннатдорам!

Худо бо лутфу марҳамат кӯшиш мекунад, ки ҷашмони моро ба ҷойҳое кушояд, ки мо беитоатӣ кардаем, аммо, чунон ки дар мисоли Қобил, мо ҳақиқатро намебинем, то даме ки худро фӯрӯтан накунем. Мо дар боби оянда мебинем, ки хоксорӣ дар озодии мо нақши бениҳоят муҳим мебозад ва дар баробари ин мо оқибатҳои фоҷиавии ғӯрӯро мебинем.

ОҚИБАТҲОИ БЕИТОАТӢ (қисми 2)

*Итоати қисман дар назари Худованд
итоат нест.*

Мисоли равшани он, ки бо шахсе, ки бо беитоатӣ бозӣ мекунад, чӣ мешавад, Шоул, подшоҳи аввалини Исроил аст. Саргузашти ӯ фоҷиабор аст ва барои мо, имондорон, бисёр ибратомӯз аст. Дар суҳанони маззамате, ки Худованд ба ӯ гуфта буд, мо калидҳои фаҳмишро хоҷем ёфт. Нигоҳе ба ҳаёти ӯ ба мо дар бораи оқибатҳои рӯҳонии итоаткории нопурра ба ҳокимияти илоҳӣ тасаввуроти боз ҳам равшантар медиҳад. Агар бихоҷем, ин фаҳмиш моро қавӣ мегардонад ва нокомиҳои Шоул ҳамчун огоҳӣ хизмат хоҳанд кард. Мо дар Китоби Муқаддас мебинем: “Зеро ҳар он чи пештар навишта шудааст, барои омӯхтани мо навишта шудааст” (Рум. 15:4), ва инчунин: “Ҳамаи ин ба онҳо чун тимсоле рӯй дод, ва барои тарбияти мо навишта шуд, ки охирзамон насиби мо гардидааст” (1 Қӯр. 10:11).

ҚИСМАН ИТОАТ КАРДАН

Биёед аз ҳодисае оғоз мекунем, ки сарвари пайғамбари Исроил Самуил бо амре аз даҳони Худованд назди Шоул рафт ва Шоулро огоҳ кард, ки ӯ бояд дастурҳои зеринро иҷро кунад: “Акнун ту рафта, ба Амолеқ шикаст расон; ва ҳар он чи вай дорад, несту нобуд кунед; ва ба ӯ раҳм накун, балки аз мард то зан, аз кӯдак то тифли ширмак, аз гов то гӯсфанд, аз шутур то хар бикуш” (1 Под. 15:3). Фармоиш равшан ва хеле дақиқ буд. Ҳеҷ чизе, ки ба Амолеқ тааллуқ дошт, хоҳ одамон, хоҳ чорво набояд зинда мемонд. Ҳама чизеро, ки нафас дошт, нест кардан лозим буд.

Бингаред, ки Шоул чӣ ҷавоб дод. Ӯ нагуфт: “Ман ин корро намекунам. Ин хеле бераҳмона аст!” Бисёр вақт мо мафҳуми исёнро танҳо ба тарафи намоён кам мекунем – саркашии ошкоро. Аммо, мо ба зудӣ хоҳем дид, ки ин аз ҳақиқат хеле ва хеле дур аст. Не, Шоул ба ин амр безътиной накард ва онро фаромӯш накард. Бисёриҳо эътироф мекунанд, ки чунин рафторро итоат номидан душвор аст, аммо онҳо онро бо нияти неқ сафед мекунанд. Эҳтимол аст, ки ҳар яки мо розӣ мешавем, ки ин ҳолатҳо шаклҳои гуногуни беитоатири ифода мекунанд, аммо биёед ба Шоул баргардем.

Ӯ дарҳол лашкар баровард ва онро барои ҳамла ба Амолеқ омода кард. Ҳама чиз олиҷаноб менамуд. Вай ба тамоми мардон, занон, кӯдакон ва навзодон ҳамла карда, зарба зад. Даҳ ҳазор нафар аз шамшери Шоул ва лашкари бузурги ӯ кушта шуданд.

Аммо Шоул ҷони подшоҳи Амолеқро амон дод. Чаро? Шояд ӯ ба анъанаи замон пайравӣ мекард. Агар ту қавмро мағлуб кунӣ ва пешвои онҳоро зинда дастгир кунӣ, ӯ ғуломи ту мешавад, чизе монанди ҷоизаи ҷангӣ.

Шоул ҳазорон ҳайвонро несту нобуд кард, вале беҳтарин гӯсфандон, барзаговҳо, барраҳои фарбеҳро дарёғ дошт ва ҳама чизи қиматбаҳоро нигоҳ дошта, ба халқи худ дод, то

онҳо барои Худо қурбонии сӯхтанӣ пешкаш кунанд ва “аз рӯи Навиштаҷот” амал кунанд. Акнун тасаввур кунед, ки одамон ба амали Шоул чӣ гуна муносибат карданд. Ҳангоме ки онҳо ҳайвонҳои ҳалокшударо ба Яҳве қурбонӣ мекарданд, онҳо фикр мекарданд: *“Чӣ подшоҳи парҳезгоре дорем, ӯ ҳамеша Худовандро дар ҷои аввал мегузорад”*.

Аммо, Худо ҳама чизро ба таври дигар мебинад. Ӯ гирякунон ба Самуил гуфт: “Пушаймонам, ки Шоулро подшоҳ кардам, зеро ки ӯ аз пайрави Ман рӯй тофта, суҳанони Маро ба ҷо наовард” (1 Под. 15:11). Шоул даҳҳо ҳазор нафарро несту нобуд кард, вале ҷони як нафарро раҳо кард. Вай супориши дар наздаш гузошташударо 99,9 фоиз иҷро кард. Аксари мо дар маъракаи ҷангии ӯ итоаткории комилро медидем, аммо Худо дар он нофармонӣ дид. Ба воситаи даҳони пайғамбараш Ӯ рафтори Шоулро исён номид. Ҳамин тавр мебинем, ки итоати қисман дар назди Худо итоат нест. Ҳатто итоаткорӣ 99 фоиз чунин нест, аммо, илова бар ин, он исён ҳисобида мешавад.

Мо чанд маротиба ин шарҳро мешунавем: “Чаро Ту ба ҳама корҳое, ки ман кардаам, нигоҳ намекуни? Ту танҳо ба он чизе, ки ман накардаам, тавачҷӯх мекунӣ!” Эҳтимол дорад, ки Шоул инро гуфта метавонист. Дар ҳоле ки ин далелҳо хилофи мантиқи башарӣ нестанд, аммо бар хилофи мантиқи Худо ҳастанд.

Самуил ба пешвози Шоул рафт ва ӯ бо ҳаяҷон ба пайғамбар салом дод: “Туро Худованд баракат диҳад! Ман каломи Худовандро ба ҷо овардам” (1 Под. 15:13). Дар овози ӯ шодию боварӣ ҳис карда мешавад. Ман боварӣ дорам, ки Шоул инро самимона гуфтааст. Ӯ дар ҳақиқат боварӣ дошт, ки он чизеро, ки ба ӯ фармуда буданд, иҷро кардааст, аммо Худо гуфт, ки ӯ дар исён аст.

Чӣ гуна метавон чунин фарқияти бузурги ақидаро байни суҳанони Худо, ки шаби пеш гуфта буд, ва ба он чизе ки Шоул аз

таҳти дил бовар дошт, шарҳ дод? Чавобро метавон дар суҳанони зерин пайдо кард: “Пас иҷрокунандагони калом бошед, на фақат шунавандагоне ки худро фиреб медиҳанд” (Яъқ. 1:22). Вақте ки шахс аз Каломи Худо, ки дар пеши назари ӯ ошкор шудааст, нофармонӣ мекунад, пардае мепӯшад, ки ӯро аз дидан бозмедорад. Ин васваса аст. Шоул дар андешаи худ хато кард. Ӯ боварӣ дошт, ки кори дуруст мекунад, гарчанде ки дар асл хато буд. Имони ӯ бо табиати Худо муҳолифат мекард, гарчанде ки далелҳои ӯ умуман ба мантиқҳои инсонӣ муҳолиф набуданд.

Ва ин бори аввал дар ҳаёти подшоҳ набуд. Пеш аз он, Самуил аллакай ӯро барои беитоатӣ сарзаниш карда буд (1 Под. 13:1-13). Эҳтимол аст, ки ҳолатҳои дигаре низ буданд, ки дар Китоби Муқаддас зикр нашудаанд. Шоул аллакай намунаи беитоатии худро таҳия карда буд; ва вақте ки ин рӯй медиҳад, фарқ кардани ҳақиқат аз гӯмоҳӣ торафт душвортар мешавад.

ПАРДАИ ФИТНА

Оё шумо дар хотир доред, чӣ тавр бори аввал баъд аз таваллуд аз олами боло гуноҳ кардаед? Дар ёдам ҳаст. Чунин менамуд, ки корд ба дил афтодааст. Ҳамчун фарзандони Худо, мо бояд бо ин ҳиссиёт шинос бошем. Ин фошкунии Рӯҳулқудс дар дилҳои мо. Аммо вақте ки мо амалҳои худро бо рӯй гардондан аз тавбаи ҳақиқӣ сафед мекунем, чӣ мешавад? Ва ду чиз рӯй медиҳад. Аввалан, мо худро дар вазъияте мегузорем, ки як амали нофармонӣ метавонад боз ба боз такрор шавад. Сониян, пардаи фитнае бар қалби мо меафтад ва ба ин васила ҳисси шуури гуноҳ кунд мешавад ва андешаи мо ҷои худро мегирад.

Дар чунин амали навбатӣ мо дигар тезиҳои пешинаи теғи танбеҳро эҳсос намекунем, зеро парда онро нарм мекунад; балки мо як дарди сӯзанро ҳис мекунем, ки боиси норозигии ночиз мегардад. Ва боз ҳудамонро сафед мекунем ва дилро

пардаи нав мепӯшад, ки боз ҳам онро аз даъватҳои ростӣ ҳифз мекунад. Дафъаи дигар, ки мо гуноҳе содир мекунем, мо танҳо каме “чимчин”-и вичдонро ҳис мекунем. Ва агар боз худро сафед кунем, пардаи нав бар диламон меафтад. Вақте ки мо бори дигар гуноҳ мекунем, парда чунон ғафс ва қавӣ мешавад, ки мо дигар ҳеҷ гуна маҳкумиятро эҳсос намекунем – танҳо сафедкунӣ. Фиреб ҳақиқатро аз мо пинҳон кард ва вичдони мо хушк шуд.

Дар ин марҳила инсон метавонад аз ҳар гуна парҳезгорӣ комилан дур шавад ва ё аксаран як қиёси парҳезгорӣ нигоҳ дошта бошад, вале таҳти лаънати шинохти неку бади динӣ зиндагӣ кунад. Ҳисси дуруст ва нодурусти ӯ ҳоло аз сарчашмаи дигар гирифта шудааст, аммо на аз Каломи зиндаи Худо, ки дар дил аз Рӯҳулқудс қабул шудааст. Ӯ бо амри маккоронаи дилаш зиндагӣ мекунад. Он метавонад ҳарфи Навиштаҷот бошад, ки мекушад (2 Қӯр. 3:6) ё он чизе, ки ҷомеа дуруст ва нодуруст мешуморад. Дар ҳар сурат, ӯ худро аз Худои Ҳай ҷудо мебинад. Акнун роҳи ягонаи расидан ба чунин шахс тавассути паёмбаре аст, ки Худованд барояш фириристодааст.

РАВАНД ДАР СЕ МАРҲИЛА

Барои боздоштани шахс дар беитоатии ӯ, Худованд ӯро тавассути як раванди муайян мегузаронад. Аввал Ӯ кӯшиш мекунад, ки ба инсон тавассути фошкунии вичдон бирасад. Аммо агар истодагарӣ дар нофармонӣ кунад, ба ин маъност, ки пардаи фитна ӯро аз иртибот бо қалб ва дастуроти Худо бозмедорад. Дар ин ҳолат, Худованд ба воситаи шахси дигар пешгӯӣ мекунад, ба мисли ҳодисаи Шоул ва Самуил. Ҳадафи аслии хидмати пайғамбарӣ кушодани чашмони мардум ба роҳҳои Худост. Бо рисолати нубувват, Худованд метавонад ҳар касро фиристад. Барои одам лозим нест, ки мансаби паёмбарӣ дошта бошад; паёмро тавассути шубон, падару модар, сардор, фарзанд ё дӯст интиқол додан мумкин аст. Яъқуб навиштааст:

“Эй бародарон! Агар касе аз шумо аз ростӣ сар печад, ва касе ӯро баргардонад, бигзор вай бидонад, ки шахсе ки гуноҳкорро аз роҳи ғалати вай гардонад, ҷони вайро аз мамот наҷот дода, гуноҳҳои зиёдро рӯпӯш хоҳад кард” (Яъқ. 5:19, 20). Аҳамият диҳед, ки ин паём ба имондороне, ки ба гуноҳ афтодаанд, равона карда шудааст. Ҳамчунин ба калимаҳои “гуноҳҳои зиёд” диққат диҳед. Саркашӣ аз ростӣ, ё саргардонӣ, аз зӯҳури тақрори нофармонӣ ба вучуд омадааст.

Агар мо ба пайғамбароне, ки ба мо фиристода шудаанд, гӯш надихем, Худо кӯшиш мекунад, ки ба воситаи *доварӣ* ба мо бирасад. Павлус навишт: “Зеро, агар худамон худро *доварӣ* мекардем, ба *доварӣ* дучор намешудем” (1 Қўр. 11:31, курсив аз ҷониби муаллиф илова карда шудааст). Калимаи калидии *доварӣ* дар ин оят ду маротиба истифода шудааст. Дар забони юнонӣ ин ду калимаи гуногун мебошанд. Дар мавриди аввал – “зеро, агар худамон худро *доварӣ* мекардем” – калимаи *диакрино* истифода мешавад, ки маънои “ба андозаи зиёд ҷудо кардан”-ро дорад. (Ин вақте рӯй медиҳад, ки мо худро аз дарун тафтиш мекунем, то чизҳои фосидро аз чизи қиматбаҳо ҷудо кунем.) Ин ба воситаи эътироф ва тавба кардан барои беитоатӣ анҷом дода мешавад. Дар мавриди дуюм – “ба *доварӣ* дучор намешудем” – калимаи *крино* истифода шудааст, ки маънои “ҷазо додан ё ҳукм кардан”-ро дорад. Павлус идома медиҳад: “Модоме ки ба *доварӣ* [*крино*, ба ҷазо] дучор шудаем, аз ҷониби Худованд ҷазо мебинем, то ки бо аҳли ҷаҳон маҳкум нагардем” (оятӣ 32). Худо мехоҳад моро аз нофармонӣ ҷудо кунад, то ки бо ин дунё ҷазо нагирем (Мат. 7:20-23; Луқ. 12:45-48).

Дар ин ҷо саволе ба миён меояд: Худо қавми Худо чӣ гуна ҳукм мекунад ё ҷазо медиҳад, вақте ки онҳо огоҳии пешгӯиро нодида мегиранд ё рад мекунанд? Ҷавоб одатан дар шакли мушкilot, беморӣ ва дигар нохушиҳо меояд. Забурнавис эълон кард:

Пеш аз он ки ба залолат афтам, ман саҳв менамудам; вале акнун сухани Туро ниғаҳдорӣ мекунам... Медонам, эй Худованд, ки доварӣҳои Ту одилона аст; ва маро барҳақ уқубат додай (Заб. 118:67, 75).

Агар ба суханони Павлус дар тарҷумаи дигар назар андозем, ҳама чиз равшан мешавад: “Аз ин сабаб бисёре аз мо заиф ва беморем ва баъзеҳо ҳатто мемиранд, аммо агар худамонро имтиҳон кунем, Худо моро имтиҳон намекунад ва бо ин тарз маҳкум намешавем” (1 Қўр. 11:30, 31)¹.

МИСОЛИ ЗИНДА

Ман аллакай шоҳиди бисёр ҳолатҳое будам, дар ҳаёти одамоне, ки ба ҳукми Худо афтодаанд, зеро онҳо ду усули аввали ислоҳи Худоро қабул накарданд. Як мисоли барҷастаи ин дар аввали солҳои 1990-ум рӯй дод, вақте ки ман дар лагери ҷавонон дар Техас мавъиза мекардам. Ҳафтаи хидмат бо ҷанги рӯҳонӣ оғоз ёфт – бисёр одамон ҳассосияти Худовандро аз сабаби гуноҳе, ки дар ҳаёташон иҷозат дода шудааст, гум карданд. Дар ҳар хизмат чанд писару духтарон пеш омада, аз гуноҳҳои худ, ки аксарияташ бо алоқаи ҷинсӣ алоқаманд буд, тавба мекарданд ва бо Хуни Исо ба таври мӯъҷиза пок мешуданд. Дар тӯли ҳафта чунин мавҷи пурқуввати тавбаро дида, ман бо изтироб мунтазири таркиши қудрати илоҳӣ дар хидматгузориҳои охирин будам.

Вақте ки хидмат оғоз шуд, ман фаҳмидам, ки он тавре ки ман интизор будам, нахоҳад буд. Ман бори дигар эҳтиёҷ пайдо кардам, ки сарзаниш оварда, ба тавба даъват кунам. Ҳангоме ки вақти мавъиза фаро расид, ман микрофонро гирифта, ба дуо гуфтан шурӯъ кардам. Ва Рӯҳулқудс ба ман нишон дод: *“Дар ин толор ҳанӯз одаме ҳаст, ки исён мекунад. Ба ӯ боз як фурсат деҳ, ки пеш ояд”*. (Ман аллакай дар хидмати қаблӣ дар

1 Тарҷумаи айнан аз забони англисӣ, NLT Bible. – *Эзоҳи тарҷ.*

бораи исён мавъиза карда будам.) Ман даъват кардам ва чанд нафар пеш омаданд, вале дар дил медонистам, ки ин шахс дар байни онҳо нест. Писарон ва духтарони дар Рӯҳ ҳассос ба пеш омаданд, ки, эҳтимол, мехостанд бо баъзе масъалаҳои дигар мубориза баранд.

Рӯҳулқудс боз ба дили ман гуфт: *“Ба ин одам бигӯ, ки агар имрӯз ба Ман ҷавоб надихад, дар ҳаёти ӯ доварӣ хоҳад шуд”*. Ман он чиро, ки дар дил шунида будам, ба ҳозирин расонидам ва боз чанд ҷавонони дигар ба пеш баромаданд, вале ҳис кардам, ки вай дар байни онҳо нест.

Рӯҳулқудс боз ба ман гуфт: *“Ба ин одам бигӯ, ки агар ба Ман ҷавоб надихад, чӣ гуна доварӣ меояд”*. Вай айнан ин сӯҳанонро дар дили ман овехт: *“Ба ин одам бигӯ, ки пас аз се ҳафта ба садамаи автомобилӣ дучор мешавад, агар имрӯз ба даъвати Ман ҷавоб надихад, ба садама дучор мешавад”*.

Ман бо тарсу ларз сӯҳанони Ёро қатъиян такрор кардам. Чанд нафари дигар ба пеш баромаданд, вале боз боварӣ доштам, ки ӯ дар байни онҳо нест. Худованд ба ман иҷозат дод, ки барои касоне, ки пеш омада буданд, хизмат кунам ва дуо гӯям. Пас аз он мо як хидмати пурқуввате доштем, ҳамон тавре ки ман интизор будам. Бисёре аз ҷавонон аз Худо ваҳй гирифтанд, баъзеҳо – даъват ба хидмат. Баъзеҳо шифо ёфта, ба ҳаёташон раҳнамоӣ дода шуданд. Ин хидматгузори дар ёди ҳамаи мо мӯддати дароз ва шояд абадӣ мемонад.

Аз байн чанд моҳ гузашт ва рӯзе ман бо шубони ҷавонон тавассути телефон сӯҳбат кардам. Вай ба ман дар бораи лагери ҷавонон ҳисобот дод. Ана он чи гуфт ӯ: *“Қон, дар гурӯҳи ҷавонони мо як духтаре ҳаст, донишҷӯи коллеҷ, вай ба мо аз ҳар кас бештар мушкилиҳо дод. Вай итоат кардан намехост ва мушкилиҳои зиёд овард. Дар дилам бовар доштам, ки вай ҳамон шахсе буд, ки Рӯҳулқудс ҳангоми хизматгузории охирин дар борааш суҳан гуфт. Ман чунон ноумед шудам, ки вай*

ҷавоб надод”. (Ман дар бораи ин духтар чизе наметодонам.)

Ӯ идома дод: “Пас аз се ҳафтаи ҳамон хизматгузорӣ, вай ба садама дучор шуд, ки ту дар борааш гуфти. Мошин пачақ шуд”. Ман меларзидам; ман мехостам донам, ки бо вай чӣ шуд. Ман боварӣ доштам, ки ман аз Рӯҳи Худо соҳан гуфта истодаам, аммо ман умедвор будам, ки ин шахс пеш аз руҳ додани ин фоҷиа даъвати Ӯро мешунавад.

Ӯ дар идома гуфт: “Худо ҷони ӯро раҳм дод! Ҳолаташ вазнин буд, аммо шифо ёфт. Ҳоло вай тамоман одами дигар аст. Зиндагиаш тамоман дигар шудааст!” Кӯҳ аз китфам афтид, аз ӯ шод шудам. Боз ба соҳанони Довуд гӯш диҳед: “Пеш аз он ки ба залолат афтам, ман саҳв менамудам; вале акнун соҳани Туро ниғаҳдорӣ мекунам”.

Акнун бигзор чизе бигӯям: Худо нест, ки ҳамаи ин чизҳоро ба сари мо меорад. Ӯ дасти муҳофизати Худо барои муддате бозмегардонад ва ба душман имкон медиҳад, ки ба мо зарба занад, ки итоат моро аз он муҳофизат мекард. Забурсарой эълон кард:

Одамизодро бар сари мо савор кардӣ; ба оташ ва об даромадем, ва моро ба мавзеи пурфайз баровардӣ (Заб. 65:12).

Дар тарҷумаи дигар гуфта мешавад: “моро ба иҷрои фаровонӣ баровардӣ”². Садама ин духтарро ба андеша водор кард. Дар беморхона вай тавба кард ва ба қаламрави иҷрои фаровонӣ кӯчид. Ин аввалин роҳи ислоҳкунии Худо набуд, аммо вақте ки аввалинаш кор накард, инаш кор кард.

Афсӯс ки на ҳамаи фалокатҳо ин қадар ҳушу хурсандона анҷом меёбанд. Ҳодисаи дигар ба ёдам меояд. Ҷавоне, ки низ исён мекард, тавассути хизматгузоре, ки ман шахсан мешиносам, огоҳӣ гирифт. Ӯ гӯш надода, пас аз муддати кӯтоҳ ба ҳамин гуна садамаи автомобилӣ дучор шуда, дар ҳуди

2 New King James Version. – *Эзоҳи тарҷ.*

ҳамон ҷо ҳалок мешавад. Ман метавонам мисолҳои зиёдеро биёрам – ҳам онҳое, ки тавба карданд ва баракат гирифтанд, ва ҳам онҳое, ки анҷомашон ба достони шоҳ Шоул монанд аст.

ИТОАТ БА МУҚОБИЛИ ҚУРБОНӢ

Акнун ба Шоул бармегардем. Самуил дид, ки подшоҳ фирефта шудааст ва ӯ мисли пайғамбари ҳақиқӣ дарҳол ба асли кор даромад. Ӯ пурсид: “Пас, ин баъ-баи гӯсфандон, ки ба гӯшам мерасад, ва маъноси говон, ки мешунавам, чист?”

Шоул дарҳол ҷавоб дод: “Инҳоро аз Амолеқ оварданд, зеро ки қавм беҳтарин бузу гӯсфандон ва говонро дарег доштанд, то ки барои Худованд Худои ту қурбонӣ кунанд; вале боқии онро мо несту нобуд сохтем” (1 Под. 15:14, 15).

Вақте ки Шоул бо ҳақиқат рӯ ба рӯ шуд, ӯ тамоми айбро ба гардани қавм бор кард. Суханони ӯ чунин маъно доштанд: “Ман мехостам итоат кунам, вале қавм маро маҷбур карданд”. Вақте шахсе, ки қалбаш тавба накардааст, ба нофармонӣ гирифтор мешавад, айби худро ба гардани дигарон мегузорад ва бо ин умед аст, ки аз масъулият барои аъмоли худ гурезад.

Одам Худо ва Ҳавворо айбдор кард. Ҳавво морро айбдор кард. Одам дуруст гуфт: Худо ба ӯ зан дод ва зан ин меваро ба ӯ дод. Аммо касе ӯро маҷбур накард, ки хӯрад. Вай бо ихтиёри худ хӯрд. Бале, Ҳавво фирефта шуд, аммо ба ҳар ҳол қарори итоат накардан ба Худо аз ӯ буд.

Шоул қавмро роҳнамоӣ мекард, на онҳо ӯро. Вай на танҳо барои нофармонии худ, балки барои нофармонии қавм низ ҷавобгар буд. Ӯро бар сари қавм гузоштанд ва қудрати роҳбарӣ ва дастур додани онҳоро доданд. Роҳбарон, бодикқат гӯш кунед: шумо барои беитоатӣ дар ҳаёти одамоне, ки ба шумо бовар карда шудаанд, ҷавоб медиҳед.

Элӣ, пешвои Исроил ва мураббии Самуил, медонист, ки писаронаш ба амрҳои Худо безъатӣ мекунанд, вале ҳеҷ чорае

наандешид. Фақат ба онҳо рамзӣ “торсаки ба дастон” меод, вале аз қувваи ба ӯ додашуда истифода намебурд ва онҳоро ҷилавгирӣ намекард. Пас Худо гуфт: “Ва Ман ба ӯ хабар дода будам, ки хонадони ӯро ба сурати абадӣ доварӣ хоҳам намуд, барои он гуноҳи ӯ, ки ӯ медонист, ки писаронаш бар худ лаънат меоварданд, вале ӯ онҳоро ҷилавгирӣ накард” (1 Под. 3:13). На танҳо писарони ӯ, балки ҳуди Эли низ маҳкум карда шуд.

Шоул беитоати худро бо он асоснок кард, ки гӯсфандон ва говҳоро барои қурбонӣ ба Худованд нигоҳ медоранд. Аммо ӯ худро фиреб меод, агар гумон мекард, ки бо беитоатӣ кас метавонад ба Худо қурбонии писанд оварда, ба ӯ хизмат кунад. Ин як шакли нозук ва фиребгари исён буд.

Исо чунин гуфт: “Агар касе хоҳад аз ақиби Ман биёяд, бояд ҳештанро инкор карда ва салиби худро бардошта, Маро пайравӣ намояд” (Мат. 16:24). Баъзеҳо салибро мегиранд ва ба ранҷу азоб, яъне ҳаёти қурбонӣ таваҷҷӯҳ мекунанд. Бо вучуди ин, дар суҳанони Исо салиб яғне чизе нест, ки сазовори таваҷҷӯҳ аст. Мумкин аст, ки бо худинкоркунии комил зиндагӣ кунем ва то ҳол нияту иродаи Худоро иҷро накунем! Дар асл, шумо метавонед роҳи фидокорию интиҳоб кунед, аммо ба ҳар ҳол дар исён бар зидди Худо бимонед!

Чизи асосие, ки Исо дар бораи он суҳан меронад, *итоаткорӣ* аст. Яғна роҳи итоаткорӣ гирифтани салиб аст. Зеро, агар мо барои нақшаҳо ва хоҳишҳои худ намирем, дар ниҳоят мо худро дар байни иродаи Худо ва хоҳишҳои инсонӣ хоҳем ёфт. Агар мо ҳаёти худро ба Худо таслим накунем, мо роҳи дигареро барои иҷро кардани хоҳишҳои худ, ки бар хилофи роҳи Ӯст, меёбем ва Навиштаҷотро барои сафедкунӣ истифода мекунем, мисли Шоул. Бояд аз худ бипурсем: “Оё нофармонӣ ба хидмати Худо дохил мешавад?” Агар ин тавр мекунед, ҷалоли аъмоли динӣ ё қурбонии мо “мутабиқи Навиштаҷот” ба дасти шайтон дода мешуд, зеро ӯ падар ва устои исён аст.

Пайғамбар далелҳои Шоулро рад кард:

«Сабр кун, то он чиро, ки Худованд имшаб ба ман гуфт, ба ту баён намоям». Ва ӯ ба вай гуфт: «Бигӯ». Ва Самуил гуфт: «Оё ту дар назари худ хурд набудӣ, вақте ки сардори сибтҳои Исроил шудӣ, ва Худованд туро бар Исроил ба подшоҳи тадҳин намуд? Ва Худованд туро ба роҳе равона намуда, гуфта буд: “Рафта, ин амалекиёни гуноҳкорро торумор намо, ва бо онҳо ҷанг кун, то даме ки онҳоро тамоман несту нобуд созӣ”. Пас, чаро овози Худовандро наشنидӣ, балки ба ғанимат дарафтода, он чиро, ки дар назари Худованд бад аст, ба амал овардӣ?» (1 Под. 15:16-19).

Самуил гуфт: “Оё ту дар назари худ хурд набудӣ, вақте ки сардори сибтҳои Исроил шудӣ, ва Худованд туро бар Исроил ба подшоҳи тадҳин намуд?” Ба ибораи дигар: “Шоул, вақте ки бори аввал ту ба подшоҳӣ интиҳоб шудӣ, фурутан, итоаткор ва ҳалим будӣ”. Вақте ки Самуил бори аввал ба Шоул гуфт, ки ӯ подшоҳ хоҳад шуд, Шоул бо нобоварӣ гуфт: “Ман, охир, бинёминӣ, яъне аз хурдтарин сибтҳои Исроил ҳастам, ва қабилаи ман аз ҳамаи қabilaҳои сибти Бинёмин хурдтар аст; пас чаро чунин суҳане ба ман мегӯӣ?” (1 Под. 9:21). Шоул худро подшоҳ намедонист. Ӯ парешон шуд ва нафаҳмид, ки чаро Худо чунин шахси ночизро мисли ӯ интиҳоб кардааст.

Баъдтар, вақте ки Худованд қарор дод, ки ӯро бар тамоми Исроил муаррифӣ кунад, ҳар як сибт бояд қуръа мепартофтанд. Интиҳоб бар сибти Бинёмин афтод, аз вай – ба оилаи Шоул ва баъд бар Шоул. «Ва ӯро ҷустуҷӯ карданд, вале наёфтанд. Ва бори дигар аз Худо пурсиданд: “Оё боз марде ба ин ҷо хоҳад омад?” Ва Худованд гуфт: “Инак, ӯ андаруни ашё пинҳон шудааст”» (1 Под. 10:21, 22).

Танҳо фикр дар бораи он ки ӯ халқи Худоро роҳбарӣ мекунад, Шоулро ба ларза овард. Ба назари ҳудаш вай одами хурд буд.

Самуил инро ба вай хотиррасон кард ва баъд гуфт: «Ва инак, Худованд туро ба роҳ фиристод ва гуфт: “Бирав ва тамоман несту нобуд кун”. Чаро ту ҳоло фикр мекунӣ, ки ту аз Худованд бештар ҳастӣ? Ҳикмати ту кай аз ҳикмати Худо бартарӣ дошт? Оё ту ҷои Ёро гирифтаӣ? Чаро дар ҷое ки Худо нест, дурустро нодурустро меҷӯӣ? Ба он марди хоксору ҳалим чӣ шуд?»

Оё касе аз мо аз Худо бештар медонад? Албатта не! Аммо вақте ки мо итоат намекунем, ин чизест, ки мо мехоҷем ба Худо ва дигарон бигӯем. Худро аз Он ки бар тахти ҷалол нишастааст, донотар доништан беақлӣ аст. Он ки на танҳо оламро офарид, балки онро дар Худ дорад, Офаридгоре, ки бо ангуштони Худ ситораҳоро дар осмон ҷой додааст. Ва аммо бо нодида гирифтани насиҳатҳои Ё, мо ҳикмати инсониро аз ҳикмати Ё боло мебарем!

ИСӢН ВА ҶОДУГАРӢ

Самуил бодикқат ба Шоул нигарист ва бо ҷасорати даъвати нубуватии худ гуфт:

Шунидан, охир, аз забҳ хубтар аст, ва гӯш андохтан – аз чарбуи қўчқорон. Зеро ки беитоатӣ *мисли* гуноҳи ҷодугарист, ва муқобилият – *мисли* бутпарастӣ (1 Под. 15:22, 23).

Самуил исӢн ва ҷодугариро муттаҳид кард: “Зеро ки беитоатӣ *мисли* гуноҳи ҷодугарист”. Аҳамият диҳед, ки дар ин оятҳо калимаи “*мисли*” бо хатти курсив омадааст. Одатан дар Китоби Муқаддас калимаҳои ҷудо карда мешаванд, ки дар матн асли нестанд. Онҳоро баъдтар тарҷумонҳо барои возеҳият илова кардаанд. Дар тарҷумаи дақиқтар танҳо калимаи “*ҳаст*”-ро истифода бурдан мувофиқтар мебуд.

Ин матн бояд чунин садо диҳад: “Зеро ки беитоатӣ ҷодугарист”. Ин контексти Навиштаҷотро равшан мекунад. ИсӢнро бо ҷодугарӣ муқоиса кардан як чизи дигар аст ва

гуфтан, ки он дар воқеъ ҷодугарист, тамоман чизи дигар. Маълум аст, ки масеҳии ҳақиқӣ ҳеҷ гоҳ дидаву дониста ба ҷодугарӣ машғул нахоҳад шуд. Аммо чӣ қадар имондорон аз фитнаи исён беҳабар зери таъсири он қарор доранд?

Калимаи *ҷодугарӣ* одатан бо тасвири ҷодугаре, ки либоси сиёҳ пӯшидааст, алоқаманд аст. Вай ҷодуҳои гуногун мекунад, дар болои ҷӯроб парвоз мекунад ё аз кӯрраи булӯр ояндаро тахмин мекунад ва дар ҳуҷрааш чизе пайваста дар оташ ҷӯш мезанад. Ё шояд чизи муосиртаре ба мо ҷалб карда шавад – масалан, шахсе, ки бар зидди одамон ҷодугарӣ мекунад ва лаънат мекунад. Биёед, ҳар дуи ин тасвирҳоро як сӯ гузорем ва ба қалби ҷодугарӣ, ҳар шакле, ки дошта бошад, нигоҳ кунем.

Дар забони ибрӣ ҷодугарӣ бо калимаи *кесем* ишора мешавад. Дар он чунин мафҳумҳо ба мисли *фолбинӣ*, *ҷодугарӣ* мавҷуданд. Бо вучуди ин, коршиносон бар он ақидаанд, ки маънои дақиқи ин калимаҳо дар робита бо сеҳру ҷоду номаълум аст, ки тарҷумаи бисёрҷонибаи ин калимаро шарҳ медиҳад³. Мухим он нест, ки ҷодугарӣ чӣ гуна шакл мегирад ё кадом усулҳоро истифода мебарад, балки он аст, ки чӣ натиҷа ё ҳадафро пайгирӣ мекунад.

Ҷодугарӣ яке аз минтақаҳои девҳоро мекушояд. Мақсади он – *назорат кардани* вазъиятҳо, ҳолатҳо ё одамон бо воситаҳои гуногун, аксар вақт беҳабар аз он чизест, ки дар олами рӯҳонӣ рӯй медиҳад. Паҳншавӣ метавонад калон бошад: аз нофаҳмии пурраи вазъият то огоҳии пурраи он, ки кадом қувваҳои зулмот дар амал ҳастанд. Дарвоқеъ, ҷодугарӣ ҳам дар ҷаҳолат ва ҳам бо дарки пурраи масъала метавонад амал кунад. Мақсади он назорат аст, аммо бо даҳолати қувваҳои девҳо чунин шахс ногузир аз назоратчӣ ба идорашаванда табдил меёбад.

3 Theological Wordbook of the Old Testament, ҷилди 3, с. 805.

ҒУЛОМӢ ТАВАССУТИ БЕИТОАТӢ

Ҳамчун шубони собиқи ҷавонон, ман борҳо ба сеҳру ҷоду дучор шудаам. Дар мактабҳои маҳаллӣ ҷавонони зиёде буданд, ки дар сатҳҳои гуногун ба спиритизм машғул буданд. Роҳбарони ҷавонони ман давра ба давра дар бораи вохӯриҳо бо Ҳамсифоне, ки ба ҷодугарӣ ё шайтонӣ машғул буданд, хабар медоданд.

Яке аз принципҳои қолибтарини сеҳру ҷоду, ки ман дучор шудам, ин аст: бо ҷалби шахсе ба ҷамъомади худ (гурӯҳи одамоне, ки ба ҷодугарӣ машғуланд), роҳбарони онҳо онҳоро ба истеъмоли маводи мухаддир, нӯшидан, алоқаи ҷинсии берун аз никоҳ, дӯздӣ ва содир кардани дигар амалҳои водор мекунанд, ки бар хилофи қонунҳои Худо ва меъёрҳои ахлоқии инсоният ҳастанд. То он даме, ки Худованд ба ман ҳақиқатро ошкор накард: “Исён ҷодугарист”, сабаби инро дуруст намефаҳмидам.

Ба онҳо таълим медиҳанд: ҳар қадар саркашӣ кунӣ, ҳамон қадар қудрати бештарро пайдо мекунӣ, ва онҳо дар ҷустуҷӯи қудрат ҳастанд. Ин дуруст аст, зеро исён ҷодугарист. Чи қадаре ки онҳо саркашӣ кунанд, ҳамон қадар бештар ба қувваҳои девҳо иҷозат медиҳанд, ки ба онҳо таъсир расонанд, ҳаёти онҳоро идора кунанд. Бар зидди тартиб ва қонунҳои муқарраркардаи Худо ва ҳокимиятҳои аз ҷониби Ӯ супурдашуда исён карда, онҳо дидаву доништа дастрасии қонуниро ба ҷаҳони девҳои идорашаванда фароҳам меоранд.

Ин ақидаҳо дар он чизе, ки ҷодугарон библияи шайтонию худ меноманд, инъикос ёфтааст. Чанд сол пеш, пас аз хизматгузорӣ, ман ва занам дар утоқи меҳмонхонаи худ шабакаҳои телевизиониро варақ мезадём ва тасодуфан мо ба канали бахшида ба шайтонӣ ва ҷодугарӣ дучор шудем. Ман телевизорро ба канали дигар гузарондани будам, ки ин як иқдоми оқилона аст, зеро ман боварӣ дорам, ки ҳар чизе ки мо

бояд дар бораи ҷанги рӯҳонӣ донем, бояд аз Рӯҳи Худо бошад. Бо вучуди ин, ман ҳис мекардам, ки барои як дақиқа таваққуф кардан лозим аст. Дар он ҷо намоише буд, ки дар бораи библияи шайтонӣ баҳс мекард ва рӯзноманигор дар бораи аҳкоми рақами як сӯҳбат мекард: “Ҳар чӣ меҳоҳӣ, бикун”.

Ин диққати маро ба худ ҷалб кард. Навиштаҳо дарҳол ба ёдам омадан гирифтанд. Забурнавис гуфт:

Инак меоям; дар тӯмори китоб дар бораи ман навишта шудааст: иродаи Туро, эй Худои ман, ба ҷо овардан меҳоҳам, ва шариати Ту андаруни дили ман аст (Заб. 39:8, 9).

Исо дар бораи Худ гуфт: “Зеро ки толиби иродаи Худ не, балки иродаи Падаре ҳастам, ки Маро фиристодааст” (Юҳан. 5:30). Пас аз тадқиқотҳои чандинсола ман фаҳмидам, ки Худо онҳоро, ки дар итоат ба Ё зиндагӣ мекунанд, дӯст медорад. Ман фаҳмидам, ки баръакси ин ҳам дуруст аст: рӯҳҳои зулмот ба онҳое, ки дар исён зиндагӣ мекунанд, маъқуланд. Аҳкоми “Ҳар чӣ меҳоҳӣ, бикун” муҳолифи мустақими Каломи Худост ва он бо суҳанони Худо дар бораи исён хеле мувофиқ аст.

Онҳое, ки ҳаёти худро дидаву доништа ба хидмати шайтон мебахшанд, ин принсипро мефаҳманд, дар ҳоле ки дигарон фирефта мешаванд. Нодонҳо хато карда, беқонуниро озодӣ медонанд. Аммо дар исён озодӣ нест. Аҳди Ҷадид ба таври возеҳ тасвир мекунанд, ки воқеан чӣ рӯй медиҳад: исёнгарон ғуломи бадӣ мешаванд. Петрус хатои онҳоро чунин тавсиф кард: “Ба онҳо озодиро ваъда медиҳанд [он роҳбароне, ки беитоатиرو дастгирӣ мекунанд], дар сурате ки ҳудашон ғуломони фасод ҳастанд; зеро ҳар кӣ касеро мағлуб карда бошад, ҳамон кас ғуломи ӯст” (2 Пет. 2:19).

Ҳақиқат аён аст. Дар он ҷо озодӣ нест, танҳо занҷирҳо ва назорат вучуд доранд, ки ба рӯҳ роҳро барои фишор ва таъсири девҳо мекушоянд. Павлус борҳо диққати моро ба ин

соҳа ҷалб мекунад: “Оё намедонед, ки ба ҳар кӣ шумо худро чун бандагон барои итоат таслим кунед, бандагони ҳамон кас гардида, ба вай мутеъ мешавед, хоҳ гуноҳе барои мамот бошад, хоҳ итоате барои адолат?” (Рум. 6:16).

Исо инчунин аҳамияти ин принципро таъкид кард: “Ба ростӣ, ба ростӣ ба шумо мегӯям: ҳар кӣ гуноҳ мекунад, ғуломи гуноҳ аст” (Юҳан. 8:34). Беитоатии Қобилро ҳангоми интиҳоби қурбонӣ ба Худованд дар хотир доред? Пас аз он Худо ба ӯ возеҳ гуфт, ки интиҳоби ӯ сарнавишти ӯро муайян мекунад. Қобил метавонист хости Худоро бипазирад ва дарро ба сӯи гуноҳ (қодугарӣ) баста кунад, ва ё дар исён бимонад ва бидуни ғимоят ва қудрати Худо зери бор гуноҳе, ки меҳоҳад ӯро ғулом кунад, ҳам шавад.

Самуил Шоулро огоҳ кард, ҳамон тавре ки Худи Худо Қобилро огоҳ карда буд. Исён дарро барои рӯҳи назораткунанда ба ҷони Шоул кушод ва ӯро водор кард, ки тавре рафтор кунад, ки агар дар рӯҳияи дуруст мебуд, ҳеҷ гоҳ ба худааш иҷозат намедод. Шоул ҳеҷ гоҳ тавба накард ва Китоби Муқаддас дар Китоби якуми Подшоҳон (16:14) мегӯяд, ки чанд вақт пас аз хафагӣ рӯҳи нопок ба ҳаёташ даромад ва ӯро азоб дод. Аз ҳамон лаҳза рӯҳи бад ба ҳаёти ӯ дастрасии қонунӣ пайдо кард. Ва барои Шоул оромӣ набуд, зеро ки ӯ ҳеҷ гоҳ тавба намекард. Вай ба одами тамоман дигар табдил ёфт, на он касе, ки дар аввал буд.

Дигар он ҷавони ҳалим, ки ба ҳокимияти падараш, инчунин Самуил пайғамбар итоат мекард ва иродаи Худовандро эҳтиром мекард, набуд. Ба ҷои ӯ ҳоло одаме буд, ки ҳама чизро, ки як вақтҳо азиз медошт, аз ҳад зиёд карда буд. Агар дар ҷавониаш ба ӯ мегуфтӣ: “Шоул, рӯзе мерасад, ки ҳаштоду панҷ коҳини бегуноҳ, занону фарзандони онҳоро дар ғазаб мекушӣ”, ӯ шуморо мисли девонае пеш мекард. “Ин имконнопазир аст! Ман бешубҳа ҳеҷ гоҳ ин корро

намекардам!” – ҷавоб меод ӯ. Аммо ҳақиқати аламовар ин аст, ки ӯ ба ҳар ҳол ин корро кардааст (1 Под. 22)!

Рӯҳи нопок Шоулро водор кард, ки ҳаёти ҳасад, ғазаб, нафрат, ҷанҷол, куштор ва фиребро пеш барад. Ӯ аз беитоати худ тавба накард, ки ба ин ҳама имкон дод, ки ӯро зери назорат гирад. Ӯ Довудро таъқиб кард, то ӯро, ки яке аз содиқтарин хизматгорони Худо ва ҳатто ҳуди ӯ буд, бикушад. Ӯ Довудро хиёнаткор меҳисобад, гарчанде ки дар асл Довуд бо тамоми дили худ Худовандро меҷуст. Дар зери таъсири девҳо, Шоул танҳо чашмони зудгузари ҳақиқатро медид, ки онро абрҳои зичи фиреб пӯшида буданд. Ҳақиқат дурӯғ шуд ва дурӯғ рост шуд.

Чанд бор шӯҳиди чунин қиссаҳо шудаам! На танҳо дар ҳаёти дигарон, балки дар ҳаёти худам низ. Ман дар он замонҳо назар мекунам, ки ман маҷбур шудам, ки беитоатӣ мекардам, ва ман гиря кардан меҳохам, зеро бо дурӯғ зиндагӣ мекардам. Дар он рӯзҳо ман пешвоёни рӯҳонии худро ҳамчун одамоне медонистам, ки дар қонуният ва ҳақиқат фарқ шудаанд ва дӯстони имондори худро душманони шахсӣ медонистам. Ман ба шӯришчиёни дигар ҳамроҳ шудам, то ба оташи беитоатӣ сӯзишворӣ зам кунам. Мо худро одамони ба Худо наздиктар меҳисобидем ва итминон доштем, ки мо “насли нав”-и хизматгузори Худо ҳастем. Худоро шукр, ки Ӯ ба ман ин қадар меҳрубон буд! Бигзор чашмони рӯҳонии шумо ҳамеша кушода бошад, то мисли ман ба дом наафтед ва фирефта нашавед.

ҶОДУШУДАГОН

*Нури Каломи Худо фиребро ошкор мекунад
ва фикру ниятҳои дили одамонро муайян
мекунад.*

Исён ин ҷодугарист. Оқибатҳои ин принципи пинҳонии беқонунӣ чи дар ҷамъияти имрӯза ва чи дар калисоҳои мо, гарчанде ки дар назари аввал равшан набошанд ҳам, равшан намоёнанд. Дар ин боб ман дар бораи таъсири ҷодугарӣ ба имондорони исёнгар муфасссал сухан хоҳам ронд. Мо мисолҳоро аз Аҳди Қадим ва Ҷадид, инчунин аз ҳаёти муосир истифода мебарем, то таъсири назоратро, ки аз беитоатӣ ба вучуд меояд, омӯзем.

ЛАЪНАТ МАНЪ АСТ

Биёед аввал ба Исроил муроҷиат кунем. Насли Иброҳим ҳангоми саргардони худ дар биёбон дар даштҳои Мӯоб ӯрду заданд. Чанде пеш аз ин, онҳо ба подшоҳи Бошон ҳамла карда, онҳоро мағлуб карда буданд ва амӯриёро, ки меҳостанд роҳи онҳоро аз қаламрави онҳо бигиранд, нобуд карда буданд.

Вақте ки исроилиён дар даштҳои Мӯоб ӯрду заданд, Болоқ ва одамонаш, мӯобиён ва пирони Мидён ба ташвиш афтоданд.

Мардум аз тарс меларзиданд. Худованд ба Исроил ваъда дод: “Ҳайбати Худо пешопеши ту хоҳам фиристод, ва ҳар қавмеро, ки ту наздашон биеӣ, ба изтироб хоҳам афканд, ва ҳамаи душманонатро аз пеши ту дар гӯрез хоҳам андохт” (Хур. 23:27). Ҳама аллакай медонистанд, ки Исроил халққоеро, ки ба вай муқобил буданд, забт карда, давлати тавонотарин – Мисрро қариб несту нобуд карда буд.

Подшоҳ Болоқ барои кӯмак ба назди пайғамбар Билъом сафиронро фиристод. Ӯ бо дақиқии рӯҳонӣ ва фаҳмиши худ машҳур буд. Подшоҳ медонист, ки пешгӯиҳои Билъом иҷро мешаванд. Агар баракат медод, мардум баракат меёфтанд; агар лаънат хонд, онҳо зери лаънат мемонданд. Билъом ду гӯрӯҳи сафиронро аз Болоқ қабул карда, розӣ шуд, ки бо мирон назди подшоҳ биравад ва бар банӣ-Исроил лаънат бифиристад. Тӯҳфаҳои подшоҳӣ ва иззату эҳтироми ба ӯ додашуда ӯро водор карданд, ки ба чунин иқдом даст занад.

Рӯзи дигар онҳо ба кӯҳи Баал баромаданд, ва Билъом ба халқи Исроил нигоҳ кард. Ӯ ба подшоҳ фармуд, ки ҳафт қурбонгоҳ созад ва барои ҳар як қурбонӣ омода кунад. Пас аз он ӯ даҳони худро кушод, то Исроилро лаънат кунад, аммо ба ҷои он баракат гуфт.

Ҳоҷат ба гуфтан нест, ки шоҳ бениҳоят норозӣ буд! “Ба ман чӣ кардӣ? Тӯро овардам, то ки душманонамро лаънат намоӣ, вале ту инак, баракат медиҳӣ!” (Адад. 23:11).

Баъд Билъом пешниҳод кард, ки бо умеди иҷрои дархости Болоқ ба зинаи баландтар гузаранд. Шояд энергияи бештаре барои лаънатҳо аз ҷои баландтар паҳн шавад. Ва боз ҳафт қурбонгоҳ сохта, қурбонҳои иловагӣ оварданд. Аммо вақте ки Билъом лаънати ҷодугарро эълон кардани буд, вай боз Исроилро баракат дод.

Ва он такрор мешуд. Ҳар боре ки Билъом лаънат хондани мешуд, маҷбур мешуд, ки баракат бигӯяд. Дар пешгӯии дуҷуми Билъом мо чунин эълони пурқувватро мебинем: “Ба яқин,

Яъқубро ба ҷодуе ҳоҷат нест, ва Исроилро ба афсуне ҳоҷат нест” (Адад. 23:23).

Билъом ба онҳо хабар дод, ки на ҷодугарӣ ва на фолбинӣ бар зидди халқи Худо кор намекунад! Чӣ суҳанони аҷиб ва таъсирбахш! Дар контексти муосиртар ин оят хонда мешавад: “Ҳеҷ ҷодуе нест, ки бар зидди халқи Худо амал кунад ва ҳеҷ фоле бар зидди калисои ӯ нест” (Адад. 23:23, ибораи муаллиф).

Ин ваъда бояд моро рӯҳбаланд кунад. Ҷодугарон метавонанд фарёд зананд, хашмгин шаванд ва шамъҳои худро сӯзонанд. Бигзор онҳо чашмони бади худ, ҷоду ва лаънатро ба забон оваранд, аммо ин ба фарзанди Худо зараре намерасонад. Бо Калисои Худои Зинда рақобат кардан ғайриимкон аст. Китоби Масалҳо (26:2) ин ҳақиқатро тасдиқ мекунад: “Чунон ки мурғак мепарад, чунон ки фароштурук парвоз мекунад, ончунон лаънати ноҳақ ба нишон намерасад”.

ЛАЪНАТ БАРМЕГАРДАД

Ман мехоҳам солҳои худро, ки шубони ҷавонон будам, аз нав дида бароям. Як духтар, ҷодугари машҳур дар мактаби худ, Исоро қабул кард. Вақте ки модараш ўро ба шайтон бахшид, ў ханӯз дар батни модар буд. Вай аллакай масеҳӣ буда, боре бо ёрдамчии ман ҳаёти пешинаашро муҳокима кард. Вай суҳаноне гуфт, ки махсусан диққати ўро ба худ ҷалб мекард. Вай гуфт: “Мо наметавонем масеҳиёро лаънат кунем”.

Ёрдамчӣ пурсид: “Чаро?” Вай ҷавоб дод: “Зеро ки агар мо ин корро кунем, онҳо бар зидди мо бармегарданд”. Ёрдамчӣ дар ҳайрат монд.

Тавре ки шумо мебинед, суҳанони вай ба гуфтаҳои Билъом мувофиқат карданд. Дар пешгӯии аввали худ ӯ савол дод: “Чӣ гуна лаънат намоям, дар сурате ки Худо лаънат нанамудааст?” (Адад. 23:8). Агар Билъом бар банӣ-Исроил лаънат мегуфт, бар сари ӯ бармегашт. Довуд ин тавр гуфт:

Маро аз қасди бадкешон пинҳон бикун, ва аз ҳаёҳуи бадкирдорон, ки забони худро мисли шамшер тез кардаанд, тирҳои худ – суханони талхро ба зеҳ овардаанд, то ки аз камингоҳи худ ба беайбе биандозанд (Заб. 63:3-5, курсиви муаллиф).

Лаънат аз ҷониби исёнгарон (ононе, ки ҷодугарӣ мекунанд) гуфта мешавад, аммо ба одилон таъсир намерасонад. Бингаред, ки бо онҳое, ки лаънат мекунанд, чӣ мешавад:

Валекин Худо ба онҳо тир хоҳад андохт: баногоҳ зарбаҳо хоҳанд хӯрд. Ва бо забонҳои худ ба худашон шикаст хоҳанд расонд (Заб. 63:8, 9).

Онҳо аз суханони худ пешпо меҳӯранд. Худи суханҳое, ки онҳо барои зарар ба дигарон истифода мебаранд, ба онҳо бармегарданд. Барои нишон додани ин, Довуд тасвири равшанеро истифода бурд: “Чоҳе барои ман канданд, аммо худашон дар он афтоданд” (Заб. 56:7).

БА БЕИТОАТӢ КАШИДА ШУДААНД

Билъом медонист, ки исроилиёно лаънат кардан ғайриимкон аст. Ҳатто агар ӯ дар ҳақиқат меҳост, ӯ ҳеҷ кор карда наметавонист. Мӯсо ин ҳодисаро ба таври муфассал шарҳ дод: “Вай Билъом ибни Баӯрро аз Фатӯри Байнаннаҳрайн ба муқобили ту киро кард, то ки туро лаънат гӯяд, вале Худованд Худои ту нахост Билъомро гӯш кунад, ва Худованд Худои ту он лаънатро барои ту ба баракат табдил дод, зеро ки Худованд Худоят туро дӯст медорад” (Так. Шариат 23:4, 5).

Ин ба ману шумо низ дахл дорад.

Шоҳ Болоқ хашмгин шуда, фарёд зад: “Туро хондам, то ки душманонамро лаънат намоӣ, ва инак, ту ин се карат паи ҳам баракат медиҳӣ! Ва алҳол ба макони худ бигрез; меҳостам туро

бағоят иззату икром намоям, вале инак, Худованд туро аз иззат маҳрум кард” (Адад. 24:10, 11).

Подшоҳ нақша дошт, ки Билъомро барои бомуваффақият лаънат кардан ба душмани маргаш мукофоти калони пулӣ ва дар байни мардум шараф диҳад. Аммо дар асл подшоҳ гуфт: “Мукофотро фаромӯш кун. Равшан аст, ки Худо намехоҳад, ки ту онро гирӣ, аз пеши назарам дур шав!”

Билъом душворӣ кашид – вай дар ҳақиқат ин мукофотро меҳост. Ин сабаби он ҷо рафтани ӯ буд ва акнун ӯ метавонад онро аз даст диҳад. Барои роҳ надодан ба чунин талафот ӯ бо Болоқ нақшаи дигари ҳамларо нақл кард. Ҳарчанд ӯ фаҳмид, ки исроилиёро лаънат карда наметавонад, вай медонист, ки чӣ тавр онҳо ба сари худ лаънат оварда метавонанд.

Дар бораи робитаи рӯҳони байни исён ва ҷодугарию дониш дошта, Билъом ба подшоҳ маслиҳат дод, ки занони мӯбиро барои ворид шудан ба лагери Исроил фириштад. Онҳо бояд бутҳоро бо худ гирифта, мардони Исроилро водор мекарданд, ки ба гуноҳи ҷинсӣ ва исён бар зидди қонунҳои Худо гирифтор шаванд. Ӯ медонист, ки исён онҳоро ба лаънати ҷодугарӣ меандозад.

Мо медонем, ки ин ҳодиса рӯй дод, зеро ҳам Мӯсо, ва ҳам Исо ба ин маслиҳати ба подшоҳ додашуда муроҷиат карданд. Мӯсо инро тасдиқ кард: “Инҳо, охир, аз рӯи машварати Билъом, банӣ-Исроилро васваса дода буданд, ки ба хотири Фаўр ба Худованд хиёнат кунанд, ва дар ҷамоати Худованд вабо рӯй дод” (Адад. 31:16, курсиви муаллиф). Пас аз чандин аср, Исо гуфт, ки Билъом “*Болоқро таълим дода буд*, ки дар сари роҳи банӣ-Исроил дом ниҳад, то ки онҳо қурбониҳои бутҳоро бихӯранд ва зино кунанд” (Ваҳй 2:14, курсиви муаллиф).

Ин аст он чизе ки Навиштаҷот мегӯяд. Дарҳол пас аз пешгӯии Билъом мо меҳонем: “Ва Исроил дар Шиттим сокин шуд; ва қавм бо духтарони Мӯоб [ва занони Мидён] зино

кардан гирифтанд. Ва онҳо қавмро ба забҳҳои худоёни худ меҳонданд, ва қавм меҳӯрданд, ва ба худоёни онҳо сачда мебурданд. Ва исроилиён ба Баал-Фаўр ангал шуданд; ва хашми Худованд бар Исроил аланга зад” (Адад. 25:1-3). Дар натиҷа дар Исроил эпидемияи саҳти вабо сар шуд.

Беитоатӣ ин қавмеро, ки лаънат хондан мумкин набуд, зеро лаънати вабо фӯрӯ бурд: “Ва мурдагон аз вабо бисту чор ҳазор нафар буданд” (Адад. 25:9). Бисту чор ҳазор! Оё шумо миқёси ин фоҷиаро тасаввур карда метавонед? Имрӯзҳо, агар садамаи ҳавопаймо ё тӯфон чандсад нафарро ба ҳалокат расонад, дар тамоми ҷаҳон хабарҳо паҳн мешавад. Аммо дар ин ҷо суҳан дар бораи садҳо не, балки дар бораи бисту чор ҳазор кас меравад! Ин бузургтарин талафоти Исроил дар давоми сафари биёбон буд, ва он дар натиҷаи исёни одам ба амал омад.

Беитоатии радикалӣ ба шакли радикалии вабо дарро кушод. Исёни онҳо ошкоро буд. Як исроилии бешарм ҳатто то ҳадде рафт, ки бо зани мидёнӣ дар пеши назари Мӯсо ва тамоми ҷамоати Исроил ошкоро вақтхушӣ кард, дар ҳоле ки онҳо ба Худо нидо мекарданд (Адад. 25:6).

Ваборо чӣ боздошт? Шумо эҳтимол онро фаҳмидед – итоаткории радикалӣ!

Ва Финҳос ибни Элъозор ибни Ҳоруни коҳин инро дид, ва аз миёни ҷамоат бархоста, найзаро ба дасти худ гирифт, ва аз қафои он марди исроилӣ ба ҳуҷра дохил шуда, ҳар дуяшон, марди исроилӣ ва занро ба шикамаш ҳалонид; ва вабо аз банӣ-Исроил бартараф шуд (Адад. 25:7, 8).

Иҷозат диҳед, ки ин нуқтаро бори дигар такрор кунам: Худо муаллифи вабо ва беморӣ нест. Банӣ-Исроил бар зидди қудрати Ӯ исён бардоштанд ва бешармона онро зеро по карданд, аз ин рӯ сарпӯши муҳофизатии Худо бардошта шуд ва ба душман иҷозати қонунӣ дод, ки ҳамла кунад. Ин бори дигар собит мекунад, ки

исён ва ҷодугарӣ як падидаест, ки дастрасии қонуниро ба рӯҳи назоратии девҳо фароҳам меорад. Исроил аз лаънати ҷодугарӣ раҳо ёфт, вале ба сабаби итоат накардан талафоти калон дод.

КӢ ЛАЪНАТРО БАР ТУ ОВАРД?

Мо аллакай дар Аҳди Қадим тасдиқи онро дидем, ки исён як зуҳури ҷодугарист. Чунин мисолҳоро бисёр овардан мумкин аст. Акнун биёед ба Аҳди Ҷадид муроҷиат кунем. Ҳавворӣ Павлус ба калисоҳои Ғалотия номаи хеле саҳт навишт. Он на ба тамоми аҳолии Ғалотия, балки махсусан ба калисоҳо нигаронида шуда буд. Суханони Павлусро бодиққат хонед: “Эй ғалотиёни нофаҳм! Кӣ шуморо ба васваса [ба ҷоду – юнонӣ] андохт?” (Ғал. 3:1).

Хуб, бас! Павлус ба калисоҳо гуфт, ки онҳо зери лаънати ҷодугарӣ қарор доранд! Шумо мегӯед: “Аммо ман фикр мекардам, ки ҳеҷ ҷодугарӣ бар халқи Худо вучуд надорад”. Ин дуруст аст. Ба одамони итоаткор ягон лаънат гуфта намешавад. Аммо дар хотир доред, ки исён ё беитоатӣ шахсро зери қудрати ҷодугарӣ мегузорад.

Биёед сӯҳбатеро, ки ёрдамчии ман бо ҷодугари собиқе дошт, ки озодӣ гирифта буд, ба ёд орем. Вақте вай дид, ки суханон дар бораи он ки ба масеҳиён лаънат хонда намешавад, ўро шод гардониданд, вай зуд илова кард: “Аммо, шубон, мо метавонистем ба имондорони гарми калисо [беитоатон] таъсир расонем”. Барои тасдиқи ин, ба суханони Павлус гӯш диҳед: “Кӣ шуморо ба васваса [ба ҷоду] андохт, ки аз ростӣ сар тобед?” (Ғал. 3:1).

Ҷодугарӣ, пеш аз ҳама, итоат накардан ба Каломи Худоро дар бар мегирифт, на баъзе лаънатҳое, ки ҷодугарон мегуфтанд. Чаро? Зеро исён ва ҷодугарӣ як аст! Дарвоқеъ, калисои Ғалотия аз сабаби беитоатӣ зери лаънати ҷодугарӣ қарор гирифт.

Пеш аз он ки мо ба ин масъала равам, ман бояд ин ҳақиқатро

равшан созам. Мо зери қудрати ҷодуе афтодаем, вақте ки аз он чи Худо бар мо баён кардааст, нофармонӣ мекунем, на дар чизе ки бар мо ошкор нашудааст. Вақте ки мо суҳанони Павлусро бештар меҳонем, ин равшан мешавад: “Кӣ шуморо ба васваса андохт, ки аз ростӣ сар тобед, дар сурате ки пеши назари шумо Исои Масеҳи маслуб тасвир ёфтааст?” (Ғал. 3:1).

Ин мисоли мушаххас як қоидаи универсалиро ошкор мекунад. Ба воситаи мавъизаи Павлус, Худо наҷотро бо файз ба калисоҳо ошкор кард. Аммо пас аз чанде онҳо ақидаҳои худ ва урфу одатҳои бегонаро пайдо карданд, ки онҳоро водор кард, ба он чизе ки Рӯҳулқудс ба онҳо хеле равшан ошкор карда буд, итоат накунанд. Онҳо боварӣ доштанд, ки наҷот тавассути риояи қонунҳои шариат ба даст меояд. Аммо шартӣ универсалӣ, ки мо ба он таваҷҷӯҳ хоҳем кард, ин аст: *вақте ки мо ба он чизе ки Худо ба мо ошкор кардааст, итоат накунем, мо худро зери таъсири лаънати ҷодугарӣ қарор медиҳем. Чаро? Зеро исён ҷодугарист.*

Ман инро дар калисоҳо, оилаҳо ва шахсони алоҳида дидаам. Ман бо бисёр имондорон вохӯрдам, ки бо ин ё он сабаб ҳамеша дар беитоатӣ зиндагӣ мекунанд. Аксари онҳо ҳатто аз оқибатҳои ҷиддии он огоҳ нестанд, зеро онҳо аз таълимоти яктарафаи файз, ки нақши итоатро паст мекунад, кӯр шудаанд. Дар ҳаёти онҳо як бўҳрон ҷои худро ба дигараш медиҳад. Онҳо ҳамеша мушкилот ё гуноҳе доранд, ки онҳоро бартараф карда наметавонанд. Онҳо аз як дом ба доми дигар меафтанд. Ва дар ҳар як ҳолати минбаъда ҳама чиз бадтар ва бадтар мешавад. Ин мушкилот вақт, қувва ва нерӯи онҳоро сарф мекунанд. Дар ин мавридҳо фишор ва таъсири девҳо ба вучуд омадаанд. Беитоатӣ онҳоро осебпазир сохтааст.

Ман дидаам, ки никоҳҳои онҳо азоб мекашанд ва дар бадтарин ҳолатҳо ҳатто вайрон мешаванд. Баъзеҳо пешбарӣ намекунанд ва ҳатто кори худро аз даст медиҳанд. Дигарон

қурбони дуздҳо, бӯҳрони молиявӣ ва ҳолатҳои гуногуни фоҷиавӣ мешаванд. Онҳо асабонӣ шуда, девонавор касеро меҷӯянд, ки айбро ба гардани худ бардорад. Аскар вақт онҳо аз тарбияи нодурусти падару модар, сардор, ҳамсар, фарзандон, ҳукумат ё ягон нафари дигар, ки бо ақидаҳои онҳо розӣ нестанд, истинод мекунанд.

Дарвоқеъ, ду ҷинояткоре ҳастанд, ки аз якдигар ғизо мегиранд. Якум – фитна. Дилҳои одамонеро, ки ба Каломи Худо итоат накарданд, торикӣ фаро гирифтааст. Ҷинояткори дуввум – як доми маккоронаи рӯҳҳои назораткунанда, ки аз беитоатии шахс истифода бурда, ҳар вақте ки хоҳанд, ба ӯ ҳамла мекунанд. Павлус ба имондороне, ки бо исёнгарон робита доштанд, дастур дод: “Лекин бандаи Худованд... бо фӯрӯтанӣ муҳолифонро насиҳат диҳад, ки шояд Худо ато фармояд, ки онҳо тавба карда, ба дониши ростӣ бирасанд ва аз доми иблис раҳой ёбанд, ки вай онҳоро асири иродаи худ гардондааст” (2 Тим. 2:24-26). Мушкilot дар он аст, ки асирони фитна аз гуноҳи худ пинҳон шуда, дигаронро гунаҳкор мекунанд ва ин ба онҳо имкон намедиҳад, ки бубинанд, ки аз чӣ бояд озод шаванд.

Худоро барои Каломи Ӯ ҳамду сано бод. Нури Он фиребро ошкор карда, фикру нияти дили инсонро фош мекунад. Мутаассифона, бисёр одамоне, ки аз беитоатии худ азоб кашидаанд, аз хатогиҳои худ дарс намегиранд. Онҳо дар биёбони нофармонӣ роҳ рафтани идома дода, ба ҷои дарси ибратомӯзӣ дигаронро айбдор мекунанд.

“ТУ РАҲМУ ШАФҚАТ НАДОРӢ”

Ҳодисаеро ба ёд меорам, ки як кас дар охир аз хатои худ сабақ гирифт. Ман шарафёб гардидам, ки чанд муддат дар хизматгузори байналмилалӣ, ки аз калисо ва мактаби библиявӣ иборат буд, хизмат кунам. Ман ин хизматгузорию дӯст медоштам ва қадр мекардам ва он ба ҳаёти ман таъсири

калон расонд. Рӯзе роҳбари он ба ман занг зада, гуфт: “Қон, ман ба ҳамаи дӯстони худ дар хизматгузорӣ занг зада, онҳоро аз чизе, ки дар пеш аст, огоҳ мекунам, то аз тариқи дигар манбаъҳо ба онҳо нарасад. Ман бояд ба ту бигӯям, ки ман аз занам ҷудо мешавам. Мо ҳаждаҳ сол мешавад, ки оиладор ҳастем ва ҳоло ба назар мерасад, ки мо дар андеша ва нигоҳи зиндагӣ ба самтҳои муқобил рафтаем. Мо мисли ҷуфти ҳамсарон якҷоя кор намекунем ва ба ҳар яки мо чизҳои тамоман дигар маъқул аст. Солҳо талош кардем, вазъро беҳтар кунем, аммо бадтар шуд”.

Ман ба гӯшоям бовар намекардам. Ягона чизе, ки ман фикр мекардам, ин буд: *“Не, илтимос ин корро накунад”*. Ман ин ҷуфт ва хидмати онҳоро дӯст медоштам. Ман чунон ҳайрон шудам, ки аз суҳан мондам.

Ман хомӯш будам ва ӯ идома дод: “Акнун, Қон, ту медонӣ, ки ман Исоро хеле дӯст медорам ва агар хато кунам, ӯ инро ба ман нишон медиҳад”. Ин хизматгузор чанд дақиқаи дигар дар бораи аҳволаш сӯҳбат кард ва сипас гӯшакро хомӯш кард. Ман қариб ҳарфе нагуфтам, зеро ҳанӯз суҳанони ӯро ҳазм мекардам.

Тамоми рӯз ман аз он чизе, ки шунидам, раҳо шуда наметавонистам. Ман ин суҳанонро гаштаю баргашта андеша мекардам. Фикр дар сарам чарх мезад: “Ин ҳама ба хоби бад монанд аст”. Дар фикрҳои ташвишвар ғарқ буда, ман ҳис кардам, ки Рӯҳулқудс ба ман мегӯяд, ки ба ин одам занг зада, ба ӯ ҳақиқатро гӯям.

Субҳи дигар ман рақами ӯро чидам. Ман ин масъаларо то саҳар як сӯ гузоштам, бинобар ин ҷавоби ман дигар аксуламали шитобкоронаи муҳолифат нанамуд, балки ҷавоби Рӯҳ буд. Ин хизматгузор овози маро шинохта, пурсид: “Салом, Қон, аҳволат хуб?”

Ман оғоз кардам: “Меҳоҳам боз бо ту дар бораи талоқ сӯҳбат кунам, бигӯ, ки занат ба ту хиёнат кард?” Ӯ ҷавоб дод: “Албатта не!” Баъд ман гуфтам: “Он коре, ки мекунӣ, нодуруст аст”. Исо равшан мегӯяд, ки ягона сабаби талоқ метавонад гуноҳи зино бошад

(Мат. 5:32) ва дар Китоби Малоки гуфта шудааст, ки Худо аз талоқ нафрат дорад, ва аз касе низ, ки зулмо бар либоси худ мепӯшад (2:16). Дирӯз ту ба ман гуфти, ки Исоро дӯст медорӣ ва агар ту корҳои нодуруст мекардӣ, Ё инро ба ту нишон медод. Аммо чаро Ё бояд чизеро ба ту нишон диҳад, вақте ки Ё дар Каломи Худ фикри Худро дар ин бора равшан баён кардааст? Чӣ гуна метавонӣ қасдан бар хилофи он чи Худо ҳукм кардааст, рафтор кунӣ? Агар ту ин корро кунӣ, чӣ тавр ту метавонӣ дар назди ҷамъомад ё мактаби библиявӣ истода, ба онҳо бигӯӣ, ки чӣ тавр дар қудсият рафтор кунанд, ба ғуноҳ ё ба девҳо муқобилат кунанд? Ту худ ва хизматгузориҳои худро ба мушкilot ва фиреб мекушӣ”.

Хизматгузор сухани маро ногаҳон бурид ва гуфт: “Ҷон Бивер, ту дар ҷои ман набудӣ, ва ту раҳму шафқат надорӣ!”

Пас аз ин ӯ телефонро гузошт. Баъд аз ним соат аз дафтари кории ман хабар омад, ки хидмати ман дар он калисо лағв шудааст. (Ман пас аз се моҳ дар калисои ӯ мавъиза карданӣ будам.) Ман ба занам гуфтам: “Ман медонистам, ки онҳо ин корро мекунанд, аммо ман фикр намекардам, ки ин ба зудӣ рӯй медиҳад”. Ҳама иртибот бо онҳо комилан қатъ шуд ва баъдтар хизматгузори дигаре, ки ҳангоми гузаштан аз он калисо дидан кард, хабар дод, ки номи ман танҳо бо лой омехта шудааст. Ман фикр карданро давом медодам: “*Ҳама чизе, ки ман меҳостам, – ин дӯсти ҳақиқӣ бошам*”.

БЕДОРШАВӢ БО ҲУКМ

Ба ҳайрати ман, пас аз ҳафт моҳ ҳамоно хизматгузор ба ман занг зад: «Ҷон, ман бояд бо ту ошкоро сӯҳбат кунам. Ту медонӣ, баъд аз он ки ман ғушакро гузоштам ва баромадҳои тӯро дар мо бекор кардам, чӣ рӯй дод? Ҳамин тавр, пас аз як моҳ гурдаҳои ман аз кор монданд, ва имкони он, ки ман зинда мемонам, 50 ба 50 буд. Баъд аз диализи дуҷум бедор шудам ва ба худам гуфт: “Бо талоқро ба даст овардан ман чӣ кор мекунам?” Ман фаҳмидам, ки хатои саҳт кардаам, ва бемории гурдаҳо

барои ман ҳамчун огоҳӣ буд. Ба ҳамсарам занг зада, назди ӯ тавба кардам. Пас аз ин ман назди тамоми калисо ва мактаби библиявӣ баромада, дар пеши назари ҳама тавба кардам. Ман ба донишҷӯёни мактаб гуфтам: “Ман сафари Ҷон Биверро бекор кардам, зеро ӯ ба ман гуфт, ки ман бо он ки барои талоқ ариза додам, ба хатогӣ роҳ медиҳам. Ман ба ӯ занг мезанам ва хоҳиш мекунам, ки ӯ баргардад”. Ҷон, ту метавонӣ баргардӣ?»

“Албатта”, — ҷавоб додам ман. Ман барои ӯ хеле шод будам ва баъд аз ин ба ӯ эҳтироми калон пайдо кардам. Инчунин бояд илова кард, ки барқароршавии ӯ назар ба интизорӣ хеле зудтар буд: пас аз як сол ба ӯ трансплантатсияи гурда карданд, узви имплантатсиякардашуда бе ягон душворӣ хеле хуб реша гирифт. Ин хизматгузор дар ҳама хизматгузориҳо иштирок мекард. Пешрави барқароршавиаш табибонро ба ҳайрат овард. Ғайр аз он, дар баробари тавба ба ҳаёташ қувва ва қудрати бузурги рӯҳонӣ омад. Солҳо гузаштанд, ва акнун ин шахс – аз пештара дида, пешвои хеле самараноктар, ва воизи маъруфтарин, ва оилаи ӯ бошад бисёр хушбахт. Ҳар дафъае, ки ман бо ин ҷуфти оилавӣ вохӯрам, муҳаббати онҳо ба якдигар чунон аён аст, ки онро пай набурдан номумкин аст. Шумо ҳеҷ гоҳ гумон намекардед, ки онҳо як вақтҳо қариб буд, ки ҷудо шаванд.

БЕМОРИ БА МУДДАТИ СЕЮНИМ МОҲ

Ман ин хизматгузorro маҳкум карда наметавонистам, зеро ман чанд сол пеш айнан чунин ҳолатро аз сар гузаронида будам. Ин ба издивоҷи ман дахл надошт, балки бо беитоатӣ дар хизматгузорӣ вобаста буд. Вақте ки мо нав “Хизматгузори Ҷон Бивер”-ро ташкил кардем, Худованд ба мо фармони аниқ дод: танҳо аз барои он ки он ба назари мо хуб менамояд, ба ягон хизматгузорӣ кӯшиши ворид шуданро накунем, агарчи мо иродаи Ӯро надонем.

Аз байн чанд сол гузашт ва мо имконияти бузурге пайдо кардем, ки хизматгузориҳои худро васеъ кунем. Аммо Худо ба

таври равшан шахсан ба ман, ва ҳам ба ҳамсарам, “не” мегуфт; мо набояд ин таклифро қабул мекардем. Бо вучуди ин, шахсе, ки ба мо имкониятҳои нав пешниҳод мекард, таслим нашуд, ва ин ба ман писанд омад. Ман гӯш карданро сар кардам. Хеле зуд ман мантиқан каломро, ки Худо дар дилам ҷой карда буд, ба рад кардан оғоз намудам. Ман дар ошуфтагӣ қарор ёфтам, фикру мулоҳизаҳоям ақли маро тира карданд. Ҳамсарам кӯшиш мекард, ки ман ин корро накунам, вале баъд фаҳмид, ки маро аз фикрам гардонидан номумкин аст. Дар охир ман пешниҳодро қабул кардам.

Аз ҳамон лаҳзае, ки ман наҷот ёфтам, ба ман саломатии беҳтарин баракат дода шуда буд, яъне ман қариб ки бемор намешудам (ҷалол ба Худо). Ман кам бемор мешавам, ва агар ин рӯй диҳад, онгоҳ, одатан, беморӣ дар давоми як ё ду шабонарӯз мегузарад. Ман боварӣ дорам, ки дар баробари омӯзиши гуноҳҳо дар салиб Исо ба мо саломатии илоҳӣ ҳам дод (Иш. 53:4, 5; Заб. 102:2, 3). Аммо дар он рӯзе, ки ин пешниҳодро қабул кардам, бемор шудам ва аз нотавоние, ки маро фаро гирифта буд, халос шуда наметавонистам.

Ҳамааш аз зӯком оғоз ёфт. Ман бори аввал дар тӯли беш аз даҳ сол дилбеҳузур шудам. Пас аз чанд рӯзи мубориза бо ин беморӣ ман ба вирус гирифтор шудам. Ману ҳамсарам барои қайд кардани ҷашни хонадоршавиамон берун аз шаҳр баромадем, ва дар ин рӯзҳо ҳарорати бадани ман то 38 дараҷа баланд шуд ва истироҳати моро вайрон кард. Дар охири ҳафта ман аз табларза ва ҳарорати баланд азият кашида, мавъиза кардам. Ҳафтаи дигар ҳарорати баланд нагузашт, дар ҳолати беморӣ ман дар хизматгузориҳо дар Канада иштирок кардам. Ман бо ҳарорати баланд мавъиза мекардам, ва ҳар бор ба ҳучраи худ бармегаштам, ва ларзида, рӯи кат меафтаму то хизматгузори навбатӣ меҳобидам. Қувватам қариб тамом мешуд.

Табларза се ҳафта боз паст намешуд. Мо дарк карда наметавонистем, ки чӣ рӯй дода истодааст; ман ҳеҷ гоҳ бо

чунин беморӣ мубориза набурда будам. Ман дуо мегуфтам ва мубориза мебурдам, ва Каломи Худоро эътироф мекардам, аммо аз он халос шуда наметавонистам. Ман ба духтур мууроҷиат кардам, ва ӯ антибиотики боқувват таъин кард. Ман ба зудӣ сиҳат шудам.

Аммо як ҳафта пас аз анҷоми курси табобат, маро саҳт хунук зад, чуноне ки тамоми қувваи шуморо кашида мегирад. Ба ман нигоҳ кардан аламовар буд: дарди гулӯ, саре, ки гӯё бо пахта пур карда шуда бошад, ва бисёр дигар аломатҳои ногувортарин. Аз ҳамон лаҳзае, ки ман қарор кардам, ки хизматгузориҳо васеъ мекунам, ин ҳолат дар давоми ҳафтаҳо давом мекард.

Аз зӯком халос шуда, вақти сафар ба хориҷа аз девор афтода, ман дарҳол зонуямро захмдор кардам. Ҷароҳат он қадар дардовар буд, ки ман маҷбур шудам, ки чанд ҳафтаи аввал дар аробачаи маъҷубӣ сафар кунам, ва баъд бо шина дар поям роҳ гардам. Пас аз он маро боз вирус афтонд. Ҳароратам то 39 дараҷа боло рафт, ва боз ҳеҷ чиз кӯмак накард, ки он паст шавад. Боз маҷбур шудам, ки ба духтур мууроҷиат кунам ва бо дору табобат кунам. Ба назар чунин менамуд, ки ман дигар ҳатто як ҳафта ба бемории навбатӣ дучор нашуда, зиндагӣ карда наметавонам. Ҳамаи ин сеюним моҳ давом кард.

Вақте ки ман бо ҳар гуна дардҳо мубориза мебурдам, ҳамсарам як рӯз ҳам бемор набуд. Ба ғайр аз мушкилоти ҷисмонӣ, боз бисёр мушкилоти дигар пайдо шуданд. Ман бо як рақиб мубориза мебурдам, ки гӯё ӯро аз ҷой ҷумбонидан ғайриимкон буд, зеро ӯ аз ман тавонотар буд. Дидаву доништа итоат накардани ман, маро ба лаънат дучор кард!

РАҲОИИ ЗУД БА ВОСИТАИ ТАВБАИ ҲАҚИҚӢ

Аз байн чор моҳ гузашт, ва ман ба гуноҳам иқрор шудам. Бо вучуди ин, ман ба ҳар ҳол вазифаҳои ба ман воғузоргардидаро иҷро менамудам, ҳолатҳои зиёде ба вучуд меомад, ки агар

дахолати фавқултабӣ намебуд, ман ҳеҷ гоҳ аз он роҳи раҳой намеёфтам. Рӯзе ману ҳамсарам даст ба даст гирифтем, ва ман тавба кардам ва аз Худо марҳамат хостам, ва Ё моро аз ин ӯҳдадории тӯлонӣ, ки барои мо ҳамчун дом шуда буд, баровард.

Пас аз чанд моҳ ману ҳамсарам дар бораи ҳамаи он чизҳое, ки бо ман рӯй дода буд, сӯҳбат кардем, ва ба хулосае омадем, ки ҳамаи бемориҳоям аз беитоатӣ пайдо шуданд. Мо дидем, ки дар баробари тавба карданам, ба ман саломатии хуб баргашт. Ва дигар мушкилоте, ки ба мо фишор меоварданд, аз байн рафтанд.

Дар давоми он вақт суҳанони Яъқуб ба ман равшан кушода шуданд. Ман борҳо аз онҳо иқтибос мекардам: “Ба иблис муқобилат кунед, ва ӯ аз шумо хоҳад гурехт” (Яъқ. 4:7). Дар гузашта, вақте ки ман худро зери ҳуҷум ҳис мекардам, бо Каломи Худо мусаллаҳ гардида, ман саҳт ба зулмот муқобилат мекардам, ва ҳамеша натиҷаашро медидам. Лекин он вақт ҳама чиз ба таври дигар буд. Боре, вақте ки ин оятро аз нав хондам, ман фаҳмидам, ки ман танҳо нисфи гуфтаҳои Яъқубро иқтибос менамудам: “Пас, ба Худо итоат намоед, ба иблис муқобилат кунед, ва ӯ аз шумо хоҳад гурехт” (4:7).

Мо ба иблис ба воситаи итоаткорӣ ва тобеият ба қудрати Худо муқобилат мекунем. Аз Китоби Муқаддас метавон беохир иқтибос овард, лекин агар дар беитоатӣ зиндагӣ кунӣ, натиҷае нахоҳӣ дид.

ТАВЗЕҲИ МУҲИМ

Лутфан як чизро бифаҳмед: агар шахс ба душвориҳо, бемориҳо, мушкилот дучор шавад, ин маънои онро надорад, ки гунаҳкори ҳамаи ин беитоатӣ аст. Бисёриҳо дар итоаткорӣ зиндагӣ намуда, дар азоб ҳастанд. Масалан, Довуд айнан чунин одам буд. Дар ӯ ҳатто заррае аз исён набуд. Ё ҳеҷ коре намекард, ки боиси ғазаби Худованд гардад. Лекин ба ҳар ҳол ӯ маҷбур буд, ки дар ғорҳо, биёбонҳо ва ҷойҳои ваҳшӣ зиндагӣ кунад. Ё шахсе буд, ки хонаву ватан надошт. Солҳои зиёд ӯ,

ҳамчун овора, дар маҳрумиятҳои доимӣ зиндагӣ мекард. Баъзеҳо ӯро маҳкум карда, фикр мекарданд, ки сабаби тамоми ранҷу азобҳои ӯ беитоатӣ аст, аммо онҳое, ки рӯҳи ҳассос доштанд, дар ӯ дасти Худоро медиданд, ки хислати подшоҳи навро обутоб медод, ва дар ҳаёти ӯ файзи Худоро медиданд. Ин ба туфайли ҳикмате, ки ӯ нишон медод, аён буд.

Боз чандин мисолҳои зиёди одамоне ҳастанд, ки дар итоаткорӣ зиндагӣ мекарданд, вале азоб кашидаанд. Исо, Юсуф, Ҳанно, Дониёл, Ирмиё ва Айюб – танҳо баъзе аз онҳо. Фарқияти байни душвориҳои шахси итоаткор ва шахсе, ки таҳти лаънати ҷодугарӣ зиндагӣ мекунад, дар он аст, ки дар аввалинаш пешравиӣ рӯҳонӣ дида мешавад. Чунин одамон сари худро ба девор намезананд; гирди кӯҳҳо давр намезананд, аслан ба ҳеҷ кучо равона нестанд.

Бо Қобил ҳамааш дигар хел буд. Беитоатии ӯ азобу уқубатҳои зиёдро ҷалб кард. Хафа шуда, ӯ тавба кардан намехост, ки ин боиси лаънат барои тамоми ҳаёти ӯ шуд. Тамоми солҳои боқимондаи ҳаёти худро ӯ, ҳамчун овора, дар бадарға аз сар гузаронид. Саргардониҳои бемақсад ва ноумедонаи ӯ – ин ибрат ва огоҳӣ барои наслҳои оянда.

Ман ин қисматро бо чунин огоҳӣ хотима медиҳам: ҳақиқатро аз ду боби охир берун накашед ва онҳоро барои маҳкум кардани дигарон истифода набаред. Мушкilotи онҳо шояд озмоишҳои бошанд, ки аз онҳо ба ҷалоли Худо хоҳанд омад. Мақсади ин боб – ба шумо барои фаҳмидани ҷиддияти беитоатӣ ба қудрати Худо кӯмак расондан. Агар шумо дар исён бошед, ин ҳақиқатҳоро истифода баред, то худро маҳкум кунед, ва ба роҳи ҳаёт баргардед.

ҚИСМИ 3

ҲОКИМИЯТҲОИ АЗ ҶОНИБИ ХУДО ГУЗОШТАШУДА

ОЁ ХУДО МЕДОНАД, КИ КӢ ДАР САРИ ҚУДРАТ НИШАСТААСТ?

*Агар мо ба Худо итоаткор буданро
омӯзем, мо дар эътироф кардани
қудрате, ки Худо ба шахси дигар додааст,
ҳеҷ мушкилие нахоҳем дошт.*

Мо аллакай муҳимияти ба ҳокимияти бевоситаи Худованд итоат карданро пурра дарк кардем. Акнун муҳимияти итоат карданро ба ҳокимиятҳое, ки Худо муқаррар кардааст, муҳокима мекунем. Ҳамчун муқаддима, ба порчаи Навиштаҷот, ки мо аллакай дар боби дуюм баррасӣ кардем, муроҷиат мекунем:

Ҳар шахс бояд ба ҳокимиятҳои боло итоат кунад; зеро ҳеҷ ҳокимияте нест, ки аз Худо набошад, ва ҳокимиятҳои мавҷуда аз ҷониби Худо барқарор шудаанд. Бинобар ин ҳар кӣ ба ҳокимият муқобилат кунад, бар зидди амри Худо исён кардааст; ва исёнгарон гирифтори маҳкумият хоҳанд шуд (Рум. 13:1, 2).

ҲОКИМИЯТҲОИ БОЛО

Аввалан, ҳокимиятҳои боло кистанд? Дар ин ҷо Павлус дар бораи ҳокимияти шахрвандӣ суҳан меронад, ки давлатро идора мекунад. Аммо ин дастур на танҳо ба ҳокимиятҳои боло, балки ба дигар соҳаҳои ҳокимияти гузашташуда низ дахл дорад; ва он чизе, ки мо дар ин оятҳо хондем, бояд ба мақомоти ҳама сатҳҳо дахл дошта бошад.

Аҳди Ҷадид дар бораи ҷаҳор соҳаи ҳокимияти гузашташуда суҳан меронад: шахрвандӣ, калисой, оилавӣ ва иҷтимоӣ. Ба соҳаи иҷтимоӣ ман корфармоён, муаллимон ва роҳбарони муассисаҳоро қайд менамоям. Аҳди Ҷадид барои ҳар як соҳа дастурҳои алоҳида медиҳад, аммо дар аксари ҳолатҳо ин дастурҳо ба ҳамаи соҳаҳои ҳокимият паҳн мегардад.

Ба суҳанони аввали ин оятҳо диққат диҳед “ҳар шахс”. Ҳеҷ гуна истисно вуҷуд надорад, бинобар ин инро дар хотир доред. Ин пешниҳод не, балки фармон аст. Худованд ишора намекунад ва тавсия намедиҳад.

Давомашро меҳонем: “Ҳар шахс бояд ба ҳокимиятҳои боло итоат кунад”. Дар забони юнонӣ калимаи “итоат” бо истилоҳи *hupotasso* ифода шудааст, ки дар луғати ҳарбӣ истифода шуда, ба маънои “сафороӣ (қўшунҳо) дар тартиботи низомӣ таҳти фармони сардор” аст. Дар соҳаи шахрвандӣ он маънои “тобеияти ихтиёрӣ, қабули масъулият ва бардошти бори гарон”-ро дошт (Луғати юнонии Тайер). Одатӣ карда гўем, ин калима ба он маъно, ки дар ин ҷо истифода мешавад, моро водор мекунад, ки ихтиёран ба ҳукуматдорон итоат кунем ва бечунучаро онҳоро гўш кунем.

Ҳар шахс бояд ба ҳукуматдорон итоат кунад, зеро Худованд ҳамаи ҳокимиятҳои болоро таъин намудааст. Ҳама гуна ҳокимият аз Худо бармеояд. Ҳеҷ гуна истисно вуҷуд надорад. Дар асл, калимаи дар ин оят истифодашуда калимаи юнонии *tasso* аст, ки маънояш “таъин кардан, муқаррар кардан ё таъсис

додан” аст. Ва ба ҳеч вачҳ маъноӣ тасодуфӣ надорад, яъне сухан дар бораи таъини бевосита меравад. Азбаски Худо ҳамаи ҳокимиятҳоро таъин мекунад ва дар ҳолате, ки мо онҳоро эҳтиром намекунем ё ба онҳо итоат карданро рад мекунем, мо ба ин васила ба Касе, ки онҳоро гузоштааст, итоат намекунем. Оё мо инро медонем ё не, лекин мо ба тартибот ва ҳокимияти муқарраркардаи Худо муқобилат мекунем. Ва вақте ки мо ба ҳокимияти аз ҷониби Худованд гузошташуда муқобилият кунем, мо ба Худи Худо муқобилият мекунем!

Вақте ки мо ҳамчун масеҳиён бо ҳукуматдорон сарукор дорем, мо бояд берун аз шахсият ва мавқеи ишғолкардаи вай нигоҳ кунем. Мо ба намояндагони ҳокимият итоат мекунем, зеро ҳокимият ба онҳо аз ҷониби Худо аст. Мухим нест, ки ин шахс ба мо маъқул аст ё не, оё ӯ сазовори ин ҷой аст, ба назари мо, ё не, мо ба ӯ эҳтиромона муносибат мекунем. Бисёр вақт имондорон итоат ба Худовандро эътироф мекунанд, аммо ба итоат кардани ҳокимият беэътиной мекунанд. Ин одамон дар фиреб зиндагӣ мекунанд!

Агар мо ба Худо итоат карданро ёд гирем, мо дар эътироф кардани қудрати илоҳӣ дар шахси дигар душворӣ нахоҳем дошт. Оё вазъиятҳое ба миён меоянд, ки бояд интиҳоб кунем, ки ба кӣ бояд итоат кард: ба ҳокимияти бевоситаи Худо ё ҳокимияти гузошташуда? Бешубҳа! Аммо на он қадар тез-тез, ки аксари имондорон ба худ тасаввур мекунанд. Танҳо як истисно вучуд дорад, ки мо дар яке аз бобҳои минбаъда ба таври муфассал дида мебароем. Мушкӣ дар он аст, ки бисёре аз масеҳиён боварӣ доранд, ки итоаткорӣ – ин бештар истисно аст, аммо озодии интиҳоб – ин қоида барои ҳар нафар. Пайравӣ ба чунин ҳулосаҳо метавонад моро ба ҳалокат расонад. Оқибатҳо, чунон ки мо дар бобҳои қаблӣ дидем, метавонанд вазнин бошанд. Ин на танҳо моро зери маҳкумияти Худо мегузорад, балки ба қувваҳои девҳо

дастрасии қонунӣ медиҳад. Агар мо хоҷем, ки ба Худо итоаткор бошем ва баракат ёбем, мо дигар чора надорем, ба ҷуз итоат кардан ба ҳокимияти гузошташуда.

ОЁ ҲОКИМОНИ БАРАҲМ АЗ ҶОНИБИ ХУДО ҲАСТАНД?

Инак, Китоби Муқаддас ба мо мегӯяд, ки ҳамаи ҳокимиятҳо аз ҷониби Худо таъин шудаанд ва мо бояд ба онҳо бо эҳтиром муносибат кунем ва итоат кунем. Дар ин ҷо аксар вақт дар шуури одамон деворҳо ба миён меоянд. Далели маъмултарин чунин аст: “Аммо ҳокимони бад ва бераҳм ҳастанд. Чӣ гуна метавон тасдиқ кард, ки онҳоро Худо таъин кардааст?” Барои посух ба ин савол, биёед бадтарин намунаҳои диктаторҳоро аз тоифаи Гитлер ва Сталин, одамоне, ки ҳамчун ҳокимони асри гузашта ғайриинсонӣ ва бераҳмтарин эътироф шудаанд, ба ёд орем. Фикр мекунам, ҳама розӣ хоҳанд шуд, ки аз намояндагони ин тоифа одамони бераҳмтару бадхоҳтарро дигар пайдо кардан мумкин нест. Дурӯст?

Акнун биёед дар бораи фиръавн, ҳокими Миср, сӯҳбат кунем. Вай бешубҳа ба ин категория дохил мешавад. Дар давраи ҳукмронии ӯ ба халқи Исроил фишори саҳт мерасид. Фиръавн мардумро ғулом ва хароб мекард, аз ҷиҳати ҷисмонӣ ва рӯҳӣ зулм мекард ва агар ин нокифоя мебуд, ҳазорон нафарро хунсардона мекушт. Ба ҳар кас, хоҳ шахс бошад ва хоҳ Худи Худо, бо такаббур ва ҳавобаландӣ рафтор мекард. Қудрати фиръавн аз кучо бармеояд? Халқи Худо, ки зери ҳокимияти ӯ буданд, ба чӣ омада расиданд? Оё ин тасодуфӣ буд?

Мувофиқи Навиштаҷот, Худо ба фиръавн ба воситаи Мӯсо гуфт: “Ман туро боқӣ гузоштам”⁴ (Хур. 9:16). Павлус инро дар Нома ба Рӯмиён (9:17) тасдиқ кард. Аз ин ду истинод ба хулосае омадан мумкин аст, ки ин ҳақиқат аниқ аст ва дар

4 Дар Тарҷумаи англисии Китоби Муқаддас (NIV, King James) навишта шудааст: “Ман туро бардоштам”, *Эзоҳи тарҷ.*

тафсири он хато нест: он бо шаҳодати ду нафар тасдиқ карда мешавад (ниг. Юҳан. 8:17). Шакке нест, ки Худо, на шайтон, фиръавнро дар мақоми қудратманд барангехт ва тасдиқ кард. Ба ибораи дигар, Худо ба фиръавн бар авлоди Иброҳим қудрат дод. Ин комилан ба он ки “тамоми ҳокимиятро Худо таъин мекунад” мувофиқат мекунад.

Акнун биёед бубинем, ки онҳо чӣ гуна зери ҳукмронии ин ҳокими бераҳм қарор гирифтанд. Худо ба Иброҳим дар ҳафтодупанҷсолагӣ зоҳир шуд ва ба ӯ гуфт, ки агар ӯ итоат кунад, аз ӯ халқи бузург мешавад. Иброҳим ба Худованд итоат кард ва итоаткорию ӯ ба Худо чунон писанд омад, ки наслаш ӯро “падари имон” номиданд (Рум. 4:11, 12). Дар ҷавоб ба фармонбардории Иброҳим Худо бо ӯ аҳд баст ва гуфт: “Яқин бидон, ки насли ту дар замин ки аз он онҳо набошад, ғариб хоҳанд буд, ва онҳоро *банда хоҳанд кард*, ва бар онҳо чорсад сол зулм хоҳанд кард” (Ҳас. 15:13).

Бале, инро қабул кардан осон нест! Ман ҳамчун падари чор писар аз чунин мерос ба фарзандону набеяро абаҷаҳад шод намешудам. Ман ин пешгӯиро ибратбахш ё дилпуркунанда намеҳисобидам. Андеша кунед: ман дар асри якуми ҳазорсолаи нав зиндагӣ мекунам ва ин муносибат ба насли ман то соли 2400 идома хоҳад дошт! Ба васваса наафтадан ва фикр накардан мушкилие надошт: “*Оё ин ваъда ва баракатест, ки ба ман барои итоат ба Худо дода шудааст?*” Аз ҳама аҷибаш – нубувват ҳанӯз пеш аз дар батн пайдо шудани Исҳоқ гуфта шуда буд.

ШОЯД ГАП ДАР САРИ РАФТОРИ БАДИ ОНҲОСТ?

Баъзеҳо метавонанд фикр кунанд: “Худованд инро ба Иброҳим пешакӣ гуфт, зеро медонист, ки насли ӯ беитоат хоҳанд буд ва ҳамчун ҷазо барои рафтори бади худ ба зулми фиръавн гирифтор хоҳанд шуд, гарчанде ки дар асл Худо ҳеҷ гоҳ инро барои онҳо намехост!” Биёед таҳқиқ кунем ва

бифаҳмем, ки ин далел то кадом андоза дуруст аст.

Барои ҷавоб додан, мо бояд аввал бифаҳмем, ки чӣ тавр исроилиён зери ҳукмронии фиръавн қарор гирифтанд. Писари Иброҳим, Исҳоқ, марди худотарс буд ва дар итоаткорӣ ва муқаддасӣ зиндагӣ мекард. Ў ва занаш Ривқо ду писар доштанд: калонӣ Эсов ва хурдӣ Яъқуб, ва онҳо аз бисёр ҷиҳат одамони гуногун буданд. Ҳатто пеш аз таваллуди онҳо, Худо фикрҳои Худо ошкор карда, гуфт: “Яъқубро Ман дӯст доштам, аммо Эсовро бад дидам” (Рум. 9:13).

Ҳарчанд ҳаёти Яъқуб на он қадар дуруст оғоз шуд, лекин баъдан дар Маҳаноим бо Худо вохӯрд, ки ин вохӯрӣ ҳаёти ӯро дигар кард (ниг. Ҳас. 32). Ин вохӯрӣ аҳди баракати Худоро дар ҳаёти ӯ муқаррар кард ва номи ӯ ба Исроил иваз гардид, ки маънояш “Шоҳзодаи Худо” аст. Пас аз ин дар ҳаёти ӯ тақдир ба Худо пайдо шуд. Ў ба аҳли оилааш фармуд, ки аз бутпарастӣ канорагирӣ кунанд ва дар назди Худованд пок бимонанд. Дар натиҷа, даҳшати Худо бар ғайрияҳудиён афтод, вақте ки оилаи ӯ дар шаҳрҳои гирду атроф гаштугузор мекард (ниг. Ҳас. 35).

Исроил падари дувоздаҳ писар буд. Ёздаҳум, Юсуфро бародарони калониаш бад медиданд, зеро ӯ дӯстдоштаи падар буд. Худо ба Юсуф ду хоб дод, ки дар он ба ӯ нубувват дода шуд, ки ӯ ҳокими бузург мешавад ва бародаронаш ба ӯ хизмат мекунанд. Хобҳо бародаронро чунон ғамгин карданд, ки барои аз Юсуф халос шудан маслиҳат карда, ӯро ба Миср ба ғуломӣ фурӯхтанд.

Аммо ҳатто дар он ҷо, дар Миср, дар замони танҳои комил ва ноумедӣ, Юсуф ба Худованд содиқ монд. Баъди даҳ соли хизмат ба яке аз дарбориёни фиръавн ӯро беадолатона ба поймол кардани шаъну шарафи ҳамсари хўҷаин айбдор карданд. Ў ба зиндон афтод ва дар он ҷо бештар аз ду сол зиндонӣ буд, лекин дар имон устувор монд. Сипас Худованд Юсуфро ҳамчун тарҷумони хоби ду нафар ғуломони фиръавн,

ки ҳамчунин зиндонӣ шуда буданд, истифода бурд. ЯкERO ба қатл расониданд, дигарERO озод карданд; лекин вақт мегузашт, аммо он нафаре, ки озод шуда буд, Юсуфро, ки хоҳиш карда буд, ки дар назди фиръавн барои ӯ суҳан гӯяд, ба ёд наовард. Ба ҳар ҳол Юсуф ба Худо содиқ мемонд.

Як рӯзе, ки фиръавн аз хоби дидааш хавотир буд, ғуломи озодшуда ба ӯ дар бораи Юсуф нақл кард. Дарҳол барои овардани ӯ фиристода, аз зиндон берун бароварданд ва фармуданд, ки таъбири хоби фиръавнро тафсир кунанд. Дар тафсир ӯ аз наздик шудани гуруснагии даҳшатборе хабар дод, ки ҳафт соли пурра идома хоҳад кард. Худо ба Юсуф ҳикмат дод, то ба фиръавн маслиҳат диҳад, ки дар солҳои фаровонӣ захира кунанд. Ин фиръавнро чунон ба тааҷҷуб овард, ки дарҳол Юсуфро то ба мақоми дуввуми вазифаи давлатӣ боло бурд, яъне аз ӯ танҳо ҳудаш болотар буд.

Ва дар ҳона падар, Исроил, монд, ки аз он чӣ бо писараш рӯй дод, чизе намедонист: Худо инро ба ӯ ошкор накард. Ҳамаи ин ҳодисаҳо ба қарибӣ ҳамон кӯпруке хоҳанд шуд, ки тамоми насли Иброҳимро ба Миср меоварад. Дар соли сеюми қаҳатии бузург Исроил писаронашро барои ғалладона ба Миср фиристод. Бе он онҳо ҳалок мегардиданд. Миср ягона ҷое буд, ки ризқу рӯзӣ ба даст овардан мумкин буд, зеро танҳо дар он ҷо онҳо мувофиқи ҳикмати Худованд ба гуруснагӣ омодагӣ дида буданд. Ба воситаи Юсуф Худо мардуми Мисрро бой гардонд. Ӯ омодагӣ медид, ки ин мамлакатро дар байни ҳамаи миллатҳо ба мамлакати тавонотарин ва бонуфузтарин табдил диҳад ва ин ҳам бо як мақсади муайян амалӣ мешуд.

Вақте ки писарони Исроил ба Миср расиданд, онҳоро назди Юсуф оварданд, вале онҳо ӯро нашинохтанд. Ва тааҷҷубовар нест. Кӣ метавонад ғуломро бар тахт тасаввур кунанд? Юсуф, баръакс, онҳоро дарҳол шинохт. Шояд ӯ мунтазири омадани онҳо буд, аммо инро махфӣ нигоҳ дошт. Ӯ онҳоро

бо ғаллаи беул баракат дод, аммо нақша кашид, ки яке аз бародаронашро боздошт кунад, то ҳамаро ба баргашта омадан маҷбур созад. Вақте ки захираашон тамои шуд, баргаштанд; акнун тамоми писарони Исроил омадаанд. Вақте ки ҳама ҷамъ шуданд, Юсуф худро ба онҳо ошкор кард.

Бародарони Юсуф, вақте ки ёро шинохтанд, ба даҳшат афтоданд. Юсуф дар ҳолате қарор дошт, ки метавонист барои хиёнаташон аз онҳо пурра қасос гирад, аммо ба ҷои ин ӯ онҳоро таскин дод:

Ва Юсуф ба бародарони худ гуфт: “Наздики ман биёед”. Ва наздик омаданд. Ва гуфт: “Ман Юсуф, бародари шумо ҳастам, ки маро ба Миср фӯрӯхтед. Вале акнун ғамгин ва мутаассиф нашавед, ки маро ба ин ҷо фӯрӯхтед; зеро ки *Худо маро* пеш аз шумо барои ҳифзи ҳаёт *фиристод*. Зеро ҳоло ду сол шудааст, ки қаҳтӣ бар замин ҳукмфармоист, ва боз панҷ соли дигар на шудгор мешавад, на дарав. Лекин *Худо маро* пеш аз шумо *фиристод*, то ки шуморо дар замин боқӣ гузорад ва бо наҷоти бузурге ҳаёти шуморо нигоҳ дорад. *Пас, на шумо маро ба ин ҷо фиристодаед, балки Худо* (Ҳас. 45:4-8, курсиви муаллиф).

Пас аз чунин посух шояд шумо ҳайрон шуда метавонед: “*Оё дар ҳақиқат ӯ ин қадар вақтро дар Миср гузаронд, ки ақидаҳояш ин қадар дигар шуданд?*” Шояд солҳои дарду хиёнат ва танҳоиро фаромӯш карда бошад. Ва, дар ниҳоят, чӣ гуна метавонист *Худои дӯстдоранда* ёро аз чунин ранҷу азоб гузаронад? Чӣ тавр ӯ роҳ дод, ки писари содиқтарин ва итоаткортарини Исроил беш аз дувоздаҳ сол дар зиндон бори ғулумӣ ва танҳоиро аз сар гузаронад, дар ҳолате ки бегуноҳ аст? Оё Юсуф метавонист дар ҳақиқат бовар кунад, ки *Худо* на танҳо иҷозат додааст, балки ҳамаи инро ба нақша гирифтааст?

Дар хотир доред, ки суҳанони аз ду шоҳид шунидашуда

ОЁ ХУДО МЕДОНАД, КИ КӢ ДАР САРИ ҚУДРАТ НИШАСТААСТ?

ҳамчун исботи дурустии далел хизмат мекунамд? Биёед бубинем, ки забурнавис пас аз солҳои зиёд чӣ навиштааст:

Ва [Худо] қаҳтиро бар замин бихонд; ҳамаи манбаъҳои нонро нобуд кард. Пеш аз онҳо мардеро фиристод: Юсуф ба ғуломӣ фурӯхта шуд. Пойҳои ӯро бо завлона азият доданд; оҳан бар ҷонаш омад, то даме ки сухани ӯ ба амал омад: сухани Худованд ӯро покиза кард (Заб. 104:16-19).

Вой! Юсуф нисбати худ фирефта нашудааст! Биёед ба ин порча муфассалтар назар андозем. Аввалан, ин гуруснагиро на иблис ё вазъият, балки маҳз Худо ба нақша гирифта буд. Дуюм, чи хеле ки Юсуф гуфт, Худо ӯро пеш аз хонаводааш фиристод. Вақте ки ибораи “фиристодаи Худо” гуфта мешавад, ин маънои онро дорад, ки ин корро маҳз Ӯ кардааст, на каси дигар. Юсуф радшуда набуд, вай аз Рӯҳи Худо сухан мегуфт. Сеюм, барои Юсуф ҳамаи ин ранҷу азоб як озмоиш ё раванди поксозӣ буд. Ва, ниҳоят, ӯро занҷир зада, ба зиндон андохтанд ва зиндонҳои он замон аз муассисаҳои ислоҳии муосири мо хеле даҳшатноктар буданд. Аммо Юсуф худотарстарин писар буд! Оё ин маънои онро дорад, ки шахсони хуб аз ҷониби ҳокимият муносибати бераҳмонаро тоқат карда метавонанд ва ин ягон тасодуфӣ ё нақшаи шайтон намешавад? Оё шумо гуфтан мехоҳед, ки ин гуна ҳолатҳо дар асл аз тарафи Худо ба нақша гирифта шудааст?

НАҶОТИ БУЗУРГ!

Барои ҷавоб додан ба ин саволҳои муҳим мо таҳқиқоти ҳудро идома медиҳем. Боз ба суханони Юсуф диққат диҳед. Дар хотир доред, ки ӯ зери ҳидояти Худо гуфта буд: “Лекин Худо маро пеш аз шумо фиристод, то ки шуморо дар замин боқӣ гузорад ва бо наҷоти бузурге ҳаёти шуморо нигоҳ дорад. Пас, на шумо маро ба ин ҷо фиристодаед, балки Худо” (Ҳас. 45:7, 8).

Наҷоти бузург! Пас, як дақиқа, авлоди Иброҳим на аз сабаби

беитоати худ, балки мувофиқи нақшаи Худо зери ҳокимияти фиръавн афтоданд. Илова бар ин, Худо пешакӣ медонист, ки пас аз марги Юсуф фиръавни дигаре меояд, ки нисбати Исроил бераҳм хоҳад буд (ниг. Хур. 1:8-14). Солҳои зиёд пеш аз ин Худованд ба Иброҳим гуфта буд, ки насли ӯ чорсад сол азоб мекашад. Ва инро наҷоти бузурги Худо мегӯянд?! Вақте ки онҳо ба чунин зулм гирифтор шуданд, чӣ гуна метавон дар бораи наҷоти бузург суҳан гуфт?

Баъзеҳо метавонанд бипурсанд: “Чаро Худо ба насли Иброҳим ҳикмате надодааст, ки дар ин қаҳати ҳафтсола ба ҷои Миср ба онҳо ғизо медод? Он гоҳ Юсуф аз ҳамаи ин азобҳо дур мемонд”. Сабаб маълум аст: Худо меҳост, ки онҳо таҳти ҳокимияти фиръавн қарор гиранд. Вай ин нақшаро кашидааст. Шояд шумо бигӯед: “Аммо фиръавнро аз рӯи бераҳмиаш Гитлери даврҳои қадим номидан мумкин буд. Ӯ ҳазорон яҳудиёро ба қатл расонд ва халқи Худоро ба азобу уқубатҳои бузург гирифтор кард”. Бале, ин дуруст аст, лекин мо бояд дар хотир дорем, ки Худо пеш аз ҳама манфиатдори он нест, ки мо дар роҳат ва лаззати ин дунё зиндагӣ кунем, афзалияти Ӯ фидия аст!

Ба суҳанони оқилонае, ки Худо ба фиръавн гуфтааст, гӯш кунед: “Валекин барои он тӯро боқӣ гузоштам, ки қуввати Худро ба ту нишон диҳам, ва исми Ман дар тамоми дунё шӯҳрат ёбад” (Хур. 9:16).

Пеш аз ин Иброҳим, Исҳоқ, Яъқуб ва насли онҳо дар бораи Худованд дониш доштанд, аммо боқимондаи ҷаҳон дар бораи Худои Иброҳим, Исҳоқ ва Яъқуб чизе намедонист. Барои ҳамин ҳам, вақте ки Мӯсо назди фиръавн омад ва ба исми Худованд ба ӯ амр фармуд, ки Исроилро раҳо кунад, ӯ ҷавоб дод: “Худованд кист, ки ба овозаш гӯш дода, Исроилро равона кунам? Худовандро намениносам, ва Исроилро низ равона нахоҳам кард” (Хур. 5:2). Ҳеҷ кас, на фиръавн, на тамоми Миср, Худоро наменинохт. Аммо вақте ки Худованд барои наҷот

додани халқи Худ аломатҳо нишон дод, ҳама чиз тағйир ёфт.

Пас аз якчанд офатҳо баъзе мисриён ба каломи Худо гӯш доданд. Пеш аз ҷазои жола мо мехонем: “Ҳар касе ки аз навкарони фиръавн аз каломи Худованд тарсид, навкаронаш ва чорвояшро ба хонаҳо гурезонид” (Хур. 9:20). Даре нагузашта онҳо аз фиръавн хоҳиш намуданд: “Ин одамонро равона кун, то ки Худованд Худои худро ибодат намоянд” (Хур. 10:7). Ҳатто афсунгарони Миср ба подшоҳи худ гуфтанд: “Ин ангушти Худост” (8:19).

Акнун маълум буд, ки онҳо дар бораи Яхве каме дониш гирифтаанд: “Мӯсо низ дар замини Миср, дар назари навкарони фиръавн ва дар назари қавм шахси бағоят бузург буд” (Хур. 11:3). Онҳо марди Худоро хеле эҳтиром мекарданд, зеро медонистанд, ки Худованд кист. Мо минбаъд мехонем, ки насли Иброҳим он чизеро, ки аз мисриён талаб мекарданд: колои нуқра ва колои тилло ва либосҳо гирифтанд (Хур. 12:35, 36). Ҳатто фиръавн ниҳоят гуфт: “Худованд одил аст, ва ман ва қавмам шарир ҳастем” (Хур. 9:27). Ниҳоят, тамоми Миср бохабар шуд, ки Худои зинда кист.

ТАМОМИ ЗАМИН БОХАБАР ШУД

На танҳо Миср, балки тамоми замин Яхверо ҳамчун Худои ҳақиқӣ ва зинда шинохт. Ин дониш натиҷаи бевоситаи амалҳое буд, ки Ӯ тавонотарин давлати рӯи заминро фурӯтан кард. Худо ба воситаи Юсуф ба халқ ҳикмат дод, ва ин онҳоро тавоно гардонд, то ки баъдтар онҳо аз ҷониби ғуломон-исроилиён сарнагун карда шаванд. Чунин шикаст ба таваҷҷӯҳи ҷаҳониён таъсири ҷиддитаре дошт, назар ба он ки ғуломон ба як давлати фақирӯ заиф ва ҳатто як кишвари оддӣ зарба зада бошанд. Амалҳои Худо тамоми ҷаҳонро чунон ба ҳайрат оварданд, ки пас аз чандин солҳо, вақте ки исроилиён дар биёбон роҳ мегаштанд, халқҳои бутпараст ҳанӯз аз Ӯ метарсиданд ва назди Исроил меларзиданд.

Оқибаташ дар насли оянда низ равшан буд. Еҳушаъ ибни Нун, ки вориси Мӯсо буд, ду ҷосусро ба сӯи мардуми тавонои Ерихӯ фиристод. Онҳоро Роҳоб, зинокор, вохӯрда, ба онҳо гуфт:

Ман медонам, ки Худованд ин заминро ба шумо додааст, ва тарси шумо моро фаро гирифтааст, ва *ҳамаи сокинони* ин замин пеши шумо бечӯрҷат шудаанд; зеро шумо на, ки чӣ гуна Худованд [Худо] обҳои баҳри Қулзумро пеши шумо хушк кардааст, вақте ки аз Миср берун омадед, ва чӣ гуна шумо бо ду подшоҳи амӯрӣ, ки дар он тарафи Ёрдун буданд, яъне бо Сихӯн ва Ўҷ амал намуда, онҳоро маҳв кардаед; ва ҳангоме ки инро шумо на, ки дилҳои мо бемаҷол гардид, ва дар ҳақ кас дигар рӯҳи муқовимат пеши шумо боқӣ намонд, *зеро ки Худованд Худои шумо ҳам дар осмон ва ҳам бар замин Худо мебошад* (Еҳушаъ 2:9-11, курсиви муаллиф).

Вай эълон кард, ки Худованд Худост ва “ҳамаи сокинони” рӯи замин тарсиданд. Номи Худованд дар тамоми замин машҳур буд!

Ин дониш на танҳо барои ҷалоли Ё, балки барои фидия низ зарур буд. Аввалин самараи фидия вақте зоҳир шуд, ки зинокор аз мардуми бегона ва тамоми хонаводаи ӯ наҷот ёфтанд. Боз аз ҳама муҳимаш он аст, ки вай модаркалони шоҳ Довуд шуд ва ба шоҳи насабҳои Исои Масеҳ ҳамроҳ шуд. Ин ҳолат рӯй намерод, агар ки Худованд, вақте ки фиръавно фурутан кард, исми Худо дар тамоми замин эълон намекард.

Ҳатто пас аз садҳо сол пас аз Мисро тарк кардани исроилиён дар байни халқҳо шаҳодати тарси Худо боқӣ мемонд. Дар давраи Илос, қозин ва қозии Исроил, номи Худо боз дар робита ба қорхон, ки Ё ба фиръавн кард, ба ёд оварда мешуд.

Исроил бо фалиштиён меҷангид ва дар рӯзи аввали ҷанг талафоти ҷиддӣ бардошт. Рӯзи дигар исроилиён сандуқро ба ӯрдугоҳи ҳарбии худ оварда, дар атрофи он муттаҳид шуданд. Он гоҳ “тамоми Исроил бо овози баланд бонг заданд, ва замин

ба ларза омад” (1 Под. 4:5). Фалиштиён ин садоро шуниданд ва аз якдигар пурсиданд, ки ин чӣ маъно дорад. Он гоҳ онҳо фаҳмиданд, ки сандуқи Худованд ба ўрдугоҳи исроилиён оварда шудааст. Ба аксуламали онҳо нигаред:

Ва фалиштиён тарсиданд, зеро ки гуфтанд: “Худо [дар ибрий – *элоҳим*] ба ўрдугоҳ дохил шудааст”. Ва гуфтанд: “Вой ба ҳоли мо! Зеро ки чунин чиз на дирӯз ва на парирӯз воқеъ нашудааст. Вой ба ҳоли мо! Кист, ки моро аз дасти ин Худои пуриқтидор [*элоҳим*] халосӣ диҳад? Ин ҳамон Худоест [*элоҳим*], ки мисриёно дар биёбон ба ҳар гуна балоҳо гирифтор кардааст” (1 Под. 4:7, 8).

Ин ҷо барои ишораи Худо калимаи ибронии *элоҳим* истифода мешавад. Дар Аҳди Қадим ҳангоми ишора ба Худованде, ки мо ба Ё хизмат мекунем, ин калима тақрибан ду ҳазор маротиба дида мешавад. Танҳо дар боби аввали Китоби Ҳастӣ он сию ду маротиба истифода шудааст ва маънояш Худо ва Офаридгори мо буд. Ҳатто фалиштиён пас аз садсолаҳо аз ин воқеаҳо ларзон мешуданд. Гарчанде ки онҳо ба Ё хизмат намекарданд, онҳо медонистанд, ки Худои ҳақиқӣ ва зинда Кӣ аст.

Умқи ҳикмати Худо

Вақте ки фиръавни золим ба сари ҳокимият омад, ин маънои онро надошт, ки Худо ба ҳайрат афтодааст: “Зеро ҳеҷ ҳокимияте нест, ки аз Худо набошад, ва ҳокимиятҳои мавҷуда аз ҷониби Худо барқарор шудаанд” (Рум. 13:1). Дар ҳама давру замон ҳар пешвое, ки дорои қудрати қонунӣ аст, хоҳ хуб ва хоҳ бад, аз ҷониби Худо таъин карда шудааст. Ба ӯ на нақши тасодуфӣ, балки ҳамеша нақши махсус пешбинӣ шудааст.

Акнун шумо метавонед пурсед: пешвое мисли Сталин ё Гитлер чӣ фоида меорад? Барои ҷавоб додан ба ин савол, аз суҳанони ҳавворӣ Павлус иқтибос меорам:

Пас, Ӯ ҳар киро хоҳад, марҳамат мекунад, ва ҳар киро хоҳад, сангдил мегардонад... Зиҳӣ умқи сарват ва ҳикмат ва маърифати Худо! Чӣ қадар ақлнорас аст довари Ӯ ва таҳқиқнопазир аст роҳҳои Ӯ! Зеро кист, ки афкори Худовандро дарк карда бошад? Ё кист, ки мушовири Ӯ шуда бошад? (Рум. 9:18; 11:33, 34).

Худо қодир аст корҳоро, ба анҷом расонад, ки аз ақли мо берун аст. Баъзан мо бояд кореро, ки Ӯ мекунад, бидуни шарҳ қабул кунем, зеро маънои чизи рӯйдодаистодаро Ӯ каме дертар ба мо ошкор хоҳад кард.

Павлус боз ҳикмати Ӯро тасвир мекунад: «Аммо ту кистӣ, эй одамизод, ки бо Худо баҳсу мунозира мекунӣ? Оё маснӯъ ба сонеъ мегӯяд: “Чаро маро чунин сохтӣ?”» (Рум. 9:20). Ба суҳанони ӯ гӯш диҳед: “Аммо ту кистӣ?” Ба ибораи дигар, оё мо дар ҳамон мавқеъ қарор дорем, ки Ӯро ба тафтиши байниҳамдигарӣ дучор кунем?

Худо ба мо нишон дод, ки паси ба тахт нишондани фиръавн чӣ буд, то ба мо намунае диҳад ва ба мо ба ҳикмату марҳамати Ӯ таваккал карданро омӯзонад. Бо вучуди он, Ӯ инро на ҳамеша дар ҳар пешво ба мо ошкор мекунад. Ӯ мехоҳад, ки мо ба ҳикмат ва марҳамати Ӯ таваккал кунем.

Дар ҳикмати Худ Худо ҳеҷ гоҳ ранҷу уқубатро бе мақсад роҳ намедиҳад. Вай метавонад онро барои озодӣ истифода барад, ҳатто агар мо онро дар ягон лаҳзаи мушаххас набинем. Аммо абадият ҳама чизро ҷо ба ҷо мегузорад. Аз рӯи марҳамати Худ Худо ҳеҷ гоҳ намегузорад, ки ранҷу уқубат бар зиёни тақдири мо дар абадият бошад. Шояд шумо баҳс кунед: “Аммо ин ҳокимони шарир ба сари мардум ин қадар мусибат овардаанд”. Ин рост аст, лекин танҳо дар ҳастии ҷисмонӣ, аммо Худо рӯҳиро аз ҷисмонӣ болотар меҳисобад. Марги Ҳобил беҳуда ба назар мерасид, аммо чунин набуд, зеро хуни ӯ то имрӯз суҳан меронад (ниг. Ибр. 11:4). Дар давраи

инквизитсия ва таъқиботҳо ҳокимони бадхоҳе, ки пеш аз он ва баъд аз он буданд, ҳазорон масеҳиёро ба қатл расониданд, вале бо вучуди ин хуни онҳо беҳуда рехта нашудааст. То ҳол хуни онҳо сухан меронад.

Мо имконият дорем, ки ба роҳбарон тавассути фурӯтанӣ, итоаткорӣ ва дуоҳо таъсир расонем. Вақте ки халқи Худо фурӯтан мешавад, дуо мегӯяд ва аз роҳҳои бад рӯй мегардонад, Худо инро мешунавад ва заминро шифой мебахшад. Намунаи хуби ин таъини ҳокимони худотарс аст, ки дар Китоби Доварон тасвир шудааст. Аҳди Ҷадид эълон менамояд: “Пас, дар навбати аввал хоҳишмандам, ки дуоҳо, илтимосҳо, тазаррӯҳо ва шукронаҳо ба ҷо оварем барои ҳамаи одамон, барои подшоҳон ва барои ҳамаи ҳукуматдорон, то ки ором ва соқит, бо камоли парҳезгорӣ ва покӣ умр гузаронем; зеро ин дар назари Худо, ки Наҷотдиҳандаи мост, хуб ва писандида аст” (1 Тим. 2:1-3).

Дуоҳои мо ба роҳбарияти мавҷуда таъсир мерасонанд ва ин таъсир метавонад ҳам ба таъин, ва ҳам ба интиҳоби роҳбарон паҳн шавад. Аммо, дар ин ҷо низ истисноҳо вучуд доранд. Ҳаввориён ва муқаддасони калисои ибтидоӣ аксар вақт бо ҳокимони саҳтгир ва бераҳм дучор мешуданд, ки онҳоро таъқиб мекарданд. Ва онҳо на аз барои гуноҳҳо ё беамалии дуо азоб мекашиданд; илова бар ин, ин ҳокимон дар нақшаи озодкунии Худо нақши таъиншудаи худро бозиданд.

ҲИРОДУС АҒРИППОСИ I

Яке аз чунин ҳокимон, Ҳиродус Ағриппосро дида мебароем. Якчанд ҳокимони румиро дар Фаластин, пеш аз таваллуди Исо, дар давоми хизматгузории Ӯ ва баъд аз эҳёи Ӯ, Ҳиродус меномиданд. Ҳиродус Ағриппоси I соли 37-и мелодӣ ба сари қудрат омад, пас аз эҳёи Масеҳ. Ӯ ба шарофати ақли тез ва макри худ ба қудрат расид. Ӯ дорои дурандешӣ буда, барои

болотар рафтан дар зинаҳои қудрат, аз ҳар роҳу восита истифода мекард. Вай аввалин иқдоми бузурги сиёсии худро пас аз кушта шудани императори Рум Калигула кард – ба Клавдиус барои ба тахт баромадан кӯмак кард. Вай сиёсати оқилонаи Агриппосро қадр кард ва ӯро ба вазифаи худ тасдиқ кард ва қаламравҳои Яҳудо ва Сомарияро ба моликияти ӯ илова кард. Ӯ ҳокими шохигарии бузурге шуд, чи хеле ки дар замони бобояш, Ҳиродуси Бузург, буд.

Ҳиродус Агриппоси I ғангоми дар сари қудрат буданаш маҷбур шуд, ки дар муборизаи байни яҳудӣ ва сектаи масеҳиён якеи онҳоро ҷонибдорӣ кунад. Вай бе ягон дудилагӣ нақши таъқибкунандаи бераҳмонаи масеҳиёнро ба ӯҳда гирифт. Мо дар Китоби Аъмол меҳонем: “Дар он замон подшоҳ Ҳиродус [Агриппоси I] дасти тааддӣ бар баъзе аз аҳли калисо дароз кард, то ки онҳоро азоб диҳад. Ва Яъқуб, бародари Юҳанноро ба шамшер кушт; чун дид, ки ин ба яҳудиён писанд афтод, Петрусро низ дастгир кард” (12:1-3). Ҳоким бо имондорон бераҳмона рафтор мекард, зеро ин ба ҳадафҳои сиёсии ӯ хизмат мекард ва ӯро дар байни яҳудиён маъруф мекард. Ӯ Яъқубро, ки яке аз шогирдони наздиктарини Исо буд, кушт, сипас ният дошт Петрусро низ бикӯшад.

Мо бояд чунин савол диҳем: “Қудрати Агриппос аз кӣ бармеояд?” Новобаста аз ҳама найрангҳои ӯ дар сиёсат, агар Худо роҳ наредод, ӯ ба сари қудрат намеомад.

Петрус, ки аз дасти Агриппос азоб мекашид, ба имондорон гуфт: “Аз Худо тарсед, подшоҳро иззат кунед” (1 Пет. 2:17). Чӣ?! Подшоҳро, ки Яъқубро куштааст, иззат кунед? Чаро Худо ба чунин ҳокими бераҳм иҷозат дод, ки бар замин, ки дар он ин қадар фарзандонаш зиндагӣ мекарданд, ҳукмронӣ кунад ва баъд мегӯяд: “Подшоҳро иззат кунед”? Як қисми ҷавоби саволи моро дар Навиштаҷот ёфтан мумкин аст: “Пас, Петрусро дар зиндон нигоҳ медоштанд, аммо аҳли калисо

барои ӯ назди Худо пайваста дуо мегуфтанд” (Аъм. 12:5). Дар натиҷа, Худо фариштаеро фиристод, ки ба таври мӯъҷизавӣ Петрусро аз зиндон озод кард ва ӯро ба ҷои бехатаре бурд, ки он ҷо масеҳиён дуо мегуфтанд. Агар имондорон подшоҳро иззат намекарданд, балки бар зидди аҳкоми Худованд оиди ҳокимияти гузошташуда исён мекарданд, онҳо мӯъҷизаҳои Худоро намедиданд.

Нақшаҳои Ағриппос барои қатл кардани Петрус тавассути дуоҳо ва итоаткории калисо барбод рафтанд. Ин воқеа имондоронро хеле қувват дод. Чи тавре ки дар мавриди фиръавн, ҳоло ҳам Худо қудрати озодкунандаи Худро нишон дод. Шаҳодати бузургтарини инро дар ҳамон Навиштаҷот ёфтан мумкин аст: “Аммо каломи Худо торафт бештар интишор меёфт” (Аъм. 12:24).

Дуоҳои пайвастаи муқаддасон ва итоаткории онҳо ба ҳокимият ба ҷараёни воқеаҳо таъсири бештаре доштанд. Баъд мо мебинем, ки чӣ тавр Ҳиродус Ағриппоси I дар рӯзи таъиншуда дар назди халқ дар ҷои баландӣ ништа, ба онҳо сухан мегуфт, “ва мардум нидо карда гуфтанд, ки ин овози Худост, на овози инсон. Лекин баногоҳ фариштаи Худованд ӯро зад, зеро ки ӯ Худоро ҷалол надод, ва кирмҳо ӯро хӯрданд, ва ӯ мурд” (Аъм. 12:22, 23).

Доварӣ омад, лекин он шамшери Худованд буд, на аз он халқи Ӯ. Мо ба зудӣ мефаҳмем, ки танҳо Худо ҳокимонро доварӣ карда метавонад. Ба мо амр дода шудааст, ки барои шахсоне, ки дар сари қудрат ҳастанд, дуо гӯем, онҳоро иззат кунем ва ба онҳо итоат кунем. Агар эҳтиёҷ ба доварӣ вучуд дошта бошад, Худо мегӯяд, ки мо бояд танҳо ба Ӯ ҷой диҳем.

Он чизи дар ин боб навишташуда – ҳақиқат, ҳатто агар он хилофи таълимот ва ҷаҳонбинии калисои шумо бошад. Биёед ҳикмати Худоро бо дили кушод қабул кунем. Дар хотир доред, ки Ӯ тарафдори мост, на бар зидди мо.

ПОДШОҲРО ИЗЗАТ КУНЕД

*Мо бояд эҳтироми шахсони мансабдорро
ёд гирем – иззат кунем, ҳурмат кунем, бо
эҳтиром ва итоаткорӣ муносибат кунем,
ҳамчунин ӯҳдадориҳои худро иҷро кунем.*

Даввати қатъии ҳавворӣ Петрус, ки дар боби охир ба таври мухтасар зикр гардид, ба диққати бештар ниёз дорад, хусусан дар рӯзҳои мо. Пеш аз он ки ба ояти алоҳида назар андозем, биёед ба матни истифода шудани он назар кунем: “Эй маҳбубон! Аз шумо, ҳамчун ғарибон ва муҳоҷирон, хоҳишмандам, ки аз ҳавасҳои ҷисм, ки бар зидди ҷон қиём мекунанд, парҳез намоед ва дар миёни халқҳо умри некӯкорона ба сар баред, то ки онҳо ба ҷои он ки дар ҳақиқи шумо ҳамчун бадкирдорон бадгӯӣ кунанд, аъмоли некотонро дида, Худоро дар рӯзи тафаққуд ҳамду сано хонанд” (1 Пет. 2:11, 12). Мо фаҳмидем, ки итоаткорӣ ба ҳокимият – зиндагии бофазилате, ки ӯ дар борааш гуфта буд. Муҳорибае, ки дар ин ҷо зикр шудааст, ҷанги байни хоҳиши саркашӣ аз итоат қардан ба ҳокимият ва итоаткорӣ мебошад. Аммо, аксар вақт мо ба таври дигар фикр мекунем ва хоҳиши итоат нақарданро ҳамчун дӯст қабул мекунем ва итоаткориро – ҳамчун душман. Чунин фикрронӣ аз ҳақиқат хеле дур аст.

Набояд фаромӯш кард, ки Петрус чӣ гуфт: мо ҳатто дар итоаткорӣ зиндагӣ кунем ҳам, моро метавонанд “ҳамчун бадкирдорон” тўҳмат кунанд. Ман на як бор шундаам, ки баъзе одамон чунин мулоҳиза мекунанд: “Аз ин чӣ фоида? Ман итоат мекунам, аммо ба ҳар ҳол маро ба коре, ки накардаам, муттаҳам мекунанд”. Фаромӯш кардаанд, ки итоати онҳо ба Худованд ва мукофоти онҳо аз ҷониби Ёст. Навиштаҷот инро ба таври комил шарҳ медиҳад:

Эй ғуломон [коргарони кироя, аъзои калисо, ғайринизомӣён ва ғ.], ба оғоёни башарии худ [ба корфармоён, роҳбарони калисо, мақомоти давлатӣ ва ғ.] бо тарсу ларз ва бо соддадилӣ, мисли он ки ба Масеҳ бошад, итоат намоед, на бо ҳозирхизматиҳои зоҳирӣ, ҳамчун одампарастон, балки ҳамчун ғуломони Масеҳ, ки иродаи Худоро аз таҳти дил ба ҷо меоваранд. Ғайратмандона хизмат кунед, мисли он ки ба Масеҳ бошад, на ба одамон, зеро медонед, ки ҳар кас, хоҳ ғулом бошад, хоҳ озод, ба андозаи кори неке ки кардааст, аз Худованд мукофот хоҳад гирифт (Эфс. 6:5-8).

Биёед бори дигар ба суҳанони Петрус муроҷиат кунем: “Пас, ба хоҳири Худованд ба ҳар сарвари одамон итоат намоед: хоҳ ба подшоҳ, ҳамчун ҳокимияти олий, хоҳ ба ҳокимон, ҳамчун касоне ки аз ҷониби вай фиристода мешаванд, то ки ҷинояткоронро ҷазо диҳанд ва неқӯкоронро тақдир кунанд” (1 Пет. 2:13, 14). Рӯҳулқудс моро ба воситаи Петрус ва инчунин ба воситаи Павлус насиҳат мекунад, ки бидуни истисно ба ҳамаи ҳокимият итоат кунем. Дар хотир доред, ки подшоҳе, ки ӯ дар борааш суҳан меронад, ҳокими бераҳм буд, ки масеҳӣро бераҳмона таъқиб мекард. Мисли Павлуси ҳавворӣ, Петрус моро бовар мекунонад, ки назар ба худӣ одам, бештар қудрати ба одам воғузоркардаи Худоро эътироф кунем. Агар ӯ қудрати Худоро аз болои подшоҳ намефаҳмид ва эътироф намекард, ӯ ҳеҷ гоҳ ба одам, Ҳиродус

Ағриппоси I, итоат намекард. Агар ту бо қудрати Худо ҳоло шинос набошӣ, итоат кардан ба ҳокимияти гузошташуда душвор аст. Чи қадаре ки мо итоат карданӣ шавем, ҳамон қадар душвортар мешавад, вақте мо қудрати ҳақиқиро намебинем.

Петрус моро дар ин бора моро огоҳ карда буд, зеро ӯ медонист, ки беитоатӣ дар асл кори зиддимасеҳ ё рӯҳи зиддимасеҳиро пеш мебарад, зеро ин қудрат “ба ҳар чизе ки Худо ё маъбуд ном дорад, муқобилият нишон медиҳад ва худро аз он баланд мегирад” (2 Тас. 2:4), аз он ҷумла аз роҳҳо, усулҳо ва аҳкоми Худои ҳақиқӣ ва зинда. Мо, имондорон, бояд аз худ бипурсем, ки оё мо ба қонуншиканӣ кӯмак мекунем ё монеагӣ мекунем? Агар кӯмак кунем, пас аз рӯи принципҳои шайтон (исён) амал мекунем, на балки Худо.

Петрус идома медиҳад: “Ҳамаро ҳурмат кунед, бародари роҳи дӯст доред, аз Худо тарсед, подшоҳро иззат кунед” (1 Пет. 2:17). Ӯ моро насиҳат мекунад, ки на танҳо ба ҳокимият итоат кунем, балки ба он эҳтиромона муносибат кунем. Дар забони юнонӣ калимаи “иззат” бо феъли *тимао* ишора шудааст, ки маънояш “эҳтиром кардан, иззат доштан, ҳурмат кардан” мебошад. Ҳамин калимаро Исо истифода карда, гуфта буд: “Падари Худо ҳурмат мекунам” (Юҳан. 8:49). Луғати Вебстер (нашри 1828) ба калимаи иззат чунин таърифро медиҳад: “иззат кардан, ҳурмат кардан, бо эҳтиром ва итоаткорӣ муносибат кардан, ва ҳамчунин вазифаҳои худро иҷро кардан”. Бори дигар тақрор мекунам: подшоҳе, ки Петрус дар бораи ӯ сухан мегуфт, имондоронро таъқиб мекард! Ӯ масеҳиёро даъват намекард, ки ӯро шахсан эҳтиром кунанд, балки таълим меод, ки ӯро ҳамчун ҳокимияти муқарраркардаи Худо эҳтиром кунанд.

МУСОҲИБАИ НОГУВОР

Ба наздикӣ аз ман хоҳиш карданд, ки дар як радиои машҳури масеҳӣ дар як шаҳри бузурги ҷануби кишвар

мусоҳиба кунам. Сухан дар бораи яке аз китобҳои ман мерафт. Пас аз даҳ дақиқа барои реклама ба мо танаффус доданд. Ман дар студия нишаста, эълонхоро гӯш мекардам, дар ин вақт микрофони ман хомӯш карда шуда буд.

Ногаҳон таваҷҷӯҳи маро пешгӯии обу ҳаво ҷалб кард: марде ба тамошобинони ҳазороннафара гуфт, ки як иёлати шимолӣ ба сардиҳои шадиде дучор шудааст, ки лабҳои ҳокими иёлат ях кардааст. Вай исми ҳокимро номбар кард ва шарҳи худро дод: гӯё лабони ҳоким чунон ях бастаанд, ки наметавонист даҳон кушояд ва мисли ҳарвақта, чи хеле ки ӯ мекард, ягон чизи аблаҳона гӯяд.

Ман ҳайрон шудам, ба гӯшҳоям бовар карда наметавонистам. Фикрҳо дар сарам чарх заданд: *«Ва ин радиои масеҳӣ аст? Ин тавр буда наметавонад!»* Пас аз он ман фикр кардам: *«Агар ин радиои масеҳӣ бошад, пас эҳтимол дорад, ки ин пешгӯӣ аз манбаи дигар сабт шудааст»*. То охири танаффус ман ҳанӯз аз шундидам ба худ наомадам.

Аллакай дар эфир баранда як саволе дод, ки ман ба он бо суханони дар бораи муҳимияти доштани дили Худо дар ҳама қорамон ҷавоб додам. Дар ин вақт он чизе, ки дар танаффус шунида будам, аз сарам берун намешуд. Ман қайд кардам: “Дар омади гап, намунаи хуб он чизест, ки ман чанд дақиқа пеш дар вақти реклама шунидам”. Пас аз он ман пурсидам: “Ин радиои масеҳӣ аст?” Ӯ ҷавоб дод: “Бале”.

“Хуб, шояд он чизе, ки ман шунидам, аз як манбаи дунявӣ гирифта шуда бошад, зеро шахсе, ки чанд дақиқа пеш сухан мегуфт, дар суханони худ дили Худоро надошт”.

Ӯ пурсид: “Шумо дар бораи чӣ мегӯед?” Ман ҷавоб додам: “Дар бораи он суханоне, ки нисбати ҳоким бо лабони яхбаста гуфта шуда буданд”. Дар овози баранда хашм пайдо шуд: “Ин ман будам”.

Ман гуфтам: “Дар Навиштаҷот гуфта шудааст, ки мо бояд аз Худо битарсем ва подшоҳ ё онҳоро, ки дар сари ҳокимиятанд, иззат кунем”.

Овозаш сахттар шуд: “Бале, аммо ин шӯҳӣ аст”. Ман дарҳол илова кардам: «Аммо на ба қадру қимати касе, ки Худо ба мо эҳтиромашро фармудааст. Ҳавворӣ Петрус гуфтааст: “ба пешвои қавми худ носазо нагӯӣ”» (Аъм. 23:5).

Вай мусоҳибаро барвақттар аз вақти ба нақша гирифташуда анҷом дод ва дар охир гуфт: “Хуб, ман ва Ҷон на дар ҳама чиз назари якхела дорем”.

Ман худро хеле нороҳат ҳис кардам. Оё ин нишонаи иззат ва эҳтиром нисбат ба ҳоким буд? Ман иқрор шуда метавонам, ки шахсе, ки баранда дар борааш суҳан меронд, на ҳама вақт корҳое мекард, ки сазовори эҳтиром буданд, аммо ӯ ҳамчун ҳоким хизмат мекард ва ҳамчун масеҳиён мо бояд ҳокимияти ӯро эҳтиром кунем. Ин шӯҳии беэҳтиромӣ ба чӣ қадар масеҳиён таъсир расонд? Он гоҳ оё ба ҳайрат мондан меарзад, ки мо нисбати бисёре аз аъзои ҷомеа эҳтиромро гум кардаем.

Ин аз рафтори имондорони калисои ибтидоӣ, ки таъқиботи сахтро аз сар гузаронидаанд, дур буд. Онҳо ҳокимиятро эҳтиром мекарданд. Агар мо рафтор ва суҳани ношоиста кунем, ҳудамон қудрати шароратро, ки дар замони мо афзуда истодааст, қавӣ мегардонем. Аммо Китоби Муқаддас ба мо мегӯяд: “Зеро ки сирри шарорат акнун амал мекунад, вале ҳоло *махфиёна аст*, то даме ки он чи монё мешавад, аз миён бардошта шавад” (2 Тас. 2:7). Чунин рафтор бар зидди қувваи нигоҳдорандаи Рӯҳулқудс баромад мекунад. Ин принципи шайтон аст!

ТАРСИ ХУДОВАНД ЭҲТИРОМРО БА ВУҶУД МЕОРАД

Ба суҳанони Петрус бармегардем: “Аз Худо тарсед, подшоҳро иззат кунед”. Тарсгорони Худо – ин мардуме, ки Худованди ҷалол дар ҳаёташон аз ҳама болотар бардошта шудааст. Онҳо бо қудрати тавоноии Ӯ рӯ ба рӯ шудаанд ва бо он як шудаанд. Онҳо он чизеро, ки Ӯ қадр мекунад, қадр мекунанд, ва аз он чизе, ки Ӯ нафрат дорад, нафрат мекунанд.

Худотарсӣ ва эҳтиром ба ҳама гуна ҳокимият дар ҳаёти онҳо устувор аст, зеро Худо қудрати Худо мегузорад.

Вучуд надоштани рӯҳи тарси Худованд вақте маълум мешавад, ки мо эҳтиром кардани ҳокимиятро бас кунем. Суханони Ишаё пайғамбарро ҳангоми суханронияш дар бораи Масеҳ ба ёд оред:

Ва бар Ў Рӯҳи Худованд, рӯҳи ҳикмат ва хирад, рӯҳи машварат ва қудрат, *рӯҳи шинохтани Худованд ва тарси Ў қарор хоҳад гирифт*. Ва рӯҳи худотарсӣ Ўро пур хоҳад кард, ва Ў на бар тибқи нигоҳи чашмонаш доварӣ хоҳад намуд, ва на аз рӯи шуниди гӯшҳояш ҳукм хоҳад кард (Иш. 11:2, 3, курсиви муаллиф).

Исо бо тарси Худованд пур шуда буд. Ин ба Ў имкон дод, ки дигаронро аз рӯи он чизе, ки дидааст ё шундааст, доварӣ накунад. Он барандаи радио тавассути самараи худ нишон дод, ки нисбати ҳокимияти гузошташуда тарси Худоро надорад. Азбаски рафтори ҳоким то андозае нолоиқ буд, ин шахс танҳо аз рӯи дидаву шундааш ба ӯ баҳогузори мекард. Агар танҳо чунин принципҳоро роҳнамоӣ кунем, пас шояд баранда “ба мақсад” расида бошад. Аммо агар ӯ ба ҳама чиз аз тарси Худованд нигоҳ мекард, пеш аз ҳама дар симои ҳоким ҳокимияти гузошташударо медид. Бадгӯӣ ба мақомоти давлатӣ наметавонад амали худотарсӣ ҳисобида шавад.

Яҳёи Таъмиддиханда маҷбур буд бо рафтори ноодилонаи як ҳоким, Ҳиродус, мубориза барад, аммо муносибати ӯ нисбати подшоҳ аз он чизе, ки мо дар барандаи барномаҳои радио дидем, фарқ мекард. Аввалан, Яҳё ба Ҳиродус гуфт: “Ба ту раво нест, ки вайро [зани бародаратро] ба занӣ бигирӣ” (Мат. 14:4). Ў бевосита дар бораи гуноҳ суҳан мегуфт ва дар бораи шахсе, ки ин гуноҳро содир кардааст, бадгӯӣ намекард. Дуюм, вай ба Ҳиродус аз мавқеи қудрати пайғамбари Худо муроҷиат

кард. Ва, ниҳоят, Яҳёи Таъмиддиханда ба шӯҳиҳои таҳқиромез нисбати подшоҳ иҷозат намедод.

Дар Китоби Муқаддас танҳо як маротиба ҳолате қайд мешавад, ки марди худотарс ба одамоне, ки дар сари қудрат меистоданд, меҳандад. Гап дар бораи пайғамбар Илёс меравад (3 Под. 18:27). Ӯ пайғамбарони бардурӯғи Баал ва худоёни онҳоро масҳара мекард. Ин одамон қудрат доштанд, аммо он ҳақиқӣ набуд – қалбакӣ буд. Онҳо мардуми зиёдери аз миёни халқи Исроил ба қудрати зулмот бурданд. Ҳокимияти онҳоро Худо муқаррар накардааст. Онҳо сазовори шараф ва итоаткорӣ набуданд.

Ҳарчанд ба одамоне, ки созмонҳои сеҳру ҷодуро роҳбарӣ мекунанд, итоат кардан лозим нест, аммо онҳоро ба таври ҷиддӣ қабул накардан низ мумкин нест, зеро ҳатто «вақте ки фариштаи муқарраб Микоил бо иблис сухан ронда, дар бораи ҷасади Мӯсо баҳс мекард, ҷуръат накард, ки ҳукми мазамматкунандае ба забон ронад, балки гуфт: “Худованд туро ҷазо диҳад”. Валекин инҳо [исёнгарон дар калисо] ба ҳар чизе ки намефаҳманд, бӯхтон мезананд» (Яҳуд. 9, 10). Вақте ки Илёс пайғамбарони Баалро масҳара мекард, Рӯҳи Худо бар ӯ буд. Мо хеле беақлона рафтор хоҳем кард, агар мо сабукфикрона ҳар гуна қудратро масҳара кунем, ҳатто агар он аз торикӣ бошад.

Ба ҳокимияти ҳақиқии аз ҷониби Худо гузошташуда баргашта, меҳоҳам қайд намоям, ки агар шумо онро бо чашмони пур аз тарси Худо набинед, эҳтироми ҳокимият ва ба он итоат кардан душвор аст. Гӯш кунед, ки Навиштаҷот чӣ мегӯяд: “Пас Худованд медонад, ки чӣ гуна парҳезгоронро аз озмоиш раҳо кунад ва шариронро барои ҷазо то рӯзи доварӣ дар қайду банд нигоҳ дорад, алалҳусус онҳоеро, ки аз паи ҳавасҳои қабеҳи ҷисм мераванд, ва аз сарварон нафратдоранд, ва густохӣ ва худсарӣ мекунанд ва аз бадгӯй дар ҳақиқи

мақомҳои осмонӣ наметарсанд” (2 Пет. 2:9-10). Петрус ва Яҳудо дар бораи имондорон суҳан мегуфтанд (Яҳуд. 12; 2 Пет. 2:13-15). Ва ин далел бояд моро ҳушёр гардонад.

Дар аввали китоб ман огоҳ намудам, ки ба баъзеҳо қабул кардани мазмуни он душвор хоҳад буд, зеро аксар вақт мо ба Подшоҳии Худо аз призмаи тафаккури демократӣ менигарем. Айнан барои ҳамин, ба мо аҳком дода шудааст, ки хиради мо бояд дар Рӯҳ тоза шавад (ниг. Эфс. 4:23). Агар ҳолати бо нattoқи радио рӯйдода беҳамто мебуд, шояд ман онро зикр намекардам, аммо ин гуна фикрҳо имрӯз дар Калисо васеъ паҳн шудааст. Ман дар давраи ҳукмронии Билл Клинтон ба чунин ҳулоса омадам.

МИНУС БО МИНУС - ПЛЮС НАМЕСАВАД

Вақте ки соли 1992 Клинтон президент интихоб шуд, ман се рӯз дар ҳолати депрессивӣ қарор доштам, то даме ки Худо ба ман чизеро ошкор кард. Ё ба ман равшан нишон дод, ки ҳеҷ кас бе пешбарии Ё ба сари қудрат намеояд ва ҳар касе, ки “дар сари қудрат” аст, аз ҷониби Ё таъин карда мешавад. Ҳамон лаҳзае, ки ин ба ман ошкор шуд, ман пеш аз ҳама ба қудрати шахс назар карданро сар кардам, на ба ҳаёти шахсии ӯ. Вақте ки ман ин корро кардам, ман нисбати ин пешво муҳаббати самимии дар қалби худ афзоишёфта ва хоҳиши сахтеро дарёфтам, то ки ба ҳаёти ӯ озодӣ ояд ва ӯ дар ҳақиқат зиндагӣ кунад.

Ман боварӣ дорам, ки маҳз ҳамин тавр Яҳёи Таъмиддиханда дар бораи Ҳиродус фикр мекард. Ҳарчанд вай бо ӯ саҳт суҳан мегуфт, ман шубҳа надорам, ки Яҳё бо ин ҳокими шарир бо қалби Худо суҳан гуфтааст. Барои ҳамин Ирмиё барои одамоне, ки ба онҳо суҳанони саҳт мегуфт, гирист. Одамоне ҳастанд, ки аз ангезаҳои қонунӣ, аз дили пур аз кина ҳарф мезананд, аммо одамоне ҳастанд, ки бо дили пур аз раҳму шафқат суҳанони ислоҳиро аз ҷониби Худованд мегӯянд.

Одамоне, ки дар асоси ҳукми худбинонаи худ дигаронро танқид мекунанд, Худоро ба хашм меоранд. Якчанд маротиба ман шоҳиди муносибати беэҳтиромона нисбати президенти мо дар бисёр калисоҳо гаштам. Пеш аз идома додан, ман ҳамзамон гуфтан меоҳам, ки ман ҳеҷ гоҳ дар ҳеҷ ҷой ба Клинтон овоз надодаам ва он чизҳое, ки аз барои рафтораш дар тамоми давлат маълум гардиданд, маро ғамгин мекунанд.

Соли 1992 ман имконият пайдо кардам, ки дар бисёр минтақаҳои мамлакат мавъиза кунам ва аксар вақт имондорон ба ман маслиҳат медоданд, ки намоиши телевизиониро бо иштироки як ултраконсерватор тамошо кунам. Маълум гардид, ки ӯ бисёр дар бораи пешвоёни либералии мо, алаҳусус президент ва ҳамсараш, сухан мегуфт, ки бояд ёро гӯш кард. Дар бисёр шаҳрҳо ба ман маслиҳат медоданд, ки барномаи ёро тамошо кунам. Одатан ба ман мегуфтанд: “Ту бояд ёро шунавӣ. Шарҳу эзоҳи ӯ дар бораи рӯйдодҳои Вашингтон на ба қош, балки ба чашм мезананд”. Ба онҳо бовар карда, ман фикр кардам: *“Бояд ҳатман тамошо кард, ки ӯ дар он ҷо чӣ мегӯяд”*. Ман телевизорро зиёд тамошо намекунам, бинобар он, пеш аз он ки ман намоиши ёро тамошо кунам, қариб нӯҳ моҳ гузашт.

Ин дар Калифорния буд. Баъд аз хизматгузорӣ ба утоқи меҳмонхона баргашта, телевизорро даргирондам ва ниҳоят ин мардро дидам. Вай хеле хандаовар менамуд, костюмашро галстуки ягон ранги тасаввурнашаванда оро медод. Вай дар бораи президент Клинтон сухан оғоз кард. Ман хурсанд шудам: *“Ин ҳамон шахси машҳурест, ки ҳама дар борааш ҳарф мезананд”*. Ман дар назди экран нишаста, интизори он будам, ки ӯ чӣ мегӯяд.

Вай дар давоми бист дақиқа президентро ба одами ночиз шабеҳ дода, масҳара мекард. Шӯҳиҳои ӯ хушхол буданд, ибораҳояш аз хирад медурахшиданд, аммо тамоми ин вақт ман як навъ дилбеҳӯзуриро, ки то ба гулӯям расида буд,

ҳис мекардам. Ман фикр кардам: *“Ин ҷо чӣ нодуруст аст? Ҳар чизе ки ӯ мегӯяд, рост аст. Вай тафаккури либералии президенти моро хуб тасвир кард”*. Баъд ба Худо рӯ овардам: *“Худовандо, чаро дар дилам ин қадар эҳсосоти нохуш?”*

Рӯҳулқудс дарҳол ҷавоб дод: *“Ба пешвои қавми худ носазо нагӯй”* (Аъм. 23:5). Дарҳол як порчаи дигаре аз Навиштаҷот ба ёдам омад: *“Пас, дар навбати аввал хоҳишмандам, ки дуоҳо, илтимосҳо, тазаррӯҳо ва шукронаҳо ба ҷо оварем барои ҳамаи одамон, барои подшоҳон ва барои ҳамаи ҳукуматдорон, то ки ором ва соқит, бо камоли парҳезгорӣ ва покӣ умр гузаронем, зеро ин дар назари Худо, ки Наҷотдиҳандаи мост, хуб ва писандида аст”* (1 Тим. 2:1-3). Ин маро ба мисли як тонна хишт зарба зад. Худованд моро ба эҳтиром кардан, дуо кардан, тазаррӯ кардан ва шукргузорӣ барои ҳокимон амр кардааст. Ӯ ҳамчунин ба мо фармудааст, ки бар зидди онҳо сухан нагӯем. Ба мо амр кардааст, ки ба ҳоли онҳо нахандем, танқид накунем, бар зидди онҳо исён накунем ва дар ҳаққи онҳо шӯҳиҳои хоркунанда равон накунем. Ҳатто он шорех аз бисёр ҷиҳат ҳақ бошад ҳам, ду чизи нодуруст як дурустро тартиб намедиханд!

Ман хеле ғамгин будам, аммо на аз он, ки ин мард чӣ гуна рафтор мекард, балки аз он, ки бисёре аз имондорон пахши ўро бо *“садои баланд”* қабул карданд. Дар мавриди ҳуди шорех бошад, ман ба ӯ ҳамчун шахсе нигоҳ кардам, ки ӯ дигар хел рафтор карда наметавонад. Як чиз ба ман нофаҳмо буд – чӣ тавр масеҳиён паёмҳои ўро эътироф мекарданд. Оё чунин бояд *“подшоҳро иззат кард”*? Худо ба мо, имондорони масеҳӣ, гуфт, ки чӣ кор кунем: дуо гӯед, шафоат кунед ва шукргузорӣ кунед. Павлус гуфт, ки на танҳо онҳое, ки қонуншикани мекунанд, сазовори марганд, *“балки [онҳое, ки] кунандагони онро таҳсин менамоянд”* (Рум. 1:32).

МО АЗ РӢИ КАДОМ ҚОНУНҲО ЗИНДАГӢ МЕКУНЕМ?

Ман дар саросари кишвар дар бораи воқеае, ки дар он меҳмонхона рӯй дод, мавъиза карданро оғоз кардам. Бисёриҳо нурро диданду тавба карданд, дигарон ба ман хашмгин шуданд. Онҳо далелҳои худро баён карданд ва таъкид карданд, ки ин шореҳ ҷонибдори роҳи дурусти зиндагӣ ва озодии баён аст, ки ҳукумат ба мо додааст. Ин дуруст аст; лекин мо ба ҳар ҳол аҳком дорем, ки аз чунин рафтор бартарӣ дорад. Оё мо мувофиқи меъёрҳои демократӣ зиндагӣ мекунем, на мувофиқи қонунҳои Подшоҳии Худо? Танҳо барои он ки нӯшидани машрубот дар кишвари мо иҷозат дода шудааст аст, оё имондорон бояд нӯшанд?

Мо қонунҳои оли дорем. Як румии беимон дар бораи масеҳиёни аввалини калисои Аҳди Ҷадид навишта буд: “Онҳо рӯзҳои худро дар рӯи замин мегузaronанд, аммо шаҳрвандони Малакутанд. Онҳо ба қонунҳои навишташуда итоат мекунанд, аммо дар айни замон онҳо бо ҳаёти худ аз ин қонунҳо бартарӣ мекунанд” (Мактуб ба Диогнетус, боби 5).

Тӯҳматро гӯш кардан чӣ фоида дорад? Самараи ин чӣ гуна аст? Агар мо на ба тамошои чунин барномаҳо ва паҳн кардани паёми башарӣ, балки ба шафоати раҳбарони ҳукуматамон вақт сарф мекардем, самараноктар намешавем? Оё Худо ба мо нагуфтааст, ки самараи ҳаёти итоаткорӣ “зиндагии оромӣ осуда дар тамоми худотарсӣ ва покӣ” хоҳад буд?

Ман як хизматгузореро медонам, ки бо Клинтон вохӯрда, гуфтааст: “Ҳар роҳбаре, ки куштори кӯдакони бегуноҳро қонунӣ мекунад, аз ҷониби Худо доварӣ мешавад ва дар дӯзах месӯзад”. Ин одам ҳамон гуна рафтор кард, ки Яҳёи Таъмиддиханда бо Ҳиродус рафтор мекард. Вай ба президент аз хашму ғзаби одилона ва муҳаббати самимӣ нисбат ба тифлони таваллуднашуда ва ба ҳуди президент муроҷиат кард. Ин хизматгузор ба салоҳияти президент эҳтиром

карда, сухани рост гуфт, чунин одам ҳеҷ гоҳ намегузорад, ки роҳбари ҳокимиятро тамасхур кунанд. Вақте мо мешунавем, ки барандаҳои телевизион ё радио ҳукуматдоронро масхара мекунанд, мо дили Худоро гум мекунем. Гӯш кардани тӯҳмат ба мо самараи абадӣ намеорад.

ҚАЛБЕ, КИ ҲОКИМИЯТРО ЭҲТИРОМ МЕКУНАД

Мо бояд эҳтироми ҳокимиятро дар худ ҷаббида гирем, зеро мо ҳомиёни Худовандро эҳтиром мекунем. Павлус менависад:

Зеро ки ҳокимон на барои некӯкорон, балки барои бадкорон хавфноканд. Оё меҳоҳӣ аз ҳокимият тарсе надошта бошӣ? Корҳои нек кун, ва сазовори таърифи вай хоҳӣ шуд; чунки вай хизматгори Худост бар нафъи ту. Аммо агар корҳои бад кунӣ, битарс; зеро ки вай шамшерро беҳуда бардошта нагаштааст: *вай хизматгори Худост* ва бо ғазаб аз бадкорон интиқом мегирад. Бинобар ин на фақат аз *тарси* ҷазо, балки низ аз рӯи вичдон итоат кардан лозим аст. Ба ҳамин сабаб шумо андоз ҳам медиҳед; зеро онҳо мулозимони Худо ҳастанд, ки доим бо ин кор машғуланд. Пас, ба ҳар кас он чиро, ки бар зиммаи шумо дайн аст, адо кунед: андозро — ба касе ки андоз меситонад; хирочро — ба касе ки хироч мегирад; тарсро — ба касе ки лоиқи тарс аст; иззатро — ба касе ки шоистаи иззат аст (Рум. 13:3-7, аз ҷониби муаллиф таъкид шудааст).

Худованд одамонро, ки дар сари қудрат меистанд, хизматгузори Худ номидааст ва онҳо сазовори иззату эҳтиром мебошанд. Ҳар дафъае, ки ман полис, оташнишон, шаҳрдор, аъзои шӯрои шаҳр, ҳоким, аъзои мақомоти қонунгузори иёлат, судя, конгрессмен ё ягон каси дигарро дар ҳукумат мебинам, ин суханон дар дилам аланга мезананд. Вақте ки ман ба биноҳои идораҳои шаҳрӣ, вилоятҳо ё идораҳои умумичумҳури-

явӣ ворид мешавам, дар ботини ман ҳамеша ҳисси эҳтиром баланд мешавад. Дар он ҷо хизматгузори Худо кор мекунанд, ки ба халқи Ё хизмат мекунанд.

Якчанд маротиба маро барои баланд намудани суръат ҷарима карданд ва ҳар боре, ки талони ҷаримавино мегирам, ба корманди полис мегуфтам: “Ҷаноб, ман хато кардам ва меҳомам ба шумо барои коратон ва барои он, ки ба шаҳрамон хизмат мекунед, ташаккур гӯям. Лутфан маро барои қонуншиканӣ бубахшед”. Шумо бояд чеҳраи онҳоро медидед. Як корманди полис дигаргун шуд, аввал саҳтгир буд, вале баъд аз дидани он, ки бо ӯ бо эҳтиром муносибат мекунанд, нармавтар шуд. Ҳатто ба назарам чунин намуд, ки ӯ меҳомад талонашро баргашта гирад, ҳол он ки ман ба ин кӯшиш намекардам.

Ман як дӯсте дорам, ки дар ҳамон иёлате, ки нисбати ҳокими он аз ҷониби радиои “масеҳӣ” беэҳтиромӣ карда шуда буд, ҳамчун шӯбон хизмат мекунанд. Ба шаҳодати ӯ гӯш диҳед. Ё барои шаҳри худ дуо карда, аз Худо мепурсид, ки чӣ гуна вазъиятро дар он тағйир диҳад. Дар он вақт калисои ӯ аз шумораи ками имондорон иборат буд. Худо ба қалби ӯ эҳтироми мақомоти шаҳрвандии шаҳрро гузошт. Пас аз чанд дуо ӯ медонист, ки чӣ кор кунад. Ё ва пешвоёни калисо ба муайян кардани ниёзҳои муҳими шаҳр шурӯъ карданд. Онҳо фаҳмиданд, ки ба идораи сӯхторнишони шаҳр ниқобҳои махсус лозим аст, ки ба сӯхторнишонон имкон медод, ки одамонро аз ҷойҳои пур аз дуд бароранд, аммо ин ниқобҳо ба бӯҷети маҳаллии он сол дохил карда нашуда буданд. Арзиши ҳар кадоми онҳо тақрибан бисту панҷ ҳазор доллар буд. Ин пули калон аст, махсусан барои чунин калисои хурд.

Шӯбон ваҳйи худро ба имондорони калисо нақл кард ва онҳо қурбонӣ ҷамъ карданд, ки он маблағ барои ҳалли ин мушкилот кифоя шуд. Калисои онҳо чекро бо маблағи ҷамъшуда ба шаҳр тўҳфа кард. Шӯбон аз саргузашти худ ба

ман нақл кард: “Ҷон, ту аз донишони он ки ҷӣ тавр ин ба ҳукумати шаҳр хизмат кардааст, ҳайрон мешудӣ. Онҳо ба ин бовар карда наметавонишанд, ки кадом-як калисо чунин амали шафқатро анҷом дод. Онҳо одат кардаанд, ки одамон аз эҳтиёҷоти беохирӣ ҳукумат шиква мекунанд, аммо додани хайрияҳои ихтиёрӣ – ин танҳо афсонавӣ аст!”

Пас аз ин, дар калисо як таркиши афзоиш ба амал омад. Вақте ки бинои нави калисоро сохтанд, дар ифтитоҳи он бисёр шахсони мансабдори мақомоти шаҳрӣ ҳузур доштанд, ки баъзе аз онҳо то ҳол ба он ҷо мераванд. Самараи ин шубонро бо самараи он радиостансия муқоиса кунед.

Имондорони зиёд бо андозҳои, ки бояд пардохт кунанд, норозианд. Ман дар калисоҳо бо одамони рӯ ба рӯ мешавам, ки роҳҳои саркашӣ аз пардохти андозро пайдо кардаанд. Онҳо мегӯянд, ки ин ҳуқуқи конститутсионии онҳост. Ман бо онҳо баҳс мекунам: “Он чизе ки Худо ба шумо мегӯяд, аз ҳуқуқи конститутсионии шумо муҳимтар аст. Ва Худо мегӯяд, ки андоз супоред”. Он гоҳ ман ба ин одамон мегӯям, ки “пули роҳҳои, ки шумо дар он мегардед, кӣ медиҳад? Мӯзди кори полис, сӯхторнишонон ва қонунгузоронро, ки шуморо ҳифз мекунанд, кӣ медиҳад?” Борҳо муҳосибон ба ман мегуфтанд, ки имондорон фиребгарӣ мекунанд ва аз андоз саркашӣ мекунанд, кӯшиш мекунанд, ки дар ин ҷо ва он ҷо маблағро буранд. Ин қалби маро пора-пора мекунад. Ман ба муҳосибони худ мегуфтам: “Ягон намууди муҳосиботи дукарата нест, ман фиреб кардан намехоҳам”. Пардохти андозҳо – имконияте, ки ба ҳукумат он чизро, ки вай сазовор аст, диҳем. Моро ғорат кардан мумкин нест, агар мо доданро интиҳоб кунем! Мо, имондорон, кай ба ҳақиқат сарфаҳм меравем?

Агар калисо ин корро кунанд, мо ба мардуми худ ва тамоми ҷаҳон шаҳодати бузурғтаринро ошкор хоҳем кард. Мо бояд эҳтиром кардани онҳоро омӯзем, ки ба онҳо қудрат дода

шудааст: эҳтиром кардан, иззат намудан, бо эҳтиром ва итоаткорӣ муносибат намуда, ҳамчунин ӯҳдадориҳои худро иҷро кардан. Бо ин кор, мо Падари Осмонии худро эҳтиром мекунем. Вақте ки мо подшоҳро иззат мекунем, мо тарси Худовандро нишон медиҳем.

БАРОИ ҲАМА СОҲАҲОИ ҲОКИМИЯТ ЯКХЕЛА

Чи хеле ки ман дар боби қаблӣ навишта будам, аҳкоми подшоҳро иззат кардан бевосита ба ҳар як мақомоти шаҳрвандӣ дахл дорад. Ин дастур инчунин ба дигар соҳаҳои ҳокимиятҳои гузашташуда низ дахл дорад. Ба суҳанон дар бораи иззат дар оятҳои зерин диққат диҳед. Худо дар бораи оила гуфтааст: “Падар ва модари худро иззат намо” (Эфс. 6:2). Боз фармудааст: “Зан бояд шавҳари худро эҳтиром кунад” (Эфс. 5:33; Аҳди Ҷадид дар тарҷумаи муосир). Дар бораи ҳокимияти шаҳрвандӣ: “Ғуломоне ки зерӣ юғ мебошанд, бояд оғоёни худро сазовори ҳар иззату икром донанд, то ки исми Худо ва таълимоти мо гирифтори мазаммат нашавад” (1 Тим. 6:1). Дар бораи ҳокимият дар калисо мо чунин ҳукмро қабул мекунем: “Пироне ки нағз сардорӣ мекунанд, эҳтироми дучандро сазоворанд, алалҳусус онҳое ки дар ваъз ва таълим меҳнат мекунанд” (1 Тим. 5:17).

Замоне ки ҳамчун шубони ҷавонон фаъолият доштам, борҳо ман мушоҳида кардам, ки ҷавонон дар бораи падару модарашон беэҳтиромона суҳан мегӯянд. Дар онҳо на ин ки иззат, ҳатто сояи эҳтиром набуд. Ман фавран кӯшиш мекардам, ки дар чунин ҳолатҳо даҳлат кунам, агар волидайн бо онҳо машғул намешуданд. Агар медонистанд, ки бо ин корашон, пеш аз ҳама, ба худашон зарар меоранд, он гоҳ намегузаштанд, ки дар ҳаёти худ ба ин роҳ диҳанд. Худованд мефармояд: «Малъун бод касе ки падару модари худро хорӣ диҳад! Ва тамоми қавм хоҳанд гуфт: “Омин!”» (Так. Шариат

27:16). Касоне, ки падару модари худро тӯҳмат мекунанд, гирифтори лаънат мешаванд, ки мо дар бобҳои қаблӣ оиди ин гуфта будем.

Аз тарафи дигар, Худо ба онҳое, ки падару модари худро эҳтиром мекунанд, баракатҳои бузург ваъда медиҳад: «“Падар ва модари худро иззат намо”, ин аст аҳкоми аввалин бо чунин ваъда: “То ки неқӯаҳвол бошӣ ва бар замин умри дароз бинӣ”» (Эфс. 6:2, 3).

Худо ба фарзандоне, ки падару модари худро эҳтиром мекунанд, ду ваъдаи мушаххас медиҳад. Аввал: Ё ба вай неқӣ медиҳад. Касе, ки падару модарашро иззату эҳтиром намекунад, ба зиндагии обод умед баста наметавонад, вай зери лаънат аст. (Ман каме дертар шаҳодати шахсиамро нақл мекунам.)

Дуюм: дарозумрӣ. Эҳтироми падару модар чӣ қадар фоида дорад! Шояд шумо бигӯед: *“Хуб, каме сабр кунед, ман фарзандонero медонам, ки падару модари худро эҳтиром мекарданд, аммо ҷавон мурданд”*. Ман аниқ медонам, ки Каломи Худо мегӯяд, ки ин аҳкоми аввалин бо ваъда аст. Мо набояд ба он чизҳое, ки дар атроф мебинем, иҷозат диҳем, ки ваъдаҳои Худовандро рад кунанд. Як чизро фаҳмед: Падари мо ба онҳое, ки ба Ё тааллуқ доранд, ваъда медиҳад, ки аз тарс пурра озод мекунад. Ин аст суҳанони Ё: *“Бар адолат асос хоҳӣ ёфт; аз ситам дур хоҳӣ буд, зеро ки нахоҳӣ тарсид, ва аз даҳшат, — зеро ки он ба ту наздик нахоҳад шуд”* (Иш. 54:14). Аммо масеҳиёни азиз дар тарс зиндагӣ мекунанд. Агар ваъдаҳо автоматикӣ бошанд, чаро ин қадар одамон дар ин соҳа мушкилот доранд? Ҷавоб ин аст, ки ваъдаҳо ба воситаи дуо меоянд ва тавассути муборизаи ҷиддии имон ба даст оварда мешаванд.

Мисоли хуб ин писари Иброҳим Исҳоқ аст. Худо ба Иброҳим дар бораи Исҳоқ ваъда дод: *“Ва аҳди Худо бо ӯ барқарор хоҳам кард, то ки бо насли ӯ баъд аз ӯ аҳди ҷовидонӣ бошад”* (Ҳас. 17:19). Худо ваъдаи Худо эълон кард, гарчанде ки пас аз издивоҷ маълум шуд, ки Ривқо, зани ягонаи Исҳоқ, нозой

аст! Он чизе, ки вазъиятро боз ҳам мураккабтар мекард, он буд, ки Исҳоқ зани худро интиҳоб накард, балки Рӯҳулқудс ба вай ишора намуд. Шояд шумо мепурсед: “Яъне ту гуфтан меҳоҷӣ, ки Худо зани нозойро интиҳоб кардааст?” Бале! Ваъда автоматикӣ набуд, он бояд тавассути саъю кӯшиш ба даст меомад. Ин аст, он чизе, ки Навиштаҷот мегӯяд: “Ва Исҳоқ пеши Худованд дар ҳаққи зани худ зорию илтиҷо кард, чунки вай бенасл буд; ва Худованд илтиҷои ӯро қабул кард, ва занаш Ривқо ҳомила шуд” (Ҳас. 25:21).

Исҳоқ маҷбур шуд, ки барои ба даст овардани ваъда мубориза барад, ва ба Худованд нидо кунад. Ӯ мувофиқи иродаи Худо дуо кард ва посух гирифт. Китоби Муқаддас моро бо суҳанони зерин рӯҳбаланд мекунад: “Ва ҷуръате ки мо ба ҳузури Ӯ дорем, дар он аст, ки агар мо мувофиқи иродаи Ӯ чизеро талаб кунем, Ӯ моро мешунавад; ва агар донем, ки Ӯ моро дар ҳар чӣ талаб кунем, мешунавад, онро низ медонем, ки он чи аз Ӯ талаб кардаем, меёбем” (1 Юҳан. 5:14, 15). Худо дар аҳд иродаи Худро равшан нишон дод. Агар мо ваъдаи Ӯро дошта бошем, мо медонем, ки мутобиқи иродаи Ӯ дуо карда метавонем.

Бо эҳтиром намудани падару модари худ, шумо метавонед дар ду аҳди Ӯ тавассути дуо асос ёбед ва умри дароз, зиндагии обод ва пурсамар дошта бошед. Имони худро ба аҳди Худо асос кунед, на ба ҳаёти одамони дигар.

Шояд шумо ҳоло ташвишро аз сар мегузаронед, барои он ки шумо то ин дам падару модари худро эҳтиром намекардед. Сипас ба шумо зарур аст, ки тавба кунед. Ба Худо бо дуо муроҷиат кунед ва шахсан ба падару модари худ муроҷиат карда, аз онҳо бахшиш пурсед. Ба эҳтироми онҳо шурӯъ кунед ва ба амалишавии ваъдаҳои Ӯ дар ҳаёти худ бовар кунед.

Айнан ҳамон принцип ба сардорон, корфармоёну муаллимон ва ғайраҳо дахл дорад. Агар онҳоро гиромӣ дорем, бароямон хуб аст ва аз ҷониби Худованд мукофоте хоҷем

гирифт. Павлус ба коргарон дастур медод: “Ҳар он чи мекунед, аз ҷону дил ба ҷо оваред, мисли он ки барои Ҳудованд бошад, на барои одамон, чун медонед, ки аз Ҳудованд меросро мукофот хоҳед гирифт, зеро ки ба Масеҳи Ҳудованд хизмат мекунед. Ҳар кӣ ноинсофона рафтор мекунад, мувофиқи ноинсофии худ подош хоҳад гирифт: Ё рӯйбинӣ надорад” (Қўл. 3:23-25).

Дар боби оянда мо дар бораи дурнамо, вақте ки мо бандагони Ёро ба таври тантанавӣ қабул мекунем, дида мебароем. Мо инчунин хоҳем дид, ки вақте ки мо қудрати онҳоро, ки Худо ба мо фиристодааст, эътироф накунем, чиро аз даст медиҳем.

ЭҲТИРОМИ ДУЧАНД

*Худо на як маротиба он чизеро, ки ба он
мӯҳточӣ дорем, ба мо дар шакли на он
қадар ба мо писанд мефиристад.*

“Пас, ба ҳар кас он чиро, ки бар зиммаи шумо дайн аст, адо кунед” (Рум. 13:7). Дар ин боб мо хоҷем дид, ки яке аз сабабҳои асосие, ки Худо ба мо мегӯяд, ки нисбати ҳокимият эҳтиромона рафтор кунем, – он аст, ки мо ба манфиати ҳудамон чунин рафтор мекунем, аммо на ба хоҳири ҳуди ҳокимият. Ақоибаш он аст, ки риояи ин аҳкоми Каломи Худо баракат меорад. Мо мисоли инро дар Китоби якуми Подшоҳон мебинем.

ТАҲҚИРЕ, КИ БА БАРАКАТ ТАБДИЛ ЁФТ

Дар замоне, ки дар Исроил доварон ҳукмронӣ мекарданд, дар он ҷо зане зиндагӣ мекард, ки фарзанддор шуда наметавонист. Номии вай Ҳанно буд ва вай бо Элқоно издивоҷ карда буд, ки ба худ зани дуюм Фанинноро гирифт. Ҳанно бадбахт буд: рақибаш ӯро барои безурётиаш масҳара мекард. Шояд Элқоно ба худ боз як занро аз сабаби безурётии зани якумаш гирифта буд. Ҳанноро шавҳараш дӯст медошт ва ӯ

меҳри шавҳарашро ҳис мекард, аммо хонаро Фанинно пур мекард. Ҳар сол аҳли оила ба Шилӯ мерафтанд, то қурбонӣ кунанд ва Худоро парастид кунанд ва маҳз ҳамон вақт Фанинно ўро махсусан ташвиш мебуд ва то гиря мерасонд. Ҳанно, новобаста аз ҳама кӯшишҳои шавҳараш, ки ўро ором кунад, тасаллинопазир буд.

Дар яке аз ин сафарҳо ба Шилӯ, вай ба маъбад бо андӯҳи саҳт омад, дар ҳузури Худованд гирифт ва ба Ё назр намуд: “агар... фарзанди наринае ба канизи Худ ато фармой, ман ўро тамоми айёми умраш ба Худованд хоҳам дод” (1 Под. 1: 11).

Ҳангоме ки вай дуо мегуфт, Элӣ, саркоҳин ва довари Исроил, ба вай нигоҳ мекард ва, “ва Ҳанно дар дили худ сухан мегуфт: лабҳояш фақат меҷунбид, вале овозаш шунида намешуд; бинобар ин Элӣ гумон кард, ки вай маст аст. Ва Элӣ ба вай гуфт: “То ба кай маст мешавӣ? Шаробро аз худ дур кун”” (1 Под. 1:13-14).

Чӣ таҳқир! Элӣ дарди ўро ҳис накард ва маълум шуд, ки рӯҳан нобино шудааст: азоби вайро сафсатаи мастӣ гумон мекард. Вай аз пеши рақибӣ доимии худ гурехт, то дар Худованд тасалли ёбад ва ба маҳкумияти қудрати олии рӯҳонии давлат пешпо хӯрд. Ҳар сол вай барои ибодати Худо ба Шилӯ дасти холӣ, бе фарзанд, меомад. Вай сол то сол ба нигоҳҳои бад, пичиррос ва тамасхури атрофиён рӯ ба рӯ мешуд.

Шумо чӣ гуна рафтор мекардед, агар дар лаҳзаи ғаму андӯҳи саҳт шубони шумо шуморо беасос ба гуноҳ айбдор кунад? Шояд шумо фикр мекардед: *“Ва ин шубони калон аст? Оё намедонад, ки ман рӯзадорам ва ба сӯи Худо нола мекунам? Чаро ӯ ба Рӯҳ ин қадар беҳиссиёт аст? Тамом, ман дигар хоҳиши ба ин ҷо омаданро надорам!”*

Чунин фикрҳо ба осонӣ метавонанд боиси сар задани эҳсосот шаванд: “Ту худро одами Худо мегӯӣ ва наметавонӣ дарди одамо бифаҳмӣ! Магар намебинӣ, ки кай одам ба

Худо бо ҷидду ҷаҳд дуо мекунад? Пас, ту чӣ гуна шубон ҳастӣ? Ин чӣ гуна калисо аст? Ман бас кардам! Беҳтараш ман калисои дигаре пайдо кунам, ки шубонаш маро ҳис мекунад ва фарқияти он чиро, ки аз Худо аст, дарк мекунад!” Ва чунин муносибат ҳама вақт дар калисоҳои мо рӯй медиҳад, – агар бевосита дар назди чашмони шубон набошад, пас дар паси ӯ, мобайни аъзои ҷамъомад.

Аммо ба ҷавоби Ҳанно дар лаҳзае, ки саҳт хафа шуд, нигаред: “Не, оғоям; ман зани дилшикастае ҳастам, ва шаробу арақ наменӯшам, балки дили худро ба ҳузури Худованд ҳолӣ кардам. Канизи худро зани нобакоре ҳисоб накун; зеро ки аз бисёрии андӯҳ ва кулфати худ то ҳол сӯхан рондаам” (оят. 15-16). Вай бо иззат ва эҳтиром ҷавоб дод. Ҳарчанд рафтору баҳодиҳии ӯ ба вазъият тобовар набошад ҳам, вай мавқеи қудрати ӯро эҳтиром мекард ва бинобар ин ӯро эҳтиромона итминон дод, ки гуноҳе накардааст.

Дарвоқеъ, шахсе, ки дар он лаҳза табиати ҷисмонии худро нишон дод, Эли буд ва маҳкумияти ӯ бар ҳудаш овезон шуд. Диққати Ҳанно на ба рафтори ӯ, балки ба рафтори ҳудаш нигаронида шуда буд. Вай зане буд, ки дар ҳақиқат аз Худованд метарсид. Агар бо пешво ягон чизи нодуруст бошад, Худи Худо онро ҳал мекунад. Ба мо низ имрӯз итоаткорӣ ва фурӯтанӣ лозим аст.

Муносибати Эли ба Ҳанно дигар шуд:

“Ба саломатӣ бирав, ва Худои Исроил хоҳиши туро, ки аз ӯ илтимос кардай, ба амал хоҳад овард”. Ва вай гуфт: “Кошки канизи ту дар назарат илтифот ёбад!” Ва зан ба роҳи худ рафт; ва хӯрок меҳӯрд, ва чехрааш дигар *ғамгин* набуд (оят. 17-18).

Вай иззату эҳтиромашро бас намекард, ӯро ҳамчун марди Худованд эҳтиром мекард ва ҳатто барои каломи баракатдиҳандаш миннатдорӣ баён кард.

Баъд аз ин чунин ҳодиса рӯй дод: “Ва онҳо бомдодон бармаҳал бархоста, ба ҳузури Худованд ибодат карданд, ва баргашта, ба хонаи худ ба Ромо омаданд; ва Элқоно бо зани худ Ҳанно хобид, ва Худованд варо ба ёд овард. Ва баъд аз муддате Ҳанно ҳомила гардида, писаре зоид, ва номи ӯро Самуил хонд, зеро ки ӯро аз Худо талабидаам, *гуфт вай*” (1 Под. 1:19, 20).

Худо коҳини нафсониву беэҳсосро истифода бурд, то каломро озод кунад ва ҳомиладориро мувофиқи аҳди мазкур иҷро кунад. Батни нозой кушода шуд ва ҳаёт аз зулмот берун шуд. Соли дигар Ҳанно аллакай Самуили хурдакакро дар оғӯшаш дошт. Ин шахс, ки ба Худо бахшида шуда буд, ҳатто пеш аз дар батни модар пайдо шуданаш, ба Исроил бедоршавӣ овард.

ДОВАР КИСТ?

Принсипи аҷибест ҳаст, ки бояд аз худ кунем: вақте ки Худо қудрати Худро ба ягон шахс мегузорад, новобаста аз он ки ҳаёти шахсии ӯ чӣ гуна аст, мо ба ҳар ҳол метавонем аз ӯ қабул кунем, агар мо ба шахсияти ӯ назар наандозем ва ӯро ҳамчун фиристодаи Худованд эҳтиром кунем. Исо равшан гуфта буд, ки бисёриҳо аз ҷониби пешвоёни бад мисли Ҳанно наҷот меёбанд ва шифо меёбанд. Ӯ гуфт: «Бисёр касон дар он рӯз ба Ман хоҳанд гуфт: “Худовандо! Худовандо! Оё ба исми Ту нубувват накардем? Оё ба исми Ту девҳоро нарондем? Оё ба исми Ту мӯъҷизоти зиёде нишон надодем?” Он гоҳ дар ҷавоби онҳо хоҳам гуфт: “Ман ҳаргиз шуморо намешинохтам; аз Ман дур шавед, эй бадкорон!”» (Мат. 7:22, 23).

Вақте ки мо ин оятро меҳонем, мо аксар вақт ба калимаҳои “бисёр касон” диққат медиҳем. Инҳо касоне ҳастанд, ки ба номи Исо мӯъҷизаҳо нишон доданд, вале рад карда шуда буданд. Албатта, ин суҳанони ҷиддӣ ва ҳушёркунанда ҳастанд, вале биёед ба баръакси он назар кунем: одамони бисёр хизмати ҳақиқиро аз ин одамони бешариат қабул карданд. Ин

аз он сабаб рӯй дод, ки онҳо ба мисли Ҳанно ба Худо иҷозат доданд. Онҳое, ки Исо дар бораашон гуфта буд, мисли Эли буданд, ки Худо хонаи ӯро то абад маҳкум кард!

Ман ин китобро на барои он хизматгузоре, ки ба гуноҳ афтодаанд, балки барои одамоне навиштаам, ки зери қудрати касе ҳастанд. Навиштаҷот хеле равшан мегӯяд, ки ҳам пешвоёни бад ҳастанд ва ҳам пешвоёни худотарс ҳастанд. Агар зери қудрат будагон бори довариро ба дӯши худ гиранд, онҳо аз тобеияти қудрати муқарраршуда баромада, худро то сатҳи доварон аз болои пешвоёнашон болотар мебардоранд. Дилхояшон дар кибр бар онҳое, ки Худо дар навбати Худ аз болои онҳо гузоштааст, болотар мераванд. Онҳо худро аз тартибот ва ниятҳои Худо баланд гузоштанд. Дар асл, онҳо ба Ӯ мегӯянд: “Ту аз ӯҳдадорихи довар чандон хуб набаромада истодаӣ, беҳтараш худам кӯшиш мекунам”.

Ҳанно қудрати Элиро эътироф карда, ӯро эҳтиром мекард. Ӯ вайро маҳкум ва таҳқир мекард, аммо вай ба ҳар ҳол эҳтиромашро бас намекард. Агар вай аз рӯи дидаву шунидааш зиндагӣ мекард, он гоҳ шояд нисбати рафтори ӯ шубҳа мекард. Бо вучуди он, вай на бо ақидаҳои табиӣ, балки аз тарси Худо ва қудрати осмонӣ амал мекард. Вай ба Худое, ки одилона доварӣ мекунад, боварӣ дошт.

Ҳанно медонист, ки Исо баъдтар чӣ гуфт: “Ба ростӣ, ба ростӣ ба шумо мегӯям: ҳар кӣ фиристодаи Маро қабул кунад, Маро қабул мекунад; ва ҳар кӣ Маро қабул кунад, Фиристандаи Маро қабул мекунад” (Юҳан. 13:20). Ба хотир оред, ки Исо ҳамроҳи шогирдони дигар Яҳудоро фиристода буд, ки бо қудрати мӯъҷиза кардан ва берун кардани девҳо мучаҳҳаз шуда буд, гарчанде медонист, ки Яҳудо дар ниҳоят шарир хоҳад шуд: “Оё Ман шумо дувоздаҳро интиҳоб накардаам? Ва ҳол он ки яке аз шумо иблис аст” (Юҳан. 6:70). Исо ҳама чизро дар бораи ӯ тавассути фарқ кардани рӯҳҳо медонист, ки

решааш дар худотарсӣ буд, ҳанӯз пеш аз он ки гуноҳи Яҳудо маълум гардад. Яҳудо мӯъҷизаҳо мекард ва ҳамроҳи дигарон аз он шод шуда бармегашт, ки девҳо бо зикри номи Исо итоат мекунанд (Марқ. 6:7-13; Луқ. 10:17). Оё одамон ба воситаи даст гузоштани Яҳудо хизматгузориро қабул карданд? Ҳамон дастоне, ки аз хазинаи хизматгузорӣ мебудиданд? Бешубҳа!

КАЙ БОЯД РАФТ

Ҳоло як нуктаи муҳим: агар маълум шавад, ки пешво дар калисо бо гуноҳи аниқ зиндагӣ мекунад, мо наметавонем аз сарчашмаи талхи ӯ бинӯшем. Навиштаҷот ба мо равшан мегӯяд, ки аз ин гуна одамон дур шавем. Агар роҳбар дар гуноҳи зино, ҳамчинсгарой, тамаъҷӯӣ, дуздӣ, бидъат ё ягон гуноҳи дигаре зиндагӣ кунад, ки он ба шумо ё калисо маълум аст, ва бо вучуди он тавба кардан намехоҳад, хизматгузориҳои ӯро тарк кунед. Мувофиқи Навиштаҷот, мо набояд бо ӯ якҷоя хӯрок ҳам хӯрем (1 Қўр. 5:9–11). Дар саргузашти Элӣ маълум нест, ки Ҳанно дар бораи корҳои бади ҳуди Элӣ ва писаронаш медонист ё не. Одамоне, ки ба воситаи Яҳудо шифой ва озодӣ гирифта буданд, эҳтимол намедонистанд, ки ӯ дузд ва хоини эҳтимолӣ буд.

Дар бораи пешвоёни калисо Павлус гуфт: “Гуноҳҳои баъзе касон ошкор аст ва рост сӯи маҳкумият мебарад, лекин гуноҳҳои баъзеи дигарон баъдтар *ошкор мешавад*” (1 Тим. 5:24).

Хулоса мекунем: агар пешво дар гуноҳ зиндагӣ кунад, вале довариҳои Худо бар ӯ ҳоло пешбинӣ нашуда бошад, он гоҳ барвақттар ё дертар, дар ин зиндагӣ ё дар оянда, чунин мешавад. Ба шумо доварӣ кардан ё ба намоиш гузоштани чизе, ки шумо ба ҷой доштани он боварӣ надоред, лозим нест. Бисёр одамон таҳти таъсири шубҳа амал карданро оғоз мекунанд, ва аксар вақт дар баҳодиҳии воқеа хато мекунанд, ва бо ин барои худ ва наздиконашон мушкилоти ҷиддӣ меоранд. Онҳо дар бораи чизҳои мегӯянд, ки дар он дигаронро беасос гумонбар

мекунанд. Онҳо нуқтаи назари худро бо он асоснок мекунанд, ки гӯё онҳо бахшоиши фарқ кардани рӯҳҳоро доранд. Онҳо ба дигарон дар қабул намудани хизматгӯзорӣ аз пешвоёни тадҳиншуда монеъ мешаванд, аз ин рӯ бисёриҳо он чизеро, ки Худо ба онҳо додан мецоҳад, аз даст медиҳанд. Ин аст, ки Худованд таълим медиҳад: “Шикоятро дар ҳақиқи пире, бе он ки ду ё се шоҳид бошад, қабул накун” (1 Тим. 5:19). Шоҳид – он касе, ки метавонад ҳамчун шахси ҳодисаро дида сухан гӯяд, на ҳамчун шахсе, ки дар ҷое чизеро камтар шундааст.

Ҳама чиз дар вақти худ таҳти доварию Худо қарор мегирад ва агар ӯ чунин ҳисобад, ки вақти ошкор кардани гуноҳи тавбанакардаи пешво расид, шумо аз он дақиқ огоҳ хоҳед шуд. Ва лаҳзае фаро мерасад, ки шумо бояд аз таҳти қудрати ин роҳбар бароед. Павлус мегӯфт: “Хатокоронро дар ҳузури ҳама танбеҳ намо, то ки дигарон низ битарсанд” (1 Тим. 5:20). Ба шумо огоҳии ман ин аст: дар гуноҳҳои онҳо иштирок накунед ва агар онҳо тавба накунанд, аз зери қудрати онҳо бароед.

Боре ман таҳти сарварию як роҳбар хизмат кардам, ки ба гуноҳи ошкор афтода буд. Вақте ки ин ҳодиса рӯй дод, ман дигар дар он ҷо набудам, зеро мо аллакай ба иёлоти дигар кӯчида будем, ки дар он ҷо ман ҳамчун шубони ҷавонон хизмат мекардам. Тақрибан ду сол пас аз рафтани мо, ӯ дар назди шӯрои калисо баромад кард ва эълон кард, ки аз занаш ҷудо мешавад, зеро дигар бо ӯ зиндагӣ кардан намехоҳад. Пас аз чанд вақт ӯ нақшаҳои худро барои издивоҷ ба зани дигар нақл кард. Занаш зино накарда буд, вай фақат зани дигар хостааст.

Сипас ҳазорон нафар калисои ӯро тарк карданд. Ва онҳо дуруст рафтор карданд. Онҳое, ки боқӣ монда буданд, ба роҳи хатарнок қадам гузоштанд, зеро дар он ҷо мавъизаи таълимоти нави вайроншуда оғоз шуд, ки табъи дили ин пешво ва зани нави ӯ буд. Ман бисёр одамонеро медонам, ки аз сабаби он ки дар ҳақиқи ин шубон чизе гуфтан нахостанд,

рафтанд ва ҳаёти фаровон ба даст оварданд; онҳое, ки худашон ба ӯ ҳамла оварданд, худ аз он азоб кашиданд.

Довуд ҳамчун намунаи рафтори дуруст хизмат мекунад. Ҳатто сарфи назар аз он ки подшоҳ, ки аз девҳо азият мекашид, ӯро аз худ дур кард, ӯ Шоулро то маргаш эҳтиром мекард. Довуд фаҳмид, ки Шоул хизматгори тадҳиншудаи Худованд аст. То имрӯз кӯшиш мекунам, ки дар бораи он пешво бо эҳтиром сӯхан гӯям, ҳарчанд фикр кардан дар бораи оқибатҳои интиҳоби ӯ маро ғамгин мекунад. Ҳарчанд ман ӯро эҳтиром мекунам, аммо наметавонам таълим ё хизматгузорию ӯро солим ё лоиқӣ боварӣ ҳисоб кунам.

Қабл аз ҳодисаҳои дар боло тавсифшуда ман аз хизматгузорию ӯ бисёр чизҳоро омӯхтам. Баъдтар фаҳмидам, ки он гуноҳ дар ҳаёти ӯ аз замоне сар шудааст, ки ман таҳти сарварӣ ва мураббигии ӯ қарор доштам. Дар ин бора баъзе далелҳо шаҳодат медоданд, вале дар ин бора касе чизи аниқ наметавонист. Ва ҳангоме ки низоъ ба миён омад, Худо маро барои танқиде, ки нисбат ба ин шахс кардаам, сарзаниш кард (дар ин бора дар боби оянда нақл мекунам). Шояд он вақт, сарфи назар аз ҳама, Худо кӯшиш мекард, ки ба ӯ бирасад. Он вақт ин кори ман набуд. Худо маро зери қудрати вай қарор дод ва ман ҳуқуқи довариро надоштам, ки ӯ сазовори маро таълим додан аст ё не. Чи тавре ки Ҳанно аз Элӣ қабул карда буд, дар он вақт бисёриҳо аз ин шахс хизматгузорию қабул мекарданд.

ТАРТИБОТИ ҚУДРАТИ РҶҲОНӢ

Биёед ба он чизе ки Исо гуфта буд, баргардем, ва ба он на бо чашми одаме мисли Элӣ, балки бо чашми пешвои худотарс назар кунем. Биёед сӯханони ӯро дар Инҷили Матто хонем:

Ҳар кӣ шуморо қабул кунад, Маро қабул мекунад; ва ҳар кӣ Маро қабул кунад, Фиристандаи Маро қабул мекунад; ҳар кӣ пайғамбарро ба исми пайғамбар қабул кунад, мукофоти

пайғамбарро хоҳад ёфт; ва ҳар кӣ одилро ба исми одил қабул кунад, мукофоти одилро хоҳад ёфт. Ва ҳар кӣ яке аз ин хурдонро фақат як пиёла оби сард бинӯшонад, чунки исми шогирд дорад, ба ростӣ ба шумо мегӯям, ки мукофоти ҳудро аз даст нахоҳад дод (Мат. 10:40-42).

Вай меҳост дар ин ҷо ду чизро баён кунад. Пеш аз ҳама, ҷараёни қудрат аз Падар аст. Ёст, ки Исоро фиристод ва ба Ё тамоми қудратро дод. Худи Исо гуфта буд: “Ба Ман тамоми қудрат дар осмон ва бар замин дода шудааст” (Мат. 28:18). Исо – сардори Калисо, ва рӯзе фаро мерасад, ки Ё тамоми исёни мавҷударо зери пой Ё гузошта, Малакутро ба Падараш бармегардонад (1 Қўр. 15:24-26).

Баъдан дар ин иерархияи қудрат пайғамбар меистад. Дар ибтидо дар Китоби Муқаддас пайғамбарон ҳамчун ифодакунандагони иродаи Худо тасвир шудаанд (Хур. 4:16; 7:1). Онҳо як қисми панҷ хидмати бахшоиши Рӯҳулқудс мебошанд, ки Ё баъд аз эҳёшавӣ ба Калисо дод (Эфс. 4:8-13). Онҳо намояндагони Калисо мебошанд. Вақте ки мо бахшоиши хизматгузорию ба даст меорем, мо аз Худованд он чизро қабул мекунем, ки Ё ба мо тавассути ин сохтори ҳокимияти гузашташуда медиҳад.

Сипас Исо дар бораи марди одил суҳан меронад ва фаромӯш намекунад, ки кӯдаконро ҳамроҳ кунад. Ман беимононеро дида будам, ки бо некӣ кардан ҳатто ба хурдтарин имондорон баракат ёфтаанд. Ва гарчанде ки ин одамон ба Худованд хизмат намекарданд, онҳо ба Оғои онҳо эҳтиром зоҳир мекарданд. Бо қабул ва баракат додани муқаддасон, мо дар ниҳоят Худи Падарро қабул мекунем ва баракат медиҳем. Шогирдон, аз ҷумла кӯдакон, ба панҷ шоҳи қудрати калисо таҳти роҳбарии Исо, ки иродаи Падарро ифода мекунад, итоат мекунанд. Аз ин рӯ, наҷотнаёфтагон зери баракати кӯдакон дар Масеҳ меоянд, зеро дар Малакути

Осмонӣ хурдтаринҳо назар ба гумшудагон қудрати рӯҳонии бештар доранд. Аз суханони Исо хулоса мебарорем, ки дар қудрати муқарраршудаи рӯҳонӣ як навъ иерархия вуҷуд дорад.

МУКОФОТ АЗ ҚАБУЛИ ҚУДРАТИ РҶҲОНИ

Дуюмин чизе, ки дар ин оятҳо гуфта мешавад, мо дар суханони қабули ин хизматгори ҷамҷун фиристодагони Худо ва подош барои он ёфта метавонем. Хизмати Исо мисоли равшани ин аст.

Сокинони як шаҳр аз Исо қариб чизе нагирифтанд, гарчанде ки онҳо воқеияти омадани Масеҳро мавъиза мекарданд ва аз Навиштаҷот медонистанд, ки вақти омадани Ё аллакай фаро расидааст. Исо ба онҳо гуфт: “Пайғамбар беқадр набошад, ҷуз дар зодгоҳи худ ва дар байни хешовандон ва дар хонаи худ. Ва дар он ҷо ҳеҷ мӯъҷиза нишон дода натавонист, ҷуз он ки дастҳояшро бар чанд беморе ниҳода, *онҳоро* шифо дод” (Марқ. 6:4, 5, аз ҷониби муаллиф қайд шудааст).

Вақте ки мо ба мақоми қудрати шахс эҳтиром мегузорем, ёро ҷамҷун пайғамбари Худо қабул мекунем. Худованд ба воситаи Мӯсо ба мардум мегуфт: “Набие, мисли ту, Ман барои онҳо аз миёни бародарони онҳо ба майдон хоҳам овард” (Так. Шариат 18:18). Аммо онҳо Исоро ҷамҷун Фиристодаи Падар ё Масеҳ эҳтиром намекарданд.

Чаро онҳо Ёро қабул накарданд? Зеро ки Исо он тавре ки онҳо интизор буданд, наомад. Ба ақидаи онҳо Масеҳ бояд каме дигар намуд медошт. Онҳо дар Китоби Ишаъи набӣ мехонданд:

Зеро ки кӯдаке барои мо таваллуд ёфт, Писаре ба мо дода шуд, ва салтанат бар дӯши Ё хоҳад буд... Афзоиши салтанат ва озоиштагии Ё бар тахти Довуд ва бар мамлакати вай интиҳо нахоҳад дошт (9:6, 7).

Инак, онҳо мунтазири омадани подшоҳи ғолиб буданд, ки онҳоро аз зулми румиён раҳо карда, подшоҳии Худро дар Ерусалим барпо хоҳад кард. Аммо ба ҷои ин Ё ҳамчун писари дуредгар омад, ки дар атрофаш моҳидорон ва боҷгирон буданд. Онҳо ба ҳамдигар гуфтанд: “Не, мо чунин омадани Масеҳро намехоҳем!”

Биёед ба он диққат диҳем, ки Навиштаҷот мегӯяд, ки Исо ягон мӯъҷиза карда “наметавонист”. Дар ин ҷо гуфта нашудааст, ки “накард”, ки бояд ба масъалаи иродаи Ё дахлдор бошад. Аммо гуфта шудааст, ки «наметавонист», яъне Ё дар қудрат маҳдуд буд. Дар бораи ин фикр кунед. Писари Худо, ки аз Рӯҳи Худо беҳад пур шуда буд, қудрати маҳдуд дошт! Чаро? Ҷавоб дар ин ҷо дутарафа аст: Исо дар он шакле наомад, ки ин одамон Ёро интизор буданд, бинобар ин онҳо Ёро қабул накарданд ва Ёро эҳтиром намекарданд, онҳо бо Ё хеле ошно буданд. Ба суханони онҳо гӯш диҳед:

Дар кӯништ ба таълим додан оғоз намуд, ва бисёр шунавандагон дар ҳайрат монда, мегуфтанд: “Аз кучост дар Ё ин чизҳо? Чӣ ҳикматест, ки ба Ё ато шудааст, ки чунин мӯъҷизот аз дасти Ё содир мегардад? Оё ин ҳамон наҷвор нест, ки писари Марям ва бародари Яъқуб, Йӯсе, Яҳудо ва Шимъӯн аст? Оё хоҳарони Ё ин ҷо дар байни мо намебошанд?” Ва дар ҳақиқи Ё ба васваса меафтоданд. Лекин Исо ба онҳо гуфт: “Пайғамбар беқадр набошад, ҷуз дар зодгоҳи худ ва дар байни хешовандон ва дар хонаи худ” (Марқ. 6:2-4, курсиви муаллиф).

Пайғамбари беқадр кучост? Аксар вақт дар ихотаи оила ва дӯстони худ. Вақте ки Довуд барои баракат додани хонааш омад, ба ҳамин гуна муносибат дучор шуд. Ҷалабаи ёро дар кӯчаҳо ҷашн мегирифтанд, вале дар хона ба ӯ бепарвой мекарданд. Микал баракатеро, ки Худо барои ӯ омода карда

буд, аз даст дод, аммо Довуд қудрат дошт, ки хонаи худро баракат диҳад. Чӣ қадар бештар Исо қудрати баракат додани наздиконашро дошт! Ва гарчанде ки Ё қудрати бепоёни баракат доданро дошт, барои онҳо коре карда натавонист (ниг. 2 Под. 6).

Танҳо одамоне, ки дилашон чӯёи Худо буд, фурӯтан ва барои омӯзиш омода буданд, метавонистанд дасти Худовандро бар Исо бубинанд ва аз Ё мӯъҷизаҳо қабул кунанд. Ё маҳз шамшере буд, ки халқи Худо ба онҳое тақсим кард, ки дилашон дар ҳақиқат Худоро меҷӯянд ва онҳое, ки намуди парҳезгорӣ доранд, вале аз исён дар дилашон кӯр шудаанд. Ва Шимъун ба Марям, модари Ё, гуфт: “Инак, Ё барои ғалтидан ва бархостани бисёр касон дар Исроил ва барои аломати муноқишот таъин шудааст, — дар ҷони Ту низ шамшере фурӯ хоҳад рафт, — то ки андешаҳои дилҳои бисёр ошкор шавад” (Луқ. 2:34, 35).

Инҷили Юҳанно (1:11, 12) ин ду тоифаи одамонро тасвир мекунад: “Ё назди мансубони Худ омад, ва мансубонаш Ёро қабул накарданд. Лекин ба онҳое ки Ёро қабул карданд ва ба исми Ё имон оварданд, қудрат дод, ки фарзандони Худо гарданд”. Ин як ҳақиқати асосӣ барои ҳамаи мост. Бештар аз як маротиба Худо ба мо он чизеро, ки ба мо лозим аст, дар шакле мефиристад, ки барои мо тамоман хуш нест. Ва ин қурбонӣ ҳолати ҳақиқии дили моро ошкор мекунад ва ошкор мекунад, ки оё мо ба қудрати Ё итоат мекунем ё муқобилат мекунем. Исо ҷавоб дод: “Шумо на Маро мешиносед ва на Падари Маро; агар Маро мешинохтед, Падари Маро низ мешинохтед” (Юҳан. 8:19). Онҳое ки Падарро мешиносанд, қудрати Ёро дар онҳое, ки Ё мефиристад, эътироф мекунанд! Инро шарҳ додан, исбот кардан ва таълим додан лозим нест.

Ин мефаҳмонад, ки чаро хизматгузоре, ки ба Африқо рафтааст, метавонад чашмони нобиноёнро, гӯшҳои ношунаворо кушояд, фалаҷҳоро шифо диҳад, ва ғангоми бозгашт ба хона

танҳо бинад, ки дарди сари чанд нафар ва чанд дарди дигари сабукро шифо мебахшад. Ман чунин мисолҳоро бисёр оварда метавонам. Дар Африқо хизматгузор, новобаста аз намуди зоҳирии ӯ, ҳамчун фиристодаи Худо қабул карда мешавад, аз ин рӯ бародарону хоҳарони африқоии мо аз қудрат ва ҳузурӣ ӯ баракат мегиранд. Дар Амрико бошад, агар намуди зоҳирии хизматгузор ба стандартҳои муқарраршуда мувофиқат накунад, эҳтиром ба ӯ аз байн меравад. Ин қонун мутаносибан амал мекунад: чи қадаре ки ту хизматгузореро, ки аз ҷониби Худо фиристода шудааст, қабул мекунӣ ва эҳтиром мекунӣ, ҳамон қадар ту аз ҷониби Худо ба воситаи ин шахс қабул мекунӣ. Беэҳтиромӣ корӣ – ва ҳамонро дарав хоҳӣ кард. Бо эҳтироми бузург муносибат кунӣ – эҳтиром тақдири ту хоҳад буд.

ТУ ДЎСТИ МАН МЕШАВӢ?

Вақте ки ман шубони ҷавонон будам, бо як бачаи понздаҳсола бо номи Тим вохӯрии ҷолиб дошам. Пеш аз он ки ман ба хизматгузори ворид шавам, Тим дар кори гурӯҳи шубони ҷавонони қаблӣ иштирок дошт. Дар он гурӯҳ маҳфилҳои гуногуни ҳаваскорони бадеӣ, сайругашт ва варзиш дар ҷои аввал буданд. Ҷавононро мушкилоти гуногуни ахлоқӣ ва ҳамзамон хавфнок фарогир буд: беитоатӣ, ҳомиладорӣ наврасӣ ва ғайра. Пас аз чанд вақт шубони калон маҷбур шуд, ки шубони ҷавононро аз хизмат дур кунад, ва ман ба ҷои ӯ омадам. Он собиқ шубони ҷавонон калисоро тарк кард ва ҳамагӣ чанд мил дуртар аз мо калисои худро кушод, ки ба он баъзе ҷавононе, ки қаблан ба гурӯҳи собиқӣ ӯ тааллуқ доштанд, мерафтанд. Тим яке аз онҳое буд, ки бо ӯ нарафт.

Гарчанде ки бисёре аз ҷавонон боқӣ монданд, ба ман лозим омад, ки барои гурӯҳ заминаи нав гузорам. Худованд ба ман гуфт, ки ним соли аввалро танҳо бо мавъиза, дуо ва сачда сарф кунам. Дар он моҳҳо ягон кори иҷтимоиро ба нақша намегирифтам.

Ҳоҷат ба гуфтани он нест, ки ман он “шакле” будам, ки на ба ҳама маъқул буд. Дар натиҷа, шамшери Худованд аз байни гурӯҳ гузашт. Баъзеҳо рафтанд, дигарҳо аз кунҷковӣ монданд, вале онҳое буданд, ки бо шавқу ҳавас ҷавоб медоданд, ва бисёрии онҳо ҳоло дар хизматгузорӣ қарор доранд.

Пас аз он ки ман хизматгузорию навро оғоз кардам, чанд моҳ гузашт, ва як рӯз пас аз адои хизматгузорию бегоҳӣ Тим ба назди ман омад, ва мо сӯҳбатро сар кардем. Вай самимона пурсид: “Шубон Ҷон, шумо дӯсти ман мешавед? Ману шубони пештара дӯстони хуб будем”. Ман ба тасаввуроти ӯ дар бораи шубон мувофиқат намекардам.

Саволи ӯро сабукфикрона қабул кардан лозим набуд. Барои ҷавоби дуруст додан ба ботини худ нигоҳ кардам. Ҷавоб дарҳол дар шакли савол омад: «Тим, Исо гуфт: “Ҳар кӣ пайғамбарро ба исми пайғамбар қабул кунад, мукофоти пайғамбарро хоҳад ёфт” (Мат. 10:41). Акнун ин ба шубони ҷавонон низ дахл дорад. Агар ту шубонро ба номи шубон қабул кунӣ, мукофоти шубонро хоҳӣ гирифт».

Ман идома додам: “Тим, ту дӯстони зиёд дорӣ, ҳамин тавр не?”

Ҷавоб дод: “Бале”.

“Лекин ту танҳо як шубони ҷавонон дорӣ, дуруст?”

Ҷавоб дод: “Бале”.

Ман пурсидам: “Ту чӣ меҳоҷӣ: мукофоти дӯст ё мукофоти шубони ту? Чи тавре ки ту маро қабул кунӣ, аз ҷониби Худо чунин мукофот хоҳӣ гирифт”.

Гӯё ҷароғе барояш равшанӣ андохт. Дар чашмонаш дидам, ки ваҳӣ гирифт. Вай зуд гуфт: “Ман мукофоти шубонро меҳоҷам. Ман фаҳмидам, ки шумо чӣ дар назар доред”. Аз ҳамон лаҳза ӯ ва тамоми ҳаёти ӯ тағйир ёфт. Пас аз чанд сол ӯ ба шаҳри дигар кўчид, аммо то ҳол мо ҳар дафъае, ки ман аз он ҷо мегузарам, вомехӯрем.

АЗ ТАҶРИБАИ ШАХСӢ

Ба ин мавзӯ ман китоби пурраро бахшида метавонистам. Вақте мебинам, ки одамон аз Худо чизе намегиранд, дилам месӯзад, зеро онҳо нисбат ба хизматгузоронаш беэҳтиромӣ мекунанд. Дар хизмати худ ман чандин маротиба бо чунин ҳолатҳо дучор шудаам: аз ҳама душвортар расидан ба одамоне аст, ки хизматгузори Худоро ҳамчун як чизи муқаррарӣ қабул мекунанд. Ман инро бештар дар калисоҳо ва мактабҳои масеҳии Иёлоти Муттаҳида дидаам. Онҳо аллакай бо менюи доимии хизматгузороне, ки ба онҳо дода шудаанд, пур карда шудаанд, ва ман барои онҳо – танҳо як хӯроки дигаре дар рӯйхати бузург ҳастам.

Шояд, ба низомииён мавъиза кардан осонтар аст, зеро онҳо маъноӣ қудратро аз ҳама беҳтар дарк мекунанд. Баъд аз онҳо, маҳбусон ва аҳолии кишварҳои рӯ ба тараққӣ дохил мешаванд, зеро ҳардуи онҳо дар ҳолати доимии ноумедӣ ва гуруснагӣ зиндагӣ мекунанд. Худо ба Ҳизқиёл гуфт:

Зеро назди қавме ки нутқаш муғлақ ва забонаш душворфаҳм бошад, фиристода намешавӣ, балки назди хонадони Исроил... агар ҳатто назди онҳо тӯро мефиристодам, онҳо ба ту гӯш меандохтанд; валекин хонадони Исроил намехоҳанд ба ту гӯш андозанд, чунки намехоҳанд ба Ман гӯш андозанд, зеро ки тамоми хонадони Исроил пешонии саҳт ва дили сангин доранд (Ҳиз. 3:5-7).

Барои Исроил Ҳизқиёл танҳо як пайғамбари навбатӣ буд, ва ӯро қабул накарданд, зеро вай саҳтгиртар ва ростқавлтар буд, назар ба дигароне, ки чиро ки мардум шунидан мехостанд, онро мавъиза мекарданд.

Боре Худованд бо ман сухане гуфт, ки маро ошуфта кард: *“Тӯро ба ҷойҳои мефиристам, ки дар он ҷо қабул нахоҳӣ шуд”.*

Ман пурсидам: *“Хуб, як дақиқа. Маро ба ҷое мефиристӣ, ки,*

чунон ки пешакӣ медонӣ, маро қабул намеkunанд. Пас чаро?”

Худованд дар ҷавоб гуфт: *“Он гоҳ онҳо наметавонанд бигӯянд, ки Ман ба онҳо имконият надодам”*.

Ман ба ҳамин гуна ҷойҳо меафтадам ва, ҳангоми дар он ҷо будан, ҳайрон мешудам: *“Чаро онҳо умуман маро даъват карданд? Онҳо тавре рафтор меkunанд, ки маро дар ин ҷо дидан намехоҳанд”*. Аммо дигар ҷойҳое ҳам буданд, ки аз дақиқаи аввали ҳангоми аз бинои фурудгоҳ баромаданам, то охир, вақте ки ба ҳавопаймо савор мешудам, ба ман, то ва баъд аз хизматгузорӣ, бо хурсандӣ, меҳрубонӣ ва эҳтироми калон муносибат мекарданд. Дар утоқи меҳмонхона ҳамеша сабади зебои пур аз меваяу газакҳои сабук интизори ман буд, ба ман пайваста як савол медоданд: *“Ба шумо боз ягон чиз лозим аст?”*, ва ҷавобҳоям мисли пластинкаи хӯрдашуда буд: *“Ҳамааш хуб аст. Ҳамааш хуб аст”*. Ба гузашта нигоҳ карда, ман мебинам, ки дар натиҷа маҳз аз ҳамин ҷойҳо баъдтар шаҳодатҳои бузургтарин дар ҳаёти ҳам имондорони алоҳида, ва ҳам тамоми калосоҳо омадаанд. Вақте ки онҳо баромади маро дар сахна эълон карданд, дар аввал аз қабули ин муомила ё кафкӯбиҳои бардавом нороҳат шудам. Фикр мекардам: *“Охир, ман аз шумо фарқе надорам. Ин корро наkunед”*. Аммо ман ба зудӣ фаҳмидам, ки ин ҳама ба хоҳири ман нест.

Қадам ба қадам Худо ба ман ваҳй мекард: *“Бигзор туро ба манфиати худ эҳтиром кунанд, на ба хоҳири ту”*. Ман худро беҳтар ҳис кардам, вақте фаҳмидам, ки онҳо на шахсан маро эҳтиром мекарданд, балки бахшоиши Худоро дар ҳаётам қадр мекарданд. Муносибати мусбии онҳо дилҳояшонро кушод, то ки аз Исо он чизеро, ки Ё меҳост, ба воситаи ман ҳамчун зарфи Худ ба онҳо диҳад, қабул кунанд. Ба ҷои ғурур, ман дар худ ҳисси афзояндаи фӯрӯтанӣ ва итоаткориро эҳсос кардам. Ман медонистам, ки ин интиҳоби Ёст, на қобилияти ман. Дарҳол пас аз ҳама салому алейк, ман нигоҳи онҳоро

ба сӯи Худованд равона кардам, ба Ё эҳтиром баён кардам ва дар бораи вобастагии худ аз Ё гуфтам. Онҳое, ки маро эҳтиром мекарданд, хизматгузори маро низ ба осонӣ қабул мекарданд; дигароне, ки инро намекарданд, ба онҳо расидан хеле душвор буд.

ЭҲТИРОМИ ДУЧАНД

Павлус таълим меод: “Пироне ки нағз сардорӣ мекунанд, эҳтироми дучандро сазоворанд, алалхусус онҳое ки дар ваъз ва таълим меҳнат мекунанд” (1 Тим. 5:17). Эҳтироми дучанд маънои онро дорад, ки ту ба ин одамон ду баробар зиёдтар эҳтиром изҳор мекунӣ, назар ба оне, ки ту ба ҳокимияти дунявӣ изҳор мекардӣ.

Агар мо ин оятро дар доираи васеътар дида бароем, ба он ҳамчунин таъминоти молиявии хизматгузoron низ дохил мешавад. Ё суханашро давом дода, гуфт: “Меҳнаткаш музди худро сазовор аст” (ояти 18).

Ин принцип дахлнопазир аст. Вақте ки аъзои калисо дар бораи шубонҳо ва роҳбарони худ, ки ба онҳо хизмат мекунанд, ғамхорӣ мекунанд, тоҷирон ва ҳамаи дигарон баракатёфта ва обод хоҳанд шуд. Онҳо аз принципҳои иқтисодиёти осмонӣ истифода мебаранд. Аммо агар хасис бошанд... Ман ба ин гуна одамон дучор мешавам, ё аз дуздию камомад, ё аз вазъи бади иқтисодиёти ҷаҳон шикоят мекунанд.

Ман мефаҳмам, ки баъзеҳо, хусусан хизматгузoron дар ИМА, аз ин ҳақиқат сӯиистифода мекунанд. Дидани хизматгузороне, ки пайваста дар бораи пул ва дигар чизҳои моддӣ сухан меронанд, аламовар аст. Ҳақиқатро медонанд, вале дили хизматгорро гум карда, роҳи зархаридро пеш гирифтаанд. Фарисиён ҳамин тавр зиндагӣ мекарданд. Аз сабаби сӯиистифодаи онҳо бисёриҳо аз принципҳои эҳтиром ба ҳокимият, ки Худо дар ибтидо ният дошт, дур шудаанд. Ин дар навбати худ ба одамони

таҳти ҳимояшон буда зарар мерасонад, зеро онҳо ба таълимоти дурусти ҳақиқат ниёз доранд.

Ман бо ин дар соли аввали мавъиза дар сафар дучор шудам. Боре ман дар калисои хурде будам, ки аз сад нафар зиёд набуд. Воҳӯриҳо хуб гузаштанд, одамони он ҷо бениҳоят аҷиб буданд. Аз сӯҳбат бо шубон ва занаш ба ҳулосае омадам, ки вазъи молиявии онҳо чандон хуб нест. Вай ба ҳайси роҳбалади ҳавопаймо кор мекард ва наметавонист дар калисо тавре ки меҳост, хизмат кунад. Вай намехост, ки аз кораш озод шуда, дар калисо маош гирад, зеро фикр мекард, ки ин аз ҳад зиёд аст. Ман фаҳмидам, ки ин ҳама аз кучост. Пеш аз ин, ман ва шубон дар калисое кор мекардем, ки ман каме пештар гуфта гузашта будам. Шубони ҳамон калисо ба таълимот дар бораи маблағ ва қурбониҳо аз ҳад зиёд таваҷҷӯҳ дошт. Мо ба ин эҳтиёткорона муносибат мекардем, ҳамон чизро такрор кардан нахоста, ва, бе ҳеҷ гумон, ҳудро дар дигар шадид дидем. Аммо Худо ба ман таълим дод, ки ҳар гуна шадид неки намеоварад. Ба мо мувозинати воқеӣ лозим буд.

Воҳӯриҳои мо субҳи якшанбе оғоз шуданд ва бояд шомӣ чоршанбе ба анҷом мерасиданд. Сетои аввалаш хуб гузашт, аммо ба назар чунин менамуд, ки чизе калисоро бозмедошт. Дар давоми тамоми рӯзи сешанбе Худованд муносибати маро ба ин мард ва ба тарзи идоракунии маблағҳои калисои ӯ дида мебаромад. Ман ҳиссиётеро, ки дар ин ҷо боз ягон кор кардан мумкин аст, аз худ дур карда наметавонистам.

Пеш аз ҷамъомад шубон ба ман гуфт, ки ӯ меҳаҳад, ки ман он бегоҳ ҳадаҳоро аз хизматгузориаш қабул кунам. Ана суҳанони дақиқи ӯ ба ман: “Ман ба ту дар қурбонӣ озодӣ медиҳам”.

Ман хурсанд будам. Ман фаҳмидам, ки Худо ин дарро кушод, бинобар ин ман он чизро, ки Ӯ дар бораи он як рӯз пеш ба ман гуфта буд, иҷро карда метавонистам. Он бегоҳ

ман дар бораи китобе, ки он вақт аз болои он кор мекардам, мавъиза кардам. Ман Номаи якуми Тимотиюсро хонда, ба ҳозирон гуфтам, ки дар соҳаи молия онҳо ба шубон ва зани ӯ дуруст ғамхорӣ намекунанд. Ман ба калисо фаҳмондам, ки вақти он расидааст, ки зани шубон дигар ҳар се ё чор рӯз барои таъмини оилааш парвоз накунад. Ман ба ӯ гуфтам, ки шубон ба ман озодӣ додааст. Ман қарор додам, ки барои хизматгузори худ хайрия нагирам, балки онҳоро ба шубон ва занаш диҳам. Одамон ба имконияти баракат додани шубон бо рӯҳбаландии бузург муносибат карданд. Он бегоҳ ҳаद्याгузори дар калисои онҳо аз ҳарвақта се маротиба зиёдтар буд! Зани шубон ашк мерехт, ҳуди ӯ дар ҳайрат меистод.

Шумо аз пешравие, ки пас аз ин рӯй дод, дар ҳайрат хоҳед монд. Рӯзи дигар як ҷуфт ба маблағи даҳ ҳазор доллар чек гирифт; дигараш аз дари хона лифофаеро бо чеки якуним ҳазор ёфт. Ва ин танҳо ибтидо буд. То ҷамъомади якшанбеи оянда чунон шаҳодатҳои ҳайратангезе пайдо шуданд, ки ҳуди шубон ҳеҷ гоҳ ҷуръат накардааст, ки дар ин бора мавъиза кунад. Тамоми ҷамъомад ба шаҳодатҳои одамон дар бораи он ки Худо дар давоми ҳафтаи охир бо маблағҳои онҳо дар ҷои кор ё ҳаёти шахсии онҳо чӣ кор кардааст, баҳшида шуда буд. Баъдтар шубон ба ман навори он хизматгузори ғайринақшавиро фиристод.

Дар давоми ду соли оянда калисо бениҳоят афзоиш ёфт. Вай бинои нав гирифт ва ба панҷсад нафар расид. Пеш аз ин шумораи онҳо қариб ба сад нафар мерасид. Ин мисол ва мисолҳои дигари зиёд маро омӯхтанд, ки Худо меҳроҳад, ки мо онҳоеро, ки дар байни мо ба манфиати мо кор мекунанд, эҳтиром кунем.

Ман ба баъзе давлатҳои рӯ ба тараққӣ сафар кардаам, ва гоҳо аз пазириое, ки калисоҳои маҳаллӣ ба ман мекарданд, аз чашмонам ашк мерехт. Аз нуқтаи назари пулӣ аз рӯи стандартҳои амрикоӣ ин чизи ночиз ба назар мерасад, зеро

ман аз баъзе ҷамоатҳои амрикоӣ, ки ба ман бепарвоёна муносибат мекарданд, ҳадяҳои калонтар мегирифтам. Он чизе, ки маро ба ҳайрат овард, муҳаббате буд, ки паси ҳамаи тӯҳфаҳои ин мардуми шукргузор меистод. Муносибати онҳо аз рафтори бевазан фарқе надорад. Исо гуфт, ки вай аз дигарон бештар дод, гарчанде ки маблағи овардааш ночиз буд. Вай бо ҳадяи худ Худоро ҷалол дод. Ин муқаддасони азиз хизматгоронеро, ки Худо мефиристад, эҳтиром ва қадр мекунанд. Бигзор ин ба дили шумо низ роҳ ёбад. Кӯшиш кунед, ки одамонеро, ки дар миёни шумо дар майдони Худо кор мекунанд, эҳтиром кунед.

ОНҲОЕ, КИ ПЕШВОЁН ТАӢИН МЕКУНАНД

Биёед бори дигар ба суҳанони Исо назар андозем: “Ба ростӣ, ба ростӣ ба шумо мегӯям: ҳар кӣ фиристодаи Маро қабул кунад, Маро қабул мекунанд” (Юҳан. 13:20). Дар Инҷили Матто Исо воқеан як силсилаи иерархияро тасвир мекунанд: Падар Исоро фиристод, Исо хизматгузoronро ба панҷ соҳа мефиристад. Агар мо фиристодагони Ёро қабул кунем, мо Ёро қабул мекунем, ва бо қабули Ё, мо Падарро қабул мекунем.

Аммо занҷир дар ин хизматгузoronи канда намешавад, балки идома меёбад ва ба онҳое мегузарад, ки аз ҷониби ҳуди хизматгузoron таӢин шудаанд. Ман ҳеҷ гоҳ он чиро фаромӯш намекунам, ки вақте ки ман дар яке аз иёлатҳои ҷанубӣ мавъиза мекардам, аз даҳонам баромад. Калисо як шубони хубе дошт, ӯ дар қудрат рафтор мекард, ва одамони гирду атрофро муҳофизат мекард, ва онҳо, дар навбати худ, ёро эҳтиром мекарданд. Аммо ин иззату эҳтиром ба ҳамкасбонаш намерасид. Ман мушоҳида кардам, ки баъзеҳо одамонеро, ки аз тарафи ӯ таӢин карда шуда буданд, ба монанди ташилотчиён, котибон, ва шубонҳо, эҳтиром намекарданд.

Ман дар он вохӯрӣ хизматгузории нубувватӣ доштам. Вақте ки

ман ин тавр мавъиза мекунам, баъзан худам ин калимаҳоро танҳо пас аз он ки онҳо аллакай аз даҳонам мебароянд, мешунавам. Ман ба як хизматгузор ишора кардам ва қатъиян гуфтам: “Чи хеле ки шумо ба ин шахс муносибат мекунед, ҳамин тавр низ ба ин шубон муносибат мекунед. Чӣ тавр шумо ба шубон муносибат мекунед, ҳамон тавр шумо ба Исо ҷавоб медиҳед”.

Шумо бояд кашмони баъзе аъзои калисоро медидед! Нури ваҳй омад ва муносибати онҳоро ошкор кард. Ин калисо дар таълимоти солим буд, ва мардум ислоҳотро ба осонӣ қабул карданд. Суханони ман шахсан ба ман низ хизмат карданд. Ҳангоми хизматгузорӣ дар ягон калисо ё зиёрати калисои худам, ман онҳоро, ки шубон таъин кардааст, эҳтиром мекунам, аз ҷумла ташкилотчиён, кормандони офис, котибон, шубонҳо ва коргарони таваққуфгоҳро. Онҳоро як шубон таъин карда буд, ки вай дар навбати худ аз ҷониби Исо таъин шуда буд, ки аз ҷониби Падар таъин шуда буд. Ҳамаи инро ман барои он гуфтам, ки қудрати Худоро бар одамони гирду атрофамон бубинем.

Намунаи оличаноб аз Китоби Муқаддас барои мо достони Наамон, сардори лашкари Арам, аст. Вай ба бемории махав гирифта шуда буд, ва умеди шифо ёфтаниш набуд. Яке аз канизони яҳудиаш ба ӯ гуфт, ки дар Исроил пайғамбаре ҳаст, ки метавонад бо қудрати Худованд Худои Исроил ӯро шифо диҳад.

Подшоҳи Арам ба Наамон иҷозат дод, ки назди подшоҳи Исроил биравад, ва ӯ вайро ба хонаи Элишоъ равона кард. «Ва Наамон бо аспон ва аробаи худ омада, назди дари хонаи Элишоъ истод. Ва Элишоъ қосиде назди вай фиристода, гуфт: “Рафта, ҳафт карат дар Ўрдун ғусл намо, ва баданат аз нав тоза шуда, ту пок хоҳӣ гардид”» (4 Под. 5:9, 10).

Инро шунида, Наамон ба хашм омад ва гуфт: “Инак, ман гумон карда будам, ки ӯ ҳатман берун хоҳад омад, ва истода, исми Худованд Худои худро хоҳад хонд, ва дасти худро ба он

ҷой расонида, махавро шифо хоҳад дод” (ояти 11).

Интизориҳои нодурусти ӯ қариб буд ӯро маҷбур созад, ки аз он чизе ки Худо ба ӯ додан меҳост, даст кашад. Агар Элишоъ ба пешвози ӯ меомад, ӯ бо камоли майл вайро қабул мекард, аммо на ягон хизматгор ё муздурро, зеро Наамон шахси муҳим буд. Ӯ аз муносибати Элишоъ хафа шуд. Гарчанде ки ӯ сардори лашкар бошад ҳам, ӯ бояд маъноӣ қудратро дарк мекард. Аммо, хушбахтона, хизматгори Элишоъ тавонист ӯро бовар кунонад, ва ӯ рафта, ҳафт бор дар Ӯрдун ғул намуд ва комилан шифо ёфт. Ҳама чиз айнан ҳамон тавре рӯй дод, ки хизматгоре, ки ба шахси қудрати Худо дошта барои хизмат таъин шуда буд, гуфта буд.

Ман бисёр ғамгин мешавам, вақте мешунавам, ки чӣ тавр дар баъзе калисоҳо ҳангоми рафтани шубонашон шумораи омадани одамон якбора коҳиш меёбад. Ин одамон нофаҳмии худро нисбати қудрати ҳақиқӣ нишон медиҳанд. Одамоне, ки қалби дуруст доранд, метавонанд аз ёрдамчиӣ шубон ё воизи ташрифоваранда қабул кунанд, зеро ҳар яки онҳо аз ҷониби шубон таъин шудаанд. Шубон дар ҷои Исо истодааст. Агар мо қудрати Подшоҳиро дарк кунем, мо мефаҳмем, ки ин рақобат байни шахсон нест, балки қудратест, ки ба одам супурда шудааст ва бевосита ба Исо бармегардад.

Ҳамчун имондорон, мо бояд мақомоти шахрвандӣ, корфармоён, муаллимон ва ҳама касонero, ки дар мақоми қудрат гузошта шудаанд, эҳтиром кунем. Фарзандон бояд падару модарро иззат кунанд, занҳо – шавҳаронро. Бо ин кор мо мувофиқи ваъда мукофот мегирем. Ва ниҳоят, биёед онҳоero, ки дар хизматгузорӣ иштирок мекунанд, ва махсусан онҳоero, ки барои мавъиза кардани Каломи Худо меҳнат мекунанд, дучанд эҳтиром кунем.

ФАРМОНБАРДОРӢ ВА ТОБЕИЯТ

*Мо метавонем фармонбардор бошем, ва
ҳамзамон мутеъ набошем.*

Тобеият баъзан боиси шумораи зиёди нофаҳмиҳо мегардад, ки дар байни имондорон ба вуҷуд меоянд. Дар се боби оянда мо масъалаҳои мураккабро муҳокима мекунем. Дар давоми даҳ соли охир, вақте ки ман дар бораи зери қудрати ягон каси дигар будан таълим додам, ман борҳо ба саволҳои зерин дучор шудам:

- Оё фармонбардори чизи мутлақ аст?
- Чӣ мешавад, агар ман бо қарорҳои пешвои худ розӣ набошам?
- Чӣ мешавад, агар роҳбар қарорҳои бад қабул кунад?
- Чӣ мешавад, агар роҳбар ба ман гӯяд, ки ягон кори нодурустро кунам?
- Сарҳад аз куҷо мегузарад?

Инҳо саволҳои олии мебошанд, ки ба онҳо бояд ҷавоб дод, то ки бо итминон таҳти обеияти қудрат қарор гирем. Аввалан, биёед ба Нома ба Ибриён назар андозем:

Ба сардорони худ фармонбардор ва мутеъ бошед, зеро онҳо ҳамеша ғами ҷонҳои шуморо меҳӯранд, чунки ба ҳисобот додан вазифадор мебошанд; то ки онҳо ин вазифаро бо шодӣ ба ҷо оваранд, на бо оҳу нола, зеро ки ин барои шумо ғоиданок нест (Ибр. 13:17).

Муаллифи нома ба таври равшан ба мо мегӯяд, ки ду чизро иҷро кунем: ба касоне, ки аз болои мо таъин шудаанд, фармонбардор бошем; ба онҳо мутеъ бошем. Ин ду дастури гуногунанд ва дар ин ҷо бисёр одамон роҳгум мезананд. Мо метавонем фармонбардор бошем, вале ҳамзамон мутеъ набошем. Барои равшантар шудани вазъият ман аз ҳаёти худ як мисол меорам.

МО ДИГАР ҒИЗО НАМЕГИРЕМ

Тавре ки ман дар боби қаблӣ қайд кардам, пас аз фаъолияти кории кӯтоҳи худ ҳамчун муҳандис ман дар калисои калон дар ҷануби кишвар хизмат карданро сар кардам ва чоруним солро дар он ҷо ҳамчун ёрдамчии шахсии шубон гузаронидам. Ин барои ман як вазифаи олиҷанобе буд, ки шогирд бошам ва дар давоми соли аввал ман аз фикре, ки Худо ба ман иҷозат додааст, ки дар ин мақом барои Подшоҳии Ё хизмат кунам, хеле ҳассос мешудам. Ман дар ёд дорам, ки фикр мекардам: *“Ман вазифадорам, ки ба Ё қарзро баргардонам, барои он ки ба ман иҷозат дод, то ин корро кунам”*. Аммо ин *“моҳи асал”* на бештар аз як сол давом кард, баъд ман хомӯш шудан мегирифтам. Дар аввал ин номаълум рӯй меод, баъд раванд якбора суръат гирифт.

Ҳар қадаре ки ба шубон наздик шавам, ҳамон қадар камбудиҳоро бештар медидам. Эҳсоси навоарӣ ва ҳаяҷон дигар ба сари ман намеомаданд. Барои ман як вақти душвор барои фикрронӣ дар бораи он чизҳое, ки ман ба он шоҳид будам, сар шуд. Даре нагузашта он бори гарон шуд. Ман

торафт бештар бо он ки атрофиёнам чӣ кор мекарданд, мушкилиҳо чӣ гуна ҳал мешуданд ва чӣ гуна қарорҳо қабул мешуданд, розӣ намешудам.

Суханони дурушт ба гӯш мерасиданд, ки, ба назарам, аз он суҳаноне, ки ман дар ҳама ҷо дар байни беимонон мешунидам, фарқе надоштанд. Агар онҳое, ки ман номбар кардам, корманд мебуданд, ман боварӣ доштам, ки ба зудӣ онҳоро аз кор озод мекунанд ё хоҳиш мекунанд, ки ҷои корашонро тарк кунанд. Ин танҳо як масъалаи вақт буд. Бисёр ҷойҳоро онҳое ишғол мекарданд, ки ман онҳоро фиребгарони хушсухан меҳисобидам. Аксарияти коргарони нав ба назари ман одамоне буданд, ки ба сохтори идоракунӣ ва дигар вазифаҳои асосӣ бо ҷаққонӣ гузаштаанд. Ба назар чунин менамуд, ки шубони ман аз ширкати онҳо назар ба одамони худотарс бештар лаззат мебурд. Аз эродҳои бемаънии онҳо хандаву шодӣ мекард ва дар айнаи ҳол дар байни имондорони поквичдон бепарво рафтор мекард. Рафтори ӯ маро ба иштибоҳ овард, ва ман зуд ӯро танқид кардам.

Дигар зиддиятҳо низ буданд, ки ман диққати худро ба онҳо ҷалб кардам. Ҳамаи ин дар як хизматгузори байналмилалӣ рӯй дод, ки ба тамоми Амрико намоён буд. Барои он ки механизми хизматгузорӣ мӯътадил кор кунад, тамоми барномаҳои хизматгузорӣ харҷи зиёди нерӯи инсонӣ ва маблағро талаб мекарданд. Шумораи коргарони идора зиёда аз 250 нафар буд, мо таҷҳизоти наварин доштем. Мо мушовиронро даъват кардем, ки ба мо барои дарёфти маблағҳои иловагӣ барои барномаҳои ҷорӣ ва лоиҳаҳои оянда кӯмак кунанд. Ман барои ҷойгиркунии онҳо масъул будам ва масъалаҳои гуногуни рӯзмарраро ҳал мекардам. Вақте ки ман дар байни онҳо будам, ман бисёр вақт шунидам, ки онҳо дар бораи вохӯриҳои худ бо шубон сӯҳбат мекарданд. Дар сарам саволҳо пайдо шуданд: *“Ин тиҷорати калон аст ё хизматгузорӣ?”* Ҳар қадаре ки

мешунидам, ҳамон қадар бештар фикр мекардам: *“Ин фиреб аст. Оё ин бачаҳо умуман дар бораи одамон ғамхорӣ мекунад, ё онҳо танҳо барои пул дар ин ҷо ҳастанд? Чаро шубон худро бо чунин одамон ихота мекунад?”*

Дар паҳлӯям дӯстонам буданд, ки ҳамчунин бадбахт буданд. Хӯроки шомро дар хонаи як ҷуфти оилавӣ хуб дар ёд дорам. Мо дар бораи он сӯҳбат кардем, ки дигар аз хизматгузорӣ чизе намегирем. Дар хотир дорам, ки гуфтам: *“Дар давоми шаш моҳи охир ман чизе нагирифтаам, ки аз минбар мавъиза карда шуд”. Ҳама ба ин розӣ шуданд, ба ҷуз занам, ки тамоми ин муддат хомӯш буд.*

Ман борҳо чунин ибораро шунидаам, ки *“Мо дигар ғизо намегирем”*. Мо ба ҳулосае омадем, ки муддати мо дар ин хизматгузорӣ ба охир мерасад. Мо ҳис мекардем, ки он чизе, ки бо мо рӯй медиҳад, табиати рӯҳонӣ дорад, ва мо боварӣ доштем, ки Худо моро барои дигар хизматҳо омода мекунад. Мо бовариӣ комил доштем, ки ба зудӣ вазифаҳои худро тарк карда, дар хизмат калон мешавем.

МУШКИЛӢ ДАР МАН БУД

Пас аз чанд рӯз, вақте ки ман дуо мекардам, Худо бо марҳамати Худ мушкилотеро, ки мо дар хонаи ҳамсарон муҳокима карда будем, ба ман хотиррасон кард. Ибораи *“мо дигар ғизо намегирем”* дар сарам давида ва дар гӯшам садо медод, ҳатто вақте ки ман нишаста, мавъизаҳои шубонро гӯш мекардам. Вақте ки ман дар бораи *“гуруснагии рӯҳонӣ”*-и худ фикр мекардам, Рӯҳулқудс ба ман қатъиян гуфт: *“Мушкилот дар шубони ту нест, ин дар туст!”*

Ман ҳайрон шудам, ба шунидаам бовар накарда, аз худ пурсидам: *“Оё Худо инро ба ман гуфта метавонад?”* Дар гузашта, вақте ки ман чунин ислоҳхоро эҳсос кардам, ман дудила будам ва дурустии он чизеро, ки шунидаам, зери шубҳа

гузоштам. Дар майнаи ман саволе ба Худо пайдо шуд: *“Оё Ту боварӣ дорӣ, ки ба одами даркорӣ сухан гуфтӣ?”* (Вақте ки мо дар Рӯҳ ба камол мерасем, ин савол бояд аз ҷониби мо камтар ва камтар бардошта шавад, зеро мо дарк мекунем, ки мо *дар ҳақиқат* чӣ қадар кам медонем.)

Ман бо овози баланд пурсидам: *“Чаро ман мушкилот дорам?”*

Худованд ҷавоб дод: *“Ту исрор мекунӣ, ки ғизои кам мегирӣ. Дар Китоби Ишаёи набӣ гуфта шудааст: “Агар орзуманд бошед ва бишнавед, неъматҳои заминро хоҳед хӯрд. Вале агар сар печида, муқобилат кунед, шамшер шуморо хоҳад хӯрд” (1:19, 20).*

Ин оят ба ман хуб маълум буд. Боз як фикре доштам: *“Охир, ман дар ҳама чиз итоаткор будам”.* Аммо Рӯҳулқудс идома дод: *“Ту ҳар он чиро, ки дар хизмат ба ту гӯянд, иҷро мекунӣ, вале Ман нагуфтаам: “Агар бишнавед, неъматҳои заминро хоҳед хӯрд”; Ман гуфтам: “Агар орзуманд бошед ва бишнавед...”, ва хоҳиш ба муносибати ту иртиботи мустақим дорад. Муносибати ту хуб нест!”*

Баъдан Ё ба ман хотиррасон кард, ки дар айёми мактабхониам, пеш аз дар рӯҳ таваллуд шуданам, ман тамошои як барномаи машҳуреро, ки рӯзҳои чоршанбе бегоҳӣ пахш мешуд, дӯст медоштам. Ва пагоҳии рӯзи панҷшанбе як мошини партовкашон ба назди мо омад. Азбаски вай хеле барвақт меомад, партовро як шаб пеш бароварда мондан лозим мешуд, ва ин масъулият ба зиммаи ман гузошта шуда буд. Ба назарам чунин менамуд, ки ҳар боре, ки ин барномаро тамошо мекардам ва вақте ки авҷи авҷ мерасид, модарам ҳамеша ба ҳуҷра медаромад ва ҳамон саволро медод:

— Писарам, ту партовро баровардӣ? Ва ман ҷавоб медодам: *“Ҳоло не”.*

Баъд вай мегуфт: *“Ман мехоҳам, ки ту фавран аз ҷой бархезӣ ва онро барорӣ”.*

Ва ман ҷавоб меодам: “Бале, хонум, иҷро мешавад”. Ва халтаро мебаровардам.

Агар касе аз берун маро мушоҳида мекард, мегӯфт, ки ман писари намунаам ва дар ҳама кор ба падару модарам итоат мекунам. Дарвоқеъ, ман дар дарун ҳубоб мекардам: “Ман ба ин бовар карда наметавонам: вай ҳамеша, вақте ки намоиши дӯстдоштаи ман ғаъл аст, ба ман мегӯяд, ки ин корро кунам. Чаро вай то анҷоми барнома даҳдақиқа интизор шуда наметавонад?”

Рӯҳулқудс ба ман гуфт: *“Ту итоат кардӣ, аммо дар ту хоҳиш набуд. Муносибати ту ба модарат нодуруст буд. Сабаби он ки ту дар ин калисо ғизо намегирӣ (неъматҳои Подшоҳии Маро) дар он аст, ки ҳарчанд он чизеро, ки ба ту гуфта мешавад, иҷро мекунӣ, дар дохили ту хоҳише нест!”*

Ман фаҳмидам, ки муносибати ман ба шубон маро ба ҷое мебарад, ки ман аз Худо гирифта наметавонам, ва ин минтақаи хатарнок аст. Оят аз Ном ба Ибриён (13:17) бо чунин сӯҳанон анҷом меёбад: “зеро ки ин барои шумо ғоиданок нест”.

Чашмонам кушода шуданд. Дарҳол тавба кардам. Рӯзи якшанбеи дигар ман ба ҳамон калисо рафтам, дар ҳамон курсӣ нишастам, мавъизаи ҳамон шубонро бо ҳамон услуб гӯш кардам. Аммо он субҳ ҳама чиз дигар буд. Осмонҳо кушода буданд, ман аз ваҳйе, ки Худо ба воситаи мавъизаи шубон ба ман дод, дар ҳайрат мондам. Ман аз он чизе, ки дар шаш моҳи гузашта аз даст додаам, аз сабаби нафаҳмидани ҳокимияте, ки Худо бар ман гузоштааст, дар тааҷҷуб монда, қариб гиря мекардам.

Вақте ки мо ба ҳокимияти гузошташуда итоат накунем, мо ба қудрати Худо муқобилат мекунем, зеро Ӯ ҳокимони заминро таъин кардааст! Худо меҳодад, ки мо аз дастархони идонае, ки бо иштироки одамоне, ки бар сари мо гузоштааст, омода мекунед, озодона лаззат барем ва тановул кунем.

Фармонбардорӣ бо амалҳои ҷавобии мо нисбат ба ҳокимият алоқаманд аст. Тобеият— ин муносибати мо ба ҳокимият. Дар

ин ҷо бисёр одамон хато мекунанд. Худо ҳам ба амалҳои зоҳирии мо, ва ҳам ба рафтори ниҳони дилҳои мо менигарад. Вақте ки Довуд тахти худро ба писараш Сулаймон дод, ӯ чунин гуфт: “Ва ту, эй писарам Сулаймон, Худои падари худро бишнос, ва Ӯро бо дили комил ва *бо ҷони иштиёқманд* ибодат намо, зеро ки Худованд ҳамаи дилҳоро имтиҳон мекунад, ва ҳар *андеша ва фикрро* мефаҳмад” (1 Вақоеъ. 28:9, курсиви муаллиф).

МУНОСИБАТИ МУТЕЪ ДАР НАБУДАНИ ИТОАТ

Биёед бори дигар ба суҳанони муаллифи Нома ба Ибриён назар андозем: “Ба сардорони худ фармонбардор ва мутеъ бошед” (13:17). Пештар ман нишон дода будам, ки чӣ тавр мо метавонем фармонбардор бошем, ва ҳамзамон мутеъ набошем. Аммо ҳолати дигаре ҳаст, ки мо метавонем дар муносибати худ мутеъ бошем ва ҳамзамон дар итоат набошем. Мисоли хуби ин масали Исо дар бораи ду писар аст, ки мо аллакай дар боби сеюм муҳокима кардем. Як писар ба осонӣ ҷавоб дод: “Бале, ого, ман рафта, дар тоқзори ту кор мекунам”. Бо вучуди ин, ӯ риоя накард. Исо фаҳмонд, ки ин ҷавон васияти падарашро иҷро накардааст, гарчанде ки вай бо ӯ розӣ буд.

Ин аксар вақт дар калисоҳои мо рӯй медиҳад. Мо нияти калон дорем, сарчунбонӣ мекунем, табассум мекунем ва бо фикри роҳбарони худ розӣ мешавем: “Ман инро мекунам!” Ва он гоҳ мо ҳеҷ коре намекунем, зеро ин барои мо чандон муҳим нест. Ман одатан онро *исёни хушмуомила* меномам. Фирефта нашавед: *исёни хушмуомила* мисли *исёни ошкоро* марговар аст. Дар Малакути Худо ҳам ин ва ҳам он иззат надорад.

Инро каломии қатъӣ ва эътимодбахши Исо низ тасдиқ мекунад, ки ба калисоҳо дар Китоби Ваҳй муроҷиат кардааст. Ӯ ба ҳар як калисо салом мегуфт: “Аъмоли туро медонам” (Ваҳй 2, 3). Калисоҳои ниятҳои неқ доштанд, касе ҳатто худро *зинда* меномид, аммо Исо гуфт, ки аз беитоатӣ дар аъмол онҳо *мурданд*. Дар хотир доред, ки

Ў Онест, ки “ба ҳар кас мувофиқи аъмоли вай подош хоҳад дод” (Рум. 2:6). Ниятҳои нек ба довариҳои Худо муқобилат карда наметавонанд, балки танҳо имони ҳақиқӣ, ки бо аъмоли мувофиқ дар итоат тасдиқ шудааст, устувор хоҳад буд.

САРҲАД АЗ КУҶО МЕГУЗАРАД

Ва боз аҳкоми Худо ин аст: “Ба сардорони худ фармонбардор ва мутеъ бошед”. Чунон ки гуфтам, одамон аксар вақт аз ман бо тамоми самимият мепурсанд: “Сарҳад аз куҷо мегузарад? Оё Худо интизор аст, ки мо ба ҳукуматдорон новобаста аз он ки онҳо ба мо чӣ мегӯянд, итоат кунем? Чӣ мешавад, агар ба ман амр диҳанд, ки гуноҳ кунам?” Китоби Муқаддас бечунучаро ба ҳокимият мутеъ буданро таълим медиҳад, аммо он бечунучаро итоат карданро таълим наметаҳад. Дар хотир доред, ки мутеъ будан – ин муносибат, аммо итоат – ин он ки шумо чӣ гуна фармоишро иҷро мекунед.

Танҳо дар як ҳолат – ман мехоҳам махсусан қайд менамоям, танҳо дар як ҳолат мо ҳақ дорем, ки ба ҳокимият итоат накунем, вақте ки ба мо кореро мефармоянд, ки он бевосита ба Каломи Худо муҳолифат мекунад. Ба ибораи дигар гӯем, мо аз итоат кардан танҳо дар он ҳолат озод мешавем, ки агар пешвоён ба мо гуноҳ карданро фармон диҳанд. Аммо ҳатто дар чунин ҳолат ҳам, мо бояд фӯрӯтанӣ ва муносибати итоаткоронаро нигоҳ дорем. Набукаднесар, подшоҳи Бобил, марди бераҳм буд ва мардуми зиёдеро аз халқи Исроил несту нобуд кард. Бо вучуди он, Худо ўро бандаи Худ номид (Ирм. 25:9; 27:5-7), ки ин бори дигар тасдиқ мекунад, ки танҳо Ў ба инсон қудрат медиҳад. Ин подшоҳ боқимондаи Исроилро ба асорати Бобил бурд. Дар байни асиршудагон Дониёл, Шадрак, Мешак ва Абднаҷӯ буданд.

Подшоҳ амр баровард, ки мутобиқи он тамоми мардум ўҳдадор буданд, ки ба бути тиллоӣ сачда кунанд ва ҳар боре, ки сачдои асбобҳои мусиқӣ шунида мешуд, онро ситоиш кунанд. Дар

ҳолати итоат накардан ба ин амр шахси гуноҳкорро зинда ба танӯри тафсон мепартофтанд. Ин ҷавонон аз оташи танӯр дида, бештар аз Худо метарсиданд, бинобар ин ба амр итоат накарданд. Ин бар хилофи аҳкоми дуюме буд, ки аз ҷониби Худо ба Мӯсо дода шуда, дар Таврот навишта шудааст. Онҳо ба иродаи одам итоат накарданд, ба иродаи Худованд итоат карданд.

Чанде пас хабари нофармонии онҳо ба подшоҳ расид. Ӯ ба ғазаб омад ва фармуд, ки Шадрак, Мешак ва Абднаҷӯро фавран ба назди ӯ барои баёнот додан оранд. Онҳо чунин ҷавоб доданд: “Моро ҳоҷати он нест, ки дар ин бора ба ту ҷавоб диҳем. Моро Худое ҳаст, ки Ӯро ибодат менамоем, ва Ӯ қодир аст моро аз кӯраи оташи сӯзон бираҳонад, ва аз дасти ту, эй подшоҳ, низ раҳо хоҳад кард. Ва ҳатто агар на ин тавр аст, тӯро, эй подшоҳ, маълум бод, ки мо худоёни тӯро ибодат нахоҳем кард ва ба ҳайкали тиллои ту, ки барқарор намудай, саҷда нахоҳем бурд” (Дон. 3:16-18).

Онҳо дар итоат ба аҳкоми Худо устувор истоданд, вале бо вучуди он ба подшоҳ бо эҳтиром ҷавоб доданд⁵. Бо сухани “Аълоҳазрат” ба ӯ муроҷиат карданд. Нағуфтанд: “Эй зишт, мо ҳаргиз он чизеро, ки ту мегӯӣ, иҷро намекунем!” Изҳори беэҳтиромӣ аз тарафи онҳо як ошӯб ҳисоб мешуд. Мо бояд ба ҳокимият мутеъ бошем, ҳатто вақте ки зарурияти ба фармонҳои он итоат накардан ҳаст.

Мо инро аз суханони Петрус ба занҳо мебинем: “Ҳамчунин шумо, эй занон, ба шавҳарони худ итоат намоед, то ки, агар баъзе аз онҳо мутеи калом набошанд, ба воситаи рафтори занон бе калом тобеъ гарданд, вақте ки рафтори поки худотарсонаи шуморо мушоҳида кунанд” (1 Пет. 3:1, 2). Зан бояд мутеъ бошад (Тит. 2:5), ва ӯ бояд шавҳари худро бо итоаткорӣ эҳтиром кунад. Петрус боз

5 Дар тарҷумаи Китои Муқаддас (NLT) -и аз ҷониби муаллиф овардашуда ҷавонон ба подшоҳ бо чунин суханон муроҷиат мекунанд: “Аълоҳазрат”. Дар нусхаҳои дигари тарҷумаи англисӣ (KJV, NIV) ин оятҳо инчунин мӯносибати эҳтиромонаи суханваронро нисбат ба подшоҳ баён мекунанд: “Эй подшоҳ”. – *Эзоҳи тарҷ.*

як монандиро байни рафтор ва итоаткорӣ меорад. Онҳо дар тарзи зиндагии поку ҳудотарсона дида мешаванд. Ба занҳо дастур дода мешавад, ки нисбат ба мақоми қудрати шавҳар эҳтиром дошта бошанд, ҳатто агар ӯ беимон бошад ҳам. Ба ӯ пешниҳод карда намешавад, ки бечунучаро итоат кунад, агар ӯро ба гуноҳ кардан маҷбур созанд, лекин барои бечунучаро ба мавқеи ӯ ва бо эҳтиром муносибат кардан даъват мекунанд.

Масалан, мо метавонем вазъиятеро гирем, ки зани имондор ба занги телефон ҷавоб медиҳад ва шавҳараш, ки бо зангзананда сӯҳбат кардан намехоҳад, ба ӯ мегӯяд: “Ба ӯ бигӯй, ки ман дар хона нестам”.

Ҷавоби мувофиқ аз ҷониби ӯ чунин хоҳад буд: “Азизам, ман дурӯғ гуфтани нестам. Мехоҳӣ, ман мегӯям, ки ту ба назди телефон омада наметавонӣ?” Бо ин роҳ, вай ба қудрати ӯ эҳтиромро нигоҳ медорад, аммо ба дархости дурӯғгӯй итоат намекунад.

Петрус идома дод:

Бигзор зебоии шумо на ороиши зоҳирӣ: гесӯ бофтан, зевари тилло бастан ё либосҳои зебо пӯшидан, балки одамияти ботинии самимӣ дар рӯҳи ҳалиму сокити бефано бошад, ки ин дар назари Худо гаронбаҳост, чунон ки як вақте занони муқаддас низ худро бо умед бастан ба Худо оро медоданд ва мутеи шавҳарони худ буданд, ба монанди Соро, ки ба Иброҳим итоат намуда, ӯро оғо меномид; шумо фарзандони вай ҳастед, модоме ки некӣ мекунед ва аз ҳеҷ тарсе музтариб намешавед (1 Пет. 3:3-6).

Эҳтироми Соро вақте зоҳир шуд, ки ӯ Иброҳимро ҳамчун оғои худ эҳтиром кард ва ба ӯ итоат кард. Калимаи “оғо” муносибати итоаткоронаи ӯро инъикос мекард, ва итоаташ нишон медод, ки вай ба тарс таслим намешуд. Тарс – мураббии бад. Тарс метавонад масҳара кунад: “Ман наметавонам ба шавҳарам ё ба ягон қудрати дигар итоат карданамро ба Худо

бовар кунам. Ман бояд худро муҳофизат намоям!” Биёед фаромӯш накунем, ки моро ба итоат кардан айнан Худо амр кардааст, на ягон одами қудратпараст. Вақте ки мо ба Ӯ итоат мекунем, муҳофизати Ӯ дастоварди мо мешавад.

ИХТИЛОФИ АҲКОМ

Шунидани ҳикояҳое, ки чӣ гуна баъзе занҳо аҳкоми тобеияти бечунучаро гирифта, онро чунин татбиқ мекарданд, ки итоаткорӣ низ бечунучаро мешуд, ғамангез аст. Ман шунидам, ки баъзе шавҳарони имондор аз занҳояшон талаб мекарданд, ки ҳамроҳи онҳо наворҳои фаҳши “барои калонсолон”-ро тамошо кунанд, то ба ҳаяҷони шаҳвонӣ ноил гарданд, ва занҳояшон ба онҳо итоат мекарданд, зеро фикр мекарданд, ки онҳо аз ин дар Навиштаҷот муҳофизат надоранд. Ман дар бораи баъзе шавҳароне шунидам, ки онҳо аз занҳояшон талаб мекарданд, ки барои онҳо дурӯғ гӯянд, ва онҳо чунин мекарданд. Ман дар бораи шавҳароне шунидам, ки ба занони худ ба ҷамъомадҳои калисо рафтано манъ мекарданд, ва занҳо ба талаботи онҳо итоат мекарданд. Ба ин чизҳо итоат кардан мумкин нест, зеро онҳо аҳкоми Навиштаҷотро вайрон мекунанд.

Биёед давомашро мебинем. Ман ҳолатҳоеро медонам, ки шавҳарон фарзандон ё занҳои худро мезаданд, лекин занҳояшон онро рӯйпӯш мекарданд. Ҳодисаҳое низ буданд, ки кӯдакон бо озори ҷинсӣ дучор мешуданд, аммо занҳо ягон чора наметодиданд. Ин вайронкунии ҳама гуна шартҳое аст, ки Худо ба он қудрат муқаррар кардааст, ва ба занҳо дар чунин ҳолатҳо муҳим аст бифаҳманд, ки Худо хоҳони он нест, ки онҳо дар канор истода, ҳеҷ коре наkunанд. Агар рафтори шавҳар ба ҷони атрофиён таҳдид кунад, зан бояд худ ва фарзандонро аз ӯ ҷудо кунад ва то боварӣ ҳосил накунад, ки ӯ қомилан тавба кардааст, барнагардад.

Ҳангоме ки Шоул найза мепартофт, ҳатто Довуд, ки ҷанговар ва марди қавӣ буд, дар қаср гаштугузор намекард. Ё вайро тарк карда, дар биёбон зиндагӣ мекард, вале ҳеҷ гоҳ эҳтироми худро нисбат ба мақоми қудрати Шоул гум намекард. Довуд ба ҳокимияти Шоул муқобилат накард, гарчанде ки вай аз ҳузури ӯ гурехт, ва интизори тавбаи ҳақиқии ӯ ё довари одилонаи Худо буд.

ХУДОВАНД ОНҲОЕРО, КИ БА АМРИ ГУНОҲ КАРДАН ИТОАТ НАМЕКУНАНД, БАРАКАТ МЕДИҲАД

Ҳолатҳое ҳастанд, ки ба мақомот итоат намекарданд. Фиръавн ба дояҳои яҳудӣ фармон дод, ки кӯдакони ҷинси писарро, ки аз занони яҳудӣ таваллуд шудаанд, ба қатл расонанд. Ва он гоҳ Китоби Муқаддас мегӯяд: “Вале дояҳо аз Худо тарсиданд, ва он чиро, ки подшоҳи Миср ба онҳо амр фармуда буд, ба амал наоварданд, ва писаронро зинда гузоштанд” (Хур. 1:17). Худо аз рафтори онҳо чунон хушнуд шуд, ки Навиштаҷот мегӯяд: “Ва азбаски дояҳо аз Худо тарсиданд, Ё барояшон аҳли байт ба вучуд овард” (ояти 21). Худованд ба онҳо барои итоат накардан ба фармони гуноҳ кардан мукофот дод.

Шӯрои пирон ба шогирдони Исо амр фармуд, ки «ба ҳеҷ вачҳ исми Исоро ба забон наоваранд ва таълим надиҳанд. Вале Петрус ва Юҳанно ба ҷавоби онҳо гуфтанд: “Худатон ҳукм кунед, оё дар назари Худо дуруст аст, ки итоати шуморо аз итоати Худо авло донем? Мо наметавонем аз гуфтани он чи дидаем ва шунидаем, даст кашем”» (Аъм. 4:18-20). Чӣ тавр онҳо ба он пешвоёи итоат карда метавонистанд, вақте ки Исо ба онҳо гуфта буд: “Ба тамоми олам биравед ва Инҷилро ба ҳамаи маҳлуқот мавъиза кунед” (Марқ. 16:15)? Онҳо натавонистанд! Шӯрои пирон ба шогирдон амр дод, ки бар хилофи амри Исо амал кунанд, аз ин рӯ, онҳо боадабона рад карданд. Бубинед, ки, мутобиқи Навиштаҷот, пас аз қарори онҳо чӣ рӯй дод:

“Ҳаввориён бо қувваи бузурге ба эҳёи Исои Худованд шаҳодат медоданд, ва файзи азиме бар ҳамаи онҳо буд” (Аъм. 4:33). Тарси Худо дар онҳо қувват ва баракати бузург овард.

Бо вучуди он, мо муносибати эҳтиромона ё итоаткорию шогирдонро дар ҷавоби Павлус ба ҳамон шӯрои пирон мебинем. Вақте ки ӯро ба он ҷо оварданд, аввалин суханони ӯ барои ҳимояи худ ин буд: “Ман то имрӯз дар ҳузури Худо бо вичдони пок рафтор кардаам” (Аъм. 23:1). Саркоҳин Ҳанонӣ ин суханонро шунида, ба онҳое ки дар паҳлӯи Павлус истода буданд, фармуд, ки ба даҳони ӯ зананд. Он гоҳ Павлус ҷавоб дод: “Худо туро хоҳад зад, эй девори сафедшуда!” Мо минбаъд мехонем: «Онҳое ки назди ӯ истода буданд, гуфтанд: “Саркоҳини Худоро дашном медиҳӣ?”» Павлус гуфт: «Эй бародарон, ман надонистам, ки вай саркоҳин аст; зеро ки навишта шудааст: “Ба пешвои қавми худ носазо нагӯй”» (Аъм. 23:4, 5).

Вақте фаҳмид, ки Ҳанонӣ намояндаи ҳокимият буд, Павлус барои рафтор ва суханони гуфтааш тавба кард. Шогирдон ба амрҳое, ки бар хилофи Навиштаҷот буданд, итоат намекарданд, аммо онҳо муносибати итоаткорона доштанд, зеро медонистанд: “Ҳамаи ҳокимиятҳои мавҷуда аз ҷониби Худо таъин шудаанд”.

ҚАРОРИ ДОНИЁЛ ОИД БА ҚОНУНИ ОЛӢ ИТОАТ НАМУДАН

Дар замони Дониёл амре бароварда шуд, ки агар касе ҷуръат кунад, ки ба ғайр аз подшоҳ, ба ягон худо ё одами дигаре муроҷиат кунад, дарҳол ба ҷоҳи шерҳо партофта мешавад. Ҳокимони ҳасадхӯр ва бераҳм ин қонунро бароварданд ва шоҳ Дороро бовар кунонданд, ки ба он имзо гузорад, то Дониёро несту нобуд кунанд. Дониёл ҳатто ба фикри итоат кардан ба ҷунин қонун роҳ наметод. Ӯ ба Худо итоат карданро афзалтар донист. Ӯ мувофиқи суханони забурсарой амал мекард: “Шомгоҳ ва субҳ ва нимирузӣ шиква ва нолиш менамоям, ва Ӯ овози маро хоҳад шунид” (Заб. 54:18).

Бубинед, ки Дониёл чӣ кор кард: “Чун Дониёл фаҳмид, ки чунин фармон имзо шудааст, ба хонаи худ омад; тирезаҳои болохонаи ӯ ба самти Ерусалим кушода буд, ва ӯ рӯзе се карат зону зада, дуо мегуфт ва Худои худро ҳамд меҳонд, чунон ки ӯ пеш аз ин ҳам мекард” (Дон. 6:10).

Дар бораи беитоати Дониёл дарҳол ба подшоҳ хабар доданд, ва ӯ маҷбур буд, ки Дониёлро ба ҷоҳи шерон партояд. Аммо рӯҳияи итоаткоронаи Дониёл ҳатто дар рӯ ба рӯи беадолатӣ бетағйир монд. Худо ӯро озод кард ва даҳони шерҳои гуруснаро баст, то ки ӯ тамоми шаб ором хоб кунад. Подшоҳ ин ҳодисаро дида, фитнагаронро ба ҷоҳ андохт ва шерҳои хашмгин онҳоро хӯрданд.

НА ҲАМЕША НАТИҶАИ ХУБ

Худо ин муқаддасонро аз марг наҷот дод, аммо ин на ҳамеша рӯй медиҳад. Дар Нома ба Ибриён мо меҳонем:

Вале дигарон аз шиканча набуд шуданд ва озодиро қабул накарданд, то ки ба эҳёи беҳтаре ноил гарданд; ва баъзеи дигарон ҳақоратҳо ва шаллоқро, ҳамчунин занҷирҳо ва зиндонро аз сар гузаронданд. Сангсор шуданд, бо арра дупора гардиданд, ба шиканча гирифтोर шуданд, аз дами шамшер мурданд; пӯстҳои гӯсфанду буз дар тан сарсону саргардон шуда, мӯҳтоҷӣ, тангӣ ва уқубат кашиданд; онҳое ки ҷаҳон лоиқашон набуд, дар биёбонҳо ва кӯҳҳо, дар мағораҳо ва дараҳои замин овора шуда гаштанд (11:35-38).

Ин одамон дар худ муносибати дағалона ва ноодилонро аз ҷониби мақомот озмуданд.

Тертуллиан (солҳои 140-230 милодӣ), ки муаллими калисои ибтидоӣ буд, ба роҳбарон ва шахрвандони Рум хотиррасон кард, ки таъқиботи онҳо танҳо ба паҳн кардани масеҳият хизмат мекунад. Ӯ навишта буд: “Ҳар қадаре ки шумо моро

мебуред, ҳамон қадар мо бештар мешавем. Хуни масеҳиён – ин тухмӣ” (Апология, боби 50).

Ман суханони румии ношиносоро иқтибос меорам, ки ҳаёти имондорони таъқибшударо тасвир кардааст:

Онҳо дар кишварҳои худ зиндагӣ мекунанд, аммо танҳо ҳамчун сокинони муваққатӣ. Онҳо дар ҷисм ҳастанд, аммо ба ҳасби ҷисм зиндагӣ намекунанд. Онҳо рӯзҳои мавҷудияти худро дар рӯи замин мегузаронанд, аммо манзилашон дар осмон аст. Онҳо ба қонунҳои муқарраршуда итоат мекунанд, аммо дар ҳаёти худ аз қонунҳо авлотаранд. Онҳое, ки аз онҳо нафрат доранд, душмани худро ба ҳеҷ ваҷҳ асоснок карда наметавонанд (*Нома ба Диогнетус*, боби 5).

Онҳо итоат мекарданд ва мутеъ буданд, аммо бо муносибати эҳтиромона ва рафтори хоксоронашон аз итоаткори оддӣ афзалтар буданд. Боз, чи хеле ки дар насиҳатҳои Петрус мебинем, рафтори имондорон нисбати ҳокимони беинсоф ҳуди ҳокимонро парешон мекард, ва баъзеи онҳо назди Худованд меомаданд.

ШИКВА НЕСТ

Новобаста аз он ки он кадом ҳокимият аст – шахрвандӣ, оилавӣ, калисой ё иҷтимоӣ, – Худо ба мо мегӯяд, ки мутеъона муносибат кунем ва ба он итоат кунем, то он даме ки моро ба он чизе маҷбур месозад, ки Навиштаҷот онро ба таври *равшан* гуноҳ меноманд. Биёед ба калимаи “*равшан*” диққат медиҳем. Дар ҳолатҳои дар боло муҳокимашуда имондорон дар ҳамон вақт итоат намекарданд, ки ба онҳо фармон дода мешуд, ки аз Масеҳ рӯй гардонанд, одамкушӣ кунанд, ба худоҳои дигар ибодат кунанд ё рӯйро ба ягон аҳкоми Исоро рад кунанд. Онҳо ба ягон шиква ё маҳкумият роҳ наметоданд.

Як мисоли чунин шиква, ки ман аз одамоне шунидам, ки ба

хизматгузории офис ҷалб карда шуда буданд: “Шубон ба ман гуфт, ки дар рӯзи корӣ ба одамон маслиҳат надиҳам ва дуо накунам, аммо ин муҳаббати Худо нест ва дар муҳаббат рафтор накардан – ин гуноҳ, бинобар он ман бояд ин корро идома диҳам”. Ин маҳкумияти одамоне, ки таҳти қудрат қарор доранд. Ин назари онҳо, ба он чи ки рӯй дода истодааст. Шубон аз онҳо талаб намекунад, ки Каломи Худоро вайрон кунанд, илова бар ин, онҳо барои кор бо ҳуҷҷатҳо, коркарди маълумотҳо ё ягон кори дигар музди мегиранд, аммо на барои дуо.

Аслан, ин одамон аз барои беитоати худ ба дуздӣ машғул мебошанд. Агар онҳо дар ҳақиқат дар дили худ дар ҳаққи дигарон хоҳиши дуо гуфтан дошта бошанд, онҳо бояд аз шубонашон иҷозат гиранд, то ба аёдати онҳое, ки ба дуо ниёз доранд, берун аз вақти корӣ раванд. Аммо агар шубон ба ҳар ҳол нисбати ин фикр нороҳатӣ ҳис кунад, шояд вай ҳис мекунад, ки кормандон барои додани маслиҳат ба ниёзмандон ба таври кофӣ омода нестанд. Агар шубон оиди ин хизматгузорӣ қарори нодуруст қабул карда бошад, барои он ӯ ба Худо ҷавоб хоҳад дод, аммо ин барои онҳое, ки таҳти қудрати ӯ қарор доранд, аломати маҳкумият шуда наметавонад. Ман аз садҳо мисол танҳо як мисолашро овардам, аммо моҳият ҳамон мемонад: мо ҳақ дорем, ки ба ҳокимият итоат накунем, танҳо дар он вақте ки муҳолифати аниқ бо Калом вуҷуд дошта бошад.

Бо вуҷуди ин, шумо метавонед бипурсед: “Вақте ки пешвои ман ба ман мегӯяд, ки кореро иҷро кунам, ки ман бо он розӣ нестам, ман бояд чӣ кор кунам? Ё вақте ки пешво ягон кори аз ақл берунро мефармояд? Ё ягон коре фармояд, ки ба он чизе, ки ман ҳангоми дуо дидам, муҳолиф аст?” Ман ба ин саволҳо дар боби оянда ҷавоб медиҳам ва онҳоро бо порчаҳои Навиштаҷот дастгирӣ мекунам.

ЧӢ МЕШАВАД, АГАР РОӢБАР БА МАН ГӢЯД

*Он чизе ки мо сӢи он кӢшиш мекунем, – ин
рӢӢ дар бораи қудрате, ки худ аз худ рӢӢ
дар бораи Худо аст, зеро Ӣ ва қудраташ
ҷудонопазиранд.*

Хамаи мо бо одамоне дучор мешавем, ки аз роҳбаронашон норозианд. Онҳо аз усулҳои бесамар ё қарорҳои беҳирадона ва аз он ки чӣ гуна онҳо ба ҳаёташон таъсири манфӣ мерасонанд, шикоят мекунанд. Аз он шикоят мекунанд, ки роҳбарон ба онҳо ваъдаҳои муайян додаанду то ҳол иҷро нашудаанд. Баъзан чунин ба назар мерасад, ки онҳо ба таври баръакс инкишоф меёбанд. Онҳо боварӣ доранд, ки шубон инро намебинад, ва ҳоло боварӣ доранд, ки қудрати ӯ аз Худо ҷудо вучуд дорад. Чунин мулоҳизаҳо дари шикоятро мекушоянд, ки дар ниҳоят ба итоат накардан оварда мерасонанд. Вақт мегузарад, ва онҳо зеро васвасаҳо меафтанд ва қудратеро, ки Худо барои рушд ва муҳофизати онҳо додааст, аз даст медиҳанд.

БЕ ТУ БА МО БЕҲТАР БУД!

Банӣ-Исроил низ чунин ақида доштанд. Вақтҳо буданд, ки онҳо роҳбарии Мӯсоро бесамар ва ҳатто фалокатовар медонистанд. Гарчанде ки ин тавр оғоз нашуда буд. Вақте ки Мӯсо пас аз зиндагӣ дар биёбон дар маркази ҳодиса буд, пеш аз ба назди фиръавн рафтан, бо пирони Исроил вохӯрд ва нақл кард, ки чӣ тавр Худованд ӯро фиристод, то ки онҳоро озод намояд ва “аз он замин ба замини некӯ ва фарох, ба замине ки шир ва асал дар он ҷорист” барорад (Хур. 3:8). Чунин хабари аҷибро шунида, ба ӯ бовар карданд ва ба Худо сачда карданд. Онҳо аз шодӣ пур шуданд – ва акнун онҳо пешвои аз ҷониби Худо ваъдашудаеро доштанд, ки онҳоро аз ғуломӣ озод мекунад.

Пас аз вохӯрӣ бо онҳо Мӯсо назди фиръавн рафта, ба ӯ он чиро, ки Худованд дар даҳони ӯ гузошта буд, нақл кард: «Худованд Худои Исроил чунин мегӯяд: “Қавми Маро равона кун”» (Хур. 5:1).

Фиръавн ҷавоб дод: «“Худованд кист, ки ба овозаш гӯш дода, Исроилро равона кунам? Худовандро наmeshиносам, ва Исроилро низ равона нахоҳам кард. Инак, шумо онҳоро аз корҳояшон бозмедоред?” Ва дар ҳамон рӯз фиръавн душворихои онҳоро афзун намуд. Вай дар хашму ғазаб ба назоратчиёнаш фармон дод: “Ба онҳо бештар кор диҳед, бигзор арақ кунанд!”» (оят. 2-9, қисман нақл карда шудааст).

Ба онҳо дигар коҳ намедоданд, ва ҳар рӯз онҳо ҳамагон миқдори муайян бояд хишт тайёр мекарданд. Ҳамин тавр, онҳо мебоист рӯзона хишт созанду шабона коҳ кобанд.

Ва қавм дар тамоми замини Миср пароканда шуд, то ки коҳ ҷамъ кунанд. Корфармоён бераҳм буданд. Онҳо бо қамчин мусаллаҳ буда, дағалона фармон медоданд: “Корҳои худро ба миқдори ҳаррӯза, мисли он замоне ки коҳ буд, иҷро кунед!”

Ва нозиронро, ки аз банӣ-Исроил бар онҳо корфармоёнӣ фиръавн таъин карда буданд, мезаданд ва мегуфтанд: “Чаро миқдори хиштрезии худро ҳам дирӯз ва ҳам имрӯз мисли

пештара иҷро накардед?”

Ва нозирони банӣ-Исроил омаданд, ва назди фиръавн шикоят карда, гуфтанд: “Чаро ба бандагонат чунин рафтор мекунӣ? Коҳ ба бандагонат намедиханд, вале ба мо хишт бирезед, мегӯянд. Бесабаб моро мезананд! Ин корфармоёни ту гунаҳкоранд, ки аз мо чизи ғайриимконро талаб мекунанд”.

Аммо фиръавн гуфт: «Шумо танбал ҳастед, танбал; бинобар ин шумо мегӯед: “Биравем, то ки барои Худованд қурбонӣ кунем”; ва алҳол рафта, кор кунед! Ва коҳ ба шумо дода нахоҳад шуд, ва миқдори хиштҳоро хоҳед дод».

Пирони Исроил чун диданд, ки фиръавн талаботи худро сабук накардааст, фаҳмиданд, ки онҳо дар мушкilotи ҷиддӣ қарор доранд. Ва ҳангоме ки аз пеши фиръавн берун омаданд, бо Мӯсо ва Ҳорун вохӯрданд, ки истода, онҳоро интизор буданд. “Бигзор Худованд шуморо бубинад ва доварӣ намояд, аз барои он ки моро дар назари фиръавн ва навкаронаш нафратангез гардонид, шамшер ба дасташон додаед, то ки моро бикушанд” (Хур. 5:13–21, нақли муаллиф).

Акнун исроилиён аз роҳбарии Мӯсо рӯҳафтода шуданд. Мавъиза ва роҳбарии ӯ ба сари онҳо танҳо балоҳо ва бадбахтиҳо овард. Тавре ки аз даъвати онҳо барои ҳукми Худо бар ӯ маълум мешавад, онҳо ба ҷудо кардани қудрати Мӯсо аз қудрати Худо сар карданд.

Дар ҳама чиз акнун Мӯсо айбдор буд. Агар ӯ онҳоро ба ҳоли худ мегузошт, фиръавн бо онҳо ин қадар бераҳмона рафтор намекард. Онҳо нафаҳмиданд, ки маҳз Худо, на шайтон ё ягон пешвои ошуфташуда, тамоми рафти вазъиятро идора мекард. Аллакай ҳеҷ чиз берун аз нақшаи бузурги Ӯ рӯй дода наметавонист. Худо ба Мӯсо амр кард, ки назди фиръавн биравад. Дили фиръавнро маҳз Худо, на шайтон ва ҳатто на Мӯсо, бераҳм гардонд! Мо инро ба воситаи хондани чанд оят фаҳмида метавонем: “Худованд дили фиръавнро саҳт кард,

ва вай банӣ-Исроилро аз замини худ равона накард” (Хур. 11:10; инчунин ниг. ба Хур. 9:12; 10:1, 20, 27). Ҳар чи қадар дили фиръавн бераҳмтар мешуд, зиндагии авлоди Иброҳим ҳамон қадар душвортар мешуд.

Пас аз зулми бузург, исроилиён аз Миср раҳо шуданд ва худро дар биёбони ниҳоят калон диданд. Бе об ва захираи ками ғизо онҳо ба додани саволҳо сар карданд: *“Оё Мӯсо ба мо озодӣ ва ободиро ваъда накарда буд? Заминҳои хуби васеъ, ки дар он ширу асал ҷорист”*. Дурӯст аст, ки замин дар ҳақиқат калон буд, лекин фаровонӣ ҳоло намерасид – ширу асали ваъдашуда кучост?! Оё ӯ озодӣ ва таъминотро чунин тасаввур мекард? Оё Худо он гоҳ ӯро фиристода буд?

Пас аз се рӯзи маҳрумӣ Мӯсо онҳоро ба ҷое бурд, ки Мора ном дошт, ки дар он ҷо онҳо об ёфтанд. Онҳо шояд фикр карда бошанд, ки *“Хуб, шояд ҳамааш хуб мешавад”*. Аммо дере нагузашта онҳо фаҳмиданд, ки оби он ҷо барои нӯшидан мувофиқ нест. Онҳо ба чашмони худ бовар намекарданд, ва боз шикваи нобоварӣ баланд шуд. Онҳо байни ҳамдигар пичиррос мезаданд, ба Мӯсо норозигӣ баён мекарданд, танқиди онҳо сахттар шуд. Норозигӣ, ба монанди ҳуҷайраҳои бемории саратон, номаълум дар тамоми ӯрдӯгоҳ паҳн шудан гирифт. Шояд Мӯсо ба қадри кофӣ медонист, ки онҳоро танҳо аз ғуломӣ раҳо кунад, аммо дигар намедонист, ки чӣ тавр онҳоро ба замини дигар дарорад?

Мардум ба Мӯсо ва Ҳорун шикоят карданд: *“Кошки аз дасти Худованд дар замини Миср мемурдем, вақте ки назди деги гӯшт менишастем ва серона нон меҳӯрдем! Зеро ки моро ба ин биёбон берун овардед, то ки тамоми ин ҷамоатро аз гурӯснагӣ бикӯшед”* (Хур. 16:3).

Ҳамин барои онҳо кофӣ буд. Маҳорати роҳбарии Мӯсо дар бисёр ҷи номуносиб буд. Оё зиндагии онҳо пеш аз омадани ӯ беҳтар набуд? Он чизе, ки онҳо бо ӯ диданд, ин фишори

тоқатнопазир ва душвориҳо аз барои мавъизааш дар Миср буд. Ба ин нуқта гузошта мешавад ё не?! Онҳо аз як душвориҳо гурехтанд, то ки ба дигараш дучор шаванд. Пешвоёшон ба онҳо замин, ки дар он ширу асал ҷорист, ваъда дод, аммо ба ҷои ин онҳо дар биёбон замини хушк, мору каждӯм пайдо карданд. Шояд пешвои онҳо гардиши дурустро аз даст дода бошад ё ҳатто ягон фикри бадро ба нақша гирифтааст. Ақаллан дар зери дасти фиръавн онҳо ғизо доштанд ва чунин менамӯд, ки Мӯсо нақша кашидааст, ки онҳоро аз гӯруснағӣ бикушад. Дар Миср беҳтар буд, ва нуқта! Шикоятӣ онҳо ба дараҷае расид, ки ба ҳамдигар мегуфтанд: “Сардоре бар худ таъин мекунем ва ба Миср бармегардем” (Адад. 14:4).

Аммо бубинед, ки Мӯсо ба онҳое, ки аллакай аз фиристодаи Худо комилан сер шуда буданд, чӣ гуфт: “Худованд шикоятҳои шуморо, ки аз Ӯ кардаед, шундааст; ва мо чистем? Шикоятҳои шумо на аз мо, балки аз Худованд аст” (Хур. 16:8).

Ин одамон фикр мекарданд, ки шикоятӣ онҳо танҳо бар зидди Мӯсо аст, на бар зидди Худо. Онҳо қарор доданд, ки якеро аз дигараш бомуваффақият ҷудо карданд. Ба ҷои он ки аз рӯи принципҳои итоаткорӣ зиндагӣ кунанд, онҳо аз рӯи фикру ақидаҳои ҳудашон равона мешуданд. Одамоне, ки бо фикру ақидаҳои маҳдӯд дар асоси назари шахсӣ ва шароитҳои худ ҳаракат мекунанд, ба роҳи бепарвоя қадам мегузоранд. Онҳо мақсади худро иҷро нахоҳанд кард, назар ба онҳое, ки ҳокимиятро эътироф ва ба он итоат мекунанд ва аз барои ҳамин ба ваъдаҳои барои онҳо омодашуда, мисли Колеб ва Ёҳушаъ ибни Нун, дохил мешаванд.

ЧӢ МЕШАВАД, АГАР МАН ҚОБИЛИЯТИ ФАРҚ КАРДАН ДОШТА БОШАМ?..

Шумо метавонед худро аз банӣ-Исроил, ки аз натиҷаҳои қарорҳои ошкоро ва бетаъхири пешво дастур мегирифтанд,

боҳикматтар ҳисобед. Шумо метавонед дар бораи худ ҳамчун одами рӯҳонӣ фикр кунед, ба монанди Ғушаъ ибни Нун. Шумо аниқ қарор мекардед, ки Мӯсо ҳақ буд, ва ҳеҷ гоҳ ба монанди банӣ-Исроил рафтор намекардед; шумо ҳамеша дар наздикии Ғушаъ ибни Нун мебудед.

Ин комилан имконпазир аст, аммо ба ҳар ҳол ҳангоми пеш овардани чунин тахминҳо эҳтиёт мебояд эҳтиёт буд. Фарисиён дар ақидаи худ устувор буданд: “Агар дар замони падарони худ мебудем, бо онҳо шарик намешудем” (Мат. 23:30), аммо Исо гуфт, ки онҳо мисли падарони худ ҳамон як рӯҳро доранд. Хубро аз бад фарқ кардан хеле осон аст, вақте ки ҳама воқеаҳо дар пеши назари шумо гузаштаанд ва китобҳо пурра ба онҳо бахшида шудаанд. Он чизе, ки Ғушаъ ибни Нунро аз ҳамватанонаш фарқ мекунонд, на дар фарқ кардани рӯҳҳо буд, балки дар қобилияти эътироф ва итоат кардан ба ҳокимияти ҳақиқӣ буд. Аз ин қобилияти ҳақиқии фарқ кардани дуруст ва нодуруст ба вуҷуд омад.

Ман дар худ аз ҷониби бисёриҳо норозигиро эҳсос мекунам, ки онҳо чунин меҳисобанд, ки ин бахшоишро доранд ва дар баробари ин қалбҳои номутеъ доранд. Ҳатто айна ҳол, вақте ки ман ин китобро менависам, дирӯз ман номае гирифтам, ки муаллифаш “қобилияти фарқ кардан” дорад, аммо ин қобилият бо муносибати “ман ҳамон қадаре итоат мекунам, ки чи қадаре ман розӣ бошам” омехта шудааст. Онҳое, ки чунин фикр мекунанд, иштибоҳан гумон мекунанд, ки дар роҳи рост истодаанд.

КӢ ӢРО АЗ БОЛОИ МО ГУЗОШТААСТ?

Шояд шумо пурсед: “Агар ман бинам, ки пешвои ман интиҳоби нодуруст мекунад? Оё ман бояд ба ӯ итоат кунам, доништа истода ки моро душвориҳо интизоранд?” Ба қафо, ба солҳои хизматгузориам назар намуда, ба хотир меорам, ки маро эҳсосоти норозигӣ фаро мегирифт: “Онҳо қарори бад қабул

меkunанд! Онҳо Худоро аз даст медиҳанд! Онҳо зери таъсири манфӣ қарор гирифтанд. Ман наметавонам ба ин итоат кунам!” Аксар вақт дили номутеи ман беитоати ро интиҳоб мекард.

Ман ҳамчун ёрдамчи шубон дар қорҳои маъмурӣ як сол хизмат кардам ва фаҳмидам, ки дар ин муддат ба ман муяссар шуд, ки қарорҳои зиёдеро зери шубҳа гузорам. Ман амрномаҳои ёро, вақте ки пеш аз ба дастӣ пешвоёни хизматгузори расидан, ба воситаи мизи ман мегузаштанд, медидам. Борҳои зиёд ман фикр мекардам, ки амрномаҳои ё оқилона нестанд, ва дар дилам аз онҳо хашмгин мешудам. Як рӯз Рӯх ба ман суҳан гуфт: *“Ман ба ту як савол дорам”*.

Таҷриба ба ман омӯхт, ки вақте ки Худо ба ман савол медиҳад, Ё хиради бардурӯғи маро фош кардани аст ва ман ҷавоб додам: *“Бале, Худованд?”*

“Киро ман шубон гузоштаам – туро ё ёро?”

Ман ҷавоб додам: *“Албатта ёро”*.

Баъд Ё дарҳол гуфт: *“Дуруст аст. Барои ҳамин, ба ё чизҳоеро нишон хоҳам дод, ки ба Ман зарурият надорад, ки ба ту нишон диҳам, ва Ман борҳо ҳикмати қарорҳои ёро бо он мақсад аз ту нигоҳ медорам, то бубинам, ки оё ту ёро пайравӣ мекунӣ, чуноне ки Маро пайравӣ мекунӣ”*.

Танҳо баъди чанд моҳҳо ҳикмати қарорҳои шубон ба дигарон маълум мегардид. Ман инро дар равшании рӯз медидам, ва мефаҳмидам, ки далелҳои худро аз мавқеи итоаткорӣ болотар гузошта, роҳгум задаам. Ва маҳз онҳо сабаби шикаст хӯрдан дар калисоҳо, дар оилаҳо ва тиҷорат шуда буданд. Худо итоаткориин моро ба пешвоён танҳо бо он вақте маҳдуд накардааст, ки мо ҳикмати онҳоро мебинем, бо онҳо розӣ мешавем ё он чизе, ки онҳо ба мо мегӯянд, маъқул аст. Ё танҳо гуфт: *“Итоат кунед!”*

Баъдтар Худованд ба дили ман суҳан гуфт: *“Ҷон, агар Ман чунин нақша мекашидам, ки ҳар як имондор ҳама*

маълумот, ҳикмат ва роҳнамоиро танҳо аз дуо ва муошират бо Ман гиранд, Ман ҳеҷ гоҳ дар калисо қудрат барқарор карда наметавонистам. Ман аз сабаби он дар калисо пешвоёро гузоштам, ки фарзандони Ман натавонанд ҳама чизҳои заруриро танҳо аз ҳаёти дуогӯй дастрас кунанд. Онҳо бояд шинохтан ва шунидани овози Маро ба воситаи пешвоёни худ омӯзанд”.

Ва вазифаи мо нест, ки дар бораи ҳар як қарори роҳбар ба Худо муроҷиат кунем ё баъди иҷро шудани он натиҷаҳои онро ҳатто доварӣ кунем. Бо ин кор он Шахсе машғул мешавад, ки он одамро гузоштааст. Агар исроилиён ҳуқуқи муҳокима кардани қарорҳои Мӯсоро мегирифтанд, онҳо бешубҳа дур намерафтанд ва эҳтимолан ба Миср бармегаштанд.

Ҳам пешвоён ва ҳам мо дар охир ҳисобот медиҳем. Пешвоён барои қарорҳои худ ҳисобот медиҳанд, ва онҳоро нисбат ба мо саҳттар ҳукм мекунанд. Аз ин рӯ, Исо огоҳ карда буд: “Ба ҳар касе ки бисёр ато шуда бошад, аз вай бисёр талаб карда мешавад; ва ба ҳар касе ки амонати бисёр супурда шуда бошад, аз вай бисёртар талаб мекунанд” (Луқ. 12:48). Яъқуб ҳамчунин гуфт: “Эй бародарони ман! Бисёре аз шумо муаллим нашавед, чун медонед, ки мо ба маҳкумияти бештаре дучор хоҳем шуд” (3:1).

Аз тарафи дигар, мо дар бораи он ки чӣ тавр дар итоаткорӣ зиндагӣ кардаем, ҳисобот медиҳем, зеро қудрат аз ҷониби Худо дода мешавад. Муқобилият намудан ба ҳокимияти гузошташуда – ин айнан ба қудрати Худо муқобилият кардан. Мо набояд ҷуръати ба зудӣ баҳо додани амалҳои роҳбарро, оиди он ки ӯ ҳақ аст ё ҳақ не, ба худ гирем. Мо набояд пас аз дар амал татбиқ шудани воқеият доварӣ кунем. Ин ғами мо нест, балки аз онӣ Худост. Ҳама чизро танҳо Ӯ медонад, чи хеле ки дилҳоро тағйир медиҳад, зеро Ӯ инро мехоҳад.

ДИЛИ ПЕШВО ДАР ДАСТИ ХУДОСТ

Биёед воқеаеро ба ёд орем, ки ман дар боби дуюм нақл карда будам. Вақте ки шубони ман ба калисо эълон кард, ки гурӯҳҳои хонагӣ бекор карда мешаванд, ман фикр мекардам, ки ӯ на танҳо ноҳақ аст, балки ман қарор додам, ки касе ба ӯ таъсир кардааст, то оқибатҳои ин қарор ба ман таъсир расонанд. Боз чизи дигаре буд, ки оиди он ман нагуфтам ва ин ба сардори ман, котиби офис, дахл дошт. Вай нисбати ман ҳисси бадбинӣ дошт, ва бо ҳама воситаҳо кӯшиш мекард, ки маро аз офис берун кунад.

Барои ин ӯ дар байни ман ва шубони калон девори ҷудой сохта, ба ҳар яки мо дар бораи якдигар маълумоти манфии гуногунро мерасонид. Аксари онҳо дурӯғи маҳз буд. Илова бар ин, ӯ дар офис бар зидди ман як маъракаи тӯҳмату бўҳтон оғоз кард. Ҳамкорон ба зани ман, ки ӯ низ дар офис кор мекард, мегуфтанд: “Чаро ӯ ҳамту дар коғазчаояш номи шавҳаратро наменависад?” Ман аз ҳама кораш хабардор будам, аммо дастони ман баста буданд.

Вақте ки шубони калон гурӯҳҳои хонагиро барҳам дод, ман фаҳмидам, ин чизи дигаре нест, ба ҷуз як ҳамлаи нав бар зидди ман, ки аз гумонҳои бардурӯғи аз ҷониби ин одам паҳншуда ба миён омадааст. Ман боварӣ доштам, ки вазъиятро дуруст “баҳо медиҳам”. Ман ҳудро қурбонии бегуноҳ ҳис мекардам, аз ин рӯ, дигар намехостам, ки ба қудрати шубон итоат кунам. Охир, маҳз ӯ ба гумроҳӣ андохта шуда, қарори нодуруст қабул мекард. Ба ҳар ҳол ман чунин фикр мекардам. Магар метавонист Худованд заҳмати душвори ҳаштмоҳаро барбод диҳад, ки ҳаёти бисёр одамонро наҷот медод?! Маҳз барои ҳамин, ман дар он муқовимати бистдақиқагӣ бо шубон дар ҷамъомади пешвоён қатъӣ будам. Ман аз он ҷо бо ҳиссиёти ҳақ будан ва одилӣ рафтам, – танҳо пасон, то ки дар хона бо мазаммати Рӯҳулқудс рӯ ба рӯ шавам.

Он гоҳ ба ман ваҳйи амиқе омад, ки ман на бо қудрати инсонӣ, балки бо қудрати Худо сарукор доштам.

Пас аз чанде Худованд аз Навиштаҷот дар дили ман ояте афрӯхт. Ин ба дигар ҳолатҳои ба ин монанд равшанӣ андохт ва дар байни мушкилот роҳ нишон дод:

Дили подшоҳ мисли ҷӯйҳои об дар дасти Худованд аст:
онро Ё ба ҳар кучо ки хоҳад равона мекунад (Мас. 21:1).

Подшоҳ – касе, ки дар мавқеи қудрат бар шумо гузошта шудааст. Хоҳ худотарс бошад, хоҳ золим, ба ҳар ҳол дилаш дар дасти Худованд аст. Дар оят гуфта нашудааст: “Дили подшоҳи нек дар дасти Худованд аст”. Фарқ надорад, ки ба ӯ чӣ гуна таъсир расонида шуд; дили ӯ дар дасти Худованд боқӣ мемонад, бинобар ин мо дар ин ҷо чунин сӯханонро намеёбем: “То даме ки подшоҳ зери таъсири бад қарор нагирад – дили ӯро Худованд идора мекунад”.

ЧӢ МЕШАВАД АГАР МО БОВАРӢ ДОРЕМ, КИ ИН ҚАРОРИ НОДУРУСТ АСТ?

Чӣ мешавад агар мо на танҳо тахмин кунем, балки аниқ донем, ки роҳбар қарори нодуруст қабул мекунад? Чӣ мешавад агар мо далели аниқ дошта бошем, ки ба роҳбар баръало маълумоти бардурӯғ таъсир расонидааст? Магар дар бораи кӯмак дархост шуданаш мумкин нест? Магар мо наметавонем ягон коре карда, ба пешвои худ кӯмак кунем? Албатта мумкин.

Эстер – мисоли хуби ин. Авлоди Иброҳим зери юғи форсҳо афтоданд. Сарлашкар Ҳомон бар зидди онҳо нақшаи маккорона тартиб дода, подшоҳи Форс Аҳашверӯшро маҷбур кард, ки фармонero имзо кунад, ки тибқи он тамоми яҳудиён бояд несту нобуд карда мешуданд. Худи шоҳ рӯзро таъин кард.

Эстери малика аз насли Иброҳим буд, аммо бо маслиҳати амаки худ, Мордахай, инро аз подшоҳ пинҳон кард. Аммо вақте

ки лаҳзаи ҳалқунанда фаро расид, Мордахай назди вай омада, аз ӯ хоҳиш кард, ки ба тарафдории халқи худ дар назди подшоҳ бархезад. Ӯ мефаҳмид, ки барои вай ин метавонад ба ҳукми қатл баробар бошад. Вай ҳама чизро аз даст дод ва чизе ба даст наовард; вай маликае буд, ки сирри ӯ ба касе маълум набуд.

Эстер тасмим гирифт, ки ба тарафдории мардум бархезад. Пас аз рӯзаи серӯза ба ҳавлии дохилии подшоҳ омад, ва Худо дили ӯро моил кард. Аз вай пурсид, ки аз ӯ чӣ хоҳиш дорад, ва вай аз подшоҳ хоҳиш кард, ки ба зиёфате, ки барои ӯ ва Ҳомон ташкил карда буд, биёяд. Вай розӣ шуд ва ҳамроҳи сарлашкараро ба наздаш омад.

Бегоҳии ҳомон рӯз подшоҳ хоб карда натавонист. Ӯ ба хизматгорон фармуд, ки китоби ёдгории ҳаррӯзаро биёранд, ва онҳо ба хондани он барои подшоҳ шурӯъ карданд. Ва ӯ ба ёд овард, ки чӣ тавр Мордахай, ки аз яҳудӣ буд, қони ӯро наҷот дода буд ва барои ин ҳеч мукофоте нагирифта буд. Чӣ тавр мукофотонидани ӯро надониста, бо Ҳомон машварат кард. Ӯ фикр кард, ки подшоҳ ӯро мукофотонидан мехоҳад, ва аз ин рӯ, ба масъалаи мукофотонидани шахси “номаълум” бо саховатмандии бемисл муносибат кард. Он гоҳ подшоҳ ба ноумедии бузурги Ҳомон хабар дод, ки он шахс Мордахай аст. Худо аллакай дили подшоҳро омода карда буд, то ки суҳанони Эстерро, ки ҳангоми зиёфат гуфтан мехост, қабул кунад.

Дар зиёфати навбатӣ, вақте ки подшоҳ ва Ҳомон боз назди Эстер буданд, подшоҳ аз ӯ пурсид, ки аз ӯ чӣ хоҳиш дорад.

Эй подшоҳ! Агар дар назари ту илтифот пайдо карда бошам, ва агар подшоҳ салоҳ донад, бигзор қони ман мувофиқи хоҳиши ман ва қавми ман мувофиқи илтимоси ман ба ман бахшида шавад; зеро ки ман ва қавми ман фӯрӯхта шудаем, то ки нобуд, кушта ва талаф шавем, ва агар ба ғуломӣ ва канизӣ фӯрӯхта мешудем, ман хомӯш мемондам, гарчанде ки аду ба зарари подшоҳ намеарзад (Эст. 7:3,4).

Дар ин ҳикоя якчанд лаҳзаҳое ҳастанд, ки ба онҳо бояд эътибор дод. Дар аввал, подшоҳ қарори даҳшатнок ва бесаводона қабул кард, ва ба ҳар ҳол Эстер дар дили худ фурӯтаниро нигоҳ дошта, ба ӯ эҳтиромона муроҷиат карданро идома дод. Сониян, вай ҳикмати худро бо хоксориҳои зиёд баён мекард ва фазилати ӯро таъкид мекард, на аз онҳо худро. Вай бо як хоҳиш ба ӯ муроҷиат кард, аммо ба ӯ имконият дод, ки қарори ниҳониро ҳудаш қабул кунад. Вай нагуфт: “Ту, марди беақл, гӯшатро пеши қотил овезон кардӣ. Ту чӣ намефаҳмӣ, ки бо додани чунин фармон чиро аз даст дода метавонӣ?” Вай танҳо ба як чиз умед мебаст: Худо дили ӯро табдил медиҳад. Ва Худованд нияти ӯро дигар кард, ва подшоҳ фармон дод, ки Ҳомони хиёнаткорро ба дор кашанд. Ҳамин тариқ, исроилиён аз қатл наҷот ёфта буданд.

Эстер шаҳодати дақиқа дошт, на танҳо тахминҳое, ки роҳбари вай далелҳои боэътимод надошт. Вай бо фурӯтанӣ назди ӯ омад ва масъаларо тавре баён кард, ки подшоҳ худаш тавонад қарор қабул кунад. Вай ӯро паст назад, маҷбур накард ва ӯро идора намекард. Вай танҳо ба қуввати Рӯҳулқудс боварӣ кард, ки дили оғои вайро роҳнамоӣ кард.

ДАЛЕЛҲО КОФӢ НЕСТАНД

Мо дар Навиштаҷот мебинем, ки роҳбар на танҳо аз сабаби таъсири бадкирдорон, балки аз сабаби нокифоя будани шумораи далелҳо низ қарорҳои хато қабул карда метавонад. Ба сифати мисол, муносибати байни Довуд ва шоҳ Шоулро дида мебароем. Дар давоми чил рӯз азимҷуссае аз ӯрдуи фалиштиён лашкари Худоро бадгӯӣ мекард. Ӯ исроилиёноро даъват мекард, ки ҷанговари пурқуввати худро бар зидди ӯ гузоранд, ва натиҷаи ҷанг бо як ҷанг мебоист ҳал шуд. Довуд дид, ки ҳама сарбозон метарсанд ва ба таҳдиди азимҷусса ҷавоб дода наметавонанд. Ва Худо дар дили ӯ азми ҷанг

ниҳод. Аммо шоҳ Шоул ба ӯ нигоҳ кард ва гуфт: “Не. Ту ӯанӯз ӯавон ҳастӣ, ва агар ту мағлӯб шавӣ, он гоҳ ба мо лозим меояд, ки ба онҳо таслим шавем” (ибораи муаллиф).

Вақте ки Довуд инро шунид, баҳс накард, балки илтиҷо кард:

Бандаат рамаи падари худро мечаронид, ва ӯангоме ки шер ё хирсе омада, барраеро аз рама мерабуд, ман аз ақиби он берун омада, онро мекуштам ва аз даҳонаш раҳо мекардам, ва агар он ба ман ҳуҷум меовард, ман мӯи жӯлидаашро дошта, онро мезадам ва мекуштам. Бандаат ҳам шер ва ҳам хирсро куштааст, ва ин фалиштии номаҳтун мисли яке аз онҳо хоҳад шуд, зеро ки лашкарҳои Худои Ҳайро таҳқир кардааст... Худованд, ки маро аз ӯанголи шер ва аз ӯанголи хирс раҳӣ додааст, аз дасти ин фалишти низ раҳӣ хоҳад дод (1 Под. 17:34-37).

Вақте ки ба шоҳ дар бораи худ нақл мекард, дар суҳанонаш эҳтиром садо меод. Вай дар бораи чизе гап мезад, ки подшоҳ аз он хабардор набуд, ва бинобар ин қарори аввалиндараҷаи худро қабул кард. Баъд аз ин Довуд ба қобилияти Худо, ки дили пешвои ӯро тағйир медиҳад, боварӣ кард. Ӯ бовар кард, ки ҳар чизе, ки Худо дар дилаш ӯӣ додааст, ба дили подшоҳ мегузарад. Дар фӯрӯтани ва итоаткорӣ монда, ӯ ба Худо иҷозат дод, ки амал кунад. Худованд дили Шоулро моил кард, ва ӯ гуфт: “Бирав, ва Худованд бо ту бод” (1 Под. 17:37).

ШАҲОАТИ ҲАҚИҚӢ

Абиҷайл ҳамчун намунаи Китоби Муқаддас хизмат мекунад, ки чӣ тавр дар назди пешво пас аз он, ки ӯ аллакай қарор қабул кардааст, бо шаҳоат баромад кардан мумкин аст. Ин зан ҳамсари марди сарватманди бераҳм ва бад Нобол буд. Шоул ба ӯони Довуд таҳдид мекард, ва дастаи Довуд ба ӯизо ниёз дошт. Ӯ ба Нобол барои кӯмак дархост фиристод; азбаски

вақти ид буд, медонист, ки ин одам ғизо дорад. Пештар Довуд хизматгорони Ноболро муҳофизат мекард ва бар ивазаш ҳеҷ чиз талаб намекард.

Нобол на танҳо хоҳиши Довудро рад кард, балки ӯро таҳқир ҳам кард. Довуд аз рафтори ӯ огоҳ шуда, ба хашм омад ва чорсад нафарро фиристод, то аз ӯ қасос гиранд. Ӯ ният дошт ҳам Нобол, ва ҳам қавмашро несту нобуд кунад.

Абиҷайл, ки дар бораи ин аз хизматгоронаш хабардор шуда буд, ба зудӣ нон, шароб, гӯшт, ғалла, мавиз ва анҷир ҷамъ овард. Пас аз он вай савора ба пешвози Довуд баромад, то барои шавҳараш ва қавмаш шафоат кунад. Довудро дида, аз хар фаромад ва пеши Довуд афтод. Баъд вай илтиҷо кард:

Ин гуноҳ бар ман аст, эй оғоям; лутфан, канизат дар гӯши ту сухан гӯяд, ва суханони чӯрии ҳудро бишнав. Бигзор оғоям ба ин марди нобакор, яъне ба Нобол, диққат надихад, зеро, номи вай чӣ гуна бошад, ҳудаш ҳамон гуна аст: номаш Нобол аст, ва зиштӣ бо ӯст. Вале ман, чӯрии ту, навкарони оғоямро, ки ту фиристоди, надидам. Ва алҳол, эй оғоям, қасам ба ҳаёти Худованд ва қасам ба ҳаёти ту, ки Худованд туро аз хунрезӣ нигоҳ дошта, нагузоштааст, ки бо дасти худ интиқом гирӣ; ва алҳол душманонат, ва онҳое ки ба оғоям бадӣ мецоҳанд, бигзор мисли Нобол шаванд. Ва ин аст инъоме ки канизат барои оғоям овардааст, ва он ба навкароне ки ҳамроҳи оғоям мераванд, дода мешавад. Лутфан, аз гуноҳи чӯрии худ гузарой намо; яқинан Худованд барои оғоям хонадони матине барқарор хоҳад кард, зеро ки оғоям ҷангҳои Худовандро мебарад, ва тамоми айёми умрат дар ту бадӣ ёфт нахоҳад шуд... Ва ҳангоме ки Худованд ба оғоям некӣ кунад, канизи ҳудро ба ёд хоҳӣ овард (1 Под. 25:24–31).

Ман нуқта ба нуқта ҳар чизеро, ки ин зан барои шавҳараш, тамоми хонавода ва барои Довуд кардааст, номбар мекунам:

1. Вай ба Довуд бо эҳтироми зиёд муроҷиат карда, худро якчанд маротиба чӯрии ӯ муаррифӣ мекард.
2. Вай ба Довуд ва сарбозони ӯ тӯҳфаҳои саховатмандона овард, ки ғамхории ӯро нисбати беҳбудии онҳо зоҳир мекард.
3. Вай барои хонааш шафоат карда, тамоми масъулиятро ба дӯши худ гирифт. Вай воқеан инро “айби” худ номид.
4. Вай, аз тарс ларзида, ба Довуд нишон дод, ки рехтани хун – ин гуноҳ.
5. Вай ба Довуд хотиррасон кард, ки Худо интиқом мегирад ва ваъдаҳои Худо иҷро мекунанд.
6. Вай аз Довуд хоҳиш кард, ки вақте ки ӯ бар Исроил пешво мешавад, ӯро ба ёд орад.

Шумо мепурсед: “Чӣ гуна ин зан шавҳари худро эҳтиром мекард?” Вай ҷони ӯро наҷот дод. Шавҳари вай бар зидди он одамон ва тадҳиншудаи Худо гуноҳ кард. Агар вай ин амали ӯро сафед кардани мешуд, вай ба Довуд барои қасос гирифтани сабабҳои бештаре медод. Вай бо ин танҳо ба алангаи оташин рафта меандохт. Эҳтироми зоҳирӣ, ки бо марги шавҳаратон анҷом ёбад, чӣ фоида дорад?

Беэҳтиромии ҳақиқии ӯ нисбат ба шавҳар чунин менамуд: “Ман аз ин ҷо меравам, аммо бигзор ӯ бимонад, вай сазовори ин аст, зеро вай беарзиш аст”. Ё агар вай назди Довуд омада, мегуфт: “Гӯш кун, ман ба ин кор ягон муносибат надорам. Ман ба ту ҳар он чизе, ки лозим аст, медиҳам. Чун шумидам, ки шавҳари бепарвоям чӣ кор кардааст, ғизо ҷамъ карда, назди ту ва қавмат омадам, вале ман ба ту ҳалал расонидани нестам, рафта, ӯро бикуш, зеро ӯ як беарзиш ва аблаҳ аст. Ӯ сазовори ин аст”. Ин амалҳо шавҳари ӯро беобрӯ мекарданд.

Шафоат кардан барои шахси дигар маънои онро надорад, ки шумо ба гуноҳи онҳо аҳамият намедиҳед; баръакс, шумо онҳоро эътироф мекунед. Баъдан, шумо байни ӯ ва додгоҳ меистед ва мегӯед: “Ман медонам, ки ӯ сазовори доварӣ

аст, аммо ман хоҷиш мекунам, ки раҳм кунед. Ман инро ба гардани худ мегирам ва ба ҷои ӯ меистам”.

Абиҷайл айнан чунин рафтор кард. Довуд доварӣ кардани буд ва Абиҷайл барои марҳаматпурсӣ баромад. Суханони ӯро такрор мекунам: “Лутфан, аз гуноҳи ҷӯрии худ гузарой намो”.

Вай чунин гуфт, то Довудро аз содир кардани гуноҳи қасосгирӣ муҳофизат кунад. Каломи Худо мефармояд: “Аз фарзандони қавми худ интиқом накаш ва кина ба дил нагир” (Ибод. 19:18). Вай дар раҳна истода, барои хонаводааш марҳамат, ва инчунин барои Довуд адолатро меҷуст.

Абиҷайл бо ҳамсояҳо ва дугонаҳояш ғайбат намекард: “Ту медонӣ, ман ба чунин шахси беарзиш ба шавҳар баромадам. Вай аз ҳама шахси ноком аст, ки ман дидаам”. Вай ба Довуд аз рӯи бадбинӣ, ғазаб, нафрат, беэҳтиромӣ нисбат ба шавҳар ё қасос муроҷиат накард. Вай танҳо барои наҷот додани ҳаёт суҳан мегуфт. Бубинед, ки шафоати ӯ ба чӣ оварда расонд:

Ва Довуд ба Абиҷайл гуфт: “Муборак аст Худованд Худои Исроил, ки тӯро имрӯз ба пешвози ман фиристод. Ва хиради ту муборак аст, ва худат муборак ҳастӣ, ки имрӯз маро нагузоштӣ, ки хун бирезам, ва бо дасти худ интиқом гирам. Валекин, қасам ба ҳаёти Худованд Худои Исроил, ки маро аз бадӣ кардан ба ту нигоҳ дошт: агар ту шитобон ба пешвози ман намеомадӣ, албатта назди Нобол то субҳидам наринае боқӣ намемонд”. Ва Довуд он чиро, ки барои ӯ оварда буд, аз дасти вай гирифта, ба вай гуфт: “Ба саломатӣ ба хонаат бирав; инак, ман ба овози ту гӯш андохта, тӯро рӯихотир кардам” (1 Под. 25:32-35).

Ба хона баргашта, Абиҷайл дид, ки шавҳараш барои худаш ид ташкил кардааст. Ӯ ҳатто гумон намекард, ки бо ӯ чӣ рӯй дода метавонист. Вай қарор кард, ки бегоҳ ба ӯ чизе нагӯяд. Субҳи рӯзи дигар вай нақл кард, ки чӣ тавр ҷони ӯро наҷот дод.

Ва дилаш ях карда, ҳудаш ба монанди санг шах шуд. Пас аз даҳ рӯз Ҳудованд Ноболро кушт. На дасти Довуд ё ин ки Абиҷайл, балки дасти Худо буд, ки ба одами бад интиқом овард.

БА ХОТИРИ КАСЕ, КИ ТАМОМИ ҚУДРАТРО ДОРАД

Мӯсо дар ҳолатҳое қарор дошт, ки маҷбур буд, нисбати қарорҳои Ҳуди Худо эътироз баён кунад! Чунин ҳолат якчанд маротиба шуда буд. Ба чунин ҳолати аввалин назар мекунем. Исроил гӯсолаи тиллоиро сохта, ба он сачда карда, гуноҳ кард. Худо то он дараҷа ба хашм омад, ки ба Мӯсо гуфт, ки онҳоро несту нобуд мекунад ва аз Мӯсо халқи нав ба вучуд меорад. Гӯш кунед Мӯсо чӣ гуфт:

Вале Мӯсо ба ҳузури Ҳудованд Ҳудои худ тазарруъ намуда, гуфт: “Чаро, эй Ҳудованд, ғзаби Ту бар қавмат, ки бо қуввати азим ва дасти зӯровар онҳоро аз замини Миср берун овардай, аланга занад? Чаро мисриён суҳан ронда, гӯянд: “Онҳоро бо қасди бад берун овард, то ки онҳоро дар кӯҳҳо бикӯшад ва аз рӯи замин маҳв намояд”? Аз шиддати ғзаби Худ баргард, ва қасди бади талаф кардани қавми Худро ботил намо; бандагони Худ Иброҳим, Исҳоқ ва Яъқубро ба ёд овар, ки барои онҳо ба Зоти Худ қасам ёд карда, ба онҳо гуфтаи: “Насли шуморо мисли ситорагони осмон афзун хоҳам кард; ва тамоми ин заминро, ки дар бораи он суҳан рондаам, ба насли шумо хоҳам дод, ва онро ба сурати абадӣ тасарруф хоҳанд намуд”” (Хур. 32:11-13).

Дар ин ҷо чанд чизро бояд қайд кард. Аввалан, Мӯсо дар рӯҳияи итоаткорӣ, бо тарс ва эътиром суҳан мегуфт. Сониян, Мӯсо аз Худо аз таҳти дил илтиҷо мекард ё хоҳиш мекард; вай ҳеҷ вақт исрор намекард. Сеюмин, ҳама чизро ба хоҳири Ҳуди Худо мегуфт, на аз барои ин одамон. Мӯсо аслан мегуфт: “Обрӯи Ту чӣ мешавад, ки Ту онро садҳо сол ба даст овардӣ? Акнун номи

Ту дар тамоми рӯи замин маълум аст ва Ту кори оғозкардаатро ба анҷом нарасонда, онро доғдор карданӣ ҳастӣ”. Азбаски Мӯсо ин корро пеш аз ҳама ба хотири Худованд мекард, ӯ ҳақ дошт, ки ба қарори Ӯ эътироз кунад. Ӯро на ғамхорӣ нисбати худ, балки дар бораи одамони гирду атрофаш водор мекард.

Пеш аз он ки мо аз роҳбар чизе хоҳиш кунем, мо бояд аз худ бипурсем: “Ин дар навбати аввал ба кӣ лозим?” Ҳатто хангоме ки Мӯсо ваъдаи ба Иброҳим додаашро ба Худо хотиррасон мекард, ҳадафи ӯ ханӯз ҳам дар ғамхори манфиати Худо буд. Ӯ ба Худо хотиррасон кард, ки каломии Ӯ муҳим аст. Мӯсо ҳадафҳои дуруст дошт, зеро дили ӯ ба ростӣ моил буд. Ӯ бандаи Худо буд, бинобар ин пеш аз он ки дар бораи худ ва банӣ-Исроил фикр кунад, дар бораи Ӯ фикр мекард. Ин аст, ки Худо чунин ҷавоб дод: “Ва Худованд он бадири, ки гуфта буд, ки ба сари қавми Худ хоҳад овард, ботил намуд” (Хур. 32:14).

Худо фикри худро дигар кард! Ман диққати шуморо ба як нуқтаи муҳим ҷалб карданӣ ҳастам. Мӯсо метавонист бо Худо ҳамин тавр суҳан гӯяд, зеро вай содиқии худро ба Ӯ борҳо исбот карда буд. Дар мавриди амали ин принцип имрӯз метавонам гӯям, ки дар ҳаёти ман ва Лиза нафароне низ аз қабили кормандони хизматгузори ҳастанд, ки содиқ будани худро дар давоми солҳои тӯлони ҳамкориамон собит кардаанд. Онҳо нисбат ба касоне, ки нав ба назди мо ба кор омадаанд, имконияти зиёдтаре доранд, ки аз мо чизе хоҳиш кунанд. Ҳуқуқи дар бораи корҳои роҳбар суҳан гуфтанро сазовор шудан лозим. Ва ин ба воситаи бовафой, ростқавлӣ ва садоқат ба даст меояд. На ҳар кас дар бораи корҳои роҳбар бо чунин тарз суҳан ронда метавонад.

Як далели ҷолиб ин аст, ки Мӯсо дар бораи қарори Худо ба дигарон нақл намекард, вай ин қарорро танҳо бо Худо муҳокима мекард. Худованд борҳо ба банӣ-Исроил барои ихтилофи доимӣ бо Ӯ ва бо ҳамдигар пичиррос задани онҳо хашмгин мешуд. Ин ҳам норозигӣ номида мешавад, ва Худо

аз он нафрат дорад! Ин рафтор хеле хатарнок аст, ва бояд бо ҳар роҳ пешгири карда шавад. Вақте ки мо аз қарори роҳбари худ пичиррос мезанем ва шикоят мекунем, мо ихтилоф ва исён эҷод мекунем. Дар боби дигар мо мебинем, ки ин чӣ гуна маҳкумиятро ҷалб мекунад.

Ман бо ҳамкории худ дар розигии пурра қарор дорам. Агар ман қарор қабул кунам ва онҳо чунин ҳисобанд, ки бинобар маълумоти кофӣ надоштам он нодуруст аст, онҳо метавонанд омада дар ин бора ба ман гӯянд. Агар далелҳои нав пайдо шаванд, ки метавонанд ба ман дар қабули қарор кӯмак кунанд, онҳо боз меоянд ва дар бораи онҳо хабар медиҳанд. Вақте ки онҳо чизеро хоҳиш мекунанд, хеле муҳим аст, ки он тавре таҳия ва пешниҳод карда шавад, то ки ман осон бубинам, ки онҳо ба ман чиро расониданӣ ҳастанд. Ман баъд аз омӯхтани маълумоти нав қарорҳои худро на як маротиба тағйир додаам. Бо вучуди он, агар аз ман чизе хоҳиш кунанду ман фикрамро дигар накунам, мо бо розигӣ қароронро давом медиҳем. Агар мо дар ягонагӣ бошем, гарчанде ки ман дар чизе хато карда бошам, Худо бо вучуди он моро ҳифз мекунад. Ё ҳам маро ва ҳам ҳар касеро, ки зердасти ман аст, муҳофизат мекунад, агар мо бо андешаҳои пок равона бошем. Довуд гуфтааст: “Бигзор беайбӣ ва росткорӣ ниғаҳбони ман бошанд, зеро ки ба Ту умед мебандам” (Заб. 24:21).

АГАР ИН ХИЛОФИ ОН ЧИЗЕ КИ ХУДО БА МАН НИШОН ДОДААСТ, БОШАД-ЧӢ?

Дар шумо саволи дигаре пайдо шуданаш мумкин аст: “Агар пешво ба ман чизе бигӯяд, ки ба он чизе ки ман дар дуо дидам, муҳолиф бошад-чӣ?” Саволи хуб аст, ва онро бояд дида баромад. Барои ба он ҷавоб додан, ман ба мисоли дар боби дуо овардаам бармегардам. Пеш аз кор карда баромадани барномаи шабнишиниҳо, ман дар дуо Худовандро саҳт

мечустам, ва боварӣ доштам, ки ин фикри Ёст. Ва то ба имрӯз ман боварӣ дорам, ки маҳз Ё ба ман гуфт, ки чунин гурӯҳҳои хонагири оғоз кунам, зеро тамоми ин эпизод барои ман як озмоиши ҳақиқӣ буд: оё ман ба он қудрате, ки Ё аз болои ман гузошта буд, итоат карда метавонам.

Китоби Муқаддас мисолҳои зиёде дорад, ки чӣ тавр Худо қавми Худо меозмуд. Вақте Худованд ба Иброҳим гуфт, ки Исҳоқро ба қурбонӣ оварад, Навиштаҷот махсусан қайд мекунад, ки “Худо Иброҳимро озмуд” (Ҳас. 22:1). Худованд нияти куштани Исҳоқро надошт; Ё ба Иброҳим иҷозат дод, ки ба кӯҳ баромада, дар он ҷо се рӯз бимонад, ва танҳо вақте ки дасташро бо корд бардошт, ӯро боздошт. Худо дар ҳамаи қадамҳои Иброҳим садоқати бепоён ва иттиқории комилро дид. Оё имрӯз дар мо низ Ё ҳамин чизро пайдо мекунад?

Ҳавворӣ Павлус дар Номаи якуми худ ба Қўринтиён ба калисои Қўринтӣ гуфт, ки баъзе корҳои муайянро ба анҷом расонанд, ки дар номаи навбатии худ дар ин бора ақидаашро дигар кард. Вақте ки ӯ дастурҳои худро барои калисо иваз кард, ӯ як изҳороти аҷиб кард:

Зеро маҳз барои ҳамин ҳам навишта будам, то дар амал бидонам, ки оё шумо дар ҳар бобат фармонбардор ҳастед (2 Қўр. 2:9).

Павлус ба онҳо танҳо бо як мақсад фармон дод: бубинад, ки оё онҳо ба қудрати ӯ иттиқат мекунанд. Ман як дўсти хеле боҳирад дорам, ки солҳои тўлонӣ ҳамчун шубон хизмат мекард. Вай ба ман нақл кард, ки чӣ тавр дар байни ҳамкоронаш беиттиқатӣ ошкор мекард – вай ба онҳо ягон амрнома меод, ки ягон маъние надошт. Вай ба ман гуфт: “Чон, дере нагузашта ман ғур-ғур ва шикояти исёнгаронро шунидам. Ман бо ин кор машғул мешудам, баъд ба ҷои пештара фармони муқаррарӣ додам”.

Павлус ба қўринтиён амр дод, то бисанчад, ки оё онҳо дар ҳама чиз дар иҷрои талаботҳои ӯ пурра итоаткор хоҳанд буд. Калимаи асосӣ дар ин ҷо ҳама аст. Фармони ӯ душворичрошаванда буд, ки худ аз худ як ҳадафи муайяне дошт, яъне агар онҳо он чи ки ӯ ба онҳо фармуд, иҷро кунанд, он гоҳ онҳо ҳама гуна вазифаҳои дигарро иҷро мекунанд.

Айнан чунин корро Худо бо Иброҳим низ кард. Ӯ барои вай аз ҳама кори душвортаринро ёфт: Иброҳим бояд аз ҳама муҳимтарин ва азизтаринро медод – ваъдаро, ки дар давоми бисту панҷ сол интизор буд. Ин чизе набуд, ки худи Иброҳим онро ноил гардид; ин он чизе буд, ки Худо ба ӯ дар дуо ваъда дод. Барои ӯ осонтар буд, ки худааш рӯи он қурбонгоҳ хобад, аммо Худо чизи аз ҳама азизтаринро мехост. Ва агар Иброҳим дар ин итоаткор бошад, он гоҳ эҳтимолан ӯ дар ҳама боқимонда низ итоаткор буд!

Шубони калони ман аз ман хоҳиш кард, ки чизеро, ки он вақт барои ман аз ҳама азизтар буд, гузорам. Ман моҳҳои зиёд аз болои лоиҳаи ҷавонон кор мекардам, ва ҳама инро медонистанд. Ба назари ман ин маъно ба даст овардани ҷонҳои гумшуда барои Малакути Худоро дошт. Ин барои ман калиди муваффақиятҳои хизматгузори ҷавонон буд. Обрӯи ман зери хатар буд, зеро ман тасдиқ мекардам, ки ин иродаи Худост. Ман дар дуо мешунидам, ки ман бояд дар ин барнома кор кунам. Ман намедонистам, ки ин барои ман имтиҳон мешавад. Баъзан мо намефаҳмем, ки ин имтиҳони Худост, зеро он дили моро фош мекунад.

Шабнишинҳои ман метавонистанд ҷонҳои бисёрро ба наҷот оранд, аммо Худо бештар на дар бораи он ғамхорӣ мекунад, ки усулҳои худи мо кори Ӯро иҷро кунанд, балки қудрати нуфузи Ӯ дар дилҳои мо зоҳир шавад. Ӯ Худованд аст; Ӯ бисёр идеяҳои тозаии дигаре дорад, ки чӣ гуна ҷонҳои гумшударо дастрас намояд. Он чизеро, ки тағйир додан

мумкин нест, ин принципи итоаткорӣ дар дили инсон аст, зеро бидуни он кас наметавонад ба Малакут ворид шавад, ва барои дили беитоат интиҳоби дигаре нест.

Мо бояд дар дилҳои худ як принципи оштинопазир ва мураккабро тасдиқ кунем. Ҳамин ки Худо қудрати Худро ба одам медиҳад, Ӯ дигар онро бозпас намегирад. Ягона истисно он аст, ки агар роҳбар бевосита Каломи навишташуда ё қонунҳои Худоро вайрон кунад. Худо ҳеҷ гоҳ пешвоеро, ки Ӯ гузоштааст, рад намекунад. Мо наметавонем ҳокимиятҳои гузошташударо сарфи назар кунем ва худро танҳо дар назди Худо бомасъулият эълон кунем. Мӯсо дар бораи ин принцип ба сардорони сибтҳои бани-Исроил гуфт:

Ин аст он чи Худованд амр фармудааст: ...агар зане дар хонаи падараш, дар айёми ҷавонияш, барои Худованд назр карда, нафси худро аз чизе манъ намояд, ва падараш назри варо бишнавад, ки вай нафси худро аз чизе манъ намудааст, ва падараш дар ин бобат хомӯш монад, пас ҳамаи назрҳои вай қоим хоҳад буд, ва ҳар манъе ки вай бар нафси худ гузоштааст, бояд ба амал оварда шавад. *Вале агар падараш дар рӯзе ки шунид, ба вай эътироз намояд, ҳар назри вай ва ҳар манъе ки вай бар нафси худ гузоштааст, ба амал нахоҳад омад, ва Худованд варо хоҳад омӯрзид, зеро ки падараш ба вай монъе шудааст* (Адад. 30:2-6, курсиви муаллиф).

Мӯсо ин принципро дар муносибатҳои байни зану шавҳар татбиқ намуда, онро мустақам кард. Худо, ки ҳокимияти олий мустақим аст, он чизеро, ки ҳокимияти гузошташуда иҷозат медиҳад, риоя мекунад. Ва чизеро бекор мекунад, ки аз тарафи он манъ шудааст. Худованд ҳокимияти гузошташудаи Худро эътиром мекунад. Модоме ки ҷавонзан дар ихтиёри падар, ва зан дар ихтиёри шавҳар аст, Худо бо падар ё шавҳар кор мекунад, на бо зан.

Навиштаҷот ин принципро на танҳо ба оила, балки ба тамоми дигар соҳаҳои ҳокимияти гузошташуда паҳн мекунад. Бори дигар меҳоҳам инро таъкид намоям: истисно танҳо дар он ҳолате вуҷуд дорад, ки ҳокимият ба мо он чиро фармоиш диҳад, ки ба аҳкоми Худо муҳолифат кунед. Ман аз шунидани эроди хизматгузoron ғамгин мешавам: “Шубони ман ба ман кардани ин корро манъ кард. Ё ба Худо гӯш намедихад, аз ин рӯ, ман ин корро давом медиҳам, аммо ман бояд як роҳи гардишро пеш гирам”. Фарқ надорад, ки ту дар дуо чӣ шунидай; ту бар зидди ҳокимияти Худо исён мекунӣ, агар амалҳои ту хилофи амрномаҳои пешвоён дар ҳаётат бошанд!

Мисолҳои зиёдеро овардан мумкин аст. Ман дарёфтам, ки вақте дониши рӯё дар қалби мо дармегирад, ба саволҳои зиёд ҷавоб меояд ва мушкilotи зиёде ҳалли ҳудро меёбанд. Албатта, ин китоб тамоми мисолу тавзеҳотро дар худ ҷойгир карда наметавонад. Дар ин ҷо мо кӯшиш мекунем, ки рӯё оиди қудрат, яъне рӯёи Худи Худоро гирем, зеро Ё ва қудрати Ё аз ҳам ҷудонашавандаанд. Ман аллакай дар муқаддима ба шумо муроҷиат кардам: ба он андозае ки шумо ин китобро меҳонед, ба Худо фарёд карданро сар кунед ва аз Ё хоҳиш кунед, ки дар дили шумо принципи итоаткории Худоро афрӯзад. Дар акси ҳол, вақте ки шумо хонданро тамом мекунед, дар шумо саволҳои боз ҳам зиёдтар пайдо хоҳад шуд.

Дар боби оянда мо дида мебароем, ки ба муносибати ноодилона чӣ гуна ақсуламал кунем ва ба роҳбаре, ки нисбати мо дағалона рафтор мекунад, чӣ гуна ҷавоб диҳем. Мо мебинем, ки Худо барои мо дар ин вазъиятҳо нақшаи бузурге дорад.

МУНОСИБАТИ НООДИЛОНА

*Шикаста шудан маънои заиф шуданро
надорад. Ин ба масъалаи итоаткорию мо
ба ҳокимият дахл дорад.*

Худои Падари мо нақшаи мушаххасе дорад, ки Ӯ мехоҳад дар ҳаёти мо ба иҷро расонад. Аммо ман меҳоям дарҳол шуморо огоҳ кунам: он чизе, ки ман мегӯям, шояд на он қадар машҳур, форам ё бедард бошад, аммо маҳз он чизест, ки барои мо арзиш дорад. Худо меҳояд, ки моро шиканад. Навиштаҷот оиди ин чунин мегӯяд:

Зеро ки Ту қурбониро намехоӣ, вагар на меовардам; ба қурбонии сӯхтани таваҷҷӯҳ намекуни. Қурбониҳои дилҳои Худо рӯи шикаста аст; дили шикаста ва залилро Ту, эй Худо, хор нахоӣ дид (Заб. 50:18, 19).

Худованд ба дилшикастагон наздик аст, ва рӯҳафтадагонро наҷот хоҳад дод (Заб. 33:19).

Шарти зарурӣ барои бунёди муносибат бо Худованд ин дили шикаста аст. Ва агарчи ин раванд на он қадар форам бошад ҳам, наздикии ҳузури Ӯ ба ҳама душвориҳои

имконпазир меарзад. Довуд инро ҳанӯз дар ҷавониаш омӯхта буд. Ҳолати дили ӯро аз он чизе ки ӯ дар Забур мегӯяд, пайгири кардан мумкин аст. Дили шикаста на ба тариқи ҳаёти қурбонӣ ё ҳадяҳо, балки ба воситаи итоаткорӣ меояд.

ШИКАСТА БУДАН БО ҚУДРАТ САРУКОР ДОРАД

Як мисол меорам. Аспи ҷангӣ то савор шудан ё шикастани он барои хизмат мувофиқ нест. Вай шояд аз дигар аспҳои дар аспхона буда боқуваттар, тезтар ва донотар бошад, аммо то он даме, ки вай шикаст нахӯрад, ӯро дар ҷанг истифода бурдан мумкин нест. Ҳамаи дигар аспҳои истеъдодашон камтар ба ҷанг мераванд, аммо вай бошад дар охур меистад. Шикаста шудан маънои заиф шуданро надорад, балки дар тобеияти қудрат буданро дорад.

Дар мавриди асп ин савора аст. Агар асп бомуваффақият шикаста ва омӯзонида шавад, дар ҳама ҳолат ба ӯ бовар кардан мумкин аст. Дар айни ҷанг, вақте ки дар гирду атроф тиру туфанг мезанад, вай наметарсад. Аз садои шамшеру табарҳо қафо намегардад. Вақте ки садои тирпарронӣ ё тири тӯп дар атроф баланд мешавад, вай ба фармонҳои аспсавор итоат карданро бас намекунад. Касе ки хӯҷаини ӯ набошад, вай дар итоати хӯҷаини худ қавӣ боқӣ мемонад. Вай ҳатто фикр ҳам намекунад, ки худро муҳофизат кунад ё дар фармонҳои аспсавор ба худ ғоитае пайдо кунад.

Ин раванди шикаста шудан, барои ҳар як шахс мувофиқи нақшаҳои Худи Худованд фардӣ ва беҳамто аст. Ё ягона Касест, ки медонад, ки ин раванд кай ба анҷом мерасад ва кай ту ба хизматгузорие, ки Ё меҳодад тӯро ба он гузорад, тайёр ҳастӣ. Ҳар як сатҳи нав як “давидан”-и навро ба худ ҷалб мекунад.

Ман хуб дар хотир дорам, ки бори охир чӣ тавр маро фӯрӯтан сохтанд. Кайҳо пеш аз он, ки вақти хизматгузори ман фаро расид, ман самимона боварӣ доштам, ки ба сатҳи нави хизматгузорӣ омода ҳастам. Ман бо боварӣ изҳор мекардам:

“Ман пурра ба қудрати Ту итоат кардам. Ман медонам, ки барои хизматгузорию, ки Ту маро ба он даъват кардай, омода ҳастам”. Аммо имондорони баркамоли атрофи ман медонистанд, ки ман ҳанӯз аз ҳолати зарурӣ дур ҳастам. Ва эҳтимоли зиёд аст, ки ман ба сатҳи нав пешпо хӯрда, тела дода шуда ва бо ҳар роҳ ҳуқуқҳои худро ҳимоя намуда, ворид мешудам.

ОИДИ ПЕШВОӢНИ БЕАДОЛАТ-ЧӢ?

Ба монанди аспон, раванди шикаст хӯрдани мо ба муносибати мо нисбат ба қудрат вобаста аст. Худо ин равандро ба ҳар яки мо мутобиқ мекунад, аммо он ҳамеша як навъ роҳбариро дар бар мегирад. Аз ин сабаб Петрус навиштааст:

Пас, ба хоҳири Худованд ба ҳар сарвари одамӣ итоат намоед: ...эӣ хизматгорон, бо камоли тарс ба оғоӢни худ итоат намоед, на танҳо ба оғоӢни нек ва фурӯтан, балки ба оғоӢни сахтгир низ (1 Пет. 2:13, 18).

Ба забони муосир гӯем, хизматгорон гуфта, коргарони кироя, донишҷӯён, аъзои калосо Ӣ шахрвандони оддиро номидан мумкин аст. ОғоӢн бошанд, корфармоӢн, муаллимон, пешвоӢни калосо Ӣ мақомоти давлатӣ шуда метавонанд. Дар аксарияти вақт, пешвоӢни мо меҳрубон ва бахшандаанд ва мо онҳоро дӯст медорем. Ба онҳо итоат кардан осон аст. Бо вучуди он, Худованд ба мо мефармояд, ки на танҳо ба одамони раҳмдилу бахшанда, балки ба одамони сахтгир низ итоат кунем!

Дар юнонӣ калимаи “сахтгир” ба калимаи *сколиос* иваз карда шудааст. Луғати юнонии Тайер ин калимаро чунин маънидод мекунад: “бевиҷдон, фосид, бад, беадолат ва бепарво”. Луғати Вайн ин калимаро чунин маънидод мекунад, ки он ба “оғоӢни худком Ӣ беадолат” дахл дорад. ОӢ Худованд ба мо мегӯяд, ки ба чунин пешвоӢн итоат кунем?

БиӢед ба тарҷумаҳои дигар рӯ оварем. Ин аст версияи Асри

Нав: “На танҳо ба онҳое, ки меҳрубон ва фасеҳ, балки ба онҳое, ки беинсофанд”. Варианти Муосири Англизӣ: “Чунин рафторро на танҳо ба хоҳири шахсони меҳрубон ва ғамхор, балки ба хоҳири шахсони бераҳм низ кунед”. Китоби Муқаддаси Стандарти Нави Амрикоӣ мегӯяд: “На танҳо ба онҳое, ки меҳрубон ва ҳалим ҳастанд, балки ба шахсони беақл низ”⁶. Мо ин аҳкомро аз даст дода наметавонем, пас биёед дар он ҳикмати Худоро ҷӯем.

Илова бар ин, фаҳмидани суҳанони Петрус боз ҳам душвортар мешавад. Ё идома медиҳад: “Зеро савоб аст, ки кас агар аз рӯи виҷдон ба хоҳири Худо андӯҳгин шуда, *ноҳақ уқубат кашад*” (1 Пет. 2:19, курсиви муаллиф).

Ман ҳодисаеро, ки бо занам ва яке аз писарони калониам рӯй дода буд, ба ёд меорам. Ба назари ӯ чунин менамуд, ки бародараш бештар аз ӯ таваҷҷӯҳ мегирад, ва бинобар он фикр мекард, ки ин аз рӯи адолат нест. Ё эътироз мекард: “Модарҷон, ин аз рӯи адолат нест!”

Занам оромона ба ӯ ҷавоб дод: — “Писарам, тамоми зиндагӣ аз рӯи адолат нест!”

Ё ба вай нигариста, гӯё гуфтан меҳост ки: “Ту чӣ тавр чунин гуфта метавонӣ? Ту охир модари ман ҳастӣ”.

Лиза аз ӯ пурсид: “Ин оё аз рӯи адолат буд, ки Исо ҷазои моро ба Худ гирифт ва дар салиб ҷон дод, вақте Ё ягон кори бад накарда буд?”

Аз кашмони писарам маълум буд, ки ӯ ин ҳикматро аз худ кард. Ё хомӯш монд.

ИБРАТИ ШАХСИИ ИСО

Петрус дар идома гуфт: “Зеро ки шумо барои ҳамин *даъват шудаед*”. Вақте ки ман аз рӯи ин оят мавъиза мекунам, ман одатан аз одамон хоҳиш мекунам, ки аз Китоби Муқаддас

6 Тарҷумаи айнан аз се версияи англисии тарҷумаи Китоби Муқаддас: The New Century Version, The Contemporary English Version, The New American Standart Bible. – *Эзоҳи тарҷ.*

чашм кананд ва онҳоро ташвиқ мекунам: «Ҳар якеатон ин суханонро гӯед: “Ман барои ҳамин даъват шудаам!”» Мо ҳамеша дар бораи даъвати худ дар ҳаёт сухан мегӯем. Акнун, яке аз онҳоро қабул кунед. Бубинед, ки Петрус чӣ гуфааст: “Зеро ки шумо барои ҳамин даъват карда шудаед [ин аз даъвати шумо ҷудонашаванда аст], чунки Масеҳ низ барои шумо уқубат кашида, ба шумо намунаи ибрат [ибрати шахсӣ] боқӣ гузошт, то ки аз паи Ё равона шавед” (1 Пет. 2:21).

Чӣ тавр Ё азоб мекашид? Петрус дар ояти пештара шарҳ дод: муносибати ноодилона аз ҷониби ҳокимияти гузошташуда. Баъзан Худо моро дар вазъиятҳои мегузорад, ки мо аз ҷониби ҳукуматдорон муносибати беадолатонаро тоқат мекунем, чи тавре ки Ё бо Довуд, Юсуф, Дониёл, ҳавворӣ Павлус ва дигарон кард. Даъвати мо дар он аст, ки ҳама чизро дуруст бартараф кунем, ва Исо ба мо намунаи шахсии Худро дар бораи он ки чӣ тавр бо он мубориза барем, гузошт.

Шояд шумо мехоҳед пурсед: “Аз муносибати ноодилонаи роҳбарон азоб кашидани мо чӣ ҳубӣ дорад?” Маънои ин андеша бар хилофи тафаккури табиӣ мост, зеро он аз нигоҳи мантиқӣ бемаъно менамояд. Бо вучуди он, ҳикмати Худо ба воситаи ин муносибат бо се роҳ қалби итоаткорро меофарад. Аввалан, он барои довариҳои одилонаи Худо ҷой медиҳад. Дуюм, ин дар мо хислати Масеҳро тарбия мекунад. Сеюм, итоати мо ба чунин роҳбарӣ Худовандро ҷалол медиҳад.

Павлус пешакӣ таҳлили итоаткории худро ба ҳукуматдорон бо ин суханон гуфт: «Эй маҳбубон, интиқоми худро нагиред, балки ба ғзаби *илоҳӣ* вогузор кунед; зеро ки навишта шудааст: “Интиқом аз ҷониби Ман аст, Ман сазо хоҳам дод, мегӯяд Худованд”» (Рум. 12:19). Муҳофизат, ислоҳ, сафедкунӣ ё дигар ҷавоби мувофиқ бояд аз дасти Худо бошад, аммо на инсон. Одаме, ки худро сафед мекунад, аз фурӯтани Масеҳ маҳрум аст. Ҳеҷ кас аз Исо қудрати бештаре надорад, аммо Ё

ҳеҷ гоҳ дар назди ҳукуматдорон Ҳудро сафед намекард.

Ба вазъияти мушаххасе, рӯ меоварем, ки Петрус дар назар дошт, – доварӣ бар Исо: “Ва саркоҳинон Ёро бисёр айбдор мекарданд, лекин Ё ҳеҷ ҷавоб надод” (Марқ. 15:3). Ба худ толори судро тасаввур кунед, он ҷое ки ҳар чизе, ки шоҳид мегӯяд, расман бар зидди Исо истифода бурда мешавад. Одамони дар он ҷо шаҳодатдода пешвоёни динӣ ва сиёсӣ дар халқи Ё буданд. Онҳо одамони бонуфуз буданд, ва суҳанони онҳо таъсири калон доштанд, аммо дар онҳо ягон нишонаи ҳақиқат садо намедод. Онҳо дурӯғи маҳз мегуфтанд, аммо Исо дар назди айбдоркунандагони Худ хомӯш истода, Ҳудро ғимоя накард! «Пилотус боз аз Ё пурсид: “Ту ҳеҷ ҷавобе намедихӣ? Бингар, ки чӣ қадар Туро айбдор мекунанд. Лекин Исо боз ҳеҷ ҷавоб надод, ба тавре ки Пилотус дар ҳайрат монд”» (Марқ. 15:4, 5).

Пилотус ҳамчун довар дар он сарзамин дар баландтарин ҷой менишаст. Борҳои зиёд ӯ дида буд, ки айбдоршавандагон барои аз ҷазо дур шудан худро ғимоя мекарданд. Агар ба онҳо ҳукм мебароварданд, онҳо ё зиндонӣ мешуданд, ё бадарға, ё қатл. Дар боло суди апеллятсионии дигар набуд. Пилотус ҳеҷ гоҳ надида буд, ки айбдоршаванда хомӯш истад. Ё медонист, ки пешвоён Исоро аз рӯи ҳасад ба доварӣ оварданд ва мехостанд, ки барои Ё ҷазои сахттарин – қатл ба воситаи дар салиб маслӯб кардан – дода шавад. Ё ҳамчунин медонист, ки Исо он касе набуд, ки ин одамон ёро намоиш медоданд. Аммо ба ҳар ҳол Исо Ҳудро ғимоя карданро рад кард. Оромии Ё прокурорро дар ҳайрат гузошт.

Чаро Исо Ҳудро ғимоя накард? Сабаб ин аст: то ки зери довари Падари Худ бимонад ва ҳамин тавр тахти ғимояи Ё. Петрус гуфт: “Ғирифтори бадгӯй гардида, Ё ҷавобан бадгӯй намекард; азоб кашида, таҳдид намекард, балки Ҳудро ба Довари Одил месупурд” (1 Пет. 2:23).

7 Тарҷума аз забони англисӣ (New King James Version). Дар Тарҷумаи синодалии Китоби Муқаддас як қисми оят “лекин Ё ҳеҷ ҷавоб надод” вучуд надорад. – Эзоҳи тарҷ.

Вақте ки мо аз худҳимоякунӣ даст мекашем, мо зери дасти марҳамат ва довари Худо мемонем. Аз ин ҷои бехатаре ёфт намешавад: “Кӣ баргузидагони Худро айбдор мекунанд? Оё Худое ки сафедкунанда аст?” (Рум. 8:33).

Ва баръакс, онҳое, ки худро ҳимоя мекунанд, таҳти салоҳияти айбдоркунандагон меафтанд, яъне маҳкумият, ва ҳамин тариқ аз даҳлати илоҳӣ маҳрум мешаванд. Ман вазъиятеро ба хотир меорам, ки ман маҷбур шудам худро дар назди як пешвое, ки аз болои ман гузошта шуда буд, худро сафед кунам. Пас аз ин Худо ба ман як рӯёӣ на он қадар калон дод. Ман Худовандро дидам, ки дар паҳлӯям истода буд ва дастонаш дар пушташ баста буд. Ў аз расонидани кӯмаке, ки ба ман лозим буд, Худро канор гирифт. Ҳамин ки ман худсафедкуниро бас кардам, Ў ба ман кӯмак карданро оғоз кард.

Исо ҳеҷ гоҳ Довари олии Худро фаромӯш намекард, ҳатто вақте ки дар назди ҳокимияти гузашташуда истода буд. Дар хотир доред, ки дили подшоҳ дар дасти Худованд аст. Аз худсафедкунӣ худдорӣ намуда, Исо дар давоми тамоми доварӣ зери ҳимояи Худо мемонд. Дар ҳамон лаҳзае, ки шумо ба худсафедкунӣ ё ҳимоя кардани худ оғоз мекунед, шумо таҳти қудрати айбдоркунанда ҳамчун довари худ қарор мегиред. Вақте ки шумо ба танқиди ӯ ҷавоб медиҳед, шумо аз ҳуқуқи рӯҳонии муҳофизати худ маҳрум мешавед, зеро ӯ дар олами рӯҳонӣ бар болои шумо мешавад. Таъсири ӯ ба шарофати худҳимоякунии шумо меафзояд. Бегуноҳии худро исбот кардани шуда, шумо ба марҳамати айбдоркунандаи худ таслим мешавед. Барои ҳамин Исо моро насиҳат додааст:

Ҳанӯз ки бо даъвогари худ дар роҳ ҳастӣ, зуд бо вай ошті шав, то ки даъвогар туро ба қозӣ насупорад, ва қозӣ туро ба мулозим насупорад, ва туро ба зиндон наандозанд; ба ростӣ ба ту мегӯям: то фулуси охирино адо накуни, аз он ҷо берун нахоҳӣ рафт (Мат. 5:25, 26).

Мутобиқи ин масал, туро маҷбур мекунанд, ки ҳар чизеро, ки айбдоркунандаи ту ба сифати ҷуброн талаб кунад, пардохт намоӣ. Ҳар қадаре ки айбнома зидди ту ҷиддитар бошад, ҳамон қадар камтар ӯ ба ту марҳамат мекунад. Новобаста аз он ки ин аз рӯи адолат аст ё не, вай аз қарзи ту ба ӯ то охирин танга афшонда мегирад.

ИМОНИ КҶДАК

Ин вақте рӯй дод, ки писари калонии мо Эддисон дар синфи сеюм таҳсил мекард. Як рӯз пас аз ҳӯроки нисфирӯзӣ ӯ бо Лиза ва ман мушкилотеро, ки дар мактаб дучор шуд, нақл кард. Ӯ пай бурд, ки яке аз устодонаш нисбат ба ӯ хеле ғаразнок муносибат мекунад. Эддисон ҳис мекард, ки муаллим ӯро на он қадар дӯст медорад, ва аз ин рӯ, ҳар вақте, ки дар синф ягон бетартибӣ ё ягон гапҳо ба амал меомаданд, тамоми айб ба гардани ӯ меафтод. Ва ин рӯз аз рӯз давом мекард. Он муаллим ба мо огоҳинома дод, ки моро метавонанд дар мактаб ба қайди махсус гузоранд. Эддисон – одами бениҳоят бошуур, ва аз ин рӯ, ҳатто фикру мулоҳизаи манфӣ барояш тоқатнопазир буд. Дар бораи тарсу ноумедии худ ба мо нақл карда, вай ашк рехт.

Мо ӯро бовар кунондем, ки ба ӯ бовар дорем, ва аз ӯ хоҳиш кардем, ки дар бораи ҳама чиз ба мо муфасссалтар нақл кунад. Вай ба шикоят кардан сар кард: “Дар ҳама чиз маро гунаҳкор мекунанд. Ҳатто агар якчанд бачаҳо гунаҳкор бошанд ҳам, маро аз ҳама бештар айбдор мекунанд. Маро ба коре, ки накардаам, айбдор мекунанд. Ана имрӯз ду писарбача дар паҳлӯи ман механдиду қиқир-қиқир мекарданд, лекин ман ором менишастам. Муаллим ба мо рӯ оварда, ба ман дод зад”. Аз чунин беадолатӣ лабонаш меларзиданд. Барои писарбачаи нӯҳсола ин бӯҳрони ноумедӣ буд.

Муаллимони дигари Эддисон меғуфтанд, ки рафтори ӯ бенуқсон аст, аз ин рӯ, мо итминон доштем, ки ин як ҳодисаи

ягона буд. Ҳангоме ки Лиза кӯшиш мекард, ки ӯро ором кунад, ман ба таҳлил кардани вазъият шурӯъ кардам: “Имрӯз вақте ки ӯ туро сарзаниш кард, ту чӣ гуфтӣ?”

Эддисон ҷавоб дод: “Ман ба ӯ гуфтам, ки ман гап назадаам, ана он ду писарбача!”

Ман пурсидам: “Оё одатан ту ба ӯ чунин ҷавоб медиҳӣ, вақте ки ӯ ба ту эрод мегирад?”

Писарам ҷавоб дод: “Ҳа, агар ман донам, ки айбдор нестам”.

Ман ба ӯ нигаристам: “Хуб, писарам, ана мушкилӣ дар кучо будааст. Ту худро дар назди муаллим сафед мекунӣ, ва вақте ки ту худро ба ҳимоя кардан сар мекунӣ, Худо аллакай даҳлат карда наметавонад”.

Ман ба ӯ оиди он ҷойҳои Навиштаҷот нақл кардам, ки дар бораи онҳо қаблан дар ин боб гуфта будам. Барои он ки ӯ маънии гуфтаҳоро хубтар дарк намояд, ман ба ӯ дар бораи он чи ки дар муносибат бо котиби офис аз сар гузаронида будам, нақл кардам, ки онро дар боби пешина қайд кардам.

САРДОРЕ, КИ ТАСМИМ ГИРИФТ, КИ ЗИЁН РАСОНАД

Як мард писаре дошт, ки ба гурӯҳи ҷавонони мо меомад. Ман номаҳои боқувватро оиди мавзӯи қудсият, дуо ва қудрат мавъиза мекардам. Бисёре аз ҷавонон тағйир меёфтанд. Рӯзе ин ҷавон ба назди занам гирён омада, пурсид, ки чӣ тавр зиндагии поки муқаддас бояд дошт, вақте ки дар хона ин қадар нопокӣ рӯй медиҳад. Сипас ӯ ба ман муфассал нақл кард, ва ин маро ба ҳулосае овард, ки падараш бар зидди ман аст.

Якчанд моҳ пас чор нафар ҷавонон ба ман гуфтанд, ки маро бояд аз кор озод кунанд. Ман сарчашмаи ин маълумотро пайгирӣ намудам, ва он маро айнан ба писари он мард овард. Ӯ ба ман гуфт, ки инро аз падараш шунидааст.

Ман назди падараш рафтам, ва ӯ иқрор шуд, аммо дар

ҳамааш шубони калонро айбдор намуда, гуфт, ки ӯ меҳост маро аз кор озод кунад. Ҳафтаҳо мегузаштанд, вазъият торафт мураккабтар мешуд. Оилаи ман дар асабонияти доимӣ зиндагӣ мекард, мо намедонистем, ки дар ин ҷо мемонем ё ба мо ба дари баромад ишора мекунанд. Мо аллакай хона харида будем, занам интизори фарзанд буд, ва мо на пул доштем на ҷои дигаре барои кӯчидан. Ман намехостам резюмеи худро ба идораҳои гуногун фиристам. Ман боварӣ доштам, ки Худо маро ба ин ҷо овардааст, ва аз ин рӯ, ягон нақшаҳои дигар намекашидам. Занам асабонӣ мешуд ва дар ташвиш буд, ва маро ба ягон чора дидан ташвиқ мекард: “Азизам, ман медонам, ки онҳо туро аз кор озод кардан мецоҳанд. Ҳама ба ман чунин мегӯянд”.

Вай ҳақ буд. Шубони калон ниҳоят тасмим гирифт, ки маро аз кор озод кунад. Як субҳи якшанбе ӯ эълон кард, ки дар хизматгузориҳои ҷавонон тағйиротҳои ҷиддӣ ба назар гирифта шудаанд. Ман то ҳол бо ӯ сӯхбат накарда будам. Рӯзи дигар ба ман бо ӯ ва котибаш вохӯри таъин карда шуда буд. Худо ба ман гуфт, ки худро сафед накунам.

Рӯзи дигар, вақте ки ман ба кабинети шубон даромадам, ӯ дар он ҷо танҳо нишаста буд. Ӯ гуфт: “Ҷон, Худо туро дар ин ҷо гузошт. Ман туро аз кор озод намекунам”. Вай қарорашро дигар кард. Ман сабукии бузургеро ҳис кардам, Худо дар лаҳзаи охири барои ман бархост. Баъд аз он шубон пурсид: “Чаро котиб мецоҳад, ки туро аз кор озод кунанд?” Ман ҷавоб додам, ки намедонам, ва аз рӯи хоҳиши ӯ розӣ шудам, ки тамоми кори аз дастам меомадаро барои ба даст овардани сулҳ иҷро намоям.

Дере нагузашта, ман шаҳодати хаттии қарореро пайдо кардам, ки аз ҷониби ин одам қабул шудааст, ки ангецоҳои ӯро ошкор мекард. Ман аллакай тайёр будам, ки онро ба шубон барам. Ман мецохостам, то ӯ бубинад, ки дар паси ӯ чӣ рӯй дода

истодааст. Дар давоми чилу панҷ дақиқа ман аз ин тараф ба он тарафи ҳуҷра мегаштам, дуо мекардам ва кӯшиш мекардам, ки эҳсоси нохушро, ки маро фаро гирифта буд, бартараф созам. Ман чунин фикр мекардам: “Худоё, ин одам беинсоф аст. Ёро бояд фош кард. Вай ба ин хизматгузори вайронӣ меорад. Ман бояд ҳатман ба шубон гӯям, ки ӯ чӣ гуна шахс аст!” Ман минбаъд ба сафед кардани ниятҳои худ, ки ёро фош кардани будам, шурӯъ кардам: “Ҳама чизе ки оиди он ман хабар додани ҳастам, – далели бо ҳуҷрат тасдиқшуда. Ин эҳсосот нест. Агар ӯ бас накунад, рафтори бади ӯ ба тамоми калисо паҳн мешавад”.

Ва дар ҳолати ноумедӣ ман суҳан гуфтам: “Худовандо, Ту чӣ, намехоҳӣ, ки ман ёро фош кунам?” Ва вақте ки ман инро гуфтам, озоиштагии Худо диламро пур намуд. Ман ба тааҷҷуб афтадам. Ман фаҳмидам, ки Худо намехоҳад, ки ман ягон амале кунам, барои ҳамин ман ҳама далелҳои партофтам. Дартар, вақте ки ман метавонистам вазъиятро баҳои объективӣ диҳам, ман фаҳмидам, ки мехостам худро ҳимоя кунам ва қасос гирам, аммо на каси дигарро ҳимоя кунам. Ман худро бовар кунандам, ки ниятҳои ман беғаразонаанд. Ман маълумоти аниқ доштам, аммо ниятҳо нопок буданд.

Аз байн чанд муддат гузашт, ва рӯзе вақте ки ман пеш аз оғози рӯзи корӣ дар ҳавои кушод дар наздикии бинои калисо дуо мехондам, ман он одамро дидам. Худо ба ман гуфт, ки фӯрӯтан шавам ва назди ӯ равам. Ман дарҳол бархостам: “Не, Худованд, бигзор ҳудаш биёяд. Ё сабабгори ҳамаи мусибатҳои мо гардид”. Ман дуо карданро давом додам, лекин Худо хомӯш буд. Пас аз бист дақиқа Худованд боз исрор кард, ки ман фавран назди ӯ равам ва фӯрӯтан шавам. Ман медонистам, ки ин Худо буд. Ман ба он одам занг задам ва ба утоқи кориаш омадам. Аммо он чизе, ки ман гуфтам ва чӣ тавр гуфтам, аз он чизе ки ман пеш аз он ки Худо бо ман кор кард, гуфта метавонистам,

хеле фарқ мекард. Бо тамоми самимият ман аз ӯ бахшиш пурсидам. Ман ба ӯ гуфтам, ки ман ӯро танқид мекардам ва доварӣ мекардам. Ӯ нармтар шуд, ва мо сӯҳбати хуб кардем. Аз ҳамон рӯз сар карда, ҳама ҳамлаҳои ӯ ба ман қатъ шуданд.

Пас аз шаш моҳ, вақте ки ман дар шаҳр набудам, хабари коре, ки он одам кардааст, ба шубони калон расид. Маълум мешавад, ки амалхояш, аз оне ки ман медонистам, хеле бадтар будааст. Ӯро фавран аз кор озод карданд. Доварӣ омад, лекин на аз дасти ман. Он чизе, ки ӯ бо ман кардани буд, ба худаш омад. Бо вучуди он, вақте ки ин воқеа рӯй дод, ман тамоман хурсанд набудам, ба ӯ ва оилааш дилам месӯхт. Ман ба ӯ ҳамдардӣ мекардам, зеро ман ҳамаи инро аз сар гузаронидам. Ба шарофати он, ки шаш моҳ пеш аз ин ҳодиса ман қарор додам, ки ӯро доварӣ накунам, ба ӯ муҳаббат ҳис мекардам ва намухостам, ки ҳамаи ин ҳолатҳо бар зидди ӯ гарданд.

Дар ин калисо ман ёздаҳ соли дигар мондам, ва аз ман бисёр вақт хоҳиш мекарданд, ки хизматгузорию гузаронам. Шармандагӣ, ки ӯ ба номи ман оварда буд, рафт, ба ҷои он шараф омад. Ба қафо нигоҳ карда, ман мефаҳмам, ки дар вақти душвориҳо хеле калон шудам, ва баъдтар Худо маро дар пеши назари одамоне, ки дар ҳаққи ман ин қадар дурӯғ мешуниданд, боло бардошт. Чи тавре ки Падар Исоро барои итоаткориаш ва хоҳиши дар назди доварон ҳимоя накардани Худ хеле боло бардошт, ҳамин тавр Ӯ он фарзандони Худро, ки ба ибрати Исо пайравӣ мекунанд, эҳтиром мекунад.

ТАЛАБАИ СОЛ

Пас аз нақл кардани як мисоли Китоби Муқаддас ва таҷрибаи ҳаёти худам ба Эддисон, ман гуфтам: “Писарам, ту интиҳоб дорӣ. Ту метавонӣ худсафедкуниро давом диҳӣ ва дар зери маҳкумияти муаллимат бимонӣ, ё ин ки ту метавонӣ ба ҳама айбдоркуниҳо ба таври илоҳӣ ҷавоб надихӣ. Илова бар

ин, ту метавонӣ назди муаллим рафта, фурӯтан шавӣ ва барои муносибати беэҳтиромона ва муқовимат ба қудрати ӯ бахшиш пурсӣ, ва мебинӣ, ки Худо чӣ гуна амал мекунад”.

Эддисон пурсид: “Чӣ бояд кард, агар маро беадолатона ба чизе айбдор кунанд?”

“Ба Худо иҷозат деҳ, ки туро муҳофизат кунад. Ба ман бигӯй, ки оё ту худро муҳофизат карда тавонистӣ?”

Ӯ ҷавоб дод: “Не, ман меҳоҳам, ки Худо маро муҳофизат кунад”.

Рӯзи дигар ба назди муаллимаш рафта, фурӯтан шуд. Ӯ барои он баҳсҳо, ки ҳангоми ба ӯ эрод гирифтани карда буд, бахшиш пурсид.

Муаллим ӯро бахшид, ва ҳафтаи дигар Эддисон дар он синф талабаи ҳафта номида шуд. Ӯ дигар чунин мушкилӣ надошт. Дар охири соли хониш, дар маросими ҷоизасупории хонандагон, он муаллим ба ӯ мукофоти олии мактабиро супорид.

Агар писарбачаи нӯҳсола фурӯтан шуда, тавонад дар лаҳзаи бӯҳрони худ ҳақиқати Каломи Худоро исбот кунад, он гоҳ чӣ қадар мо, калонсолон, бояд ба ин кӯшиш кунем? Ман фикр мекунам, ки инро суханони навбатии Исо мефаҳмонад: “Пас, ҳар кӣ худро мисли ин кӯдак фурӯтан созад, дар Малакути Осмон вай бузургтар аст” (Мат. 18:4).

БАРХҶҶРДИ ДОВУД БО ҚУДРАТИ НООДИЛОНА

Эддисон он чиро фаҳмид, ки Довуд, писари Йисой, як вақтҳо аз худ карда буд. Худо – Довари одил, ва агар мо рафтори ноодилонаи роҳбарро ба дасти Ӯ гузорем, Ӯ ҳамеша дуруст доварӣ мекунад. Дар бораи Довуд гуфта истода, мо бояд дар хотир дорем, ки ӯро Худо, на ин ки иблис, таҳти ҳукмронии як ҳокими беинсоф ва, чунон ки маълум шуд, ҳокими бераҳм, Шоул, гузошт. Ин пеш аз он, ки онҳо вохӯрданд, рӯй дод. Самуил, пайғамбари бузурги Исроил, Довудро барои подшоҳӣ навбатии халқи Худо шудан тадҳин кард. Шояд Довуд аз хурсандӣ меҷаҳид, ва фикр мекард: “Ин

шахс подшоҳи ҳозираро тадҳин кардааст, ва ман ҳам подшоҳ хоҳам буд!”

Шоул аз итоати Худо баромад ва аз рӯҳи бад азоб мекашид. Танҳо вақте ки касе ба навохтани арфа шурӯъ мекард, сабуки меомад. Дарбориёнаш ба ҷустуҷӯи ҷавоне сар карданд, ки дар ҳузури ӯ нишинад ва ба ӯ хизмат кунад. Яке аз хизматгорони подшоҳ Довуд, писари Йисойро тавсия дод. Шоул барои овардани ӯ фиристонд, то ки ба қаср омада, ба ӯ хизмат кунад. Эҳтимол Довуд чунин фикр мекард: *“Худо аллакай ба иҷро кардани ваъдаи Худ, ки ба воситаи пайғамбар додааст, оғоз карда истодааст”*. Ӯ ба худ гуфт: *“Ин зинаи аввалини ман ба сӯи болоравӣ хоҳад буд”*.

Вақт гузашт, ва аз ӯ хоҳиш карданд, ки ба бародарони калониаш, ки бо фалиштиён меҷангиданд, ғизо орад. Ба мавқеъҳои ҷангӣ расида, дид, ки ҷанговари фалиштӣ, Ҷолёт, лашкари Худоро тамасхур мекунад, ва фаҳмид, ки ин бесарусомонӣ чил рӯз боз идома дорад. Ӯ ҳамчунин фаҳмид, ки подшоҳ дасти духтарашро ба ҳар касе, ки бузургҷуссаро мағлуб карда метавонад, ваъда додааст. Довуд ба ҳузури подшоҳ ҳозир шуд ва хоҳиш кард ба ӯ иҷозат диҳад, ки бо ин азимҷусса ҷангад. Ӯ Ҷолётро кушт ва, мувофиқи ваъдаи Шоул, духтари ӯро ба занӣ гирифт. Ӯ дар назари подшоҳ марҳамат пайдо кард ва акнун домоди ӯ шуд.

Йўнотон, писари калонии Шоул, бо Довуд аҳди дӯстии абадӣ баст. Ҳар он чизеро, ки Шоул ба Довуд мефармуд, Довуд бо кўмаки Худо мекард ва ба комёбӣ ноил мешуд. Подшоҳ ҳатто ба вай иҷозат дод, ки бо писарони ӯ дар сари дастархон ҳузур дошта бошад. Ҳамааш хуб буд, Довуд аз зиндагӣ хурсанд буд. Ӯ дар қаср зиндагӣ мекард, дар сари дастархони подшоҳ хӯрок меҳӯрд, бо духтари подшоҳ издивоҷ карда буд, бо Йўнотон дӯст буд ва дар ҳама ҷангҳо пирӯзӣ ба даст меовард. Ӯ ҳатто тадриҷан дар байни халқ шўҳрат пайдо мекард. Ӯ медид,

ки нубувват дар пеши чашмонаш амалӣ мешавад. Шоул Довудро бештар аз ҳамаи хизматгоронаш дӯст медошт ва ҳатто ўро силоҳбардори худ кард. Ў падари дуюмаш шуд. Довуд боварӣ дошт, ки Шоул устоди ӯ мешавад ва ҳама чизро ба ӯ меомӯзонад, ва рӯзе ўро эҳтиром мекунад ва ба ҷои худ бар тахт мешинонад. Довуд аз марҳамат ва садоқати Худо шодӣ мекард.

ТАҒЙИРОТИ БУЗУРГ

Аммо рӯзе ҳама чиз тағйир ёфт. Шоул ва Довуд паҳлӯ ба паҳлӯ аз ҷанг бармегаштанд, ки занон аз тамоми шаҳрҳои Исроил ба пешвози онҳо баромада, сурудхонӣ ва рақс мекарданд. Онҳо месуруданд: “Шоул ҳазорон нафарро мағлуб кард, ва Довуд – даҳҳо ҳазор нафарро!” Ин подшоҳро ба ғазаб овард, ва аз ҳамаи рӯз ӯ нисбати Довуд бо бадгумонӣ муносибат мекард. Як рӯз Шоул ҳатто ба сӯи Довуд тирҳо партофта, нияти куштани ўро кард. Китоби Муқаддас мегӯяд, ки Шоул аз Довуд нафрат дошт, зеро медонист, ки Худо бо ӯст. Подшоҳ фаҳмид, ки Худо ўро тарк кардааст. Барои наҷот додани ҷони худ, Довуд маҷбур буд, ки гурезад. Дар кучо паноҳ ёфтанаширо надониста, роҳ сӯи биёбон гирифт. “Чӣ рӯй дода истодааст? – фикр мекунад Довуд. – Ваъда аллакай ба иҷро шудан оғоз шуда буд, аммо ҳоло ҳама чиз пора-пора шуд. Шахсе, ки устод ва пешвои ман буд, маро небуд кардани аст. Ман чӣ кор кунам? Шоул – хизматгори тадҳиншудаи Худо. Агар ӯ муқобили ман бошад, он гоҳ ман чӣ гуна имконият дошта метавонам? Ў подшоҳ, марди Худо, ки бар халқи Худо гузошта шудааст. Чаро Худованд ба ин роҳ медиҳад?”

Акнун Шоул, бо ҳамроҳии се ҳазор сарбози ботаҷрибаи исроилӣ, Довудро аз биёбон ба биёбон, аз ғор ба ғор меронад, танҳо бо як мақсад – ўро несту небуд созад. Дар ин лаҳза ваъда танҳо як инъикоси хира менамуд, зеро акнун Довуд гурезае шуд, ки барои зинда мондан кӯшиш мекард. Ў дигар дар

қасри подшоҳ зиндагӣ намекард ва сари дастархони подшоҳ наменишаст. Ғорҳои нам хонаи ӯ шуданд, ӯ пасмондаҳои ҳайвонотро меҳӯрд. Ӯ дигар дар паҳлӯи подшоҳ намегашт, балки ҳадафи шикори одамоне гардид, ки ба наздикӣ дар майдони ҷанг дар паҳлӯи ӯ меҷангиданд. На ҷойҳои нарм буд, на хизматгороне, ки ӯро ғамхорӣ мекарданд, нидоҳои таъриф низ шунида намешуд, ки як вақтҳо дар дарбор шунида мешуд. Арӯси ӯро ба каси дигар доданд.

Чӣ тавр ҳокиме, ки Худо Довудро зери тобеияти ӯ гузошта буд, чунин корхоро карда тавонист? Комилан имконпазир аст, ки Довудро фикрхое, ки аз хашм, нороҳатӣ ва ноумедӣ пур буданд, фаро мегирифтанд. *“Чаро Худо даҳолат намекунад? Оё Ӯ ба ман кордор нест? Бо ваъдаҳои Ӯ чӣ? Чаро Ӯ чунин одами бераҳмро гузошт, то ки вай қавми аҳди Ӯро роҳбаладӣ кунад?”*

Шоул чунон тасмим гирифт, ки ин ҷавонро бо ҳар баҳона бикушад, ки ба ин фикр гирифтор шуд. Дар шаҳри Нуб коҳиноне буданд, ки Довудро бо сарпаноҳ ва хӯрок таъмин карданд ва шамшери Ҷолётро ба ӯ доданд. Онҳо дар бораи он, ки Довуд аз Шоул гурехтааст, чизе наметавонистанд, ва фикр мекарданд, ки ӯ яке аз фармонҳои вайро иҷро мекунад. Аз Худованд дар бораи ӯ пурсиданд ва ӯро барои роҳ муҷаҳҳаз карданд.

Вақте ки Шоул аз ин хабардор шуд, хашмгин шуд. Ӯ аввал ҳаштоду панҷ коҳини бегуноҳи Худовандро кушт, ва баъд тамоми шаҳро – мардон, занон, бачагон, кӯдакони ширмак ва чорворо. Ӯ бар бегуноҳон, ҳамчун бар амалекиён, ки душманони мамлакати онҳо буданд, доварӣ кард. Акнун фикр кардан комилан ғайриимкон буд, ки ин шахс – баргузидаи Худо. Шоул қотил шуд. Чӣ тавр Худованд метавонист ӯро бо Рӯҳи Худ тадҳин кунад?

Бисёриҳо мегӯянд, ки Шоулро одамон таъин кардаанд, вале Довудро Худо таъин кардааст. Чунин таълимот нодуруст аст, ва

он аз одамоне бармеояд, ки бо он розӣ шуда наметавонанд, ки Худо қодир аст, ки шахси бераҳмро ҳамчун роҳбар гузорад. Бале, дуруст аст, ки мардум мехостанд подшоҳ дошта бошанд; аммо ба ҳар ҳол маҳз Худо ҳам Шоулро баргузид, ҳам Довудро. Худо гуфт: “Ман Шоулро подшоҳ кардам” (1 Под. 15:11).

Рӯзе Шоул фаҳмид, ки Довуд дар биёбони Эйн-Чадӣ буд, ва бо се ҳазор сарбоз ба он ҷо равона шуд. Аз роҳ хаста шуда, онҳо дар назди ғоре, ки Довуд он ҷо пинҳон буд, истоданд. Шоул ва сарбозонаш барои оббозӣ кардан либос кашиданд. Навиштаҷот ба мо мегӯяд, ки одамони Довуд ба ӯ маслиҳат доданд: «Инак рӯзе ки Худованд дар бораи он ба ту гуфтааст: “Инак, Ман душманатро ба дастат месупорам, ва ҳар чи дар назарат писанд ояд, бо вай хоҳӣ кард”».

Он гоҳ Довуд пинҳонӣ назди Шоул омад ва домани ҷомаашро бурид. Пас аз ин, барои он ки ин корро кард, дили Довуд дарднок шуд: «Ва ӯ ба одамони худ гуфт: “Ҳошо ва калло аз ҷониби Худованд, ки ман чунин амале ба оғои худ, масеҳи Худованд, бикунам, яъне дасти тааддӣ ба вай дароз кунам, зеро ки вай масеҳи Худованд аст”. Ва Довуд одамони худро бо ин суханон лат дода, нагузошт, ки онҳо бар Шоул қиём кунанд. Ва Шоул бархоста, аз мағора баромада рафт» (1 Под. 24:5–8). Мо мебинем, ки дили Довуд дард мекард. Вай дар дилаш нисбат ба пешвое, ки ин гуна мусибатҳоро ба сари ӯ овардааст, ҳанӯз нарма буд. Комилан равшан аст, ки вай ба фикрҳо оиди хашм, тарс ва ноумедӣ муқобилият кардааст ва ҳатто онҳоро бомуваффақият ғалаба кардааст.

Азбаски Довуд канори ҷомаи подшоҳро бурида буд, ӯ қарор дод, ки онро ҳамчун далели бегуноҳии худ дар назди Шоул истифода барад. Довуд масофаро нигоҳ дошта, пеши ӯ ба замин хамида, фарёд зад: *“Эй падарам!* ва домани ҷомаи худро дар дасти ман бубин; ...бидон ва яқин бидор, ки бадӣ *ва ҷинояте дар дасти ман нест,* ва ман дар ҳаққи ту гуноҳе

накардаам, ва ҳол он ки ту камин мегузорӣ, то ки қони маро бигирӣ” (1 Под. 24:12, курсиви муаллиф).

Довуд бовар дошт, ки Шоул ба он, ки ӯ исёнгари хиёнаткор аст, боварӣ дорад. Шояд Довуд дилашро тафтиш мекард: “Дар кучо ман нодуруст рафтор кардам? Чӣ тавр дили Шоул тавонист якбора бар зидди ман гардад?” Бинобар ин фарёд зад: “Ба ман гуфтанд, ки туро бикушам... домани ҷомаатро буридам, вале туро накуштам: бидон ва яқин бидор, ки бадӣ ва ҷинояте дар дасти ман нест”. Бовариаш намеомад, ки Шоул тавонист ҳудаш ҳамаи инро фикр карда барояд. Шояд касе дар дили Шоул нисбати Довуд тухми нафрат корида бошад, аз ин рӯ, ӯ меҳост садоқати ҳудро ба подшоҳ исбот кунад. Вай умед дошт, ки агар ин ба ӯ муяссар шавад, он гоҳ Шоул ӯро дар марҳаматаш барқарор мекунад, боз нисбати ӯ меҳрубон мешавад, ва он гоҳ нубувват иҷро мешавад.

Онҳое, ки аз қониби падар ё роҳбари худ рад карда шудаанд, кӯшиш мекунанд дар навбати аввал дар ин ҳудро айбдор кунанд. Онҳо ба асирии фикрҳои азобдиханда меафтанд: “*Ман чӣ кор карда бошам?*” ва “*Пас, дили ман нопок буд?*” Онҳо бори гарони кӯшишҳои исботи бегуноҳии ҳудро дар назди роҳбар ба ҳуд мегиранд. Ба назари онҳо, агар танҳо садоқат ва арзиши ҳудро нишон дода метавонистанд, онҳоро бозпас қабул мекарданд. Аммо чи қадаре ки онҳо кӯшиш кунанд, ҳамоно қадар бештар радшавиро эҳсос мекунанд.

Шоул нияти неки Довудро дарк кард, вақте фаҳмид, ки ӯ дар ҳақиқат метавонист ӯро бикушад, лекин инро накард, аз ин рӯ, подшоҳ ва одамонаш ӯро ба ҳоли ҳуд гузоштанд. Бо эҳтимоли зиёд, Довуд чунин фикр мекард: “*Подшоҳ маро барқарор хоҳад кард. Акнун нубувват амалӣ хоҳад шуд. Акнун ӯ дили маро мебинад ва бо ман беҳтар муносибат хоҳад кард. Ӯ пешвои меҳрубон ва ҳалим хоҳад шуд*”. То чӣ андоза ӯ аз ҳақиқат дур буд.

Ў ТАСМИМ ГИРИФТ, КИ МАРО БИКУШАД

Вақти хеле кам гузашт, ва ба Шоул хабар доданд, ки Довуд дар теппаи Ҳақило аст. Ва боз подшоҳ ҳамон се ҳазор нафарро чамъ карда, ба ҷустуҷӯи ӯ рафт. Бори дигар ӯ ният дошт, ки Довудро бикушад. Ман боварӣ дорам, ки Довуд аз таъқиботи доимии Шоул хаста шуда буд. Ў фаҳмид, ки дар ин ҷо ҳеҷ хатое нест ва Шоул дидаву дониста, бидуни иғвои касе марги ӯро меҷӯяд.

Подшоҳ хислати Довудро медонист, аммо бо вучуди он бар зидди ӯ баромад мекард. Довуд фаҳмид, ки ҳама умедҳояш барбод рафтаанд ва ӯ бо сарвари хиёнаткор сарукор дорад. Чӣ хел Худованд ба чунин шахс тадҳин рехта метавонад?

Довуд ҳамроҳи Абишой, бародари хурдии Юоб, ҷавони хунхор, пинҳонӣ ба ӯрдугоҳи Шоул даромад. Худо ҳамаро сахт хобонд. Довуд ва Абишой аз байни тамоми лашкар ба хаймае, ки Шоул хобида буд, ворид шуданд. Абишой аз Довуд хоҳиш кард: “Худо имрӯз душмани туро ба дасти ту сӯпурдааст; ва алҳол ба ман изн бидеҳ, то ки ӯро бо як зарбаи найза ба замин бидӯзам, ва барои зарбаи дуҷум ҳоҷат нахоҳад буд” (1 Под. 26:8).

Абишой бисёр сабабҳои олиҷанобе овард, ки чаро Довуд ба ӯ бояд иҷозат диҳад, ки Шоулро мағлуб кунад. Аввалан ва аз ҳама асосӣ: Шоул ҳаштоду панҷ коҳини бегуноҳ, занону фарзандони онҳоро кушт – ва ин корро хунсардона кард! Барои қавм таҳти роҳбарии чунин шахс мондан хавфнок буд. Имрӯз бисёриҳо айнан ҳамин тавр фикр мекунанд, хусусан нисбати пешвоёни калисо. Пешвоён танҳо қиноятҳои Шоулро такрор накарданд.

Далели дуюм: Худо аз рӯи суҳанони Самуил Довудро тадҳин кард, то подшоҳи навбатии Исроил шавад. Вақти он расид, ки Довуд ҳуқуқҳои худро барои тахт эълон кунад! Оё ӯ нубувватро иҷро накарда, метавонист бимирад? Ман на як бор чунин суҳанонро аз кормандони нобовари офиси калисо шунидаам.

Сеюм: оё Шоул бо се ҳазор сарбоз барои куштани Довуд

ва одамонаш нарафт? Акнун вақти интиҳоб расид: куштан ё кушта шудан. Албатта, ин худмуҳофизаткунӣ мешуд. Абишой медонист, ки ҳама гуна додгоҳ онҳоро сафед мекунад. Имрӯзҳо чунин баҳс ҳатто ба шарҳу эзоҳ ниёз надорад. Мо ҳатто фикр накарда, аз он истифода мекунем.

Чаҳорум: оё Худо ба тамоми лашкар хоби сахт надод, то Довуд ва Абишой ба хаймаи Шоул даромада, иродаи Ёро иҷро карда, мардумро аз ҳокими бад халос кунанд? Онҳо имконияте пайдо карданд, ки шояд дигар намешавад. Вақти он расид, ки бояд аз паи иҷрои нубувват шуд! Бисёре аз шӯроҳои пешвоёни калисо дар ин бора фикр мекунанд, вақте ки пешвои онҳо меафтад. Онҳо фикр мекунанд: *Худо ёро дар ҷое гузошт, ки мо ёро аз он ҷо аз роҳбарӣ бар мо дур карда метавонем*. Чунин фикру андешаҳо дили исёнкори ин одамонро фош мекунад.

Ҳамаи ин далелҳо боварибахш садо доданд. Онҳо маъное доштанд, зеро Довудро яке аз бародарони содиқаш рӯҳбаланд мекард. Ва агар дар дилаш заррае исён медошт, ӯ ба ёвараш иҷозат медод, ки Шоулро бо шамшер бизанад ва дар баробари ин ҳеҷ гуна маҳкумиятро ҳис намекард. Бо вучуди ин, Довуд ҷавоб дод: “Ёро накуш, зеро кист, ки дасти худро ба масеҳи Худованд дароз карда, беҷазо монда бошад?” (1 Под. 26:9). Агар инро ба зиндагии худ гузаронем: “На бо сухан, на бо амал ба ӯ даст нарасон, зеро кист, ки ба пешвои худ ҳамла карда, беҷазо монда бошад?”

Довуд ёро накушт, ҳатто ба он нигоҳ накарда ки Шоул одамони бегуноҳро кушта буд ва ҳоло марги ёро ҷӯё буд. Довуд барои худ қасос намегирифт; вай онро ба дасти Худованд супурд. Ба ҳамааш дар ҳамон ҷо хотима мондан осонтар буд – осонтар барои Довуд ва барои халқи Исроил. Ё медонист, ки мардум ҳамчун гӯсфандон бе ҷӯпони ҳақиқӣ буданд. Ё медонист, ки шахси нопок барои қонеъ кардани хоҳишҳои худхоҳонаи худ аз боварии онҳо сӯиистифода

мекард. Барои ҳимояи худ наистодан душвор буд, аммо озод накардани одамоне, ки ӯ дӯст медошт, аз подшоҳи девонавор шояд хеле мушқилтар буд!

Довуд қарор қабул кард, гарчанде медонист, ки Шоул мехоҳад ӯро бикушад. Довуд покии нияти худро вақте исбот кард, ки бори аввал ҷони Шоулро наҷот дод. Ӯ ба вай даст нарасонд. Шоул тадҳиншудаи Худованд буд. Ӯ хизматгори Худо буд, ва Довуд Шоулро ба дастони Худо барои доварии Ӯ супурд.

Шоулро ба доварии Худо бовар карда, ӯ боҳикматона рафтор кард. Шумо мепурсед: “Пас Худо барои доварӣ намудани бандаи Ӯ, Шоул, киро истифода бурд?” Ҷавоб: фалиштиёнро. На як бор Худованд одамони наҷотнаёфта ё созмонҳои дунявиро барои доварӣ бар роҳбарони калисои Худ истифода мебарад. Шоул ҳамроҳи писаронаш дар ҷанг ҳалок шуд. Вақте ки ин хабар ба Довуд расид, ӯ ҷашн наорост. Ӯ мотам гирифт!

Довуд ҳатто шахсиро, ки гуфт, ки ҳудаш Шоулро куштааст, ба қатл расонд, ҳол он, ки ӯ ин корро накарда буд. Он шахс умедвор буд, ки ин хабар дар назари Довуд ба ӯ илтифот хоҳад бахшид, аммо натиҷа пурра баръакс шуд. Довуд ҷавоб дод: “Чӣ гуна натарсидӣ, ки дасти худро дароз карда, масеҳи Худовандро куштӣ?” Довуд ӯро ба қатл расонида, гуфт: «Хунат бар гарданат, зеро ки даҳонат ба муқобили ту шаҳодат дода, гуфт, ки “ман масеҳи Худовандро куштам”» (2 Под. 1:16).

Сипас Довуд барои мардуми Яҳудо марсия навишт, то онро дар васфи Шоул ва писарони ӯ хонанд. Ӯ хондани онро дар кӯчаҳои шаҳрҳои фалиштиён манъ кард, то ки душман шод нашавад. Ӯ эълон кард, ки дар ҷое ки Шоул кушта шуда буд, на борон мешавад, на ҳосил. Ӯ тамоми Исроилро даъват кард, ки барои подшоҳи кушташуда мотам гиранд. Ин рафтори одаме набуд, ки ташнаи қасос буда, дигар пешвои худро эҳтиром намекард. Не, чунин одам мегуфт: “Он чиро ки сазовор буд, гирифт!”

Довуд пеш рафт. Ў аъзои зиндамондаи хонаи Шоулро накушт; баръакс, ба онҳо марҳамати калон зоҳир намуд. Ба онҳо замин ва ғизо дод ва ба яке аз авлодонаш иҷозат дод, ки сари дастархони подшоҳ нишинад. Магар ин рафтори шахсе аст, ки аз суқути роҳбараш аз ҳукми одилона шод мешавад? Онҳое, ки дар дилашон исён доранд, вақте ки пешвои рӯҳониашон меафтад, шод мешаванд. Онҳо фикр мекунанд: *“Он чиро ки сазовор буд, гирифт!”* Чунин шахсон ё бадгӯй мекунанд, ё бо суҳанҳои ифлос роҳбарони худро озор медиҳанд ва ба ин васила онҳоро ба ҷазое, ки барои онҳо пешбинӣ шудааст, боз ҳам бештар тела медиҳанд. Дили онҳо ба монанди дили Довуд нест. Онҳо дили Худоро надоранд.

ГУЗОШТА ШУДААСТ, ТО КИ БАРАКАТ ЁФТА БОШАД!

Мо бояд ҳамеша дар хотир дошта бошем, ки Худо ба беадолатии ҳокимият нисбат ба мо иҷозат медиҳад, то дар охир моро ба чизи беҳтарине расонад. Ў инро барои озод кардани баракати Худ истифода мебарад. Петрус насиҳати худро идома дод: *“Дар ивази бадӣ бадӣ накунед, ё дар ивази лаънат лаънат нагӯед; баръакс, баракат диҳед, чун медонед, ки шумо барои он даъват карда шудаед, ки вориси баракат гардед”* (1 Пет. 3:9, аз ҷониби муаллиф ҷудо карда шудааст).

Баракат метавонад на танҳо дар чизҳои моддӣ бошад, гарчанде ки онҳо муҳиманд; балки он метавонад ба соҳаҳои муҳимтаре дахл дошта бошад, ба монанди хислати Масеҳ, пешрафти Малакути Осмон ё мукофот дар абадият. Вақте ки мо ба қудрати Худо итоат мекунем, ҳеҷ чиз наметавонад ба некӯаҳволии рӯҳонии мо зарар расонад. Петрус инро бо савол фаҳмонд: *“Ва кист, ки ба шумо бадӣ кунад, агар шумо дар некӯкорӣ ғайр бошед?”* (1 Пет. 3:13). Контексти асосии ин оят аз он иборат аст, ки мо ба ибрати шахсии Исо пайравӣ кунем.

Дар бораи хислати Масеҳ Петрус чунин дастур медод:

“Чунки Масеҳ низ... як бор барои гуноҳҳои мо уқубат кашид, яъне одил барои золимон... Пас, чи тавре ки Масеҳ барои мо ба ҳасби ҷисм уқубат кашадааст, шумо низ бо ҳамон фикр мусаллаҳ шавед; зеро касе ки ба ҳасби ҷисм уқубат кашад, дигар гуноҳ намекунад” (1 Пет. 3:18; 4:1).

Петрус ба имондорон дастур медиҳад, ки ба ранҷу уқубат омода шаванд, ба монанди оне, ки Масеҳ аз сар гузаронидааст, ки дар контексти номаи ӯ муносибати ноодилона аз ҷониби ҳукуматдоронро дар бар мегирад. Оё шумо ба худ тасаввур карда метавонед, ки чӣ тавр сарбозон бе силоҳ ба ҷанг мераванд? Оё хандаовар нест? Аммо бисёре аз имондорон дар азобу уқубат аз беадолатии ҳукуматдорон бесилоҳанд. Таҳти ҳуҷум афтода, онҳо дар ҳолати шок, ошуфтагӣ ё ҳайрат қарор мегиранд. Ба ҷои он ки аз рӯи принципи итоаткорӣ амал кунанд, онҳо ба ин бо роҳи сохтани системаи мукаммали ҳуҷум далелҳо муносибат мекунанд.

Мисоли шахси мусаллаҳ ва оmodаро меорам. Қисми муҳими курсҳои омӯзишии пилотҳо истифодаи дастгоҳҳои таълимии авиатсионӣ мебошад. Дар чунин дастгоҳҳои таълимӣ пилот қариб ба ҳамаи ҳолатҳое, ки дар фазо рӯй доданашон мумкин аст, дучор мешавад. Дар ин шароитҳои бехатар лётчикҳо аксуламали ҳудро то он даме сайқал медиҳанд, ки тарзи аз ҳар гуна вазъият дурӯст баромаданро ёд нагиранд. Бо ин роҳ онҳо ҳудро ба вазъиятҳои воқеӣ омода мекунанд. Агар дар вақти парвоз ягон ҳодиса рӯй диҳад, пилотҳо ба ҳаяҷон дода намешаванд – онҳо тавре рафтор мекунанд, ки чи хеле ки онҳоро таълим додаанд. Ҳатто агар мусофирон ба ҳаяҷон омада, дар ҳолати шок ё истерка афтанд, пилотҳо оромиро нигоҳ дошта, ҳудидоракуниро аз даст намедиҳанд. Одамоне, ки ҳодисаҳои садамаҳои ҳавопаймоҳоро тафтиш мекунанд ва маълумотҳои дастгоҳи сабткунандаи дохили ҳавопайморо меомӯзанд, аз оромии

пилотҳо дар ҳайрат мемонанд. Ҳатто як лаҳза пеш аз афтодан, одатан дар овози онҳо воҳима нест. Онҳо мусаллаҳанд!

Ин китоб метавонад ҳамчун дастури таълимии ба ин монанд барои пилотҳо хизмат кунад. Каломи Худо дар ин нома метавонад шуморо барои он гардишҳои шадиде, ки ҳаёт ба шумо дар муносибат бо ҳокимият пеш меорад, муҷаҳҳаз кунад, ё омода созад. Агар шумо дуруст муносибат кунед, шумо баракатро эҳсос хоҳед кард. Петрус гуфт, онҳое, ки ба азобу уқубатҳои Масеҳ пайравӣ мекунанд, гуноҳ карданро бас мекунанд. Чӣ гуна изҳорот! Ба ибораи дигар, онҳое, ки ба муносибати ноодилонаи роҳбарон дуруст муносибат мекунанд, ба камолоти рӯҳонӣ ноил мегарданд.

Боз як ваъдаи аҷибе ҳаст. Павлус тасдиқ мекард:

Дуруст аст ин сухан: агар бо Ё мурда бошем, бо Ё зиндагӣ ҳам хоҳем кард; агар тоқат оварем, бо Ё салтанат ҳам хоҳем ронд (2 Тим. 2:11, 12).

Ба онҳое, ки мисли Масеҳ азоб мекашанд, қудрати рӯҳонӣ ваъда шудааст. Чи қадаре ки шумо душвориҳои зиёдро аз сар гузаронед, ҳамон қадар Худо қудрати калонро ба шумо боварӣ мекунанд. Ва боз шумо мебинед, ки вақте ки шумо бо беадолатии ҳукумат дучор мешавед, Худо шуморо барои баракат омода мекунанд. Аммо оё шумо ҷавоби дуруст медиҳед ва баракатро қабул мекунед ё ин ки бо кинаю ҳасрат пур мешавед? Интиҳоб дар дасти шумост. Роҳи ғолибро интиҳоб намоед, яъне – ҳаётро!

ХУДДОВАРӢ

*Онҳое, ки роҳбарро эҳтиром мекунанд,
қудрати бузург ба даст меоранд, ва
эҳтиром онҳоро пайравӣ мекунад.*

На ҳама ба роҳбарият мисли Довуд муносибат мекунанд. Бисёр вақт, ҳангоми дар пешвоёни худ камбудиҳоро дидан, хурсанд мешавем, ва сипас худро сафед карда, маҳдудиятҳои гузошташударо ба осонӣ аз байн мебарем. Аммо муносибати мо ба гуноҳи дигарон, махсусан пешвоён, ин яке аз муҳимтарин нишондиҳандаҳои камолоти маънавии мост. Ва маҳз аз ҳамин сабаб, Худо аксар вақт нокомӣ ва иштибоҳҳои роҳбаронро дар ҳаёти мо истифода мебарад, то ки ҳолати аслии дилҳои моро ошкор созад. Маҳз чунин ҳолат бо яке аз писарони Нӯҳ рӯй дод.

ДУРУСТ АСТ, АММО НОДУРУСТ

Пас аз тӯфон Нӯҳ ба киштукори замин шурӯъ кард ва тоқзоре шинонд. Рӯзе майи зиёд нӯшида, вай ба хаймаи худ баргашт ва, дар ҳолати мастӣ тамоми либосҳояшро бадар карда, хобаш бурд.

Ҳом, писари ҳурдӣ, ба хаймаи Нӯҳ даромад ва падарашро

бараҳна дида, берун омад ва дар ин бора ба бародаронаш, Сом ва Ёфат, нақл кард. Вай инро “танҳо ба оилааш” гуфт. Шояд вай гуфта буд: “Бачаҳо, падари мо маст аст ва дар он чизе, ки модараш таваллуд кардааст, хобидааст!” ё бадтараш, шояд ӯ бародаронашро барои дидани пешвои рӯҳони онҳо, ки бараҳна хобидааст, даъват намуд.

Суханони ӯро шунида, Сом ва Ёфат либос гирифта, ба китфҳои худ гузошта, ба хайма даромаданд ва бараҳнагии падарашонро пӯшониданд. Рӯяшонро ба тарафе карда буданд, то чизеро набинанд. Вақте Нӯҳ аз мастӣ бедор шуд, фаҳмид, ки Ҳом чӣ кор кардааст. Гӯш кунед, ки ӯ чӣ гуфт:

“Канъон малъун бод; пеши бародарони худ бандаи бандагон бошад”. Ва гуфт: “Муборак аст Худованд Худои Сом; бигзор Канъон бандаи Сом бошад. Худо Ёфатро вусъат диҳад; ва дар хаймаҳои Сом маскан гирад; ва Канъон бандаи онҳо бошад” (Ҳас. 9:25–27).

Пештар дар ин китоб мо оқибатҳои ба қудрати Худо итоат накарданро муҳокима кардем. Онҳое, ки дидаву доништа ба исён шурӯъ мекунанд, зери лаънат меафтанд. Ҳом ин ҳақиқатро бо роҳи саҳт фаҳмид. Ӯ нисбати Нӯҳ беиззатӣ намуда, бо ин нисбати қудрати падараш, ки аз ҷониби Худо дода шуда буд, безаҳтиромӣ баён намуд. Ин бар насли Ҳом лаънат овард. Ҷолиби диққат аст, ки рафтори ношоистаи Ҳом барояш оқибатҳои вазнин дошт, дар ҳоле ки мастии Нӯҳ фаромӯш шуда буд.

Амали бадахлоқонаи Нӯҳ барои се писари ӯ санҷиш шуд ва ботини онҳоро ошкор кард. Яке беақл ва саркаш баромад, дуи дигар – безаҳтирому меҳрубон. Нӯҳ маст шуда, ибрати хуб нишон надод, бо вучуди он, бо рафтори ӯ бояд Худованд сарукор мекард, аммо на онҳое, ки зери тобеияти ӯ қарор доштанд. Ду писар инро фаҳмиданд ва бо эҳтиром муносибат карданро давом медонанд. Сеюмӣ бошад падарашро гирифт

ва бадном кард ва бо ҳамин ба сари худ лаънате овард, ки, ба гумони ӯ, мебоист ба сари Нӯҳ ояд.

Сом ва Ёфат ҳатто ба гуноҳи падарашон нигоҳ накарданд, ва онҳо ҳамчунин намехостанд, ки дигарон (занҳо ва фарзандон) ӯро дар чунин ҳолат бубинанд, бинобар ин падари худро бо либос пӯшониданд. Ба шарофати он, ки ба мақомии падар эҳтироми худро нигоҳ доштанд, онҳо ҳам мавқеи ӯ, ва ҳам дили худро ҳифз карданд. Ҳом бошад Нӯҳро тамасхур кард, шояд кӯшиши онро карда, ки қобилияти пешво будани ӯро бадном кунад. Ин ба Ҳом имконият медод, ки ҳангоми итоат накардан ба падараш, дар вақти истифодаи қудраташ, худро сафед кунад. Ин ба ҳар шахсе дахл дорад, ки дар қалбаш беитоатӣ дорад. Бо беобрӯ кардани қудрат, ӯ худро аз тобеият озод ҳис мекунад. Дар дилаш ӯ ҳама гуна маҳдудиятҳоро аз байн мебарад.

Дар “галереяи ҷалол”-и Худ (Ибр. 11) Худо аз имон ва итоаткориҳои Нӯҳ фахр мекунад, аммо мо дар он ҷо Ҳомро намеёбем. Оё Ҳом ҳақ буд? Магар Нӯҳ маст ва бараҳна набуд? Бале, Ҳом сад фоиз ҳақ буд, аммо вай аслан хато мекард. Сабабҳои инсонӣ шояд амалҳои ӯро сафед мекарданд; вай танҳо он чизро, ки дидааст, такрор мекард; вай танҳо кӯшиш мекард, ки “ростқавл бошад”. Аммо принципҳои итоаткорӣ ва эҳтиром баръакс онро нишон медиҳанд. Сом ва Ёфат падари худро эҳтиром карданд ва баракат ёфтанд.

Бисёр нафарон, ба монанди Ҳом, дар бораи роҳбарони худ маълумоти дуруст медиҳанд, ва ба ҳар ҳол онҳо дар назди Худо ноҳақ ҳастанд: онҳо шаъну шарафи наздики худро паст мезананд ва баракатро аз даст медиҳанд. Онҳо беақлона рафтор мекунанд, зеро ба фаҳмиш ва ақидаи худ така мекунанд. Ба онҳо дили Довуд, Сом ва Ёфат намерасад. Вақте ки Шоул пурра афтид, Довуд мотам гирифта, гуфт:

Дар Ҷат ҳикоят накунад, дар кӯчаҳои Ашқалӯн башорат надиҳед, мабодо духтарони фалиштӣ шодӣ кунанд, мабодо

духтарони номахтунон ба вачд оянд... Шоул ва Йӯнотон, ки дар ҳаёти худ маҳбуб ва меҳрубон буданд, дар мамоти худ низ аз якдигар ҷудо нашудаанд; аз уқобон чобуктар, аз шерон пурзӯртар буданд. *Эй духтарони Исроил! Барои Шоул гиря кунед*, ки ӯ шуморо куртаҳои арғувониранг ва асбоби зинат мепӯшонид, ва зевари тилло бар либосатон мегузошт (2 Под. 1:20, 23-24, аз ҷониби муаллиф ҷудо карда шудааст).

Аз ҷониби ин ҳоким Довуд таъкиботи шадидро аз сар гузаронд. Вазъиятҳои ба манфиати ӯ буда ва тафаккури ҷисмонии ӯ шояд ўро ба хурсандӣ ва эълони ғалаба моил мекарданд, аммо Довуд бори дигар исбот кард, ки ӯ мувофиқи принципҳои эҳтироми қудрат зиндагӣ мекунад. Ҳаёти ӯ барои одамоне, ки таҳти тобеияти ӯ истодаанд, намунаи ибрат гардид. Дар натиҷа, ӯ подшоҳи бузург шуд. Онҳое, ки роҳбарро эҳтиром мекунанд, қудрати бузург ба даст меоранд, ва эҳтиром онҳоро пайравӣ мекунад. Онҳо ба худ баракатро аз ҷониби Худованд ҷалб мекунанд. Онҳое, ки ҳокимиятро бадгӯӣ мекунанд ва ё ба он сабукфикрона муносибат мекунанд, дар атрофи худ беэҳтиромӣ паҳн мекунанд ва бар худ довариро ҷалб мекунанд.

ХУДДОВАРӢ

Бори дигар биёед ба ояти асосии худ, ки ба ҳокимияти гузошташуда бахшида шудааст, муроҷиат кунем:

Ҳар шахс бояд ба ҳокимиятҳои боло итоат кунад; зеро ҳеҷ ҳокимияте нест, ки аз Худо набошад, ва ҳокимиятҳои мавҷуда аз ҷониби Худо барқарор шудаанд. Бинобар ин ҳар кӣ ба ҳокимият муқобилат кунад, бар зидди амри Худо исён кардааст; ва исёнгарон гирифтори маҳкумият хоҳанд шуд (Рум. 13:1, 2).

Маҳкумият ба онҳое меояд, ки ба ҳокимият муҳолифат мекунанд. Ба ҳокимият даст расон — ва ту ба Худо даст

мерасонӣ. Пеш аз оғози хизматгузорӣ ман дар ду миссияи байналмилалӣ иштирок карда будам. Ман шоҳиди он будам, ки дар натиҷаи муҳолифат ба роҳбарият, одамон ба додгоҳи олий супорида шуда буданд. Он дар шаклҳои гуногун мегузашт, аммо ҳеҷ кас аз он гурехта наметавонист. Ин махсусан ҳангоми аз ҷои кори худ рафтани кормандон мушоҳида мешуд. Мухим нест, ки роҳбар то чӣ андоза ноҳақ буд ва шароитҳо чӣ гуна буданд, агар ўро танқид ё бадном мекарданд, агар аз сарчашмаи талх нўшида бошанд, охиру оқибат худро ба мусибати калон гирифтор карданд. Барои баъзеҳо ин маблағ буд; барои дигарон – кор; барои сеюмин – мушкилот бо саломатӣ; барои чорумин – мушкилот бо фарзандон; дар панҷумин мушкилоти оилавӣ ба миён меомад. Ин рӯйхатро беохир давом додан мумкин аст, аммо мавҷудияти мушкилоти ногаҳонӣ дар ҳаёти онҳое, ки мураббӣни рӯҳонии худро эҳтиром намекарданд, аён буд.

Ман шоҳиди он будам, ки бисёр одамон аз сабаби рафтори нодуруст нисбати онҳо мерафтанд, аммо рӯҳи фурӯтаниро нигоҳ медоштанд. Онҳо бар зидди собиқ корфармоёни худ сухан гуфтан ё шунидани дигаронро, ки инро мекарданд, рад мекарданд; ба ҷои ин онҳоро баракат медоданд ва ҳар вақте ки сухан дар бораи онҳо мерафт, дар ҳаққи онҳо эҳтиромона сухан мегуфтанд. Ин одамон медонистанд, ки – Худо сарчашмаи онҳо. Ў онҳоро ғамхорӣ мекунад ва, вақте ки ба Ў писанд аст, онҳоро сарафроз мекунад. Ман дидам, ки онҳо дар ҷойҳои дигар, нисбат ба он ки дар мо, мавқеъҳои беҳтаринро ишғол мекарданд. Бо баъзеи онҳо ҳатто пас аз дувоздаҳ сол боз вохӯрдём, ва ман боварӣ ҳосил кардам, ки ҳаёти онҳо баракатёфта буд.

Чӣ тавр дар худ рӯҳи фурӯтаниро бояд нигоҳ дошт? Исо ин сирро ба мо ошкор кард: “Лекин Ман ба шумо мегӯям: душманони худро дӯст бидоред, барои лаънаткунандагони худ баракат бихоҳед, ба нафраткунандагони худ неки кунед ва барои

озордиҳандагону таъқибкунандагони худ дуо гӯед” (Мат. 5:44). Ў гуфт, ки мо бояд дар ҳаққи онҳое, ки моро меранҷонанд ё зулм мекунанд, дуо кунем. Бо чунин рафтор, мо ба диламон имкон медиҳем, ки шифо ёбад ва танқиду аламу ба он роҳ намениҳем.

БАХШОИШ БАР ЗИДДИ ҚУДРАТ

Ба воситаи Навиштаҷот ва таҷрибаи ҳаёт ман тасдиқ гирифтам, ки одамоне, ки бар зидди ҳокимият сухан мегӯянд, ба сари худ маҳкумият меоранд. Биёед Марям ва Ҳорунро ба ёд орем: “Ва Марям ва Ҳорун Мӯсоро дар бораи зани ҳабашияе ки гирифта буд, мазаммат карданд” (Адад. 12:1).

Аввало биёед бубинем, ки Марям ва Ҳорун кӣ буданд. Марям хоҳари Мӯсо буд. Қайд менамоем, ки вай хоҳари калонии ӯ буд. Худо ӯро набия номид (ниг. Хур. 15:20). Ҳорун бародари калонии Мӯсо, ва ҳамчунин саркоҳин, буд. Инак, мо дар бораи ду нафаре сухан мегӯем, ки мавқеъҳои муайяни қудрати рошқол намӯда, маъмул буданд.

Онҳо Мӯсоро барои он танқид мекарданд, ки бо зани ҳабашияе, ки аз авлоди Иброҳим нест, издивоҷ кардааст; вай ҳамшарики аҳди ӯ набуд.

Марям ва Ҳорун боварӣ доштанд, ки Мӯсо гуноҳ кардааст ё ин ки дар беҳтарин ҳолат қарори нодуруст қабул карда, бо зани африқоӣ издивоҷ кардааст. Ин онҳоро бештар ба ташвиш меандоخت, зеро ӯ пешво буд. Оё онҳо дар ақидаи худ ҳақ буданд? Агар аз рӯи ҳарфи қонун доварӣ кунем, шояд ҳақ ҳастанд. Худо аниқу равшан иродаи Худро ба бани-Исроил изҳор намӯдааст, ки танҳо бо духтарони қабилаи худашон издивоҷ кунанд. Ў огоҳ кард, ки занҳои аҷнабӣ дилҳои онҳоро ба худоеӣ бегона мегардонанд. Ин аҳком дар Тақрори Шариат дода шуда буд. Аз ин рӯ, издивоҷи Мӯсо бо аҷнабӣ баъзе ихтилофотро ба миён овард. Шояд онҳо чунин меҳисобиданд, ки ӯ ба одамон таъсири саҳт дорад ва ҳақ нашошт, ки чунин

рафтор кунад. (Аҳамият диҳед, ки имрӯз дар мо танҳо як аҳком боқӣ мондааст: бо беимонон издивоҷ накардан. Ин дигар масъалаи покии хун нест, балки ба мансубияти рӯҳонӣ дахл дорад (ниг. Ғал. 3:28). Мувофиқи Аҳди Ҷадид ду нафар аз миллатҳои гуногун метавонанд беамониат издивоҷ кунанд.)

Инак, Марям ва Ҳорун дар баҳодиҳии худ ҳақ буданд, аммо дар баробари он онҳо ноҳақ буданд, мисли Ҳом! Мӯсо пешвои онҳо буд ва ҳама гуна танқид нисбати ӯ вайронкунии қоида буд. Ҳамчун бародару хоҳари калонӣ, онҳо метавонистанд инро дар доираи оила муҳокима кунанд, аммо дар байни мардум ғайбат кардан ё муҳокима кардани рафтори ӯ дар ҷамъомад бешубҳа гуноҳ буд.

Ба онҳо чӣ сабаб шуд, ки бар зидди роҳбари худ баромад кунанд? Ҷавобро дар ояти оянда хоҳем ёфт: «Ва гуфтанд: “Оё Худованд фақат бо Мӯсо сухан рондааст? Ў, охир, бо мо низ сухан рондааст”. Ва Худованд *инро* шунид» (Адад. 12:2).

Оё Худо ба воситаи онҳо сухан намегуфт? Бешубҳа. Худо дар бораи Ҳорун ҳамчун сухангӯ ва пайғамбар сухан мегуфт. Ҳорун паёмҳои Худоро ба фиръавн мерасонид. Худо инчунин Марямро барои сурудани таронаи нубувватие истифода бурд, ки то рӯзҳои мо дар Навиштаҷот нигоҳ дошта шудааст. Онҳо бешубҳа бахшоишҳои рӯҳонӣ доштанд. Ба ҳар ҳол, хатогии онҳо дар он буд, ки бахшоишҳои рӯҳониро аз принципҳои қудратӣ баланд мебардоштанд. Онҳо қарор доданд, ки азбаски Мӯсо гуноҳ кард ва онҳо гуноҳ накарданд – ва ҳамаи онҳоро Худо тақрибан баробар истифода мебард – Мӯсо дигар барои онҳо пешвои рӯҳонӣ ҳисоб намеёфт. Онҳо ба бахшоишҳои рӯҳонии худ иҷозат доданд, ки онҳоро аз қудрате, ки Худованд аз болои онҳо гузошта буд, баландтар бардоранд.

Дар заминаи Аҳди Ҷадид Павлус навиштааст: “Бахшоишҳо гуногун аст, лекин Рӯҳ ҳамон як аст” (1 Қўр. 12:4). Ин ва дигар оятҳо Рӯҳи Муқаддасро ҳамчун нозири бахшоишҳо муайян

мекунад. Баъзе аз бахшоишҳо қобилияти сардорӣ кардан, қобилияти таълим додан, файзи эҳсонкорӣ, пайғамбар буданро медиҳанд. Бахшоишҳои шифо додан, ташхиси арвоҳ ва қудрати мӯъҷизанамо мавҷуданд (1 Қўр. 12:7-10; Рум. 12:6-8).

Павлус идома дод: “Ва хизматҳо гуногун аст, аммо Худованд ҳамон як аст” (1 Қўр. 12:5). Дар забони юнонии аслӣ калимаи “хизмат” бо калимаи *диакония* муайян карда шудааст. Тибқи луғати Тайер, ин калима барои ишораи “мақомоти роҳбарикунандаи ҳаввориён ва маъмурияти он, ва ҳамчунин пайғамбарон, башоратдиҳандагон, пирон ва ғайраҳо” истифода мешавад. Ба ибораи оддӣ, ин калима панҷ муассисаи қудрати рӯҳониро дар дохили Калисо тавсиф мекунад. Аз ҳуди ҳамин оят мо мефаҳмем, ки Исои Масеҳ аз болои ҳамаи ин муассисаҳо меистад. Инро ояти дигар низ тасдиқ мекунад. Пас аз эҳёи Масеҳ Павлус навишт: “Ӯ баъзеро ҳавворӣ, баъзеро анбиё, баъзеро башоратдиҳанда, баъзеро шубон ва муаллим таъин намуд, барои такмили муқаддасон ба кори ибодат, ба бинои Бадани Масеҳ” (Эфс. 4:11, 12).

Қудрати Подшоҳӣ ба воситаи ин хизматгузориҳо паҳн мешавад, на ба воситаи бахшоишҳо, зеро тамоми қудратро Падар ба Исо баъд аз эҳё шудани Ӯ додааст (Мат. 28:18). Исо, дар навбати худ, ин панҷ хизматгузориҳо ба мо дод, чунон ки дар ояти дар боло овардашуда аз Нома ба Эфсӯсиён навишта шудааст. Аз ин рӯ, қудрати Ӯ ба воситаи муассисаҳои таъиншуда амалӣ мегардад. Мо бояд дар хотир дошта бошем, ки ҳар шахс метавонад аз шубон аз ҷиҳати рӯҳонӣ қобилиятноктар бошад, аммо шубоне, ки бар ин хизматгузориҳо мавқеи роҳбариро ишғол мекунад, аз болои ин шахс низ меистад.

Як ёрдамчии шубон бахшоишҳои мавъиза ва нубувватро дошт. Бахшоиши Худо дар зиндагиаш чунон аён буд, ки дар ҳар ҷое ки ӯ мавъиза мекард, толорҳо ҳамеша серодам буданд.

Ҳафтае як маротиба вай ҷамъомади дуохониро мебурд, ва ба он ҷо низ одамони зиёде меомаданд.

Ҳар қадаре ки ӯ маъруфтар мешуд, ҳамон қадар бештар сиёсати калисо ва худӣ шубони калонро озодона танқид мекард. Вай мегуфт, ки сиёсати шубон ҳаракати Рӯҳулқудсро маҳдуд мекунад, ва ин мулоҳизаҳои худро бо атрофиёнаш мубодила мекард. Муносибати танқидии ӯ ба ёрдамчи дигари шубон гузашт. Чанд муддат пас, онҳо якҷоя ба бурдани хизматгузории дуохонӣ шурӯъ намуданд. Рӯзе ғангоми чунин хизматгузорӣ шубон оромона ба сафҳои ақибӣ толор даромад ва дид, ки ду ёрдамчиёни ӯ ҷамъомадро тавре мебурданд, ки ӯ аз онҳо хоҳиш карда буд, ки чунин накунад. Ба ҷои шафоат барои калисо, шаҳр, одамони наҷотнаёфта, онҳо одамонро ба шакли дигари дуохонӣ мебурданд, ва агар одамон ба дурустии амали онҳо изҳори нобоварӣ кунанд, ин ёрдамчиён онҳоро маҳкум мекарданд. Одамон парешон шуданд.

Ҳар дуи ин нафарон хизматгузори лаёқатманд буданд, вале онҳо ба роҳбари калисо итоат намекарданд. Ҷиддияти рафтори ношоистаи онҳо бо он пинҳон буд, ки Худованд онҳоро дар нубувват ва хизматгузорӣ ба одамон истифода мебурд. Агар ин стандарти мо дар баҳодиҳии ҳақ будани касе бошад, мо ба осонӣ ба исён мисли Марям ва Ҳорун меафтем. Тадҳини Худо барои халқи Худо дода мешавад, лекин он ҳеҷ гоҳ барои баҳо додан ба суханон ва тарзи зиндагии хизматгузoron дода намешавад.

ОМУӢЗИШИ ИТОАТКОРӢ ТАВАССУТИ ДОВАРӢ

Ва Мӯсо марди бағоят фурӯтан буд, бештар аз ҳар одаме ки бар рӯи замин аст. Ва Худованд ногаҳон ба Мӯсо ва Ҳорун ва Марям гуфт: “Ҳар сеятон сӯи хаймаи ҷомеъ берун оед”. Ва ҳар сеяшон берун омаданд (Адад. 12:3, 4).

Аз ин оят мо мефаҳмем, ки яке аз талаботҳои хислати Худо барои роҳбарони писандидаи Ё фурӯтанӣ мебошад. Мӯсо одами бағоят фурӯтан дар рӯи замин буд. Аммо Марям ва Ҳорун дар бораи ӯ ин тавр фикр намекарданд. Тавсифи онҳо оиди хислати Мӯсо дигар гуна мебуд: *“Ё аз он ки сазовор буд, каме бештар гирифт”*.

Худованд ногаҳон аз ҳар се хоҳиш кард, ки ба назди хаймаи ҷомеъ бароянд. Доварӣ аксар вақт ногаҳон меояд. Вақте ки онҳо берун мешуданд, аз эҳтимол дур нест, ки Марям ба Ҳорун ишора кард: *“Тайёр шав. Мӯсо бо зани бегона издивоҷ карда, хушбахтии худро барбод дод. Худо тӯро пешво хоҳад кард, зеро дар рафтори худ одил мондӣ”*. Чунин ҳулосаҳо дар лаҳзае ба вуҷуд меоянд, ки мо тавассути муқовимат ба ҳокимият худро ба ҳамлаи фитнаангез мекушоем.

Албатта, он чизе ки баъдан рӯй дод, ба интизориҳои онҳо мувофиқ набуд. Худо Ҳорун ва Марямро даъват кард, ки ба пеш бароянд. Ё ба онҳо хотиррасон кард, ки тамоми хонаи Худо ба Мӯсо супурдааст ва бо ӯ рӯ ба рӯ ва ошкоро, на бо рамз, сӯхан меронад. Сипас Худованд ба онҳо савол дод: *“Пас, чаро шумо натарсида, бандаи Ман Мӯсоро мазаммат кардед?”* (ояти 8). Вақте ки мо роҳбарро сарзаниш ё танқид мекунем, бо чунин рафтор набудани тарси Худовандро баён мекунем. Бингаред, ки баъд чӣ мешавад: *“Ва хашми Худованд бар онҳо аланга зад, ва Ё рафт. Ва абр аз болои хайма дур шуд, ва инак, Марям аз маҳав мисли барф сафед шуда буд; ва Ҳорун ба Марям назар андохт, ва инак, вай маҳавӣ гардидааст”* (Адад. 12:9, 10).

Ба қудрат муҳолифат намуда, мо худамон зери доварӣ қарор мегирем, ки он метавонад ба гум шудани ҳузури Худо оварда расонад, ва пас аз он ягон беморӣ меояд. Ба шубонҳои дар боло зикршуда баргашта, мегӯям, ки каме вақт гузашт – ва онҳо калисоро тарк карданд. Якеро аз хизматгузори дур карданд, дуҷумин худ аз кор озод шуд. Якеаш дар ҳамсоияи

мо калисо кушод, ки он бо ҳамон як ҷамъомади хурди саднафара боқӣ монд. Вақте ки вай ёрдамчии шубон буд, ӯ зиёда аз шашсад нафарро дар ихтиёр дошт. Қариб дарҳол пас аз рафтани ӯ як фоҷиаи оилавино аз сар гузаронд. Ёрдамчии дигар шаҳрро тарк карда, дар кори наваш каме муваффақият ба даст овард, вале ӯро ҳанӯз ҳам ҳиссиёти танҳой ва нобоварӣ аз ҷониби атрофиён тарк намекард.

Ҳамин ки доварӣ фаро расид, Ҳорун дарҳол барои худ ва Марям тавба намуда, ба Худо фарёд зад. Худо онҳоро бахшид, аммо ба Марям амр дод, ки ҳафт рӯз аз ҷамъият дур монад. Саволҳои зиёде боқӣ мемонанд: чаро, масалан, танҳо Марям ҷазо дода шуд, аммо Ҳорун беозор монд. Яке аз сабабҳо шояд дар он бошад, ки Марям нисбат ба Ҳорун дар ҳамлаҳои лафзии худ устувортар буд. Тахмини дигар он аст, ки бо чунин тарз сухан гуфтан барои Маряма ҳамчун зан ношоиста буд; ғайр аз ин вай ягон мавқеи асосиро ишғол намекард. Сабаби дигар шояд ин буд, ки Ҳорун, саркоҳин, тадҳиншуда буд ва ӯ дар ҷои ҳудаш даркор буд. Кадом сабабе, ки набошад, ин ҳодиса нишон медиҳад, ки Худо ба беитоатӣ то чӣ андоза ҷиддӣ муносибат мекунад.

Доварӣ барои муқовимат ба қудрати рӯҳонӣ аксар вақт барои таълиму инкишофи мо имкониятест. Дар чунин мавридҳо одамоне, ки тавба мекунанд, содиқтарин одамони калисо мешаванд. Муқовимат на ҳамеша аз дили бад бармеояд; аксаран он аз нодонӣ ба миён меояд. Вақте ки фаҳмиш меояд, аз паи он дарҳол тавба меояд. Баъзан ин чанд муддатро дар бар мегирад, зеро баъзе одамон ба дард муқовимати калонтар доранд, ки ин аз он бармеояд, ки онҳо ба Худо муқобилият мекунанд.

Боварӣ дорам, ки Марям он ҳафт рӯзи таҳқиқро то охири умр дар хотир дошт. Мо дигар ин гуна рафтори ношоистаро дар вай намебинем, беитоатияш дигар такрор нашудааст.

Аммо, на ҳама ислоҳ мешаванд ва аз хатогиҳои худ дарс мегиранд, чи хеле ки инро Марям ва Ҳорун карданд. Баъзеҳо дар ҳуди ҳамон ҷамъомад баъдтар бар зидди ҳокимияти таъинкардаи Худо исён карданд. Аз сабаби дилҳои тавбанакардаашон онҳо ба маҳкумияти абадӣ афтоданд.

ЧАРО ШУМО ХУДРО АЗ ДИГАРОН БАЛАНД МЕГУЗОРЕД?

Се нафар аз ҷамоат – Қўраҳ ибни Левӣ, Дотон ва Абиром, писарони Реубен, – дусаду панҷоҳ нафар, сардорони ҷамоат ва шахсони номдорро дар атрофи худ ба муқобили Мўсо ва Ҳорун ҷамъ карда, гуфтанд: “Бас кунед! Зеро ки тамоми ҷамоат саросар муқаддасанд, ва Худованд дар миёни онҳост. Пас, чаро шумо худро аз ҷамоати Худованд баланд мегузored?” (Адад. 16:3).

Оддӣ карда гўем, ин одамоне, ки дар назди Мўсо ва Ҳорун мавқеъҳои роҳбарикунандаро ишғол мекарданд, гуфтанд: “Эй бачаҳо, шумо дар бораи худ чӣ фикр мекунед? Шумо худро пешво меномед. Мо ҳама халқи Худо ҳастем ва метавонем бе фармони шумо ба Ё итоат кунем”. Мо инро аллакай дар ҷое шунидаем, ҳамин тавр не? Агар бо чунин ифодаҳо набошад, бешубҳа чунин паём аксар вақт дар рафтор ё ибораҳои бештар ташвиқомез интиқол дода мешавад, аммо рӯҳ айна ҳамон боқӣ мемонад. Ба худ тасаввур кардан мумкин аст, онҳо чӣ тавр мегўянд: “Мо ҳама баробар ҳастем” ё “Мо бародарону хоҳарон ҳастем” ё “Ҳамаи мо Рӯҳулқудс дорем; чаро мо бояд ба роҳбарияти онҳо итоат кунем?” Ин одамон боварӣ доранд, ки онҳо низ мисли дигарон Худовандро шунида метавонанд.

Чунбише, ки дар калисо шогирдӣ номида шуда буд, дар солҳои 1970-ум аз таҳти назорат берун шуд, ва, илова бар ин, итоаткорӣ ба роҳбарон ақли солиро гум кард. Мардум аз шубонҳо мепурсиданд, ки ба ид рафтанишон лозим аст ё не, оё мошин бихаранд ё чизи дигар, ин ё он нафарро ба занӣ гиранд ё не. Ман дар ин воқеаҳо иштирок накардаам, бинобар

он, аниқ гуфта наметавонам, ки он аслан то кучоҳо расидааст, аммо одамоне, ки дар онҳо иштирок доштанд, гуфтанд, ки дар ниҳоят он аз чорчӯбаи Навиштаҷот берун рафтааст.

Ин ҷунбиш ва дигар сӯиистиғодабарихо аз роҳбарият сабаби ифроти дигар гардиданд. Азбаски қудрати рӯҳонӣ нодуруст истиғода бурда мешуд, одамон қарор доданд, ки ба он беэътиной кунанд. Ин боиси пайдоиши баъзе рассомони озод ва одамони беҳонаи рӯҳонӣ гардид, ки аз калисо ба калисо, аз мазҳаб ба мазҳаб давида, ҷамъомадҳои дуохонии худро баргузор менамуданд ва калисоҳо мекушоданд, зеро аксар вақт барои худ шубони беҳтаринро пайдо карда наметавонистанд. Чунин тарзи фикронӣ ба паҳн шудани қудрати махфии шариат, ки Павлус дар бораи он моро огоҳ карда буд, мусоидат кард.

Мардуме, ки бар зидди Мӯсо бархоста буданд, чанде пештар аз ин дар зери ҳукмронии бераҳмонаи фиръавн қарор доштанд. Сипас Мӯсо омад, ки қудрати ӯ низ аз ҳад зиёд ба назар мерасид, аммо ба маънои дигар. Баъзан вақт аз барои ӯ онҳо, назар ба замони фиръавн, ба мушкилиҳои боз ҳам ҷиддитар дучор мешуданд. Шояд онҳо фикр мекарданд, ки акнун ки Мисрро тарк карда, бо фиръавн хайрухуш карданд, дигар онҳо ба Мӯсо ниёз надоранд. Онҳо аз итоат кардан ба қудрат хаста шудаанд. Акнун ҳар кас метавонист, ба ҳар кучое, ки хоҳад, равад. Охир, онҳо ба Худо тааллуқ доштанд, аммо роҳбарон танҳо душвориҳои нодаркорино ба вучуд меоварданд, бинобар ин чанд нафар ҷамъ шуда, бар зидди Мӯсо баромад карданд.

Ҳангоми сафарҳо ман аксар вақт шохиди чунин намоишномаҳо мешудам. Соҳибкорон, гурӯҳҳои шафоаткунандаи дуогӯй, шӯроҳои машваратӣ ва дигар гурӯҳҳо дар дохили калисо бар зидди шубонҳо муттаҳид мешуданд. Ба фикрашон, онҳо аз Худо шунда метавонистанд, аммо шубон ношунаво буд. Кош онҳо медонистанд, ки дар асл дар ботини онҳо чӣ гуна рӯхе ниҳон аст.

ҲОКИМИЯТИ РӢҲОНӢ ТАӢИН КАРДА МЕШАВАД

Чи хеле ки ман аллакай гуфтам, бисёр вақт ба мо, шаҳрвандони тамаддуни ғарбӣ, омӯхтани принципҳои Подшоҳӣ душвор буда метавонад. Мо дар ҷомеаи демократии иқтисоди бозоргонии озод зиндагӣ мекунем, ки аз шоҳигарӣ хеле зиёд фарқ мекунад. Шоҳигарӣ подшоҳ дорад, ки аз рӯи ҳуқуқи таваллуд таъин карда мешавад. Дар давлатҳои демократӣ ҳукуматро халқ интихоб мекунад. Дар системаи соҳибкории озод роҳбарӣ ба онҳое мерасад, ки ғайр аз хоҳиши ба даст овардани қудрат, пул, қобилият, нуфуз ё истеъдод доранд. Аммо Подшоҳии Худо, ки дар он роҳбарон таъин мешаванд, чунин сохта нашудааст.

Худи Исо шӯъбаҳои хизматгузориҳоро таъин мекунад. Ғайр аз Худованд, ҳеҷ кас наметавонад, ягон нафарро ба мавқеи қудратӣ таъин кунад, ва Ӯ инро бо Рӯҳи Худо мекунад. Вақте ки мо бе таъиноти Худо қудратро ба даст меорем, мо худамон худро баланд мебардорем. Ин онҳоеро низ дарбар мегирад, ки даъват шудаанд, аммо таъин нашудаанд. Павлус огоҳ карда буд: “Зеро ба ҳасби файзе ки ба ман ато шудааст, ба ҳар яке аз шумо мегӯям: *дар ҳаққи худатон* бештар аз он чи шоён аст, фикр накунад” (Рум. 12:3).

Муаллифи Нома ба Ибриён тасдиқ кардааст, ки шахс наметавонад ҳудаш ҷои роҳбарро ишғол кунад: “Ва ҳеҷ кас худ аз худ ин мартабаро соҳиб намешавад”. Оятҳои қаблӣ ба таври равшан мегӯянд, ки Ӯ бояд таъин карда шавад. Муаллифи Нома идома медиҳад: “Ҳамчунин Масеҳ низ ҷалоли Саркоҳинро Худаш аз онҳо Худ накардааст” (Ибр. 5:4, 5). Ҳатто Исо худсарона мавқеи пешворо ишғол накардааст, Ӯро Падар таъин кард.

Гӯш кунед, ки Павлус дар бораи худ чӣ мегӯяд: “Павлус, бандаи Исои Масеҳ, ҳаввори даъватшуда ва барои башорати Худо интихобгардида” (Рум. 1:1). Ӯ *даъватшуда* гуфт, сипас

интихобгардида. Павлус аз офариниши ҷаҳон ҳавворӣ даъват шуда буд, ҳол он ки ҳангоми наҷотро қабул карданаш, ҳавворӣ таъин нашуда буд. Пеш аз ин, ҳангоми итоат кардан ба роҳбарони калисои Антиёҳия ӯ давраи озмоишхоро аз сар гузаронд. Ин якчанд сол давом кард. Дар асоси таҷрибаи худ, ӯ ба роҳбарон дастурҳои зеринро навиштааст: “Валекин онҳо ҳам бигзор аввал озмуда шаванд ва баъд, агар беайб бошанд, *хизмат кунанд*” (1 Тим. 3:10).

Ҳаёти Павлус барои мо намунаи ибрати Китоби Муқаддас шудааст. Пас аз озмоиши бовафогӣ дар хизмати мададрасон, ӯ ба зинаи дигар, яъне ба сатҳи муаллим баромад (2 Тим. 1:11; Аъм. 13:1). Тартиботи хизматгузорию Худо ва мавқеи хизматгузoron дар ояти зерин баён шудааст: “Ва Худо баъзеро дар Калисо авалан ҳавворӣ, сониян набӣ, солисан муаллим таъин кардааст; баъд... бахшоишҳои... мадад расондан” (1 Қӯр. 12:28).

Павлус на танҳо дар хизмати мададрасон, балки ҳамчун муаллим низ озмуда шуда буд. Ва боз мо тартиботи Худоро дар интиҳоби бандагонаш барои зинаи боз ҳам болотар мебинем, вақте ки муаллим Павлус ҳавворӣ мешавад: “Дар калисои Антиёҳия якчанд нафар анбиё ва муаллимон буданд, чунончи: Барнаббо ва Шимъӯн, ки лақабаш Ниҷар буд, ва Лүкюси Қуринӣ ва Маноҳим, ки бо тетрарх Хиродус дар як ҷо тарбият ёфта калон шуда буд, ва Шоул” (Аъм. 13:1). Шоул, ки баъдтар Павлус номида шуда буд, дар ин ҷо дар байни муаллимон ва анбиёи Калисои Антиёҳия номбар шудааст. Аз Номии якум ба Тимотиюс (2:11) мо мефаҳмем, ки ӯ на яке аз пайғамбарон, балки яке аз муаллимон буд. Хонданро давом дода истода, мо мефаҳмем, ки «вақте ки онҳо ба ибодати Худованд ва рӯзадорӣ машғул буданд, Рӯҳулқудс гуфт: “Барнаббо ва Шоулро аз баҳри коре ки барояш онҳоро даъват намудаам, ба Ман ҷудо кунед”» (Аъм. 13:2).

Рӯҳулқудс гуфт: “Акнун ба Ман ҷудо кунед”. Вақт расидааст.

Ҳамааш на як ҳафта пеш ё на дертар гуфта шуда буд, балки айнаи замон! Ва Худованд мӯҳлат ва одамонеро, ки бояд ҷудо карда мешуданд, таъин намуд. Солҳои зиёд Павлус боварӣ дошт, ки дар ҳаёти ӯ даъвати ҳавворӣ будан вучуд дорад. Ин се рӯз пас аз он ки вай дар роҳи Димишқ бо Ӯ вохӯрд, ошкор шуд (Аъм. 9:15). Акнун Исо он касеро, ки солҳои зиёд пеш даъват карда буд, ҷудо кард. Дар ҳамин ҳол, кӯшиши худпешбарӣ накарда, Павлус содиқона хизмат мекард.

Худованд роҳбарони таъиншудаи Калисоро, ки дар он Павлус содиқона меҳнат мекард, истифода мебард. Пирон низ ҳамин тавр таъин карда шуданд. Давомашро меҳонем: “Баъд аз рӯза гирифтани ва дуо гуфтани даст бар сари онҳо гузоштани ва онҳоро равона кардани. Онҳо, ки фиристодагони Рӯҳулқудс буданд, ... омаданд” (Аъм. 13:3, 4).

Ба он аҳамият диҳед, ки онҳо “онҳоро фиристоданд”. Павлус ва Барнаббо аз тарафи роҳбарони таъиншуда ба хизмат фиристода шуда буданд. Акнун ба ояти навбатӣ нигаред: “Онҳо, ки фиристодагони Рӯҳулқудс буданд”. Павлус ва Барнаббо аз ҷониби Исо ба воситаи Рӯҳулқудс тавассути роҳбарони таъиншудаи Калисо таъин ва ҷудо карда шуда буданд. Ҷамъабаст карда, гуфтаниам, ки Исо инро тавассути занҷираи дахлдори қудратӣ амалӣ кард.

Исо бо ин мақсад аз гурӯҳи шафоаткунандаи нубуввати Антиёхия истифода набурд ва Павлус ва Барнабборо ба ҷамъомади нубувватӣ дар шаҳри дигар ё калисои дигаре дар ҳамон шаҳре, ки онҳо ба он тааллуқ надоштанд, нафиристод. Ӯ барои ин ҳеҷ касро аз калисо бо бахшоишҳои махсуси рӯҳонӣ истифода набурд.

Худованд қудратеро, ки тавассути калисои Антиёхия муқаррар карда буд, истифода бурд. Ана барои чӣ Худо огоҳ кард: “Дастҳоро бар ҳеҷ кас шитобкорона нагузор” (1 Тим. 5:22). Пешвоён содиқии онҳоеро, ки дар калисо хизмат

мекунанд, мушоҳида мекунанд, аз ин рӯ, вақте ки Худо ба дили онҳо барои таъин кардани шахси муайян суҳан мегӯяд, онҳо боварӣ доранд, ки ин дастур аз ҷониби Худованд меояд. Ин усули Худо дар таъин намудани имондорон ба мавқеъҳои роҳбарикунандаи калисои Аҳди Ҷадид мебошад.

ДАЪВАТИ БАРМАҲАЛ

Мӯсо даъватшуда буд ва инро аз овони хурдсолӣ медонист.

Вақте ки ӯ чиҳилсола шуд, ба дилаш омад, ки бародарони худ, бани-Исроилро тафакқуди ҳол кунанд. Чун якеро мазлум дид, ӯро ҳимоят кард ва интиқоми он ситамкашро гирифта, мисриро кушт. Ӯ гумон мекард, ки бародаронаш хоҳанд фаҳмид, ки Худо ба василаи ӯ онҳоро наҷот медиҳад, аммо онҳо нафаҳмиданд. Рӯзи дигар назди онҳо омада дид, ки муноқиша мекунанд, ва онҳоро оштии доданӣ шуда, гуфт: “Эй мардумон, шумо бародар ҳастед, чаро якдигарро меранҷонед?” Вале он касе ки ба ёри худ тааддӣ мекард, ӯро тала дода, гуфт: “Кӣ туро бар мо ҳоким ва қозӣ таъин кардааст?” (Аъм. 7:23–27).

Одамоне, ки вай мебоист роҳбарӣ кунанд, қудрати ӯро эътироф накарданд. Касе қариб ҳамон суҳанонеро гуфт, ки баъдтар Қӯраҳ, Дотон ва Абиром гуфтанд: “Кӣ туро бар мо ҳоким ва қозӣ таъин кардааст?” Аммо аз чӣ сабаб бошад, ки он кас дар худ ягон оқибаташро надид. Гап дар сари он аст, ки Мӯсо ҳанӯз пешво таъин нашуда буд. Ва гарчанде ки даъват аллакай дар дилаш ҷо шуда буд, қудрати Худо ҳоло дар ӯ набуд.

Ман фикр мекунам, ки яке аз сабабҳои он, ки барои чӣ ин одамон бар зидди Мӯсо дар биебон исён бардоштанд, дар он буд, ки онҳо қудрати Худоро дар ӯ диданд, аммо ин ба онҳо маъқул набуд. Шарҳи инро суҳанони Худо медиҳад, ки мардум дар асл на бар зидди Мӯсо, балки бар зидди Ӯ меҷангиданд.

То чӣ андоза мо имрӯз ба чунин ҳолатҳо дучор мешавем! Онҳое, ки дар ҳақиқат қудрати Худоро доранд, аксар вақт ба муқовимати атрофиён дучор мешаванд, барои он ки одамон дар асл ба ҳокимияти олии муқобилият мекунад.

ХУДТАӢИНКУНӢ ФИРЕБАНДА ВА ХАВФНОК АСТ

Вақте ки Қӯраҳ, Дотон ва Абиром ба Мӯсо муқобил баромаданд, ӯ аллакай пешвои таъиншуда буд, ва далели қудрати ӯ барои ҷама аён буд. Худи ҳамин одамон фиребгар ва мағрури худписанд буданд. Далелҳои онҳо як шакли бардурӯғ ва хавфноки исёнро муаррифӣ мекарданд. Дурӯғ, барои он ки онҳо ҳанӯз боварӣ доштанд, ки бо исёни худ ба Худо хизмат мекунад. Он дусаду панҷоҳ пешво худро бовар мекунониданд, ки онҳо танҳо ба Мӯсо ва Ҳорун муқобилият мекунад; онҳо ҳатто гумон намекарданд, ки муқобилияти онҳо ба Худованд паҳн мешуд, зеро онҳо хоҳиши ба Ӯ хизмат карданро доштанд. Дар ҷое онҳо пешпо хӯрданд, ва бо аз назар дур кардани қудрати Худо бар Мӯсо, онҳо барои бар зидди Ӯ исён бардоштан асос пайдо карданд. Ин хатарнок буд, зеро чунин рафтор аксар вақт ба худ доварию сахтро ҷалб менамояд. Ин айнан суқути Иблисро такрор мекунад.

Суханони ин одамонро шунида, Мӯсо фаҳмид, ки дар паси ҷамаи ин чӣ гуна рӯҳ истодааст, ва ба пеши Худованд рӯй ба замин афтод. Вай бо онҳо баҳс накард. Онҳое, ки аз ҷониби Худо таъин шудаанд, дили Ӯ доранд ва ба ҳеҷ кас ҳақ будани худро исбот намекунад. Мӯсо Худоро чунон аз наздик медонист, ки мефаҳмид: Худованд роҳбарияти таъинкардаашро тасдиқ мекунад. Мӯсо гуфт:

Оё барои шумо кам аст, ки Худои Исроил шуморо аз ҷамоати Исроил ҷудо кардааст, ва шуморо ба Худаш наздик овардааст, то ки хизмати маскани Худовандро ба ҷо оваред, ва ба ҳузури ҷамоат истода, ба онҳо хизмат кунед,

ва туру ва ҳамаи бародаронат, банӣ-Левиро бо ту наздик овардааст, ва шумо қаҳонатро низ меҳаҳед ба даст оваред? Бинобар ин ту ва ҳамаи шариконат ба муқобили Худованд чамъ шудаед (Адад. 16:9–11).

Онҳо аз он чизе, ки ба онҳо бовар карда шуда буд, бештар ба даст гирифтанд, ва ногаҳон бар зидди Худо ҳамшарик шуданд. Онҳо ба чунин сатҳи қудрат кӯшиш мекарданд, ки Худо ба онҳо намедод. Мӯсо ба онҳо боз гуфт: “Бас кунед, эй банӣ-Левӣ!”⁸ (Адад. 16:7).

Вақте маълум шуд, ки онҳо аз якравии худ даст кашидани нестанд, Худованд ба Мӯсо гуфт: “Ба қамоат сухан ронда, бигӯ: аз гирду пеши маскани Қӯраҳ, Дотон ва Абиром дур шавед!” Инак, Мӯсо бархоста, бо ҳамроҳии пешвоёни содиқ ба сӯи хаймаҳои Дотон ва Абиром шитоб кард. Ӯ ба мардум гуфт: “Аз пеши хаймаҳои ин одамони шарир дур шавед, ва ба ягон чизе ки аз онҳо онҳост, даст нарасонед, мабодо ба сабаби бисёрии гуноҳҳои онҳо ба ҳалокат бирасед”. Ва онҳо аз гирду пеши маскани Қӯраҳ, Дотон ва Абиром дур шуданд; вале Дотон ва Абиром берун омада, бо занон ва писарон ва кӯдакони худ назди дари хаймаҳошон истоданд.

Ва Мӯсо гуфт:

“Аз ин хоҳед донист, ки Худованд маро фиристодааст, то ки ҳамаи ин қорҳоро бикунам, на ин ки ба дилхоҳи худ карда бошам. Агар ин қасон мисли мурдани ҳар одам бимиранд, ва қисмати ҳар одам *насибашон бишавад*, — пас маро Худованд нафиристодааст. Ва лекин агар Худованд ҳодисаи тозае ба вуҷуд оварад, ва замин даҳони ҳудро кушода, онҳоро бо ҳар чизе ки аз онҳо онҳост, фӯрӯ барад, ва онҳо зинда ба зинда ба таҳтуттӯроб фӯрӯд оянд, — он

8 Тарҷумаи англисии Китоби Муқаддас (NKJV) ин ҷо мегӯяд: “Эй писарони Левӣ, шумо аз ҳад зиёд ба ўҳда мегиред!” — *Эзоҳи тарҷ.*

гоҳ бидонед, ки ин одамон аз Худованд нафрат кардаанд”. Ва ҳамин ки ӯ гуфтани ҳамаи ин суҳанонро ба анҷом расонид, замин ки зери онҳо буд, кафид... онҳоро, ва хонаҳои онҳоро, ва ҳамаи одамонро, ки ба Қўраҳ нисбат доштанд, ва тамоми молу мулки онҳоро фурӯ бурд. Ва онҳо бо ҳар чизе ки ба онҳо тааллуқ дошт, зинда ба зинда ба таҳтуттуроб фуруд омаданд; ва замин бар онҳо пӯшида шуд, ва онҳо аз миёни ҷамоат маҳв гардиданд. Ва ҳамаи исроилиёне ки дар гирду пеши онҳо буданд, аз ғиғони онҳо гурехтанд, зеро ки гуфтанд: “Мабодо замин моро низ фурӯ барад”. Ва оташе аз ҷониби Худованд берун омада, он дусаду панҷоҳ нафарро, ки бухур оварда буданд, сўзонид” (Адад. 16:24-35).

Доварии даҳшатноке, ки ба сари ин одамон омадааст, ба мо ду далели аҷибро медиҳад. Аввалан, ин одамон дар ҳақиқат боварӣ доштанд, ки онҳо то ҳол ба Худо хизмат мекунанд, дар сурате ки онҳо ба Ӯ муқобилат мекарданд. Дуюм, дар Аҳди Ҷадид ҳавворӣ Яҳудо огоҳ мекард, ки дар калисои охиразмон чунин одамон пайдо хоҳанд шуд, ки “ҷисмро палид месозанд, сардоронро рад мекунанд ва дар ҳаққи олимақомон бўхтон мегўянд” (ояти 8). Сипас ӯ идома дод: “Вой бар ҳоли онҳо, чунки бо роҳи Қобил рафтаанд... ва мисли Қўраҳ дар исён ба ҳалокат расидаанд” (ояти 11).

ИСЁН ГУЗАРАНДА АСТ

Дар ин боб ду ҳолати алоҳидаи исён тасвир ёфтааст. Якум ба Қўраҳ, Дотон ва Абиром бо дусаду панҷоҳ сардор дахл дошт. Дуюмин, рӯзи дигар, вақте ки тамоми мардум ба муқобили Мўсо ва Ҳорун бархестанд, рӯй дод. Онҳоро ихота карда, гуфтанд: “Шумо қавми Худовандро куштед!” (Адад. 16:41). Албатта, онҳо аз он чизе, ки як рӯз пеш дида буданд, дар ҳайрат буданд, лекин онҳо дар ҳамааш Мўсоро айбдор

карданд. Таъсири исёни он мардум чунон сахт буд, ки ҳатто пас аз чунин шаҳодат, ки замин тамоми фитнагаронро фурӯ бурдааст, мардум дарк накарданд, ки исёни онҳо марговар аст. Боиси ташвиш аст, ки ба ин монанд ҳолатҳо дар рӯзҳои мо низ вучӯд доранд.

Вақте ки мардум бар зидди Мӯсо ва Ҳорун исён карданд, Худо чунон ба ҳашм омада буд, ки меҳост ҳамаи онҳоро несту нобуд созад. Аммо Мӯсо ва Ҳорун ба тарафдории мардум баромаданд. Дар натиҷа мардум наҷот ёфтанд; аммо вабои аз ҷониби Худованд фиристодашуда дар болои ўрдугоҳ паҳн шуд ва ҷони 14 700 нафарро гирифт! Бо талафоти рӯзи гузашта, ҳатто қобили муқоиса нест!

Эй халқи Худо, ба огоҳии ман гӯш диҳед: исён сирояткунанда ва марговар аст. Китоби Муқаддас намегӯяд, ки ба Худо исён *маъқул нест*. Навиштаҷот мегӯяд, ки Худо аз он *нафрат дорад*. Назари ў ба исён нисбат ба антипатияи оддӣ хеле сахттар аст. Аз Иблиси исёнгар хоҳиш накарданд, ки осмонро тарк кунед; вай аз он ҷо бо суръати барқе, ки ба замин мезанад, партофта шуда буд (ниг. Луқ. 10:18). Хоҳиши ба исёнгар монанд шудан, марговар аст. Аз ин сабаб, суҳанони ниҳони дастури Павлус ба калисои Рум чунин буданд:

Шуморо, эй бародарон, даъват менамоям, ки аз касоне ки бар хилофи таълиме ки шумо ёфтаед, дар миён ҷудой ва васваса меандозанд, эҳтиёт бошед ва аз онҳо канорагирӣ кунед; зеро ки *онҳо* на ба Худованди мо Исои Масеҳ, балки ба шиками худ хизмат мекунанд ва бо тамаллуқкорӣ ва суҳанорой дилҳои соддалавҳонро фиреб медиҳанд (Рум. 16:17, 18).

Суҳанони охиринаи ман низ дар ин боб чунин хоҳанд буд. Ман гумон мекунам, ки ин нома шояд эҳсосоти хурсандӣ ва шавқу ҳаваси шуморо наорад, аммо он метавонад

ҳаёти шуморо наҷот диҳад. Дар хотир дошта бошед, ки ин як эмкунии ҳақиқат аст; он метавонад ногувор ба назар намояд, аммо муҳофизати он аз он нороҳатии кӯтоҳмуддат хеле зиёдтар аст. Ман дуо мекунам, ки дар ин нома шумо муҳаббати Худоро бубинед. Ё ба хоҳири бехатарии ҳуди шумо, ба шумо огоҳӣ медиҳад.

ЯГОНАГӢ

*Қудрат ягонагиро меорад, ки ҷалоли
Худоро ҷалб менамояд.*

Оё дар зери қудрати Худо зиндагӣ кардан, аз он чизе, мо то ҳол муҳокима кардем, ҳадафи бузургтар ва фоидаи бештар дорад? Ҷавоб – албатта ҳа! Ин паҳншавии самараноки подшоҳии Худо мебошад.

Яке аз ҳадафҳое, ки Исо барои калисо муайян кардааст, ин *ягонагӣ* аст! Ба даст овардани ин мақсад афзалияти калон аст. Ё дуо кард:

“Танҳо барои онҳо илтимос намекунам, балки низ барои касоне ки ба василаи каломи онҳо ба Ман имон хоҳанд овард: то ки ҳама як бошанд; чунон ки Ту, эй Падар, дар Ман ҳастӣ ва Ман дар Ту, онҳо низ дар Мо як бошанд, — то ҷаҳон имон оварад, ки Ту Маро фиристодӣ. Ва Ман ҷалолеро, ки ба Ман додай, ба онҳо додаам: то ки як бошанд, чунон ки Мо як ҳастем” (Юҳан. 17:20-22).

Ҷалоле вучуд дорад, ки барои мо тайёр карда шудааст, лекин он ба ягонагии мо зич алоқаманд аст. “Ҷалол” – на он калимае, ки аксаран дар вақти сухан рондан истифода

бурда мешавад. Луғати онлайнӣ Вебстер ҷалолро ҳамчун “зебогӣ ва ҳашамати бузург; бузургӣ” маънидод намудааст. Калимаи юнонии “*докса*” маънои ба ин монанд дорад. Аммо, Луғати пурраи омӯзиши калимаҳои библиявӣ ҳамчунин илова мекунад: “Ҷалоли Худо инчунин он аст, ки Ё аслан кӣ аст”.

Баробари калимаи “*докса*” дар Аҳди Қадим, ин калимаи ибронии “*кавод*” аст. Шукӯҳ, сарват, қудрат, шараф, бузургӣ ва вазн – танҳо баъзе аз маънидодҳои як *калимагии* ин калима мебошанд. Танҳо як дақиқа таваққуф кунед ва дар бораи аҳамияти ин калима фикр кунед. Вақте ки Китоби Муқаддас дар бораи *ҷалоли Худо* сухан меронад, вай шукӯҳи Ё, сарвати беандозаи Ё, бузургии Ё, фаровонии табиати Ё, шарафи бузургии Ё ва бузургии моҳияти Ёро дар назар дорад. Таърифи охирин “*вазн*” нишон медиҳад, ки ин сифатҳо маҳдуд набуда, балки дар пуррагӣ вуҷуд доранд; оддӣ карда гӯем, сухан дар бораи *вазни бузургии Ё* меравад.

Исо – Худо, ки ҳамчун одам зоҳир шуд. Мо бояд ҳамеша муҳим будани суханони Ёро дар хотир дошта бошем: “Ҳар кӣ Маро бинад, Падарро дидааст” (Юҳан. 14:9). Ҳавворӣ Юҳанно аз аввал эълон карда буд, ки дар ибтидо Калом Худо буд. Дар идома ӯ навишт: “Ва Калом ҷисм гардид ва дар миёни мо сокин шуд... ва мо *ҷалоли Ёро* дидем” (Юҳан. 1:14). Ҷалоли Ё бо бисёр роҳҳо зоҳир шуд, вале махсусан ба воситаи қудрати Ё. Юҳанно 2:11 – яке аз оятҳои сершуморе, ки инро нишон медиҳад: “Ин ибтидои мӯъҷизоте буд, ки Исо дар Қонои Ҷалил нишон дода, *ҷалоли Худро* зоҳир кард”. Ё *вазни бузургии Худро*, ҳангоми дар ин замин буданаш, нишон дод.

Пеш аз рафтаниш Ё ба мо супориш дод: “Чунон ки Падар Маро фиристод, Ман низ шуморо мефиристам” (Юҳан. 20:21). То ки мо ин супориши бузургро иҷро карда тавонем, Исо дуо гуфт, ки *вазни бузургии Ё* бар мо бошад. Чунон ки аллакай гуфта шуда буд, ин ваъда бо ягонагии мо зич алоқаманд

аст. Навишта шудааст: “Инак, чӣ ҳуш аст ва чӣ дилпазир, ки бародарон дар як ҷой ҳамнишин бошанд... зеро ки дар он ҷо Худованд баракатро амр фармудааст; ва ҳаётро то абад” (Заб. 132:1-3). Ҳеҷ неъмате бузургтар аз он нест, ки дар ҷалоли Ӯ монем, яъне пуррагии ҳузури Ӯро эҳсос намоем. Ин барои калисои тақсимшуда имконнопазир аст, аммо барои калисое, ки ягонагӣ дорад, имконпазир аст.

НАМУНАИ ИДЕАЛӢ

Калисои аввалин намунаи равшани ин ҳақиқат аст. Исо ба осмон сууд кард, ва пайравони содиқи Ӯ ба фармони Ӯ оиди дар болохона бимондан итоат карданд (Аъм. 1:4). Дар давоми чиҳил рӯзи баъди эҳё шуданаш Исо ба зиёда аз 500 мардону занон зоҳир шуд (1 Қўр. 15:6), аммо пас аз даҳ рӯз танҳо 120 нафари онҳо дар Ерусалим боқӣ монданд. Садҳо нафари дигар имондорон дар кучо буданд? Мо намедонем, ки онҳо ба кучо равона шуданд, аммо мо аниқ медонем, ки онҳо ба амри Исо оиди интизор шудани ваъдаи Падар итоат накарданд.

Мардон ва занони дар болохона боқимонда дар ягонагии зери каломи Ӯ – қудрати бевоситаи Ӯ қарор доштанд. Муносибати онҳо ба роҳбаре, ки Ӯ таъин кард, чӣ гуна мешавад?

Пеш аз рафтаниаш, Исо Петрусро пешвои пайравонаш таъин кард. Петрус дар байни дигар шогирдон фарқ мекард. Ӯ ташнагии бештареро нисбати дониستاني роҳҳои Худо дошт, ҳикмате мегирифт, ки ба дигарон дода нашуда буд, ва ба шогирдони дигар таъсир мерасонд. Ӯ бешубҳа бахшоиши роҳбарӣ дошт. Бо вучуди ин, ӯ аксар вақт бепарво буд ва бо иродаи Худо розӣ набуд. Вақте ки ӯ далерона Исоро Масеҳ, Писари Худои зинда, эълон кард, Исо ӯро барои ин ваҳй таъриф кард ва Петрусро баракатёфта эълон намуд, зеро ки ин ҳақиқат ба ӯ ба таври илоҳӣ зоҳир шуд. Аммо, ҳамагӣ чанд дақиқа пас, Исо «баргашта ба Петрус гуфт: “Эй шайтон, аз Ман дур шав! Ту

васвасакоре барои Ман ҳастӣ, зеро ту на дар бораи амру наҳйи Худо, балки аз чизҳои инсонӣ андеша мекунӣ» (Мат. 16:23).

Дар ҳикояи дигар Петрус рӯи об қадам мезад, дар ҳоле ки шогирдони дигар дар қайқ монданд ва танҳо назорат мекарданд. Вай боз дар сафи пеш буд. Бо вучуди ин, пас аз чанд лаҳза, пеш аз он ки дигарон аз паси ӯ раванд ва ба об дароянд, ӯ ба ғарқшавӣ оғоз кард. Исо норозигиашро чунин баён кард: “Эй сустимон! Чаро шубҳа кардӣ?” (Мат. 14:31).

Дар боз як ҳикояи дигар, Исо Петрусро ҳамроҳи Юҳанно ва Яқуб интиҳоб кард, то ҳангоми ба кӯҳ баромаданаш ӯро ҳамроҳӣ кунанд. Пас аз он ки онҳо омаданд, Исо дигаргун шуд; чеҳрааш чун офтоб дурахшид, ва ҷомааш сафеди дурахшон шуд. Мӯсо ва Илёс пайдо шуда, бо Исо сухан мегуфтанд. Чӣ афзалият, чӣ шараф аст барои ин се нафар шоҳиди ин воқеаи аҷиб будан! Аммо, пеш аз он ки он ба охир расад, Петрус пешниҳод кард, ки хаймаҳо созанд – дутои он барои Илёс ва Мӯсо. Боз ӯ пешсаф буд, аммо он бо хости Худо муҳолиф буд, ҳатто дар он фазои ҷалоли бузург.

Бузургтарин нокомии Петрус – даст кашидан аз Масеҳ – низ дар зеҳни ин пайравон тоза буд. Баъди эҳёшавӣ фариштаи сари қабр мебоист алоҳида Петрусро зикр карда, ба се зан дастур медод: “Лекин рафта, ба шогирдони Ӯ ва ба Петрус гӯед, ки Ӯ [Исо] пеш аз шумо ба Ҷалил меравад; Ӯро... дар он ҷо хоҳед дид” (Марқ. 16:7). Ин се зан, ба монанди бисёре аз шогирдон, эҳтимол фикр мекарданд, ки Петрус таслим шуд.

Инак, савол ин аст: оё аъзои ин калисои нав метавонанд ба одаме мутеъ бошанд ва итоат кунанд, ки чунин хизмати ноустувор дорад? Рафтори беғаразонаи ӯ, тарзи тафаккур ва фикру мулоҳизаҳо ва қарорҳои ӯ комил набуданд ва аксар вақт ба хатогӣ дучор мешуданд. Вай барои роҳбарии калисои ҷавон дар замони ноустувор номзади беҳтарин набуд.

Ҳамаи инро ба эътибор гирифта, биёед ба қарори аввалини

Петрус ҳамчун роҳбари калисои навтаъсис назар кунем. Чанд рӯз гузашт, ва Петрус дар китоби Забур каломи нубувватеро ёфт, ки бевосита ба хиёнати Яҳудо ба Исо дахл дошт. Петрус инро ба ҷамоати хурди ҳучраи болоӣ хонд: «Оиди ин дар китоби Забур навишта шудааст, ки гуфта мешавад: ... “Ҷоҳу ҷалоли варо дигаре бигирад”» (Аъм. 1:20-21, NLT). Петрус боз он чизеро дид, ки дигарон надиданд. Оё ӯ метавонад ин ваҳйро дуруст истифода барад?

Он чиро, ки ман навиштанӣ ҳастам, бешубҳа, ҳамчун тахмин дида баромадан мумкин аст. Бо вучуди ин, ман умед дорам, ки аз Каломи Худо барои нишон додани ҳақиқати нуқтаи назари худ далелҳои кофӣ меорам. Ман боварӣ дорам, ки Петрус дар қабули қарори навбатӣ боз иродаи Худоро аз даст дод. Ӯ пешниҳод кард, ки он мардонеро, ки аз аввал бо онҳо буданд, ҷамъ карда, “қуръапартой кунанд” ва бубинанд, ки Худо кадоме аз онҳоро ба ҷои Яҳудо интихоб хоҳад кард.

Дар ҳеҷ ҷое дар Аҳди Ҷадид шумо намеёбед, ки Худо ҳаввориҳо аз рӯи қуръапартой (*системаи лотерея*) интихоб кунанд! Исо сеюним сол ба онҳо роҳҳои Худоро нишон дод ва ба онҳо намуна гузошт: Ӯ тамоми шаб дуо гуфт ва, пеш аз он ки аввалин дувоздаҳ ҳаввориёро интихоб намояд, аз Худо шунид (Луқ. 6:12-13). Беҳтар мебуд, агар Петрус ба намунаи Исо пайравӣ мекард. Ғайр аз он, далели он ки ҳамагӣ чанд сол пас анбиё ва муаллимони калисои Антиёҳия ба намунаи Исо пайравӣ намуданд – онҳо пеш аз он ки Павлус барои хизматгузори ҳавворӣ ҷудо карда шавад, рӯза гирифта, дуо карданд (Аъм. 13:1-4), – тасдиқи дигари он аст, ки қарори Петрус шитобкорона буд.

120 нафари дар болохона қарор дошта ду номзад пайдо карданд: Матёс ва Юстус. Мо самарани қарори Петрусро дида метавонем. Матёс ин лотереяро бурд кард ва ба сафи шогирдон ҳамроҳ шуд (Аъм. 1:23-26), аммо мо ҳеҷ гоҳ номи ӯро дар Аҳди

Ҷадид намебинем. Чаро? Зеро баргузидаи Худо ба ҷои Яҳудо Шоул (ё Павлус) буд, на Матёс. Барои ҳамин Павлус навишт:

“Ўро [Исоро] Яъқуб дид, ва дертар ҳамаи ҳаввориён; ва пас аз ҳама, *гӯё тифли хоме будам*, ман низ Ўро дидам. Зеро ки ман хурдтарини ҳаввориёнам” (1 Қўр. 15:7–9, NLT).

Павлус худро *тифли хом* номид; ба ибораи дигар, ӯ эҳтимол хеле ҷавон буд, то ки яке аз аввалин дувоздаҳ ҳаввориён бошад. Ҳангоми таҳқиқи ин масъала, ман сарчашмаҳои гуногунро дар бораи таваллуди Павлус пайдо кардам, ки тахминҳои гуногун то чордаҳ солро ташкил дод. Пас, биед ба хронологияи Аҳди Ҷадид назар мекунем, то дар бораи синну соли ӯ тасаввурот пайдо кунем. Тибқи аксари гузоришҳои таърихӣ, шаҳид шудани Истефанус пас аз чор соли эҳёи Исо рӯй дод. Вақте ки Истефанус сангсор карда шуд, дар Китоби Муқаддас Шоул (Павлус) ҷавон номида мешавад (Аъм. 7:58). Луғати юнонӣ-англисӣ калимаи “ҷавон”-ро ҳамчун “нав ба синни балоғат расида” маънидод кардааст. Бо боварии комил тахмин кардан мумкин аст, ки Павлус хеле ҷавон буд, ки яке аз шогирдони аввалин бошад.

Ман боварии комил дорам, ки Павлус баргузидаи Худо буд. Вай бешубҳа самара ва қудрати ҳаввориро, нисбат ба Матёс, бештар дошт. Ман боварӣ дорам, ки Петрус, ҳамчун роҳбар, аз пеши худ қарор қабул кард, ки ба нақшаи Худо мувофиқ набуд. Агар ӯ чунин қарорро дар калисои имрӯза қабул мекард, эҳтимоли зиёд аст, ки аз барои ин калисо тақсими шавад. Гурӯҳи “муҳолифони интиҳоби ҳаввориён тариқи лотерея” ҷудо мешуд, аммо гурӯҳи “тарафдорони интиҳоби ҳаввориён тариқи лотерея” боқӣ мемонд. Аммо ба суҳаноне, ки дар Китоби Муқаддас дарҳол пас аз ин ҳодиса навишта шудааст, гӯш диҳед:

“Вақте ки рӯзи Пантикост фаро расид, ҳамаашон *якдилона* дар як ҷо ҷамъ омаданд” (Аъм. 2:1).

Калимаи “якдилона” дар юнонӣ – ин калимаи “Омотума-дон”. Луғати пурраи омӯзиши калимаҳои библиявӣ ин калима-ро ҳамчун “дар як ақл, бо як овоз, бо як иттифоқ, ҳама якҷоя” муайян мекунад. Мо мебинем, ки ин таъриф на дар фикрҳо, на дар амалҳо барои ҷудой ҷой намегузорад. Онҳо дар мақсадҳо, дар фикрҳо, дар дил ва дар рӯҳ ягона буданд.

Натиҷаи ин ягонагии комил чӣ гуна буд? Худо ҷалоли Худо бар 120 шогирд зоҳир намуд, ки дар дил, ақл ва амал як буданд, на бар 380 нафаре, ки дар ким-куҷое буданд. Шаҳри Ерусалим ба шарофати ҷалоли Худо, ки бар ин пайравони Масеҳ буд, абадан тағйир ёфт.

Мардон ва заноне, ки дар болохона қарор доштанд, бо ду сабаб ба роҳбарии Петрус итоат карданд. Аввалан, интиҳоби ҳавворӣ тариқи лотерея гуноҳ набуд, гарчанде ки ба эҳтимоли зиёд он ба нақшаи Худо муҳолифат мекард. Дуюмин, онҳо пурра ба роҳбаре, ки Худо таъин кард, итоат карданд.

Мо боз як тасдиқи навбатии онро мебинем, ки қудрати бевоситаи Худо бо ҳокимияти аз ҷониби Ё гузошташуда алоқаманд аст. Одамоне ҳастанд, ки мегӯянд: “Ман ба Худо итоат мекунам”, вале ба роҳбарони таъинкардаи Ё муқобилат мекунанд. Онҳо фиреб хӯрдаанд. Агар мо дар ҳақиқат ба Худо итоат кунем, мо бо ду сабаб ба роҳбарони худ итоат мекунем. Аввалан, қудрати бевоситаи Ё ба мо фармон медиҳад, ки ба роҳбарони худ итоат кунем. Дуюм, мо ба роҳбарони худ итоат мекунем, зеро мо қудрати Ёро бар онҳо эътироф мекунем. Инак, агар ҳокимияти гузошташуда моро ба гуноҳ кардан водор накунад, он гоҳ ба он итоат кардан ба Худо писанд аст ва судманд аст. Вақте ки мо чунин рафтор мекунем, ҷалоли Худо зоҳир мегардад ва подшоҳии Ё босуръат паҳн мешавад.

ВОҶЕИЯТИ САХТ

Мо бояд саволҳои зерини душворро диҳем:

1. Оё мо ба зӯҳури ҷалоли Худо аз сабаби нокомии худ дар итоат кардан ба ҳокимияти калисо монёи шудаем?
2. Оё итоаткориҳои мо аз розӣ будани мо вобаста аст?
3. Оё мо ба ҷудошавӣ саҳми худро гузоштаем?

Ман боварӣ дорам, ки дар болохона шогирдоне буданд, ки мехостанд ҳама чиро на ба мисли Петрус кунанд. Бешубҳа, ба намунаи Исо пайравӣ кардан роҳи оқилонатар мебуд ва пеш аз қабули қарори интиҳоби касе аз ҳозирин аввал Худоро бояд меҷуст. Чунин иҷрои кор аз маҷбур кардани масъала бо роҳи қуръапартоӣ ва ба хизмати ҳавворӣ таъин кардани касе, ки аз ҷониби Худо ба ин мақсад даъват нашудааст, оқилонатар мебуд.

Новобаста аз он ки ҳарчанд роҳи беҳтари ин кор вучуд дошт, мардум дар болохона роҳи олитаринро интиҳоб намуданд – бо қабули стратегияи роҳбари худ ягонагиро нигоҳ доштан. Ҳар як нафар чунин амал мекард, ки гӯё ин идеяи ӯ бошад. То чӣ андоза мо аз сабаби фарқиятҳои бемаъно ё ночиз дар усулҳои хизматгузори ҷудо мешавем? Ё этиқодҳои доктриналӣ, ки набояд моро аз ҳам ҷудо кунанд, масалан, оё Исо пеш аз, дар давоми ва ё баъд аз мусибати бузург бармегардад? Ба мо маъқул нест, ки шубон ба ҷои костюм шими чинс мепӯшад. Ба мо мошинҳои дудбарор ё чароғҳои, ки дар вақти хизматгузориҳои мадҳкунӣ эффектҳои махсус эҷод мекунанд, маъқул нестанд. Шубон мавъизаро хеле дароз мекунанд ё ба қадри кофӣ дароз намекунад. Мо ба қадри кофӣ дуо накардем ё дар бораи мушкилии мушаххас дуо накардаем. Дар ҳақиқат, ин рӯйхат беохир аст. Аз он ки мо чӣ қадар ба осонӣ ҷудо мешавем, дил мешиканад. Аммо чизи ташвишовар он аст, ки ҷудошавиро на ҳама вақт этироф кардан осон аст. Аҳди Ҷадид аксар вақт ба мо мегӯяд, ки мо на танҳо дар амалҳои худ муттаҳид бошем. Ана якчанд мисолҳо:

“Пас шодии маро пурра кунед, ба тавре ки дорои *як фикр* бошед, дорои *як муҳаббат* буда, *якдил* ва *ҳамфикр* бошед” (Филип. 2:2).

“Хуллас, эй бародарон, шод бошед! Комил шавед, тасалло ёбед, *якдил* бошед, *осоиштагиро* ҳифз намоед, — ва Худои муҳаббат ва *осоиштагӣ* бо шумо хоҳад буд” (2 Қўр. 13:11).

“Фақат ин ки муносиби башорати Масеҳ умр гузаронед, то ки ман — хоҳ омада шуморо бинам, хоҳ аз шумо дур бошам — дар бораи шумо бишнавам, ки шумо *дар як рӯҳ* қоим буда, *якдилона* барои имони Инҷил қидду ҷаҳд менамоед” (Филип. 1:27).

Тақсимотҳо танҳо бо сухан ё рафтори муҳолиф маҳдуд намешаванд; онҳо дар фикр, дар дил ва дар рӯҳ хеле чуқуртаранд. Солҳои зиёд волидайнӣ ман дар Соҳили шарқӣ, дар иёлати Флорида, дар шаҳри Веро Бич, зиндагӣ мекарданд. Тақрибан бист километр шимолтар аз ин шаҳр мавзее ҳаст, ки Халиҷи Себастьян ном дорад. Он ба одамони маҳаллӣ бо ҷараёнҳои зеробиҳои пурқуввати худ маълум аст. Ҷараёни зеробӣ — ин падидае, ки ба чашми оддӣ ноаён аст. Ба сатҳи уқёнус нигоҳ карда, чунин менамояд, ки гӯё тамоми об ба як тараф ҷорӣ шуда, ба тарафи соҳил ҳаракат мекунад. Аммо дар зеро замин об тезтар ба самти муқобил ҳаракат мекунад. Ин ҷараёни муқобил қурбониёни худро мегирад ва онҳоро ба баҳри кушод мебарад, ва аксар вақт ҷонҳои онҳоро мегирад.

Оё дар калисоҳои мо “ҷараёнҳои зеробӣ” вучуд доранд, ки ба зуҳури ҷалоли Худо монеа мешаванд? Маҳз ба шарофати ягонагии шогирдон, тамоми Ерусалим дар бораи эҳёи Исо шуниданд; бузургии ҳузур ва қудрати Ӯ аҷиб буд! Агар фикр кунем, онҳо на телевизион, на радио ё шабакаҳои иҷтимоӣ надоштанд, ки ҷамъомадҳои худро эълон кунанд, аммо ҳазорон нафар дар ин хизматгузориҳои ғайринақшагии эълоннашуда наҷот меёфтанд.

Акнун мо бояд саволи аз ҳама ҷолибро диҳем: чанд нафари мо дар назди Исо дар курсии доварӣ истода, аз он чизе ки ба мо нишон медиҳад, дар ҳайрат монда ва ошуфта мешавем? Оё Ё, бо ашк дар чашмон, ба мо нишон медиҳад, ки чӣ гуна мо ба зӯҳури Рӯҳи Худо дар шаҳру деҳоти худ монеъ шудем? Гуногунфигурии мо ба ҷараёни зеробӣ табдил ёфта, барои ба наҷот омадани одамони бисёр имконият надод. Мо бо роҳбарони худ дар дил, дар фикр ва дар амалҳо розӣ набудем. Бале, шояд мо ҳақ будем; шояд стратегияҳо ва роҳҳои беҳтар ё ҳатто бештар библиявӣ вуҷуд доштанд; аммо кадомаш беҳтар аст, ҳақ будан ё дар ҷалоли Худо қарор доштан? Ҳақ будан ё ба Малакути Худо овардани бисёриҳо?

Усулҳои гуногун

Ба касе пӯшида нест, ки роҳбарон метавонанд бо нақшаҳо ва стратегияҳои илоҳӣ дар ихтилоф бошанд. Ман дар ин бора бо ларза ва пушаймонӣ менависам, бисёр ҳолатҳоро ба ёд оварда истода, ки худам ҳамчун роҳбар қарорҳои ноком қабул мекардам. Бо вуҷуди он, аҷиб аст, ки Худо ба ҳар ҳол метавонад мақсадҳои Худо амалӣ гардонад, хусусан вақте ки мо муттаҳид ҳастем. Мо набояд ба ин сабукфикрона муносибат кунем ва набояд нисбати ҷустуҷӯи иродаи Ё бепарво шавем, лекин ин бояд барои роҳбароне, ки мисли ман ба хатогиҳо роҳ додаанд, ҳамчун тасалли ҳизмат кунад.

Ҳоло мехоҳам дар бораи боз як далели дигар сухан гӯям, ки метавонад ба ягонагии мо ҳалал расонад. Ин надонистани он ки дар калисо амалҳои гуногун вуҷуд доранд. Ба ибораи дигар, роҳҳои гуногуни расидан ба ҳамон як мақсад – паҳн кардани Подшоҳии Худо вуҷуд доранд. Павлус ба калисои Қўринтӯс дар бораи бахшоишҳо ва хизматгузориҳои гуногун дар калисо навишта буд, аммо баъд аз он ӯ идома дод: *“Дар амалҳо фарқиятҳои равшан вуҷуд доранд [барои расидан*

ба ҳадафҳо], аммо Худо ҳамон як аст, ҳама чизро дар ҳама илҳом мебахшад ва бармеангезад” (1 Қӯр. 12:6, АМР). *Дар амалҳо фарқиятҳои равшан* вучуд доранд; ба ибораи дигар, хизматгузориҳои гуногун дар миссияи подшоҳии мо бо истифода аз усулҳои гуногун бомуваффақият амал мекунанд.

Ҳавворӣ Павлус барои таълим додани калисо аксар вақт истилоҳҳои ҳарбиро истифода мебарад. Инҳо танҳо тасвирҳои нестанд; мо дар ин замин дар ҳақиқат сарбозони лашкари Худо ҳастем. Ман аз мисоли ӯ истифода мебарам, то амалҳои гуногуни калисоҳо ва хизматгузориҳоро нишон диҳам. Артиши ИМА аз намудҳои гуногуни қўшунҳо иборат аст – артиши хушигард, флоти баҳрӣ, артиши авиатсионӣ, корпуси баҳрӣ ва гвардияи соҳил. Фаъолияти ин қўшунҳо барои расидан ба мақсаду вазифаҳояшон гуногунанд. Аксар вақт ин усулҳо барои ҳар як намуди қўшунҳо беназиранд. Лекин онҳо ҳадафи умумӣ доранд — ҳифз намудани ватани мо ва ба ӯ хизмат кардан.

Курсанти мактаби авиатсионӣ ҳамчун аъзои фаъоли қувваҳои авиатсионии ИМА махсусан таълим дода мешавад. Таваҷҷӯҳи калон дар таълимот ба амалиётҳои тактикии ҳавоӣ дода мешавад, зеро ин қўшунҳо асосан дар ҳаво амал мекунанд. Агар ин курсантро ногаҳон ба сафи артиши хушигард гузаронанд, вай мебояд тайёрии навро гузарад. Албатта, усулҳои зиёде мавҷуданд, ки ба ҳарду қўшунҳо мувофиқат мекунанд. Бо вучуди он, азбаски амалиётҳои қўшунҳои хушигард аз авиатсионӣ хеле фарқ мекунанд, зеро онҳо асосан дар замин амал мекунанд, ин собиқ узви авиатсия бояд бисёр машқҳо ва стратегияҳои нави ҷангиро омӯзад.

Ин мисолро ба эътибор гирифта, биёед суҳанони Павлусро ба калисои Қўринтӯс меҳонем:

“Бинобар ин аз шумо илтимос мекунам: ба ман тақлид намоед” (1 Қӯр. 4:16).

Павлус ба ин калисо гуфт, ки ба вай тақлид кунанд. Ў нанавишт: “Ба ман тақлид кунед, чунон ки ман ба Масеҳ тақлид мекунам”; ў ин корро дертар кард (1 Қўр. 11:1). Лекин сабабе вучуд дорад, ки барои чӣ ў ин суҳанонро дар ин порча нагуфт. Мо шарҳи онро дар суҳанони минбаъдаи ў мебинем:

“Бинобар ин аз шумо илтимос мекунам: ба ман тақлид намоед. Барои ҳамин ҳам ман Тимотиюсро назди шумо фиристодам, ки ў фарзанди маҳбуб ва мўътабари ман дар Худованд аст; ва ў *роҳҳои маро дар Исои Масеҳ* ба ёди шумо хоҳад овард, чунон ки ман дар ҳама ҷо дар ҳар калисо таълим медиҳам” (1 Қўр. 4:16-17).

Ў ба калисо (ки худаш таъсис додааст) фармуд, ки ба ў тақлид кунанд ва илова намуд: “Барои ҳамин ҳам ман Тимотиюсро назди шумо фиристодам”. Чаро ў Тимотиюсро фиристод? Барои ба ёди онҳо овардани *роҳҳои Павлус дар Исои Масеҳ*. Аҳамият диҳед, ки ў нанавиштааст: “Тимотиюс роҳҳои Яқубро дар Исои Масеҳ ба ёди шумо хоҳад овард”. Оё Яқуб дар калисо ҳавворӣ буд? Албатта ҳа! Оё ў пешвои худотарс буд? Албатта ҳа! Оё Яқуб аз Павлус дида зиёдтар ҳавворӣ шуда буд? Боз, ҳа. Оё роҳҳо, усулҳо ё амалҳои ў аз Павлус фарқ мекарданд? Ва боз, ҷавоб – ҳа! Оё ин маънои онро дорад, ки таълимотҳои Павлус роҳҳои Яқубро дар Исои Масеҳ нодуруст эътироф мекарданд? Дар ҳеҷ сурат! Аммо роҳҳои Яқуб барои калисои Қўринтӯс, ки аз Павлус тавлид ёфта буд, мувофиқ набуданд. Ин шабеҳи он аст, ки *роҳҳои қувваҳои ҳарбии* ҳавоӣ барои флоти ҳарбии баҳрӣ мувофиқ нестанд. Баъзе роҳҳои онҳо мувофиқат мекунамд, аммо аксарияташон фарқ мекунамд.

Биёед дар ин бора фикру мулоҳизаро давом диҳем. Павлус нагуфтааст, ки Тимотиюс ба ин калисо “роҳҳои ҳавворӣ Петрусро дар Исои Масеҳ”, “роҳҳои ҳавворӣ Яҳудоро дар Исои Масеҳ”,

“роҳҳои ҳавворӣ Юҳанноро дар Исои Масеҳ” ва ғайраро хотиррасон мекунанд. Не. Павлус ин калисоро тавлид кард, ва ӯ дар ин калисо фарҳанги роҳбарии худро идома дод. Усулҳои ӯ аз дигарон фарқ мекарданд, аммо онҳо ба таълимотҳои асосии Масеҳ мувофиқ буданд. Ҳамаи роҳбарони калисои ибтидоӣ ҳамон як эътиқод ва таълимоти асосиро доштанд. Аммо ҳар кадоми онҳо барои амалӣ гардондани мақсади таълими тамоми халқҳо усулҳои гуногунро ба кор мебарданд.

Биёед оиди ин дар мисоли калисои маҳаллӣ фикр кунем. Фарз кардем, номҳои шубонҳои калони калисои шумо Ҷим ва Лиза Смит мебошанд. Онҳо ва дастаи роҳбарии онҳо ба лутфи Худованд калисоро ба 1500 нафар расониданд ва бо ин кор роҳу равишҳои хоси худ, яъне усулу фарҳанги худро, ки хоси сабки роҳбарии онҳост, муқаррар кардаанд. Самаранокии калисои шумо ба шаҳри шумо ба таври назаррас таъсир расонд. Он эътирофи маҳаллӣ дорад, аммо таъсири он дар он ҷо қатъ мегардад.

Бо вучуди ин, фарз кардем, ки дар як шаҳри дигар калисои хеле маъмул вучуд дорад, ки дорои нуфузи ҷаҳонӣ аст. Номҳои шубонҳои калони ин калисо Даг ва Хезер Ҷонс мебошанд. Онҳо бо истифода аз тактикаҳои наву тоза дар хизматгузорӣ тамоюлҳоро муқаррар ва роҳбарӣ мекунанд. Онҳо назар ба шубонҳои калисои шумо ба шумораи зиёди одамон таъсир мерасонанд. Шумо роҳи киро пайравӣ мекунед? Роҳҳои Ҷонсҳо ё Смитҳоро (шубонҳои шуморо)? Дар шумо шояд васвасаи пайравӣ ба ин пешвоёни машҳури ҷаҳонӣ пайдо шавад, ва шояд кӯшиш кунед, ки роҳбарони худро барои қабули усулҳои онҳо водор созед. Аммо, ба монанди кўринтиён, шумо низ бояд барои фаҳмидани фарҳанги роҳбарони худ кӯшиш намуда, ба хотири ягонагӣ ва шўҳрат ба онҳо пайравӣ кунед. Ҳақиқат дар он аст, ки роҳбарони шумо на Ҷонсҳо, балки Смитҳо мебошанд.

НАЗАРИ УМУМӢ

Ман зиёда аз сӣ сол дар саросари ҷаҳон сафар мекунам. Ман афзалияти хизмат намуданро дар зиёда аз ҳазор калисоҳо ва дар конфронсҳо дар чилу нӯҳ иёлоти ИМА ва зиёда аз шаст мамлакат доштам. Барои ман дидани фарқияти усулҳо дар бисёр гурӯҳҳои калисоҳо афзалият буд. Ба сифати меҳмон даъват шуда, яке аз вазифаҳои асосии ман ин фаҳмидани фарҳанги калисои маро даъватнамуда буд.

Агар шумо дар хонаи ман меҳмон бошед, ба ман намегӯед, ки хонаамро чӣ гуна идора кунам. Шумо қоидаҳои хонаи моро риоя мекунед. Ҳамчун меҳмон, шумо вақти хӯроки шом ва барои хӯроки шом чӣ пешниҳод карда мешавад, муайян намекунед. Ба ҷои ин, шумо мепурсед: “Хӯроки шом соати чанд мешавад?” Шумо ҳангоми хӯроки шом ба поён меоед ва он чизеро, ки соҳибхона шуморо ғизо медиҳад, бо миннатдорӣ қабул мекунед.

Ҳамчун меҳмон, ман аз роҳбари калисо мепурсам: “Шумо дар минбар одатан чӣ гуна либос мепӯшед?”, баъдан кӯшиш мекунам, ки ба афзалиятҳои ӯ пайравӣ кунам. Дар хотир дорам, ки боре ба конфронс бо шими ҷинс ва куртаи гиребонаш паст дар ҷомадонам рафта будам, ки онро барои ба минбар баромадан пӯшидани будам. Дастаи моро дар фурудгоҳ ҷаҳор марди смокингпӯш бо ду лимузини сафед пешвоз гирифтанд, то моро ба меҳмонхона, ва сипас ба хизматгузори баранд. Агар ман шубони калон мебудам, ман меҳмонони худро дигар хел пешвоз мегирифтам. Ман яке аз писаронамро ё аъзои бовариноки дастаро бо либоси ҳаррӯза бо як ё ду мошини зебою тоза барои пешвози меҳмонон мефиристодам. Аммо ин конфронси калисои ман набуд. Пай бурдан осон буд, ки намоиши иззати зоҳирӣ дар ин калисо бениҳоят муҳим аст. Ман дарҳол фаҳмидам, ки либосе, ки барои хизматгузори омода кардаам, фарҳанг ва расму оини

онҳоро таҳқир мекунад; бинобар ин барои харидани костюми мувофиқ ман дарҳол ғамхорӣ кардам.

Ҳамчун меҳмон, ман мепурсам: “Шумо то чанд муддат меҳоҳед, ки ман мавъиза кунам?” Ман ҷавоби хизматгузorro эҳтиромона қабул мекунам ва дар доираи вақти ба ман ҷудошуда хизмат мекунам. Аммо ман на ҳамеша чунин рафтор мекардам. Ман дар калисои яке аз қаҳрамонони худ, Томми Барнетт, ҳар сол, дар тӯли зиёда аз понздаҳ сол мавъиза мекардам (калисои ӯ Финикс Ферст Ассембли ном дошт, аммо ҳоло Финикс Дрим Сентр ном дорад, ва писари ӯ Люк шубони калони он мебошад). Бори аввал, вақте ки ман субҳи рӯзи якшанбе дар калисои ӯ мавъиза кардам, ӯ ба ман чил дақиқа вақт барои мавъиза ва хизматгузорӣ дод. Ӯ хабар дод, ки аз минбар соате намоён аст, ки вақти ба ман ҷудошударо ҳисоб мекунад, ва ин ба ман кӯмак мекунад. Ман аз вақти ба ман ҷудокардашуда даҳ дақиқа зиёдтар мавъиза кардам.

Баъд аз хизматгузорӣ, ба ман ҳарфе нагуфта, саросема баромада рафт. Ман медонистам, ки ӯ хашмгин шуд. Дар давоми тамоми рӯз ман аз кори кардаам хавотир будам. Пеш аз хизматгузории бегоҳӣ мо дар офиси ӯ танҳо будем, ва ман аз ӯ пурсидам, ки оё субҳ аз ман нороҳат шуда буд.

– Бале, – ҷавоб дод ӯ.

– Барои он ки ман хеле дароз мавъиза кардам? – пурсидам ман.

– Ҳа, – ҷавоб дод ӯ.

Ӯ хомӯш истод ва идома дод:

– Ҷон, ту ба ман маъқул астӣ, ва барои ҳамин ба ту мегӯям, ки чаро нороҳат шуда будам. Дар мо бисёр одамоне ҳастанд, ки қатъиян мувофиқи ҷадвал кор мекунанд. Хизматгузорони бачагонаи мо аз рӯи барномаи таълимии ба нақша гирифташуда кор мекунанд, ки ба ҷадвали хизматгузории асосии мо мувофиқат мекунад. Вақте ки хизматгузорӣ даҳ

дақиқа тӯл мекашад, ҳама чиз бесарусомон мешавад. Мо зиёда аз сӣ автобус дорем, ки одамонро бозпас ба маҳаллаҳои камбизоати онҳо мебаранд, ва ҳамаи онҳо маҷбуранд, ки бо муҳаррикҳои кор карда истода мунтазир шаванд. Ба фикри ту, ҳамаи онҳо чӣ кор бояд кунанд?

Вай боз якчанд далели дигар илова кард, ва баъд дар хотима гуфт:

– Ту нисбати қоидаҳои мо ҷиддӣ рафтор накардӣ, танҳо аз барои он ки мехостӣ даҳ дақиқа зиёдтар мавъиза кунӣ?

Маро бо меҳрубонӣ маслиҳат доданд ва ман аз ин хатогӣ дарс гирифтам.

Ҳамчун меҳмон, ман аз роҳбари калисо мепурсам: “Вақте шумо одамонро ба тавба даъват мекунед, шумо аз онҳо хоҳиш мекунед, ки ба пеш оянд, бархезанд, ё танҳо дасташонро бардоранд?” Ман бодикҷат ҷавоби шубони калонро гӯш мекунам ва мувофиқи фарҳанги онҳо амал мекунам. Ман боварии қатъӣ дорам, ки шахс воқеан метавонад тавассути яке аз ин вариантҳо наҷот ёбад.

Инҳо танҳо мисолҳои он саволхое мебошанд, ки ман медиҳам. Баъзан, агар нақшаҳои ман аз фарҳанги ин калисо фарқ кунанд, аммо ман ҳис кунам, ки онҳо боз ҳам самараноктар хоҳанд буд, ман аз шубони калон мепурсам, ки агар ман ҳамаашро камтар ба таври дигар кунам, оё ӯ розӣ мешавад. Хизматгузoron ҳамеша онро қадр мекунанд, ки ман дар ин бора мепурсам, ва қариб ҳамеша бо омодагӣ иҷозат медиҳанд.

Мисолҳои зиёде ҳастанд, ки ман оварда метавонам, аммо ман боварӣ дорам, ки шумо то ин дам фаҳмидед, ки ҳадафи асосии ман – мувофиқи усуле, ки роҳбари калисо муқаррар кардааст, мувофиқи “роҳҳои ӯ дар Исои Масеҳ”, рафтор кардан аст. Аммо, агар роҳбари калисо мегуфт, ки: “Мо ба даъвати тавба боварӣ надорем, зеро мо боварӣ дорем, ки Исо танҳо

яке аз роҳҳо ба сӯи Худо аст. Мо боварӣ дорем, ки ба ҳаёти абадӣ роҳҳои зиёде вучуд доранд”, ман аз пайравӣ кардан ба роҳҳои ӯ даст мекашидам, барои он ки ин аллакай ба усули хизматгузорӣ дахл надорад; ин пешво ба яке аз ҳақиқати асосии масеҳият муқобилият мекунад.

Ба бадани Масеҳ аз нуқтаи назари умумӣ дар тӯли солҳои дароз нигоҳ карда, ман шоҳиди фоҷиаҳои зиёд мегардидам, ки сабаби онҳо надониستاني ин ҳақиқати асосӣ буд. Ман имондоронеро меидидам, ки дар мактабҳои роҳбарӣ ё библиявӣ таҳсил мекунанд, ки фарҳангашон аз фарҳанги калисое, ки онҳо дар он ба воя расидаанд, фарқ мекунад. Аксар вақт ин мактабҳо дар калисоҳои калон фаъолият мекунанд, ки фарҳанги умумии масеҳиро муқаррар мекунанд. Ин донишҷӯён таҷрибаҳои ин калисоро ҳам дар мактаб, ва ҳам дар хизматгузориҳо дар охири ҳафта, мебинанд.

Пас аз хатми мактаб, онҳо ба хонаҳояшон пур аз саъю кӯшишҳо бармегарданд, ва кӯшиш мекунанд, ки фарҳанги калисои худро тағйир диҳанд. Шояд онҳо ҳақ бошанд, ки усулҳои нави омӯхташон мувофиқтар ва самараноктаранд. Аммо, агар онҳо аз ҳад зиёд устувор бошанд, онҳо метавонанд ба осонӣ, ба монанди ҷараёни зеробӣ, монеа шаванд. Агар усулҳои пешниҳодкардаи онҳо қабул нашавад, беҳтар аст дар дуо аз Худо бипурсанд, ки оё онҳо аз он ҷо биравад, ё ки аз таҳти дил ба усулҳои роҳбарашон итоат кунанд.

Дар оғози хизматгузории худ, вақте ки ман шубони ҷавонон будам, оиди усулҳо ва фаъолиятҳои гуногун дар хизматгузорӣ надониستاني ман, маро водор месохт, ки ба шубони худ саҳт муқовимат кунам. Ман ба як калисо дар иёлати Луизиана рафтам ва як усули хизматгузориеро дидам, ки хеле самаранок буд. Ман ба муваффақияти онҳо чунон ошиқ шудам, ки фикр намекардам ва аз худ напурсидам, ки оё ин усул ба фарҳанги калисои мо мувофиқат мекунад. Инро

ҳозир ба хотир оварда, ман равшан мефаҳмам, ки ин усул ба “роҳҳои Исои Масеҳ”-и шубони калони ман мувофиқат намекард. Шубони калони калисо дар иёлати Луизиана аз шубони калони ман хеле фарқ мекард. Ҳардуи онҳо дар саросари ҷаҳон нуфуз доштанд, ҳарду самаранок буданд, ҳарду одамони зиёдеро ба подшоҳии Худо оварданд, аммо онҳо усулҳои гуногунро ба кор мебарданд.

Ҷамъияти мо, назар ба давраҳои пештар дар таърих, бештар дар ҳаракат аст. Эҳтимол аксарияти мо дар ҳаёти худ ақаллан як маротиба ё ҳатто якчанд маротиба калисои худро иваз мекунем. Ба калисои нав омада, муҳим аст, ки ҳатман фарҳанги онҳоро омӯзем, ва ин чизест, ки мо онро бояд мақсаднок иҷро кунем. Чи қадаре ки мо ба *роҳҳои онҳо дар Исои Масеҳ* мутобиқ шавем, ҳамон қадар ин моро ҳамчун шахсони алоҳида ва ҳамчун қисми бадани умумӣ қавӣ мегардонад.

ДАР БОРАИ ЧИЗҲОИ ГУНОГУН

*Мо ҳокимияти қонуниро дар калисо
танҳо вақте эътироф мекунем, ки мо дар
ҳақиқат наҷот меёбем ва иродаи
Худоро меҷӯем.*

Дар бобҳои қаблӣ таваҷҷӯҳи мо асосан ба ҳокимияти калисой ва дунявӣ нигаронида шуда буд. Аммо, чунон ки пештар гуфтам, аксарияти ин принципҳо ба ҳамаи категорияҳои ҳокимият паҳн мегардад. Дар ин боб мо дастурҳои мушаххасро, ки дар Каломи Худо нисбати соҳаҳои гуногуни ҳокимият, махсусан оила, дода шудаанд, муҳокима мекунем. Аксари онҳо танҳо ба категорияи худ тааллуқ доранд ва аз ин рӯ, бояд дар алоҳидагӣ дида баромада шаванд. Дар бораи ҳар як мавзӯе, ки ман дар ин боб баррасӣ мекунам, як китоби пурра навиштан осон мебуд. Бо вучуди ин, агар мо принципҳоеро, ки аллакай медонем, дар бар гирем, мо метавонем онҳоро ба чизҳое, ки дар ин боб муҳокима хоҳанд шуд, татбиқ кунем. Ҳамин тариқ, ин китоб дар дилҳои мо асари боз ҳам амиқтар мегузорад. Мо инчунин баъзе дастурҳои умумиро дида мебароем, ки на он қадар мукаммаланд, ки тамоми китобро ба онҳо бахшидан мумкин бошад. Аз ин сабаб ман ин бобро “Дар бораи чизҳои гуногун” номидам.

ОИЛА

Пеш аз он ки Калисо, ҳукумати шаҳрвандӣ ё ҳокимияти иҷтимоӣ пайдо шуд, хеле пештар аз он оила пайдо шуда буд. Аҳамияти онро аз ҳад зиёд баҳо додан мумкин нест, зеро солимии се соҳаи дар боло зикршуда аз он вобаста аст. Шояд дар дигар соҳаҳои ҳокимияти гузошташуда камбудӣҳо дошта бошем, аммо новобаста аз он оила мустақкам боқӣ мемонад. Аммо, дар ҳолати вайрон будани тартибот дар оила, дар дигар соҳаҳо яқдилро нигоҳ доштан ғайриимкон аст. Қудрат дар оила – заминаи ҷудонашаванда барои ҳама гуна қудрати дигар.

Дар оила мо тартиботи Худоро мебинем, ки дар Китоби Муқаддас тасвир шудааст:

Эй фарзандон, ба падарону модарони худ дар ҳар бобат итоат намоед, зеро ки ин писандидаи Худованд аст (Қўл. 3:20).

Чунки шавҳар сари зан аст, чунон ки Масеҳ сари Калисо ва Наҷотдиҳандаи бадан аст; аммо, чи тавре ки Калисо ба Масеҳ тобеъ аст, ҳамон тавр занон низ бояд аз ҳар ҷиҳат ба шавҳарони худ тобеъ бошанд (Эфс. 5:23, 24).

Аҳкомҳои ба ин монанд, ки дар Аҳди Ҷадид дар дигар ҷойҳо дида мешаванд, ба тартиботи қудрати Худо дар хона ишора мекунанд. Фарзандон бояд дар ҳама чиз, ки тамоми соҳаҳои ҳаётро дар бар мегирад, ба падару модари худ итоат кунанд. Ин аҳком ба мавридҳои дахл надорад, ки яке аз волидайн ба бача кореро мефармояд, ки хилофи Каломи Худо бошад, масалан, ба рафтори ношоиста дар муносибатҳои байни ҷинсҳо ташвиқ мекунад, дуздӣ, дурӯғ гуфтанро маслиҳат медиҳад ё маҷбур мекунад, ки байни падару модар интиҳоб кунад, ва ба ин монанд.

Дар оилаи ман маҳз ҳамин чиз рӯй дод. Вақте ки ман дар донишгоҳ ҳамчун муҳандис-механик таҳсил мекардам, ман

ҳаёти худро ба Исои Масеҳ бахшидам. Чанд муддат пас ман фаҳмидам, ки барои мавъизаи Инҷил даъват шудаам. Боре дар вақти таътили донишҷӯён ман ба хона омадам ва ба падару модарам (ки католикҳои диндор буданд) гуфтам, ки пас аз хатми донишгоҳ ман дар мактаби библиявӣ таҳсил карданӣ ҳастам. Ин онҳоро хеле ғамгин кард ва онҳо фикр карданд, ки қарори ман эҳсосотӣ ва ҳассос аст. Он гоҳ модарам гуфт: “Танҳо аз болои ҷасади ман!”

Ман бо хоксорӣ ва эҳтиром ба ӯ ҷавоб додам: “Модарҷон, ман туро дӯст медорам ва барои ҳар чизе, ки ба ман додаӣ, миннатдорам, вале ман бояд ба Худо итоат кунам”. Ин суҳанон ӯро тасалли надоданд ва ӯ хурсанд накарданд, балки боз ҳам бештар нороҳат карданд.

Исо ба мо гуфт: “Ҳар кӣ падар ё модарашро аз Ман бештар дӯст медорад, лоиқи Ман нест; ва ҳар кӣ писар ё духтарашро аз Ман бештар дӯст медорад, лоиқи Ман нест” (Мат. 10:37). Бо тақвияти ин суҳанон ва бисёр порчаҳои дигари Инҷил ман медонистам, ки ман бояд байни падару модарам, ки ман онҳоро хеле дӯст медоштам, ва даъвати Исо барои ба ӯ хизмат намудан интиҳоб кунам. Ман як дақиқа ҳам дар қарори худ дудилагӣ накардам.

Дар тӯли чанд соли оянда мо муносибатамонро беҳтар карда натавонистем. Ман ҳеҷ гоҳ дӯст доштан ва эҳтиром намудани падару модарамро қатъ намекардам, зеро акнун ман файзи Худоро доштам. Аммо вақт мегузашт, онҳо самареро медиданд, ки Исо ба ҳаёти ман овард, ва ҳаҷдаҳ сол пас, вақте ки падарам ҳафтоду нӯҳсола шуд, ман афзалияте доштам, ки бо ҳарду волидонам дуо гӯям, то ки онҳо Исоро ҳамчун Худованди худ қабул кунанд. Онҳо ба хондани китобҳои мо шурӯъ карданд, наворҳоро тамошо мекарданд ва ба дӯстони худ дар бораи Худованд нақл мекарданд. Ҳоло муносибатҳои мо аз ҳарвақта дида беҳтар шудааст.

Исо бо вазъияти ба ин монанд дучор шуд. Ў ба падару модари Худ итоат кард, чунон ки навишта шудааст: “Ва Ў бо онҳо равона шуда, ба Носира омад; ва дар итоати онҳо буд” (ниг. Лук. 2:51). Бо вучуди он, вақте ки хизмати Ў оғоз шуд, мувофиқи нубуввати Шимъун, ки ханӯз дар овони кӯдакии Исо гуфта буд, шамшер ба дилҳо ва ақлҳои онҳо фурӯ рафта, ба ошкор кардан шурӯъ намуд (Лук. 2:35). Паёмҳои пурқудрати Исо бисёр одамонро нороҳат ва ҳатто хашмгин мекарданд, ва оилаи Ў низ истисно набуд. Эҳсосот аз ҳад баланд шуд, ҳатто модараш ба ӯ муқобилият мекард:

Ва хешони Ў, чун шуниданд, барои дастгир кардани Ў омаданд, зеро меғуфтанд, ки Ў беҳуд шудааст... Модар ва бародарони Ў омада, *дар берун* истоданд ва ба Ў касеро фиристода, Ёро талаб намуданд. Дар гирди Ў мардум нишаста буданд. Ва ба Ў гуфтанд: “Инак модари Ту ва бародарони Ту *дар берун* истода, Туро металабанд”. Ва ба онҳо ҷавоб дода, гуфт: “Кист модари Ман ва бародарони Ман?” Ва ба онҳое ки гирди Ў нишаста буданд, назар афканда, гуфт: “Инак модари Ман ва бародарони Ман; зеро ҳар кӣ хости Худоро ба ҷо оварад, ҳамон кас бародару хоҳару модари Ман аст” (Марқ. 3:21, 31-35).

Ў дар ҳама чиз ба падару модараш итоат мекард, то он даме ки онҳо хостанд, ки Ў бар хилофи аҳкоми Падараш барояд. Аммо пас аз чанд сол оилаи ҳуди Ў дар он ҳуҷрае қарор гирифтанд, ки дар он ҷо бори аввал Рӯҳулқудс нозил кард. Вақти он фаро расид ва онҳо пайрави Устои худ шуданд.

ИН БА МАН ФОИДАЕ НАОВАРД

Дар бораи меъёр суҳан ронда, на дар бораи истисноҳо аз қоидаҳо, ман меҳоҳам қайд намоям, ки аҳкоми эҳтиром ва итоат кардани падару модар аввалин аст, ки ваъдаи зеринро

дар бар мегирад: фарзандон хушбахт хоҳанд шуд ва дар рӯи замин умри дароз хоҳанд дошт (Эфс. 6:2, 3; Қўл. 3:20).

Ман оқибатҳои итоат накардан ба ин аҳкомро дар шакли вазнин аз сар гузаронидам. Пас аз хатми донишгоҳ ман дар як хизматгузории байналмилалӣ бо кор таъмин шудам. Ман ба калисое, ки пештар дар боло қайд кардам, рафтано сар кардам. Пас аз иштирок дар хизматгузории дуюм ман ва боз якчанд нафар ҳамсолонам ба қаҳвахона барои хӯрок хӯрдан рафтем. Ҳангоми хӯроки нисфирӯзӣ ман бо пешвое шинос шудам, ки як гурӯҳи одамони муҷаррадро пешбар буд. Дар он лаҳза ӯ ба худ манзили истиқоматӣ ҷустуҷӯ мекард, ва ман бошам нав ба ин шаҳр кӯчида будам. Баъди сӯҳбати кӯтоҳ мо қарор додем, ки барои ду нафар як хонаро ба иҷора гирифтани хӯбтар аст. Ман аз ин хеле хурсанд шудам, зеро ин барои сарфа кардани маблағи зиёд кӯмак мерасонид: дар он вақт бо пул, ҳамчун як хатмкардаи донишгоҳ, корҳо барои ман на он қадар хуб буданд.

Рӯзи дигар ба падарам занг зада, хабари охирино ба ӯ гуфтам. Ман фикр мекардам, ки ӯ барои ҳар моҳ чандсад доллар сарфа карданам ба ман шодишарик мешавад. Аммо, муносибати ӯ каме дигар буд. Вай ба ман гуфт: “Писарам, ин ба ман маъқул нест. Ин корро нақун. Ту ин шахсро наmeshиноӣ”. Ман бо нақл кардани он ки то чӣ андоза ин пешво нисбати хизматгузории худ боғайрат муносибат мекунад, кӯшиш кардам, ки ӯро баръакс бовар кунонам, аммо падарам дар фикри худ устувор монд.

Пас аз гузоштани гӯшаки телефон, ман фикр кардам ва ба хулосае омадам, ки падарам ҳеҷ чизро намефаҳмад, зеро ӯ имондор нест. Охир, ин одам вазифаи муҳимро ишғол мекард! Ман насиҳати падарро сарфи назар кардам, ва рӯзи дигар мо хона ёфтем ва ҳама ҳуҷҷатҳои заруриро имзо кардем. Вақте ки мо барои кашонидани чизҳоямон як мошини боркаш фармоиш

доданӣ будем, ҳамсояи навам пурсид, ки оё ман метавонам онро пардохт кунам, зеро ӯ гирифтани дафтарчаи чекиашро фаромӯш кардааст. Вақте ки мо барои пардохти иҷора рафтем, чунин ҳолат такрор шуд. Рафтори ӯ баъди як моҳ ҳам тағйир наёфт: ман боз ҳам маҷбур шудам, ки барои ду нафар маблағ супорам – барои хона, барои хизматрасониҳои коммуналӣ, инчунин барои бисёр зангҳои телефониҳои байнишахрии ӯ.

Ман чанд маротиба ба ӯ мошини худро додам, зеро ӯ мошини худашро надошт. Ҳар дафъа ӯ онро танҳо субҳи барвақт бармегардонд, илова бар ин, аз дохили мошин ҳамеша бӯи дуди тамоку меомад. Ӯ узр мепурсид, ва ба ман мефаҳмонд, ки ӯ бо он ба назди одамони ниёзманд мерафт. Як саҳар дар дари мошинам чуқурии калоне пайдо кардам. Ман хеле нороҳат шудам, аммо нишон надодам. Рӯзе соати чори субҳ аз хонаи хоб баромадам ва дар меҳмонхона ба як шахси ношиносе дучор шудам, ки дар як дасташ банкаи оби ҷав дошт, дар дигараш – сигор. Ӯ ба ман чунон нигоҳ кард, ки гӯё ман ба ҳаёти шахсии ӯ дахлат кардам.

Ман дар хонаи худ ҷазои воқеиро аз сар мегузаронидам, аммо, ҳамчун як ҷавони имондор, ман фикр мекардам: *“Ман бояд дар муҳаббат зиндагӣ кунам. Ба ғазаб наоям, маҳкум накун”*. Барои ҳамин ман мунозираро сар накардам. Ва ин танҳо як қисми хурди он чизест, ки ман дар назди ин одам аз сар гузаронидам.

Пас аз чанд ҳафтаи чунин азобҳо ман фаҳмидам, ки ҳамхонаи ман ҳамчунсгаро будааст. Ман аз ӯ хоҳиш кардам, ки фавран хонаро тарк кунад, аммо ӯ рад кард. Ҳангоме ки ӯ дар гуноҳ зиндагӣ мекард, ман ҳама чизро пардохт мекардам. Тақрибан дар ҳамин вақт шубони хизматгузориҳои муҷаррадони имондор аз ҳаёти пинҳонии ӯ хабардор шуд, ва ин одамро аз хизматгузорӣ дур карданд. Ман яке аз охириҳо шуда, дар бораи гуноҳҳояш огоҳ шудам. Беитоатии ман маро кӯр кард ва

ман фаҳмиши худро гум кардам.

Аз барои он ки ман ба насиҳати падарам безътиной кардам, садҳо долларро аз даст додам, оромии гумкардаи диламро нагуфта. Ман бепул мондам, ин ду моҳ барои ман дар тамоми ҳаётам душвортарин буданд. Вақте ки ҳамааш тамом шуд, ман ба Худо зорӣ кардам: “Худовандо, барои чӣ ин рӯй дод? Ман ба роҳнамоии Ту эътимод доштам”.

Худованд ба ман нишон дод, ки аллакай маро ҳидоят карда буд, аммо ман насиҳатҳоро қабул накардам. Аз ин сӯханон ошӯфта шуда пурсидам: “Чӣ тавр?”

Ӯ ҷавоб дод: *“Ба воситаи падарат, вале ту ба вай гӯш надодӣ”.*

“Аммо падари ман аз олами боло таваллуд нашудааст”, — баҳс мекардам ман.

Сипас Худо ба ман хотиррасон кард, ки Каломи Ӯ намегӯяд:

“Фарзандон, ба падару модари худ итоат кунед, агар онҳо аз олами боло таваллуд шуда бошанд”. Ӯ фаҳмонд: *“Ту фарзанди Ман ҳастӣ; пас, Ман ҳикмат ва ҳидоятро дар қалби падару модарат мегузорам, то туро ҳидоят кунанд ва ҳифз кунанд”.*

Ман дарҳол ҷавоб додам: “Аммо акнун ман худ ба худ ҳастам. Падарам дар масофаи ҳазор мил дуртар аз ин ҷо зиндагӣ мекунад, ва ҳисобҳои маро пардохт намекунад”.

Ӯ дар ҷавоб гуфт: *“Танҳо аз он ки ту ҳисобҳои худро пардохт мекунӣ ва аз падару модарат ҳазорҳо мил дур зиндагӣ мекунӣ, маънои онро надорад, ки аҳкоми Ман дар бораи ба онҳо итоат кардан дигар эътибор надорад”.*

Аҳкоми Ӯро ваъдае ҳамроҳӣ мекунад, ки агар мо онро риоя кунем, баракат хоҷем ёфт. Ман шаҳодат медиҳам, ки ман аз сабаби итоат накарданам, самараи талх даравидам.

Худо ба ман фаҳмонд, ки кадом вақт инсон аз қудрати падару модараш озод мешавад. Аз ибтидо Ӯ фармуд: “Аз ин

сабаб мард падару модари худро тарк карда, бо зани худ хоҳад пайваст; ва як тан хоҳанд буд” (Ҳас. 2:24).

Насихати охирине, ки падару модар метавонанд ба фарзандашон бидиҳанд – ин баракат барои издивоҷ. Мухтасар ман мехоҳам бигӯям, ки пас аз он ки падари Лиза ба ман баракати худро барои издивоҷ бо ӯ дод, ӯ ба ман иқрор шуд, ки аз ин хеле дар ҳайрат буд. Ман аз ӯ пурсидам, ки чаро, ва ӯ ҷавоб дод: “Зеро ӯ ба ман гуфта буд, ки масеҳӣ буданат ба ӯ писанд нест”. Ин ҳолат бори дигар он далелеро тасдиқ кард, ки дили подшоҳ (ё онҳое, ки ба мо роҳбарӣ мекунанд) дар дасти Худоаст.

Ба аҳкоми Худо баргашта, инро гуфтан мехоҳам: суҳанони Худо таъкид мекунанд, ки вақте зану мард ба таври қонунӣ издивоҷ мекунанд, тартиби нави итоат муқаррар мешавад. Сабаби он ки Худо дар бораи зане, ки падару модарашро тарк мекунад чизе нагуфтааст, аз он иборат аст, ки на вай дар оила тартиботи нав муқаррар мекунад; қудрат дар оила ба дӯши мард вогузор карда мешавад.

Вақте ки фарзандон издивоҷ мекунанд, онҳо дигар зери аҳкоми итоаткорӣ ба падару модар нестанд, бо вучуди ин онҳо ӯҳдадоранд ба онҳо эҳтиром зоҳир кунанд. Дар хотир дорам, боре аз падару модарам пурсидам, ки чаро ба ману ҳамсарам, вақте ки моро дар душвориҳо мебинанд, дигар маслиҳат намедиданд. Онҳо танҳо ҷавоб доданд: “Шумо ҳеҷ гоҳ фикри моро намепурсидед”. Чӣ қадар онҳо худотарсона рафтор мекарданд! Баъзан мебинам, ки падару модарон ба ҳаёти оилавии фарзандони худ айнан ҳамон тавре, ки пеш аз издивоҷашон буд, даҳлат мекунанд. Дар натиҷа, онҳо захмҳои рӯҳӣ ва нофаҳмӣ медараванд, ва ҳамааш аз сабаби он ки онҳо то ҳол ба фарзандони худ озодӣ надодаанд, чи хеле ки дар Навиштаҷот фармуда шудааст.

ОГОҲИИ МАХСУС БАРОИ ФАРЗАНДОН

Якчанд сол ҳамчун шубони ҷавонон хизмат намуда, ман роҳҳои хатарнокеро, ки бисёре аз ҷавонон пеш мегиранд, кашф кардам. Ман мехостам аз Каломи Худо дар бораи аҳамияти эҳтироми падару модар дастури мушаххас диҳам. Ман ин корро бо умеди он мекунам, ки ҷавон ё духтаре, ки онро мехонанд, аз хамиртуруши гуноҳ, ки дар байни насли наврас хеле фаъолона паҳн мешавад, дурӣ ҷӯяд. Он ба монанди вирус аст ва марговар аст. Навиштаҷот мегӯяд: ““Малъун бод касе ки падару модари худро хорӣ диҳад!” Ва тамоми қавм хоҳанд гуфт: “Омин!”” (Так. Шариат 27:16).

Рӯзе як модари танҳо барои машварат бо писари наврасаш назди ман омад. Дар рафти сӯҳбат ин бача борҳо ба ӯ бо нафрат муроҷиат мекард, гӯё ки вай беақл ва дар рушд қафомонда бошад. Ман ӯро чанд маротиба ислоҳ кардам, аммо ин идома меёфт. Дар анҷоми сӯҳбатамон, ба ҳайрати худам ҳам, ман даргирифтам: “Ҷавон, агар шумо барои чунин рафторатон нисбати модари худ тавба накунед, ба маҳбас меафтед”. Ман ҳайрон шудам – зеро ин суҳанони ман буданд. Ин ҷавон як имондори наҷотёфта буд ва дар гурӯҳи ҷавонони мо ширкат дошт. Чӣ тавр ин аз ман баромад?

Тақрибан пас аз шаш сол (он вақт ман дигар шубони ҷавонон набудам, балки бо мавъизаҳо дар шаҳрҳо сафар мекардам) пас аз яке аз хизматгузориҳои рӯзи якшанбе модари ин бача ба назди ман омад. Вай гуфт: “Шубон Ҷон, дар хотир доред, ки ба писарам гуфта будед, ки агар ӯ тағйир наёбад, ба маҳбас хоҳад афтод? Бинобар он, ӯ ду сол боз дар маҳбас аст”.

Ман он воқеаро қариб фаромӯш карда будам, аммо вақте ки ӯ дар бораи он гуфт, дарҳол ба хотирам омад. Ман фикр кардам: “*Чӣ хел вай метавонад дар бораи ин бо хурсандӣ гап занад?*” Ва ман фаҳмидам, ки гап дар чӣ аст. Вай идома дод: “Акнун ӯ воқеан барои Худо дармегирад. Ӯ ба дигар маҳбусон

шаҳодат медиҳад ва дар хизматгузории маҳбас иштирок мекунад. Ё китобҳои шуморо меҳонад ва аз онҳо бисёр чизҳоро омӯхтааст”.

Ман ба ҳайрат афтодам, ки довариҳои Худо ҳама чизро дар ҳаёти ин ҷавон куллан дигаргун сохт. Албатта, беҳтар мебуд, агар ӯ ба суханони чанд сол пеш аз воқеа ба ӯ гуфташуда гӯш дода, ҳама чизро хеле пештар дарк мекард ва ба ин гуна нохушиҳо дучор намешуд. Аммо аз ҳама муҳимаш он буд, ки ҳоло дар дилаш нисбати Худо як муҳаббати оташин аланга мезад.

Мо ҷиддияти оқибатҳои ҳамлаи ҷисмонӣ ё шифоҳии фарзандонро ба падару модари худ дар он дида метавонем, ки дар замони Аҳди Қадим бо фарзандони беитоат чӣ гуна рафтор мекарданд: “Ва ҳар кӣ падар ё модари худро бизанад, бигзор вай маҳкуми қатл гардад” (Хур. 21:15); ва инчунин: “Ва ҳар кӣ падар ё модари худро таҳқир намояд, бигзор вай маҳкуми қатл гардад” (Хур. 21:17). Исо низ ҳамчунин ба Аҳди Қадим ишора мекард: «Зеро ки Худо ҳукм кардааст: “Падару модари худро иззат намо”; ва: “Ҳар кӣ падар ё модари худро дашном диҳад, албатта ҳалок гардад”” (Мат. 15:4).

Мӯсо дар бораи чӣ гуна муносибат кардан бо ҷавони саркаш дастурҳои зеринро дод:

Агар касе писари саркаш ва беитоате дошта бошад, ки сухани падар ва модари худро нашнавад, ва ҳар чанд варо ҷазо диҳанд, ба онҳо гӯш наандозад, — бигзор падар ва модараш варо гирифта, назди пирони шаҳраш, ба дарвозаи маконаш берун оваранд, ва ба пирони шаҳраш гӯянд: “Ин писари мо саркаш ва беитоат аст, сухани моро намешунавад, пурхӯр ва майзада аст”. Ва бигзор варо тамоми мардуми шаҳраш сангсор кунанд, то ки бимирад, — ва шароратро аз миёни худ барҳам хоҳӣ дод; ва тамоми Исроил инро шунида, ҳаросон хоҳанд шуд (Так. Шариат 21:18-21).

Агар ин суханон имрӯзҳо истифода мешуданд, он гоҳ дар калисоҳои мо чунин интиқомҳо аз болои ҷавонон мунтазам сурат мегирифтанд. Аммо агарчи чунин ҷазодиҳӣ дигар вучуд надошта бошад ҳам, мо мебинем, ки муносибати Худо ба исён бешубҳа сахт аст ва ҳеҷ гоҳ тағйир наёфтааст. Мо набояд дар дилҳои худ ба исён роҳ диҳем, зеро он қотил аст.

Ман фарзандонамро огоҳ мекунам, ки аз ҳар гуна исён худдорӣ кунанд. Шакли аз ҳама фиребгар ё пинҳонӣ – ин шикоят. Он бо як калимаи аз беэҳтиётӣ гуфташуда нисбати ҳокимият беэҳтиромиро даъват мекунад: “Тарзе, ки ту маро роҳбарӣ мекунӣ, ба ман маъқул нест. Агар ман дар ҷои ту мебудам, дигар хел рафтор мекардам”. Ин таҳқири роҳбарият аст. Акнун шумо мефаҳмед, ки чаро шикояти банӣ-Исроил сабаб шуд, ки онҳо ба замини ваъдашуда даромада натавонистанд? Шикваи онҳо нишонаи беэҳтиромӣ нисбат ба Худо буд, ҳарчанд ба сӯи Мӯсо нигаронида шуда буд. Аслан, онҳо ба Худо мегуфтанд, ки Ё нодуруст рафтор мекунад, онҳо меҳостанд, ки ҳама корро дигар хел кунанд.

Эҳтироми падару модар ваъдаи аҷиби умри дарозу ҳаёти ободро меорад. Ман ҳаётро интиҳоб мекардам, ва на доварию, ва ин бояд дар қалби мо устувор гардад.

ИЗДИВОҶ

Акнун ба тартиботи илоҳӣ барои издивоҷ эътибор медиҳем. Навиштаҷот ба мо мегӯяд, ки занон бояд “дар ҳама чиз” ба шавҳарони худ тобеъ бошанд (Эфс. 5:24). Ин аҳком на танҳо ба чизҳои рӯҳонӣ, балки ба соҳаҳои табиӣ ҳаёт низ татбиқ мешавад. Павлус гуфт: “ба шавҳарони худ”. Дигар мардон бар зан қудрат надоранд, балки танҳо шавҳараш. Шубон бар зани марди дигар танҳо дар доираи ҳаёти калисо ва масъалаҳои рӯҳонӣ қудрат дорад, сардор танҳо вобаста ба кори берун аз хонааш қудрат дорад, ҳокимияти шаҳрвандӣ – танҳо дар

соҳаи иҷтимоӣ. Аммо вақте ки дар бораи қудрат дар хона гап мезанем, он дар дасти шавҳар аст.

Дар миёнаи солҳои ҳаштодум ман ва завҷаам таҳти таъсири таълимоти нодуруст афтодем. Тибқи ин таълимот, Аҳди Ҷадид аз ҷониби якчанд мардони шовинист навишта шудааст, бинобар ин, мо набояд суханони онҳоро оиди масъалаҳои қудрат дар муносибатҳои байни зану шавҳар ба маънои аслии қабул кунем. Ба мо гуфтанд, ки Исо барои ҳама кафорат кардааст. Ва ин хеле дуруст аст, аммо кафорат қудратро рад намекунад. Бо айби ин таълимот мо солҳои зиёд дар хонаамон аз осудагӣ маҳрум гаштем. Мо ҳудро дар муборизаи доимӣ барои роҳбарӣ дидем.

Рӯзе, пас аз чанд соли бетартибҳои оилавӣ, ман ба ҳамсарам гуфтам: “Худо маро сарвари ин хонадон қарор додааст, хоҳ бо ман розӣ бошӣ, хоҳ не, ман ин мақсадро иҷро мекунам”. Ва аз ҳамон лаҳза ҳама чиз дар атрофи ман ба тарафи беҳтар тағйир меёфт, ки дар бораи занам чунин гуфтан мумкин набуд. Худованд нишон дод, ки ҳамчун пешво ман набояд онҳоро, ки дар тобеияти мананд, ба итоаткорӣ маҷбур созам. Исо бо мо чунин рафтор намекунад, аммо агар онҳое, ки дар тобеияти мо ҳастанду моро пайравӣ накунанд, онҳо ранҷу азоб хоҳанд кашид.

Ман ба олами илоҳӣ ворид шудам, дар ҳоле ки Лиза тамоми кору бори хонаро ба дӯш мегирифт. Вай боварӣ дошт, ки ман пешвои бемасъулиятам. Ман ҷавон будам, ва камбудииҳои зиёде доштам, аз ин рӯ, ҳама айбдоркунииҳои ӯ нисбати ман комилан асоснок буданд. Баъзан тарси ӯ ба дараҷае аён мешуд, ки дар нисфи шаб маро бедор мекард, то ба ман хотиррасон кунад, ки ман аз бори худ ҳиссаи ҳудро намебарам, лекин вай аз чизе ки бояд мекард, бештар карда истодааст. Ман танҳо пешниҳод мекардам, ки ҳама чизро ба дасти Худо супорем, сипас аз нав хобам мебурд, ва ӯ дар бораи бадтарин чизҳо фикр карда, дар паҳлӯям хоби нороҳат мерафт.

Юғи Лиза аз ҳад зиёд буд. Вайро изтироби доимӣ фаро мегирифт, ақли ӯ ягон бор истироҳат намекард, аммо ҳамеша, вақте ки вай силсилаи нави бӯҳронҳои гуногуни оилавиرو, ки оилаи мо ҳатман бояд ба он дучор мешуд, дар фикраш чарх мезанонд, дар ӯ сабабҳои иловагӣ барои ташвиш пайдо мешуданд.

Пас аз чанд муддат, шиддате, ки вай дар худ ниҳон дошт, қариб тоқатнопазир гардид. Вай маҷбур мешуд, ки дурудароз ҳаммом кунад, то фишорашро бо ягон роҳ сабук кунад. Як бегоҳ, вақте ки Лиза бори дигар ҳаммом мекард ва аз ман шикоят мекард, Худо ба ӯ гуфт: *“Лиза, ту чӣ фикр дорӣ, Ҷон пешвои хуб аст?”* Вай дарҳол ҷавоб дод: “Не, албатта не! Ман ба ӯ боварӣ надорам!”

Ӯ ҷавоб дод: *“Лиза, ту ўҳдадор нестӣ, ки ба ӯ боварӣ кунӣ. Ту бояд танҳо ба Ман боварӣ кунӣ. Ту фикр мекунӣ, ки Ҷон ҳамчун сарвари оила на он қадар аз ўҳдаи масъулиятҳои худ баромада истодааст. Ту ҳис мекунӣ, ки инро ту беҳтар карда метавонӣ. Он ташвиш ва шиддате, ки ту ҳис мекунӣ, – ин вазн ва фишоре, ки ба сарвари оила тааллуқ дорад. Ин барои ту юғ аст, аммо барои шавҳарат ҷома аст. Онро аз худ бадар намо”.*

Ва вай дарҳол ҳамаашро фаҳмид. Худо, на марди қудратпараст, ба ӯ амр кард, ки ба шавҳараш тобеъ бошад. Пешвой дар хона барои ӯ бори гароне гардид, зеро ки барои ӯ пешбинӣ нашуда буд. Худо ба ӯ иҷозат дод, ки бе тадҳин ва файз тамоми бори масъулиятро, ки барои шавҳараш пешбинӣ шудааст, ба дӯши худ гузорад. Вай аз ҳаммом баромада, гиряву бахшиш пурсида, ба осудагиву оромие, ки ман якчанд моҳ пештар аз ӯ дарёфта будам, ворид шуд, ва бори аввал дар давоми чандин сол дар хонаи мо ҳамфикрии ҳақиқӣ ҳукмфармо шуд.

Роҳнамоии Рӯҳулқудс дар он бегоҳ барои дарк намудани он кӯмак кард, ки Худо итоат карданро на танҳо он вақте мефармояд, ки шумо бо интиҳоб ё қарори шавҳаратон розӣ

ҳастед. Вай фаҳмид, ки агар ба аҳкоми Худо итоат кунад, муҳофизати Ё бар вай хоҳад буд. Оё баъд аз он ҳодиса ман хатогиҳо мекардам? Албатта. Ва ҳатто беҳад бисёр. Бо вучуди он, Худо Лизаро муҳофизат мекард ва ҳангоми нокомиҳои ман ба дили ӯ оромӣ мебахшид. Вақте ки вай итоаткор аст, новобаста аз он ки шавҳараш чӣ гуна қарорҳои нодуруст қабул мекунад, муҳофизати Ё бар вай аст.

ШАВҲАРОНИ БЕХИРАД Ё НАҶОТНАЁФТА

Аҳкоми ба шавҳарони худ итоат кардани занҳо на танҳо ба-рои заноне, ки шавҳарони имондор доранд, дода шудааст. Петрус гуфтааст: “Ҳамчунин шумо, эй занон, ба шавҳарони худ итоат намоед, то ки, агар баъзе аз онҳо мутеи калом набошанд, ба воситаи рафтори занон бе калом тобеъ гарданд” (1 Пет. 3:1).

Ба ибораи зерин диққат диҳем: “Ҳамчунин шумо, эй занон...” Петрус ҳуди ҳозир муҳокимаи мавзӯи итоаткорӣ ба муносибати ноодилона аз ҷониби роҳбаронро анҷом дод. (Мо дар ин бора дар боби 13 муфасссал сухан ронда будем.) Ва баъд дарҳол айнан чунин дастурҳоро ба занҳо нисбати шавҳаронашон дод. Агар ҳамаи ин оятҳоро якҷоя кунем, мо меҳонем:

Эй хизматгори, бо камоли тарс ба оғоёни худ итоат намоед, на танҳо ба оғоёни нек ва фӯрӯтан, балки ба оғоёни саҳтгир низ. Зеро савоб аст, ки кас агар аз рӯи вичдон ба хо-тири Худо андӯҳгин шуда, ноҳақ уқубат кашад... Ҳамчунин шумо, эй занон, ба шавҳарони худ итоат намоед, то ки, агар баъзе аз онҳо мутеи калом набошанд, ба воситаи рафтори занон бе калом тобеъ гарданд (1 Пет. 2:18, 19; 3:1).

Аламовар, аммо ин ҳақиқат аст: ман баъзе мардони “имондор”-ро воমেҳӯрдам, ки дар нақши роҳбарии худ нисбат ба беимонон дағалонатар рафтор мекарданд. Одатан, ба шавҳарони наҷотнаёфта итоат кардан душвортар аст. Ва боз таъкид кардан

меҳоҳам: агар шавҳар ба занаш гӯяд, ки хилофи Каломи Худо рафтор кунад, вай вазифадор нест, ки ба талаботҳои ӯ итоат кунад, аммо дар баробари ин бояд фӯрӯтаниро нигоҳ дорад.

Аз рӯи гуфтаи Петрус, ин муносибати ҳалимона метавонад барои шавҳар шаҳодати пӯрқуввате бошад, ҳатто аз каломи мавъизашуда зиёдтар. Ман занеро медонам, ки шавҳараш беимон буд. Вай солҳои тӯлонӣ ба ӯ мавъиза мекард, дар рӯи мизи кори ӯ брошюраҳо мемонд, Китоби Муқаддасро ба бистари хоби ӯ мегузошт ва дар ҷойҳои, ки ӯ истироҳат карданро дӯст медошт, дар рӯи мизи маҷаллаҳо маҷаллаҳои масеҳиро мегузошт. Агар вай зану шавҳарро ба хона даъват кунад, онҳоро чунин интиҳоб мекард, ки сарвари он оилаҳо одамони дар имон устувор буданд ва умед мекард, ки ба шавҳараш шаҳодат медиҳанд.

Рӯзе Худованд ба вай гуфт: *“То ба кай ту ба наҷоти шавҳарат ҳалал мерасонӣ?”*

Ӯ ба ҳайрат афтад, пурсид: “Ман ба наҷоти шавҳарам ҳалал мерасонам? Аммо чӣ тавр?”

Он гоҳ Худо фаҳмонд, ки то даме ки вай мавъиза мекунад ва вазъиятҳо идора мекунад, вай он чизеро, ки Ӯ фармудааст, иҷро намекунад. Ӯ ба вай оятеро аз Номаи якуми Петрус нишон дода, гуфт:

“Аз брошюраҳо, маҷаллаҳо ва Китоби Муқаддас даст каш ва даъват кардани ин ҷуфтҳои оилавино ба хонаи худ бас кун”.

Вай ба ман гуфт: “Ҷон, ман ӯро танҳо дӯстдорӣ кардам ва дар ҳама чиз итоат карданро сар кардам, ва пас аз ду моҳ шавҳарам ҳаёти худро ба Исо супорид”. Ман дар хонаи онҳо чанд муддате истодам ва бо ҷашмони худ дидам, ки ин одам чӣ қадар саҳт Худовандро дӯст медорад.

Агар мо ба гуфтаҳои Каломи Худо танҳо имон меовардем, ба он чи ки мегӯяд, боварӣ ва итоат мекардем, мо дар оилаҳои худ сулҳу осоиштагӣ дошта, мӯъҷизаҳо меидедем, ки аз

тамоми фаҳмиши мо болотар мебуд. Ногуфта намонад, ки ин суҳанонро ба мо Худо додааст, ва на роҳбарони қудратпараст, ки дигаронро назорат ва идора карданро дӯст медоранд. Ў онҳоро барои ободии мо ва муҳофизати мо ба забон овард, ва баъзеи онҳоро дар боби оянда хоҳем дид. Дар байни душвориҳои вазнин қарор дошта, мо метавонем ба ваъдаи Ў боварӣ дошта бошем: “Зеро фикрхоеро, ки Ман дар бораи шумо дорам, Ман медонам, — мегӯяд Худованд, — фикрхое ки ба озоиштагӣ оид аст, на ба бадӣ, то ки ба шумо ояндаи нек ва умедворӣ бибахшам” (Ирм. 29:11).

ҲОКИМИЯТИ ДУНЯВӢ

Нисбати кор ва таҳсил дар Аҳди Ҷадид ба мо ҳамчунин дастурҳои муайян дода шудаанд. Павлус навиштааст:

Ғуломонро *насиҳат* намо, ки ба оғоёни худ мутеъ бошанд, дар ҳар хусус дили онҳоро ёбанд, эътироз накунанд, ва дуздӣ накунанд, балки камоли вафои некро нишон диҳанд, то ки таълимоти Наҷотдиҳандаи мо Худоро аз ҳар ҷиҳат зебу оро диҳанд (Тит. 2:9, 10).

Ман ҳамеша хурсанд мешавам, вақте дар бораи он мешунавам, ки сардорони беимон ё соҳибони ширкатҳо ба ман хабар медиҳанд, ки онҳо дар кормандони худ Исоро мебинанд, на аз барои он ки мавъиза мекунанд, балки дар вазъиятҳои душвор ва одоби касбии худ хислати Исоро нишон медиҳанд. Ин одамон ба ман мегӯянд: “Онҳо ҳеҷ гоҳ баҳс намекунанд, шикоят намекунанд ва аз қафо пичиррос намезананд”, ё “Онҳо аз дигарон дида, садоқатмандона кор мекунанд”, ё “Онҳо аз ҳама коргарони поквичдон ва бозътимод мебошанд”. Ва ба тӯфайли шаҳодати коргарони худ онҳо он чизеро, ки ман дар бораи Исо мегӯям, бо таваҷҷӯҳ гӯш мекунанд.

Бо вучуди ин, ман як чизи муқобилро аз сар гузаронидам.

Боре, ҳангоми яке аз парвозҳо, ман бо мусофире, ки дар паҳлӯям нишаста буд, сӯҳбат кардам. Ин шахс соҳиби дуввумин калонтарин ширкати таксӣ дар як шаҳри бузург будааст. Мо сӯҳбати гуворо доштем, то он даме, ки ӯ фаҳмид, ки ман хизматгузори масеҳӣ ҳастам, гап задем. Он гоҳ ӯ якбора хомӯш шуд ва дигар мисли пештара озодона гап намезад. Аммо азбаски мо муносибатҳои гарм барқарор кардем, барои ман пурсидан осон буд, ки чаро ӯ муносибати худро ба ман якбора тағйир дод.

Ӯ ҷавоб дод: «Хуб, мегӯям. Дар ширкати ман як зане кор мекард, ки аз онҳое буд “масеҳиёни аз олами боло таваллудшуда”. Вай дар офис ба ҳама ба чапу рост мавъиза карда, вақти кории худ ва дигаронро медуздид. Вақте аз мо аз кор озод шуд, ӯ чизеро, ки ба ӯ тааллуқ надошт, гирифт, ва илова бар ин, барои гуфтугӯи телефонӣ бо писараш, ки дар Олмон зиндагӣ мекунад, ба ман ба андозаи ҳашт ҳазор доллар ҳисобнома гузошт».

Ман комилан ба ҳайрат афтодам: зеро акнун аз рафтору дуздии ӯ ҳама кормандони он офис бағумон аст, ки ягон маротибаи дигар хоҳиши гӯш кардани Каломи Худоро пайдо кунанд. Маҳз барои ҳамин Павлус гуфтааст: “[Онҳоро насиҳат намо], ки эътироз накунанд, ва дӯздӣ накунанд, балки камоли вафои некро нишон диҳанд”. Вақте ки мо дар итоаткорӣ ҳастем, ғайратмандона меҳнат кунем ва ба қоидаҳо ва қонунҳои муқарраркардаи корфармоён ё муаллимонамон тобеъ мебошем, мо бо ин шаҳодати зиндаи файзи Худованди мо Исои Масеҳ мешавем.

Дар ҷои дигар Павлус навиштааст:

Эй ғуломон, ба оғоёне ки ба ҳасби ҷисм доред, дар ҳар бобат итоат намоед, на бо хизматгузории зоҳирӣ, ҳамчун одампарастон, балки бо соддадилӣ ва бо тарси Худо. Ҳар он чи мекунед, аз ҷону дил ба ҷо оваред, мисли он ки

барои Худованд бошад, на барои одамон (Қўл. 3:22, 23).

Ба ибораи “дар ҳар бобат итоат намоед” аҳамият диҳед. Муҳим нест, ки сардор ё муаллими шумо то чӣ андоза беадолат ба назар мерасад, итоаткориҳои шумо ба ӯ дар асл ба итоаткорӣ ба Худованд баробар аст.

Ҳавворӣ Павлус идома медиҳад: “Чун медонед, ки аз Худованд меросро мукофот хоҳед гирифт, зеро ки ба Масеҳи Худованд хизмат мекунед” (Қўл. 3:24). Агар он зан медонист, ки воқеан аз Худованд дуздӣ мекард, ман фикр мекунам, ки ҳеҷ гоҳ ин корро намекард. Ба вай фаҳмиш ва тарси Худо намерасид.

Павлус дар ояти навбатӣ идома дод: “Ҳар кӣ ноинсофона рафтор мекунад, мувофиқи ноинсофии худ подош хоҳад гирифт: Ӯ рӯйбинӣ надорад”. Ҳамин вазъият дар дигар тарҷума чӣ гуна тасвир шудааст, ба ман маъқул аст: “Хизматгори ғамгин, ки корашро бепарвоёна мекунад, барои он ба ҷавобгарӣ кашида мешавад. Ба масеҳият тааллуқ доштан кори пастро рӯйпуш намекунад”⁹.

Ба эҳтимоли зиёд, ин зан дар назди соҳиби ширкат ё мақомоти давлатӣ ба ҷавобгарӣ кашида нашавад; лекин вай бояд дар назди Худованд ҷавоб диҳад ва дар довариҳои ӯ ҳисобот диҳад. “Ва ба ин сабаб саъю кӯшиш менамоем, ки хоҳ дар ин макон бошем ва хоҳ набошем, ба Ӯ мақбул афтем; зеро ҳамаи мо бояд пеши курсии довариҳои Масеҳ ҳозир шавем, то ки ҳар яке *ба бадали амале* ки дар ҳаёти ҷисми худ кардааст, хоҳ нек бошад ва хоҳ бад, бигирад” (2 Қўр. 5:9, 10).

МАСЪАЛАҲОИ УМУМӢ

Бисёр одамон мегӯянд, ки онҳо ба роҳбароне, ки ҳаёти шахсии онҳо аз мавъизаашон хеле фарқ мекунад, гӯш нахоҳанд дод. Аммо чунин муносибат аз кучо пайдо мешавад – аз итоат ба Худо ё аз тафаккури табиӣ? Он чиро ки дар Китоби Муқаддас

9 Тарҷума аз забони англисӣ (The Message) Қўл. 3:25. – *Эзоҳи тарҷ.*

навишта шудааст, меҳонем: «Он гоҳ Исо ба мардум ва ба шогирдони Худ хитоб кард ва гуфт: “Китобдонон ва фарисиён бар курсии Мӯсо ништаанд; пас, он чи ба шумо гӯянд, ба ҷо оваред ва риоя кунед; лекин аз рӯи аъмоли онҳо рафтор накунад, зеро ки мегӯянд ва намекунанд”» (Мат. 23:1-3).

Исо ҳатто ба пешвоёни шарир итоат карданро амр фармуд, ки он чизеро, ки мавъизаашон мекунанд, иҷро намекунанд. Ў ба мардум ишора кард, ки ба қудрате, ки ба ин одамон дода шудааст, нигоҳ кунанд, на ба ҳаёти шахсии онҳо. Уочман Ни навиштааст:

Худованд бо таъсиси муассисаи қудратӣ ба Худ чӣ гуна таваккал гирифт! Вақте ки ҳокимияти гузоштааш Ёро бардурӯғ муаррифӣ мекунад, Худо чӣ қадар зиён мебинад! Бо вучуди он, бо ҷасорати бузург Худо боз ва боз қудрати Худро боварӣ мекунад. Барои мо нотарсона ба ҳокимият итоат кардан осонтар аст, аз он ки Худованд онҳоро муқаррар кунад. Ва азбаски Худи Худо аз супурдани қудрат ба инсон натарсид, оё мо метавонем бе тарсу ҳарос ба он итоат кунем? Чи тавре ки Худо роҳбаронро далерона таъин кардааст, биед ба онҳо далерона итоат кунем. Агар дар ҷое ба хатогие роҳ дода шавад, айби он на бар дӯши мо, балки бар дӯши пешвоён хоҳад буд, зеро Худованд мефармояд: “Ҳар шахс бояд ба ҳокимиятҳои боло итоат кунад” (Рум. 13:1).

Ба итоаткор танҳо итоаткорӣ лозим аст; Худованд моро барои тобеияти хато маҳкум намекунад, барои ҳама хатоҳо Ё роҳбареро, ки аз Ё қудрат гирифтааст, ҷазо хоҳад дод. Беитоатӣ — ин исён, ва Худо барои ин аз мо, ки зери қудрат қарор дорем, хоҳад пурсид. (Ҳокимияти рӯҳонӣ [Spiritual Authority by Watchman Nee].)

Инро шахсе навиштааст, ки аз таъқиботи ноодилонаи ҳокимият азоб қашидааст. Дар солҳои сиюм ва чилуми асри бист, комилан новобаста аз ташкилотҳои миссионерии хориҷӣ, ӯ барои таъсиси калисоҳои маҳаллӣ дар Чин кӯмак кард, ва одамони зиёде тавас-

сути хизматгузории ӯ назди Худованд омаданд. Амалҳои ӯ ҳукуматдоронро ба хашм меоварданд, ва дар соли 1952 ӯро ба ҳабс гирифтанд ва ба қиоятҳои сершуморе, ки содир накардааст, айбдор карданд. Вай тамоми умри боқимондаи худро, то соли 1972, дар маҳбас гузаронид. Аммо тарси эҳтиромонаи ӯ дар назди Худованд шаҳодати бузурге барои маҳбусон буд, ва бисёриҳо ба тӯфайли шаҳодати шахсии ӯ дар зиндон тавба карданд. Китобҳои ӯ то имрӯз ҳам ба бисёр одамон хизмат мекунанд.

ҲОКИМИЯТИ ҚОНУНИРО ЧӢ ГУНА БОЯД ШИНОХТ?

Дар давоми ҳамаи ин китоб ман онро нақл кардам, ки чӣ гуна роҳбарони ба таври қонунӣ таъиншударо бояд шинохт, ва ҳоло, вақте ки ин бобро ба охир мерасонам, тақрор намудани он чизе, ки қаблан гуфта шуда буд, мувофиқи мақсад аст. Дар доираи ҳокимияти шахрвандӣ ва дунявӣ шинохтани ҳокимияти қонунӣ чандон душвор нест. Ояти навбатиро меҳонем: “Пас, ба хоҳири Худованд ба ҳар сарвари одамон иттибот намоед” (1 Пет. 2:13). Шахси мансабдори давлатӣ – ин шахсе, ки дар назди давлат савганд ёд кардааст, ё шахсе, ки аз қониби ҳукумати мавҷуда ба вазифаи шахси мансабдор таъин карда шудааст. Ҳамчунин сарварони ширкатҳо ё омӯзгорони кироя ва ё директорони муассисаҳои таълимӣ низ ҳастанд, ва мо меҳонем, ки қудрати онҳо низ қонунист.

Ҳокимият дар хона низ ба осонӣ шинохта мешавад. Вақте ки зан ба шавҳар мебарояд, зери қудрат, ҳимоя ва таъминоти шавҳараш қарор мегирад. Вақте ки кӯдак дар оила пайдо мешавад, ӯ зери қудрати падару модар қарор мегирад. Агар кӯдак ба фарзандӣ қабул карда шавад, вай бояд падару модари фарзандхондаашро чун падару модари биологии худ эҳтиром кунад. Кӯдаке, ки дар хонаи бачагон ё парасторӣ қарор дорад, бояд шахсонро, ки аз болои вай гузошта шудаанд, эҳтиром кунад.

Масъалаи шинохтани қонунияти ҳокимият дар калисо андаке

душвортар аст. Навиштаҷот аз пайдоиши ҳаввориёни бардурӯғ, муаллимони бардурӯғ, пешвоёни бардурӯғ дар калисо огоҳ менамояд; мо набояд ба ин гуна одамон итоат кунем. Чуноне ки Павлус гуфтааст: “Аз боиси бародарони козиби ба миёни мо сар даровардае... мо ба онҳо як соат ҳам гузашт накардем ва итоат нанамудем” (Ғал. 2:4-5). Пешвоёни бардурӯғ метавонанд худро бо ду роҳ зоҳир кунанд. Аввалан, онҳо таълимоте меоранд, ки ба Навиштаҷот мувофиқат намекунад. Дар контексти он чизи дар боло гуфта шуда Павлус каме пештар навишта буд: “Лекин агар ҳатто мо ё фариштае аз осмон Инҷиле бар хилофи он чи мо ба шумо башорат додаем, ба шумо башорат диҳад, — малъун бод” (Ғал. 1:8). Аз ин сабаб, Павлус чунин пешвоёнро эҳтиром намекард ва ба онҳо итоат намекард.

Дӯюм, пешвоёни бардурӯғ дар калисо бо роҳи худтаъинкунӣ боло мераванд. Таъинот аз ҷониби Худо аз ҷониби Рӯҳулқудс амалӣ мегардад ва аз ҷониби пирони аллакай ваколатдор тасдиқ карда мешавад, ки қаблан ҳаёти номзадро мушоҳида мекарданд. Дар Аҳди Қадим чунин раванд дар таъини Еҳушаъ ибни Нун тасвир шудааст. Худованд ба Мӯсо гуфт:

Еҳушаъ ибни Нунро, ки марди соҳибрӯҳ аст, барои худ бигир, ва дасти худро бар ӯ бимон, ва ӯро ба ҳузури Эльозори коҳин ва ба ҳузури тамоми ҷамоат пешниҳод кун, ва ӯро пеши назари онҳо таъин намо, ва аз шукӯҳи худ ба ӯ бидеҳ, то ки тамоми ҷамоати банӣ-Исроил ба ӯ гӯш диҳанд (Адад. 27:18-20).

Худо Еҳушаъ ибни Нунро интихоб кард, аммо интихоби Худро ба воситаи пешвоёни мавҷуда Мӯсо ва Эльозор тасдиқ кард. Ин одамон Еҳушаъро солҳои зиёд мушоҳида мекарданд. Чунин системаи таъинот дар Аҳди Қадид низ мавҷуд аст (Аъм. 13:1-4).

Павлус тасдиқ мекард: “Зеро на он кас арзанда аст, ки ҳудро ситоиш мекунад, балки он кас, ки Худованд ӯро ситоиш мекунад” (2 Қўр. 10:18). Итоат ба роҳбарони фиребгар хатар-

нок аст. Худо ҳамеша таъин кардани Худро дар назди калисо тасдиқ мекунад, ки номзадҳо дар хизматгузори содиқ будани худро нишон додаанд. Исо имондорони калисои Тиётироро барои он маҳкум кард, ки онҳо ба набияи фиребгар Изобал иҷозат доданд, ки онҳоро таълим диҳад ва ба қудрати бардурӯи вай таслим шуданд (Ваҳй 2:20-25). Оиди он ки чӣ гуна хизматгузори фиребгарро бояд шинохт, ман як китоби пурраеро навиштам, ки *“Худованд чунин мегӯяд?”* ном дорад. Он метавонад дар омӯзиши ин масъала кӯмаки хубе шавад; китоб ба сӯиистифода аз қудрати рӯҳонӣ ва ҳамчунин зӯҳуроти қудрати бардурӯ бахшида шудааст.

Вақте ки мо воқеан наҷот ёфтаем ва иродаи Худоро меҷӯем, мо бе ягон мушкилӣ ҳокимияти қонуниро дар калисо шинохта метавонем. Исо гуфтааст: “Агар касе хоҳад иродаи Ёро ба амал оварад, дар бораи ин таълим хоҳад донист, ки оё он аз Худост, ё ки Ман аз Худ сухан мегӯям” (Юҳан. 7:17). Калимаҳои калидӣ дар ин ҷо инҳоянд: “Агар касе хоҳад иродаи Ёро ба амал оварад”. Вақте ки мо иродаи Худоро меҷӯем, Ё ба мо ба воситаи Рӯҳулқудс бахшоиши фарқ карданро медиҳад. Юҳанно дар ин бора навишта буд: “Валекин шумо аз ҷониби Қуддус тадҳин ёфтаед ва ҳамаи шумо ростиро медонед” (1 Юҳан. 2:20).

Уочман Ни навиштааст: “Агар мо дар ҳақиқат ба Худо итоат карданро омӯзем, мо ба осонӣ дарк мекунем, ки бар кӣ ҳокимияти Худо боқӣ мемонад” (*ҳокимияти рӯҳонӣ*). Агар ту Худоро шиносӣ, ту қудратро низ мешиносӣ, зеро Ё ва қудрати Ё ҷудонашавандаанд.

Худо ба касоне, ки Ёро суботкорона ҷустуҷӯ мекунанд ва ба Ё итоат мекунанд, мукофот медиҳад. Дар боби оянда мо ҳамчунин баъзе аз афзалиятҳои бузурги итоаткориро ба ҳокимият мебинем.

ИМОНИ БУЗУРГ

*Чи қадаре ки сатҳи итоаткорию мо
баланд бошад, ҳамон қадар имони мо
қавитар аст.*

Дар ин боби аллакай охирон мо таваҷҷӯҳи худро ба афзалиятҳои “эмкунӣ” равона мекунем, ба ибораи дигар, ба мукофот ва баракатҳои олиҷаноб барои ҳамаи онҳое, ки ба паноҳгоҳи Ҳаққи Таоло ворид мешаванд. Фақат барои тавсифи танҳо афзалиятҳо китобҳои зиёдеро бахшидан мумкин аст. Мо танҳо ба баъзеи онҳо эътибор медиҳем, боқимондаашро шумо тавассути таҷрибаҳои шахсӣ дар Масеҳ кашф хоҳед кард.

ХУДОВАНДО, ИМОНИ МОРО ЗИЁД КУН

Чанд сол қабл ман соати 5:30 барои дуохонӣ ба офиси худ рафтам, чунон ки ман пештар борҳо карда будам. Аммо ин дафъа, ҳатто пеш аз дуо, ман овози Рӯҳулқудсро шунидам: “*Инҷили Луқа, боби ҳабдаҳумро кушо ва аз ояти панҷум хонданро оғоз намо*”.

Бо хавотирӣ, ман ин чоро кушода, дидам, ки оятҳоро хуб медонам. Ман ҳатто онҳоро барои мавъизаҳоям истифода

мебурдам, аммо ин хавотирии маро сард накард. Дар асоси таҷрибаи ҳаётиам ман аллакай медонистам, ки агар Худо ба ман гӯяд, ки ин ё он оятро хонам, ин маънои онро дошт, ки аз он ҷо чизи наvero меомӯзам, ки пештар ба он эътибор надодаам. Биёед якҷоя ин ҷои Навиштаҷотро муҳокима мекунем.

Ҳаввориён аз Худованд хоҳиш карданд: “Имони моро зиёд кун” (Луқ. 17:5). Пеш аз он ки мо омӯзиши он чизеро, ки Ӯ он субҳ ба ман нишон дод, идома диҳем, ман сабаби онро қайд мекунам, ки чаро одамон аз Худованд илтиҷо мекарданд, то имони онҳоро зиёд кунанд. Шояд Исо ҳуди ҳозир шахси мурдаро эҳё кард? Ё шояд бо чанд нон ва моҳӣ панҷ ҳазор нафарро сер кард? Ё танҳо бо як сухан баҳри пурталотумро ором кард? Не, не, не ва боз як бор не! Исо ба онҳо танҳо гуфт: «Ба худ назорат кунед. Агар бародарат ба ту гуноҳ кунад, ба ӯ гап зада, фаҳмон, ва агар тавба кунад, ӯро афв намо; ва агар рӯзе ҳафт карат ба ту гуноҳ кунад ва рӯзе ҳафт карат рӯчӯъ намуда, гӯяд: “Тавба кардам”, — ӯро афв намо» (оят. 3, 4).

На мӯъҷизаҳое, ки дар қудрати худ барҷаста буданд, онҳоро водор карданд, ки дар бораи зиёд кардани имонашон фарёд зананд. Ин як аҳкоми оддӣ буд, ки онҳоеро, ки бар зидди онҳо нодуруст рафтор мекарданд, бахшанд. Ин одамон зери қонун зиндагӣ мекарданд ва одат карда буданд, ки ба таҳқир бо муносибати “чашм бар ивази чашм ва дандон бар ивази дандон” ҷавоб диҳанд. Исо онҳоро бо роҳе бурд, ки то ҳол шунида нашуда буд. Ва ин роҳ ба назари онҳо то андозае беақлона менамуд. Аҳком дар бораи бо хислати Худо рафтор кардан онҳоро ба ҳайрат овард. Чӣ тавр онҳо чунин кори душворро карда метавонистанд? Ин аст ҷавоб: “Имони моро зиёд кун!” Онҳо медонистанд, ки итоаткорӣ ва имон бо ҳам зич алоқаманданд, — ин он чизе буд, ки ман бояд ба таври тамоман нав меидидам.

Дуои онҳоро оиди имони зиёд шунида, Исо ба онҳо

масалеро нақл кард: «Агар шумо ба андозаи донаи хардал имон медоштед ва ба ин дарахти тут мегуфтед: “Решакан гардида, дар миёни баҳр ҷойгир шав”, — он ба шумо итоат мекард» (оятӣ б). Ман ҳис кардам, ки ҳуди моҳияташро фаҳмидам. Ман қаблан аз ин оятҳо таълим дода будам ва бо таълимоти Исо дар бораи имони Худо шинос будам. Агар мо ба кӯҳ гӯем, ки бархоста, ҳудро дар баҳр афканад ва дар дили худ шак надошта бошем, он чи гӯем, мешавад (ниг. Марқ. 11:22-24). Фарқе надошт, танҳо ба ҷои кӯҳ Ӯ дарахти тутро мисол овард.

Аз ин суҳанон ҳамчунин маълум мешавад, ки имон ба ҳар як имондор дар аввал чун донаи хардал дода мешавад. Дар ин ҷо принципи Малакут оиди кишт ва дарав аст: “Малакути Худо монанди касест, ки тухм бар замин пошад” (Марқ. 4:26). Вақте ки мо наҷот ёфта будем, ҳар яки мо ба андозаи муайяне имон гирифтем (ниг. Рум. 12:3). Он дар шакли тухмӣ дода мешавад, лекин масъулияти мо дар он аст, ки нурӣ андохта, онро парвариш кунем. Он чӣ гуна афзоиш меёбад? Ҷавоб аллакай наздик аст.

ВАҚТИ ХӢРОКИ НИСФИРӢӢӢ БАРОИ ХИЗМАТГОР?

Ман хонданро идома додам, вале хеле бодикқат, зеро ҷаҳор ояти оянда ҳамеша маро ба ҳолати сарбаста меоварданд. Ман тахмин карданро сар кардам, ки Исо ба шогирдонаш дар бораи чӣ гуна зиёд кардани имон формулаҳои холиро намедод. Ӯ онҳоро ба ҳамон тарзи зиндагӣ равона кардани буд, ки бевосита ба итоат ба ҳокимият тааллуқ дошт. Масали Ӯро гӯш кунед:

Кист аз шумо, ки ғуломаш ба шудгор ё ба чӯпонӣ машғул бошад ва ҳангоми аз саҳро баргаштанаш ба вай гӯяд: “Зуд омада, назди суфра бинишин”? Баръакс, оё ӯ ба вай намегӯяд: “Барои ман хӯроки бегоҳӣ тайёр кун ва камари ҳудро баста, ба ман хизмат кун, то даме ки бихӯрам ва бинӯшам, ва баъд аз он ҳудат бихӯр ва бинӯш”? Оё ӯ ба он

ғулом барои он ки фармонҳои ӯро ба ҷо овард, миннатдорӣ баён мекунад? Гумон намекунам (Луқ. 17:7-9).

Ман ҳамеша ҳайрон будам, ки чаро Исо ин қадар якбора ба мавзӯҳои дигар мегузашт. Аввал дар бораи имоне, ки дарахтонро решақан мекунад, сухан ронд, ва баъд якбора ба рафтори хизматгор гузашт. Барои ман ин як навъ вайронии маъно ва мантиқ менамуд, аммо он субҳ ҳамаашро фаҳмидам.

Ин оятҳоро аз нав ва хеле оҳиста хонда, интизор будам, ки Ӯ чӣ гуна ваҳйро дар дилам ҷой мекунад. Ногаҳон шунидам: *“Ҳадафи ниҳони хизматгоре, ки замини туро шудгор мекунад, чист? Ҳадафи ниҳони хизматгор дар ҷӯпонӣ чист? Натиҷаи ниҳой чӣ гуна аст?”*

Ман лаҳзае фикр кардам. Баъд ба сарам омад: хӯроки пухтаре ба рӯи миз гузоштан. Ман фаҳмидам, ки Исо чӣ гуфтан меҳост. Агар натиҷаи ниҳони меҳнати хизматгор – ғизои рӯи мизи оғо бошад, пас бо кадом ҳуқуқ ғулом пеш аз хӯрдани оғои худ, хӯроки нисфирӯзӣ меҳӯрад? Оё вай вазифадор нест, ки аввал корашро тамом кунад? Албатта, вай вазифадор аст! Кори нотаомил низ ба монанди коре, ки умуман оғоз нашудааст, бад аст. Барои чӣ бояд киштзорро шудгор кард, агар аз он нахӯред? Пас чаро бояд рамаро чаронд, агар аз он пашм, гӯшт ва шир нагиред?

Вақте ки ман инро фаҳмидам, ман давомашро хондам: «Ҳамчунин шумо низ, вақте ки *ҳамаи фармонҳои* ба шумо *додашударо ба ҷо овардед*, бигӯед: “Мо ғуломони ношоям ҳастем; чунки он чи карданамон лозим буд, кардем”» (Луқ. 17:10, курсиви муаллиф).

Вай ин мисолро бевосита ба мо фиристод. Вақте ки ман меҳондам, калимаҳои *“ҳамаи фармонҳои додашударо ба ҷо овардед”* гӯё аз саҳифа ҷаҳиданд. Исо итоаткории ин хизматгорро ба оғои худ бо итоаткории мо ба Худо пайваست. Ин корро карда, Ӯ се нуқтаи муҳимро қайд намуд, ки ба зиёд шудани имон дахл доранд:

- Байни имон ва итоаткорӣ ба ҳокимият алоқамандии мустақим вуҷуд дорад.
- Имон танҳо ҳамон вақт меафзояд, ки кореро, ки ба мо супориш дода шудааст, ба охир расонем.
- Мӯносибати ғурутанӣ ҳақиқӣ — омили аз ҳама муҳимтарин.

Ҳар як нуқта ро бо ишора ба Навиштаҷот муҳокима мекунем.

АЛОҚАМАНДИИ БАЙНИ ИМОН ВА ИТОАТКОРӢ БА ҲОКИМИЯТ

Нуқтаи аввал — иртиботи мустақим байни имон ва итоаткорӣ; мо тасдиқи онро дар ҳикояи дар Инҷил нақлкардашуда дар бораи вохӯрии Исо бо мирисад мебинем. Вақте ки Исо ба Кафарнаҳум даромад, мирисади румие назди Ӯ омад ва илтимос кард, ки Ӯ хизматгораширо, ки гирифтори фалаҷ шуда, азоби сахте дорад, шифо диҳад. Исо ҷавоб дод: “Ман омада, ӯро шифо хоҳам дод” (Мат. 8:7).

Мирисад сӯхани Ӯро бурид: “Худовандо! Ман лоиқи он нестам, ки Ту зери сақфи ман биёӣ; балки фақат сӯхоне бигӯ, ва хизматгори ман шифо хоҳад ёфт” (Мат. 8:8).

Исо тайёр буд, ки ба хонаи он шахс биравад, аммо мирисад ҳис кард, ки ӯ лоиқи қабули Исо нест ва аз Ӯ хоҳиш кард, ки ин корро накунад. Фақат аз Ӯ хоҳиш кард, ки аз ҷои истодааш фармон диҳад ва хизматгор шифо хоҳад ёфт. Мирисад рафтори худро чунин фаҳмонд: «Зеро ки ман як фармонбар ҳастам, ва дар зери итоати худ низ сарбозонро дорам; ба яке мегӯям: “Бирав”, меравад; ба дигаре мегӯям: “Биё”, меояд; ба ғуломи худ мегӯям: “Фалон корро бикун”, мекунад» (Мат. 8:9).

Мавқеи ӯро муҳокима мекунем. Легиони румӣ шаш ҳазор сарбоз дошт. Дар дохили легион шаст нафар мирисад буд, ки ба қумондони легион тобеъ буданд, зери фармондеҳии онҳо саднафарӣ легионерони қаторӣ қарор доштанд.

Афсари румӣ ба Исо гуфт, ки сарбозон ӯро эҳтиром мекунанд ва итоат мекунанд, зеро ӯ, дар навбати худ, ба фармондеҳи худ итоат мекард. Ҳамин тариқ, ӯ аз ҷониби фармондеҳ дастгирӣ ёфт, ва вай аз ҷониби ҳокимияти Рум дастгирӣ дошт. Одатӣ карда гӯем, ӯ ана ин чизро дар назар дошт: “Ман як шахси зертобеъ ҳастам; аммо ман ҳам қудрат дорам. Барои ҳамин, ҳамаи он чизе, ки ман бояд кунам – ин танҳо сухан гуфтан, ва онҳое, ки зери қудрати ман қарордоранд, дарҳол фармони маро иҷро менамоянд”.

Ӯ гуфт: “Зеро ки ман...” Ӯ эътироф кард, ки Исо Хизматгори Худост, ки зери қудрати Малакути Худо қарор дошт; аз ин рӯ, он сарбоз медонист, ки Исо дар доираи осмонии олами рӯҳонӣ қудрат дорад, чи хеле ки ҳудӣ ӯ низ дар олами ҳарбӣ қудрат дошт. Вай фаҳмид, ки ба ӯ танҳо фармон лозим буду халос, ва фалаҷ бояд итоат мекард, чи хеле ки аскаронаш, вақте ки ӯ фармон медод, дарҳол “саф мекашиданд”.

Исо ба ин чӣ гуна муносибат кард? «Ва Исо ин суханонро шунида, дар тааҷҷуб монд ва ба пайравони Худ гуфт: “Ба ростӣ ба шумо мегӯям: чунин имоне дар Исроил ҳам наёфтаам”» (Мат. 8:10).

Бузургтарин имоне, ки Исо дар давоми сию се соли дар рӯи замин буданаш дид, на дар Яҳёи Таъмиддиханда ва на дар модараш Марям буд. Ӯ онро на дар байни ҳеҷ яке аз бани-Исроил, ки шифо ва мӯъҷизаҳоро қабул мекарданд, ва на дар байни дувоздаҳ шогирд наёфт. Он ба як шаҳрванди Рум, як сарбоз, яке аз истилогарони Исроил тааллуқ дошт. Имони ӯро чӣ ин қадар бузург кардааст? *Гап дар он аст, ки вай нисбат ба итоати ҳокимият бо фаҳмиш муносибат мекард.*

Ин аст он чизе ки Исо дар масали Худ дар бораи имони бузург сухан меронд. Қудрате, ки ба мо дода шудааст, ба итоаткориҳои мо мутаносиб аст. Чи қадаре ки сатҳи итоаткориҳои мо баланд бошад, ҳамон қадар имони мо мустаҳкам аст. Акнун

инро бо он чизе, ки Исо ба шогирдонаш, ки дар имон калон шудан меҳостанд, гуфт, пайваст кунед: «Агар шумо ба андозаи донаи хардал имон медоштед ва ба ин дарахти тут мегуфтед: “Решакан гардида, дар миёни баҳр ҷойгир шав”, — он ба шумо итоат мекард» (Луқ. 17:6). Исо гуфт, ки ҳар чӣ ки ба мо лозим аст — ин талаффузи суҳан, ва дарахт ба мо итоат мекунад! Ин дарахти тут ба кӣ итоат мекунад? Ба касе ки “фармонро ба ҷо овард” (Луқ. 17:9).

ИТОАТКОРӢ ТО БА ОХИР

Нуқтаи дуюми муҳиме, ки Исо дар бораи он мегуфт, дар он зикр меёбад, ки имон дар ҳамоно вақт ба воя мерасад, ки вақте кори ба мо фармудашударо ба анҷом мерасонем. Ана ин суҳанони аниқи Ё: “Ҳамчунин шумо низ, вақте ки *ҳамаи фармоишҳои ба шумо додашударо иҷро намоед*”. Хизматгор барои пурра иҷро шудани иродаи хӯҷаин масъул аст, на танҳо барои қисмҳои алоҳидаи он. Аксар вақт мо чизеро оғоз мекунем ва онро ба итмом намерасонем, зеро мо ба он ҳама гуна шавқмандиро гум кардаем. Баъзан ҳамаи кӯшишҳо ва ранҷу азобҳои, ки мо мекашем, бароямон беҳад вазнин мешаванд. Хизматгори ҳақиқӣ ва бовафо сарфи назар аз ҳама мушкилот ва шароит лоиҳаро ба анҷом мерасонад. Киштзорро шудгор мекунад, самараҳои меҳнати худро ба хӯҷаинаш оварда, дастархон меорояд. Амалҳои ӯ итоаткориҳои ҳақиқиро нишон медиҳанд.

Иброҳим падари имони мо номида шудааст (ниг. Рум. 4:11, 12). Ё фарзанд надошт. Ва ҳангоме ки Иброҳим ҳафтоду панҷсола шуд, Худо ба ӯ зоҳир шуда, ваъда дод, ки ба ӯ писаре хоҳад дод, ки ба василаи ӯ падари халқҳои бисёр хоҳад шуд. Солҳои зиёди интизорӣ ва итоаткорӣ гузашт, ва Иброҳим, дар синни садсолагӣ, писари ваъдашударо гирифт.

Худо ба ӯ иҷозат дод, ки ба Исҳоқ саҳт дил бандад. Вақте ки

муҳаббати онҳо қавитар шуд, Худованд Иброҳимро озмуда, ба ӯ амр дод, ки Исҳоқро ба сарзамини Мӯриё бурда, қурбонӣ кунад. Навиштаҷот мегӯяд: “Иброҳим бомдодон бархост” (Ҳас. 22:3). Аҳамият диҳед, ки ӯ чӣ қадар зуд итоат кард. Баъзеҳо рӯзҳо, ҳафтаҳо, моҳҳо ва ҳатто солҳо андеша намуда, қарор қабул мекунанд, ки ба Худо итоат кунанд ё не. Ба онҳо тарси Худо намерасад, ки сабаби дар онҳо набудани имони бузург аст. Вақте ки мо мефаҳмем, ки Худо ба мо суҳан гуфт, мо бояд дарҳол амал кунем. Танҳо як огоҳӣ вуҷуд дорад: агар ин тағйироти ҷиддиро ба ҳаёт орад, мо бояд хирад дошта бошем, то ки тасдиқоти онро аз роҳбароне, ки дар болои мо ҳастанд, чӯем.

Сафари Иброҳим ба сарзамини Мӯриё се рӯзро дар бар гирифт. Дар ин муддат вай имконият дошт, ки ҳамашро муфассалтар фикр карда барояд. Агар ӯ ба қафо баргаштанӣ мебуд, айнан ҳамон вақт ин корро мекард. Лекин Иброҳим чунин рафтор накард. Ӯ бо писараш ба қуллаи кӯҳ баромад ва Исҳоқро ба қурбонгоҳе баст, ки онро якҷоя сохтанд. Вай аллакай корд бардошт, ки писарашро забҳ кунад, вақте ки фариштаи Худованд ӯро боздошт: “Дастӣ худро ба писар дароз нақун ва ба ӯ чизе нақун; зеро акнун донистам, ки ту аз Худо метарсӣ” (Ҳас. 22:12).

Иброҳим то ба охир итоат кард! Ӯ як дақиқа ҳам дудила нашуд, ҳатто пеш аз гӯш кардани чизи муҳимтарини ҳаёташ, Исҳоқ, ворисаш, умедаш, ваъдаи Худо. Бо аз даст додани писараш ӯ тамоми маънии ҳаёташро аз даст медод. Иброҳим исбот кард, ки кӯшиши ӯ ба итоаткорӣ нисбат ба хоҳиши ба даст овардани ваъдаҳо хеле қавитар аст. Мо бояд ба ин дар дида худ низ биёем.

Эй Худованд, насли моро низ бардор! Баъд аз ин Худо гуфт:

Ба Зоти Худ қасам ёд мекунам, мегӯяд Худованд, азбаски ту ин корро кардӣ ва писари худро, ки ягонаи туст, дарег надоштӣ, туро бисёр баракат хоҳам дод ва насли туро

бағоят афзун хоҳам кард, мисли ситорагони осмон ва мисли реге ки дар соҳили баҳр аст; ва насли ту шаҳрҳои душманони худро мусаххар хоҳад кард; ва ҳамаи халқҳои рӯи замин дар насли ту баракат хоҳанд хост, барои он ки ту ба овози Ман гӯш додӣ (Ҳас. 22:16-18).

Бубинед, ки ба Иброҳим ва насли ӯ, аз барои итоати ӯ то охир, чӣ ваъда дода шудааст! “Насли ту шаҳрҳои душманони худро мусаххар хоҳад кард”. Шумо чӣ фикр мекунед, барои чӣ Исо гуфт: “Дарвозаҳои дӯзах бар Калисо ғолиб нахоҳанд шуд”? Итоаткориҳои падар Иброҳим дарро барои он кушод, то ки Исо калисоро бо ҳама чизи зарурӣ таъмин намояд. Имони ӯ, ё итоаткориаш, то имрӯз барои мо шаҳодат медиҳад.

Акнун бубинед, ки муаллифи Нома ба Ибриён дар бораи итоаткориҳои Иброҳим чӣ гуфтааст:

Лекин орзумандем, ки ҳар яке аз шумо ҳамин ғайратро то ба охир нишон диҳед, то ки умедатон комилан ҳосил шавад; то ки шумо танбал нашавед, балки ба касоне тақлид кунед, ки ба василаи имон ва пурсабрӣ вориси ваъдаҳо мегарданд. Зеро, вақте ки Худо ба Иброҳим ваъда дод, азбаски ба каси бузургтаре наметавонист қасам ёд кунад, ба Зоти Худ қасам ёд кард ва гуфт: “Ҳақиқатан туро бисёр баракат хоҳам дод ва туро бағоят афзун хоҳам кард”. Ва Иброҳим бо пурсабрии худ ба он ваъда ноил гардид (Ибр. 6:11-15).

Иброҳим то ба охир итоаткор буд – ва ба ҳама чиз далерона тоб овард. Амалҳои итоаткориҳои ӯро бо рафтори шоҳ Шоул, ки мо дар яке аз бобҳои қаблӣ муҳокима кардем, муқоиса кунед. Вай итоаткорона ба ҷанг рафт ва наваду нӯҳ фоизи ҳамаи он чиро, ки ба ӯ супориш дода шуда буд, иҷро кард. Ӯ танҳо як қисми ками беҳтаринашро гузошт – барои Худованд, чи хеле ки ӯ фикр мекард. Дар натиҷа, ӯ кореро, ки Худо ба ӯ фармуда буд, ба анҷом нарасонид. Зоҳиран чунин менамуд, ки ӯ қариб

то ба охир расидааст, аммо беитоатиаш ба ӯ гарон афтод. Ӯ то ба лаҳзаи ба “мизи Хӯҷаин” овардани хӯрок расид, аммо ниятҳои дилаш дар он чизе, ки дар худ нигоҳ дошт, ошкор шуд. Ба ҷои эҳтиром кардани Шахсе, ки ба Ӯ хизмат мекард, ӯ кӯшиш кард, ки аз аҳкоми ба ӯ додашуда ғоиде ба даст орад.

Чӣ қадар одамон, ба монанди Шоул, хизматгузориҳои худро оташин, бо шавқу рағбат сар мекунанд, сипас вақте ки нороҳатиҳо, душвориҳо ба миён меоянд ё интизориҳои натиҷаҳо дурудароз кашол меёбад, онҳо ба беитоатӣ меафтанд! Ё ин ки онҳо имконияти гирифтани ғоидаро ҷуста, кӯшиш мекунанд, ки роҳҳои каме дур шудан аз роҳи муайянкардаи роҳбарро пайдо кунанд. Ва дар ҳама ҳолат, бо баҳонаҳои динӣ ё узрнок, худро сафед мекунанд. Инро ба он муқоиса кардан мумкин аст, ки чӣ тавр Шоул беҳтарин гӯсфандонро барои қурбонӣ ба Худо нигоҳ дошт, гӯсфандонро, ки мувофиқи каломи Худованд бояд нобуд мекард. Агар итоаткорӣ нотаом бошад, имон калон намешавад, он кам мешавад!

Иброҳим ваъдаҳоро тавассути имони ҳақиқӣ ва пурсабрӣ ба даст овард, ки дар то ба охир итоат кардани ӯ изҳор шуд.

Имон ва итоаткориҳои ӯ аз ҳам ҷудонашаванда буданд, чунон ки Яъқуб ба таври равшан баён карда буд (дар ин оятҳо ман ба ҷои калимаи аъмол, аъмоли итоаткориро мегузорам):

Аммо, эй одами бемағз, оё меҳомӣ бидонӣ, ки имон бе *аъмоли итоаткорӣ* мурда аст? Оё падари мо Иброҳим, ки писари худ Исҳоқро ба қурбонгоҳ бароварда буд, бо *аъмоли итоаткориҳои* худ сафед нашуд? Оё ту мебинӣ, ки имон ба *аъмоли итоаткориҳои* ӯ мадад кард, ва имони ӯ ба василаи *аъмоли итоаткорӣ* ба камол расид? Ва он Навишта иҷро шуд, ки мегӯяд: “Иброҳим ба Худо имон овард, ва ин барои ӯ адолат ҳисоб карда шуд, ва ӯ дӯсти Худо номида шуд”. Оё мебинед, ки одамизод ба василаи *аъмоли итоаткорӣ* сафед мешавад, на фақат ба василаи

имон?... Зеро, чунон ки ҷисм бе рӯҳ мурда аст, ончунон имон низ бе *аъмоли итоаткорӣ* мурда аст (2:20-24, 26).

Дар ояти охир имон ва *аъмоли итоаткорӣ* ба ҷисм ва рӯҳи инсон баробар карда мешавад. Дар мисоли ӯ шумо мебинед, ки имон ба тани ҷисмонӣ муқоиса карда мешавад ва *аъмоли итоаткорӣ* – ба рӯҳи инсон. Барои доштани зӯҳуроти ин дар ҷаҳони мо, ин ду чиз ҳамдигарро бояд пурра кунанд. Агар рӯҳ танро гузорад, тан мемирад. Вақте ки рӯҳ меравад, танро то он даме ки рӯҳ барнагардад, эҳё карда намешавад, тавре ки дар ҳолати Лаъзор буд. Ҳамин тариқ, Яъқуб нишон дод, ки имон комилан аз *аъмоли итоаткорӣ* вобаста аст. Ин аст, ки ӯ гуфт: “Имони ҳудро бе *аъмоли итоаткорӣ* ба ман нишон бидеҳ, вале ман ба ту имони ҳудро аз *аъмоли итоаткори*и худ нишон медиҳам” (Яъқ. 2:18). Имон ҳақиқат ҳисоб намешавад, агар он берун аз *итоаткорӣ* бошад. Хато накунад, зеро Навиштаҷот равшан мегӯяд, ки “имон ба василаи *аъмоли итоаткорӣ* ба камол расид!”

Ҳаввориён фарёд заданд: “Худовандо, имони моро зиёд кун”. Сипас Исо дар бораи то ба охир анҷом додани *аъмоли итоаткорӣ* нақл кард! Бародар ё хоҳари азизам, акнун фаҳмидед, ки чаро дар ибтидои ин китоб дар бораи аҳамият ва таъхирнопазирии ин паём суҳан гуфтам? Дар замони мо, вақте ки шарорат паҳн мегардад, ба ҳамаи мо лозим аст, ки ба ин суҳанон така кунем.

Шояд шумо мегӯед: “Ман фикр мекардам, ки имон аз шунидан ва боварӣ меояд”. Бале, ин дуруст аст, аммо шаҳодати имон *аъмоле* ба ҳисоб меравад, ки онро эътироф ҳамроҳӣ менамояд. Аз ин сабаб ба мо мегӯянд, ки агар мо каломро бишнавем, вале итоат накунем, дар фиреб зиндагӣ мекунем. Он гоҳ имони мо воқеӣ нест, он танҳо як қалбакии холист.

ШУҶОАТИ БУЗУРГ ДАР ИМОН

Мо айнан ҳамон ҳақиқатро дар тавсифи сифатҳои хизматгузори калисо мебинем, ки аз ҷониби ҳавворӣ Павлус дода шудааст: “Пеш аз онҳоро дякон таъин кардан, ба сифати санҷиши ҳислат ва қобилияти онҳо, ба онҳо дар калисо дигар ӯҳдадорихоро супориш додан лозим аст. Агар онҳо аз ӯҳдаи ин бароянд, он гоҳ метавонанд ҳамчун дяконҳо хизмат кунанд”¹⁰ (1 Тим. 3:10). Дякон роҳбар нест, ӯ фармони дигар шахсро иҷро менамояд. У. Е. Вайн мегӯяд, ки калимаи юнонии дякон “дар маънои асосии худ – ин *хизматгор*”. Дар давомаш ӯ менависад, ки бо ин калима он нафаре ишора мешавад, ки зери қудрати касе қарор дорад. Павлус мегӯяд, вақте ки дяконҳо содиқона хизмат мекунанд, итоаткориашон ба онҳо чизҳои зеринро таъмин менамояд: “Зеро онҳое ки нағз хизмат карда бошанд, барои худ мартабаи олий¹¹ ва ҷуръати азим дар имоне ки дар Исои Масеҳ аст, муҳайё мекунанд” (1 Тим. 3:13).

Мувофиқи масали Исо, ки мо аллакай дида баромадем, ба хизматгори ду чиз ваъда дода шудааст: мавқеи хуб, ки болоравии рӯҳониро дар бар мегирад (Заб. 74:8); имони бузург барои онҳое, ки дар итоаткорию комил зиндагӣ мекунанд. Имон ва аъмоли итоаткорӣ дар Навиштаҷот якҷоя ва дар алоқамандии зич дида баромада мешаванд. Ана якчанд мисолҳо аз Китоби Муқаддас: Имони Ҳобил тавассути итоаткорию ӯ ошкор шуд, ва шаҳодати ӯ то ҳол пас аз ҳазорсолаҳо суҳан мегӯяд (ниг. Ибр. 11:4).

Имони Ҳанӯх, ки дар итоаткорӣ зоҳир мешуд, ӯро водор сохт, ки ҳамроҳи Худо гардад, ва сипас ба осмон равад ва ҳамин тавр аз марг раҳо ёбад.

Имони Нӯҳ бо итоаткорию ӯ тасдиқ карда шуда буд, ва ба ин васила оилаи ӯ наҷот ёфт, аммо боқимондаи ҷаҳон, ки дар гуноҳҳо фарқ шуда буданд, нобуд шуданд.

10 Тарҷума аз англисӣ (New Living Translation, Bible). – *Эзоҳи тарҷ.*

11 *Мавқеи хуб* дар тарҷумаи дигар (Тарҷумаи нав аз асли юнонӣ). – *Эзоҳи тарҷ.*

Имони Иброҳим, ки дар итоаткорӣ зоҳир шуда буд, ӯро падари халқҳои бисёр гардонд.

Имони Юсуф, ки дар итоаткорӣ зоҳир шуда буд, ба оилаи ӯ наҷот овард.

Имони Еҳушаъ ибни Нун ва Колеб тавассути итоаткориашон ба онҳо мероси замини ваъдашударо дод. Еҳушаъ ба Мӯсо содиқона хизмат мекард ва аз ин рӯ, вориси ӯ шуд. Ӯ насли навро ба замини ваъдашуда ворид намуд, ки дар он шир ва асал ҷорист.

Роҳоби фоҳиша, “ки ҷосусонро қабул карда, бо роҳи дигаре фиристода буд, оё ба василаи аъмол сафед нашуд?” (Яъқ. 2:25). Итоаткориин вай тамоми хонадонашро наҷот дод. Ин шаҳодати он буд, ки ӯ имони ҳақиқӣ дошт.

Итоат ва муносибати итоаткоронаи Ҳанно нисбат ба коҳине, ки ӯро таҳқир мекард, батни ӯро кушод, ва авлодаш ба халқи ҳудаш бедорӣ овард.

Итоаткориин Довуд, ки дар он ифода ёфта буд, ки вай ба муқобили пешвоиаш набаромад, ӯро подшоҳи бузурге кард, ки дили Худоро дошт, на диле мисли Шоул.

Итоаткориин Дониёл, Шадрах, Мешак ва Абдначӯ ба онҳо аз ҷониби Худо ва подшоҳ илтифоти бузурге овард.

Боз чӣ гӯям? Вақтам кифоя намекунад барои он ки дар бораи Ҷидъун ва Бороқ ва Шимшун ва Йифтоҳ ва Довуд ва Самуил ва анбиё ҳикоят намоям, ки онҳо бо имон мамлакатҳоро мусаххар карданд, адлро ба амал оварданд, ба ваъдаҳо муваффақ шуданд, даҳони шеронро бастанд, қуввати оташро хомӯш карданд, аз дами шамшер халосӣ ёфтанд, аз заъф боқувват шуданд, дар ҷанг қавӣ гардиданд, фавҷҳои бегонаҳоро торумор карданд; занон мурдаҳои худро эҳёшуда ёфтанд; вале дигарон аз шиканҷа нобуд шуданд ва озодиро қабул накарданд, то ки ба эҳёи беҳтаре ноил гарданд; ва баъзеи дигарон ҳақоратҳо ва шаллоқро,

ҳамчунин занҷирҳо ва зиндонро аз сар гузаронданд. Сангсор шуданд, бо арра дупора гардиданд, ба шиканҷа гирифтор шуданд, аз дами шамшер мурданд; пӯстҳои ғусфанду буз дар тан сарсонӣ саргардон шуда, мӯҳтоҷӣ, тангӣ ва уқубат кашиданд; онҳое ки ҷаҳон лоиқашон набуд, дар биёбонҳо ва кӯҳҳо, дар мағораҳо ва дараҳои замин овора шуда гаштанд. Ва ҳамаи онҳо, ки ба хоҳири имон шӯҳрат пайдо карда буданд, ваъдaro соҳиб нашуданд (Ибр. 11:32-39).

Муаллифи Нома ба Ибриён имон ва аъмоли итоаткориро муттаҳид кардааст. Онҳо аз ҳам ҷудонашавандаанд. Агар имон танҳо барои ба даст овардани мӯъҷизаҳо дода шуда бошад, пас чаро ба ӯ лозим буд, ки онҳоеро, ки дар биёбонҳо ва кӯҳҳо овора шуда, азобу уқубат ва таъқибот кашиданд, дохил кунанд? Ин одамон бошарафона ба марра расиданд, онҳо то ба охир дар итоаткорӣ монданд. Ва ин – имони ҳақиқӣ.

Агар шумо хоҳед, ки имони бузург дошта бошед, пас ба ҳокимияти бевосита ё гузоштаи Худо то ба охир итоат кунед. Имони шумо ба итоаткории шумо мутаносиб аст!

КАФОЛАТИ ФУРЌТАНӢ

Нуқтаи охирина, ки Исо ба шогирдонаш таълим дод, нигоҳ доштани рӯҳияи фурӯтанӣ буд. Ӯ ба онҳо гуфт: «Ҳамчунин шумо низ, вақте ки ҳамаи фармонҳои ба шумо додашударо ба ҷо овардед, бигӯед: *“Мо ғуломони ношоям ҳастем; чунки он чи карданамон лозим буд, кардем”*». Вақте ки мо чунин муносибатро дар худ нигоҳ медорем, онҳо ба таври автоматикӣ номзади мукофоти Хоҷа мешавем. Онҳое, ки худро баланд мебардоранд, фурӯтан хоҳанд шуд. Хоҷа онҳоеро сарафроз хоҳад кард, ки худро дар назари худ паст мезананд. Яъқуб дастури зеринро медиҳад: “Дар ҳузури Худованд фурӯтан бошед, ва Ӯ шуморо сарафроз хоҳад кард” (4:10).

Дар дил фурӯтан мондан – маънои ба гирифтани мукофоти

итоаткорӣ омода буданро дорад. Худро дар итоаткорию худ баланд кардан ин аст, ки роҳро пеш мегири, ки ба суқут мебарад, ҳатто агар ту тобеъ шуда бошӣ. Ин метавонад ҳама чизро, ки ту ба он таъя мекардӣ, вайрон кунад. Шумо метавонед ба маслиҳат ё Каломи Худо, ки тавассути ин китоб гуфта шудааст, пайравӣ кунед, лекин аз сабаби мағрурӣ шумо метавонед ҳамаи он чизро, ки тавассути итоаткорӣ ба даст овардед, аз даст диҳед.

Иблис тадҳиншудаи Худо буд. Ё бо мӯҳри камолот, пур аз ҳикмату зебоӣ буд. Ё аз ҷониби Худо таъин шуда, дар кӯҳи муқаддаси Ё зиндагӣ мекард. Ё аз ҳама ҷиҳат комил буд, то он даме ки мағрурӣ ба дилаш ворид шуд. Пас аз ин ёро аз осмон ронданд.

Павлус дар бораи онҳое, ки ба онҳо қудрат супорида мешуд, дастур дод, то ки ягон нафаре аз онҳо “аз ҷумлаи навимонон набошад, мабодо мағрур шуда, зери ҳукми иблис афтад” (1 Тим. 3:6). Ба шарофати итоаткориаш ба даъвати Худованд Павлус тавонист бисёр чизро, ки ба ӯ супориш дода шуда буд, иҷро кунад. Аммо ҳар қадаре ки дарозтар умр медид, ҳама қадар бештар дар фӯрӯтани меафзуд. Дар соли 56 милодӣ, дар давраи сеюмин сафари бузурги миссионерии худ, вай ба калисое, ки дар Қўринтўс аз ҷониби ӯ таъсис ёфта буд, менавишт. То охири роҳи зиндагии худ дар замин даҳ ё ёздаҳ соли умраш боқӣ монда буд, ки то ин вақт ӯ аллакай собиқадори ботаҷрибаи хизматгузори ба Исо буд. Ба суҳанони ӯ гӯш диҳед: “Зеро ки ман хурдтарини ҳаввориёнам, ва сазовори он нестам, ки ҳаввори номида шавам” (1 Қўр. 15:9).

Оё шумо дар суҳанони ӯ фӯрӯтаниро эҳсос мекунед? Ё ҳатто худро лоиқ намедонист, ки ҳаввори номида шавад. Меҳом таъкид намоям, ки ин фӯрӯтани бардурӯғ нест. Одаме, ки бардурӯғ фӯрӯтан аст, медонад, ки қадом суҳанони аз ҷиҳати сиёсӣ дурустро истифода кунад, то фӯрӯтан *намояд*, аммо дар

айни ҳамон замон дили нопок дорад. Чунин фурӯтанӣ дурӯғ ва фиребро меорад. Аммо вақте ки шахс зери илҳоми Рӯҳулқудс менависад, вай дурӯғ гуфта наметавонад! Инак, вақте ки Павлус гуфт, ки вай хурдтарини ҳаввориён аст, вай забони аз ҷиҳати сиёсӣ дурустро истифода набурд, балки ӯ фурӯтанин ҳақиқиро ифода мекард.

Аҳамият диҳед ба он ки Павлус дар давомаш чӣ мегӯяд: “Лекин ман аз ҳамаи онҳо зиёдтар меҳнат кардам; аммо на ман, балки файзи Худо, ки бо ман аст” (1 Қўр. 15:10). Ман аз ҳамаи онҳо зиёдтар меҳнат кардам! Истед, оё Павлус дар ин ҷо фахр мекард? Чунин суҳанон то андозае мағрур садо медиҳанд, аммо дар асл чунин нест. Онҳо аз дигар вобастагии Павлус хабардор мекунанд. Ӯ худро хурдтарини ҳаввориён номид, ва дарк мекард, ки ҳар коре, ки ӯ мекард, танҳо бо файзи Худо анҷом дода мешавад. Ӯ хуб дарк мекард, ки ба ҳар чизе, ки аз ҷиҳати рӯҳонӣ ноил гардид, аз қобилиятҳои Худо ба ӯ дода шудааст.

Қабул кардани суҳанони Павлус дар бораи ҳадаш ҳамчун “хурдтарини ҳаввориён” хеле душвор аст. Ҳам дар замони худ, ва ҳам дар давоми тамоми таърихи Калисо то ба рӯзҳои мо, Павлус бузургтарин аз ҳаввориён ҳисобида мешавад. Ба суҳанони ӯ дар Нома ба Эфсӯсийн дар соли 62-и мелодӣ аҳамият диҳед, тақрибан панҷ сол пеш аз маргаш. Дар даврае, ки ӯ нома ба Қўринтиёно навишт, вай назар ба тамоми давраи қаблии ҳаёти худ бештар корхоро ба анҷом расонидааст. Ин аст он чизе ки ӯ дар бораи худ гуфтааст: “Агарчи ман хурдтарини ҳамаи муқаддасонам, ин файз ба ман ато шудааст, ки сарвати беқиёси Масеҳро ба халқҳо башорат диҳам” (Эфс. 3:8).

Чанд сол пештар аз ин Павлус худро хурдтарини ҳаввориён номид, аммо ҳоло ӯ дар бораи худ ҳамчун хурдтарини муқаддасон менависад! Агарчи касе метавонист бо ҳуқуқи том аз ҳаёти масеҳиёна ва пешвогии худ фахр кунад, ин Павлус буд. Аммо, ҳар қадаре ки ӯ ба Худованд дурудароз хизмат

мекард, ҳамон қадар дар назари ҳудаш хурдтар менамуд. Фурӯтаниӣ ӯ торафт зиёд мешуд. Оё ин метавонист сабаби он бошад, ки файзи Худо дар ҳаёти ӯ дар баробари ба воя расиданаш мутаносибан зиёд мешуд? Оё на аз барои ин Худо роҳҳои Худо ба Павлус бо боварӣ ошкор кард, ҳатто бештар аз Петрус (2 Пет. 3:15, 16)? Забурсарой гуфтааст: “Ба ҳалимон тариқи Худо таълим медиҳад” (Заб. 24:9). Бо назардошти гуфтаҳои боло, оё ин сабаби он шуда метавонад, ки барои ҷи Мӯсо роҳҳои Худоро ин қадар хуб медонист ва айнан ҳамон шахсе буд, ки Худованд дар бораи ӯ гуфтааст: “Ва Мӯсо марди бағоят фурӯтан буд, бештар аз ҳар одаме ки бар рӯи замин аст” (Адад. 12:3)? Шояд ҳардуи онҳо сирри ба даст овардани имони бузургро аз Худо медонистанд, ки на ба ҳама ошкор шудааст.

Дар охири умри худ, тахминан солҳои 64-66 милодӣ, Павлус ба Тимотиюс ду нома навишт, ки дар он дар бораи худ чунин гуфта буд: “Ин суҳан дуруст аст ва сазовори қабули кулӣ, ки Исои Масеҳ ба дунё омад, то гуноҳкоронро наҷот диҳад, ва ман бадтарини онҳо ҳастам” (1 Тим. 1:15). Ӯ худро “бадтарини гунаҳкорон” номид! Аҳамият диҳед, ӯ нагуфт: «Ман аввалин шудам».

Не, пас аз солҳои пур аз дастовардҳои бузург, эътирофи ӯ чунин набуд: “Ман ҳамаи инро кардам, ва хизмати бузурги ман бояд қадр карда шавад”. Ӯ чунин низ нагуфтааст: “Ман кори бузургро ба анҷом расонидам ва ҳамчун ҳавворӣ сазовори эҳтироми хосаам”. Ӯ ҳатто чунин нанавишт: “Ман хурдтарини ҳаввориёнам”, чунон ки чанд сол пеш навишта буд. Ӯ инчунин нанавишт: “Ман аз ҳама муқаддасон хурдтаринам”. Ӯ эътироф кард: “Аз ҳама гунаҳкорон ман аввалинам”. Ҳарчанд ӯ фаҳмид, ки дар Масеҳ ӯ адолати Худо аст (2 Қўр. 5:21), ӯ ҳеҷ гоҳ файз ва марҳамати Худоро фаромӯш намекард. Дарвоқеъ, ҳар қадар умри дароз медид, ҳамон қадар бештар аз файзи Худо вобаста мешуд.

Муносибати ӯ пайваста аз инҳо шаҳодат меод: “Ман ғуломи ношоям ҳастам; чунки он чи карданам лозим буд,

кардам". Инро суҳанони дигари Павлус, ки чанде пеш аз маргаш навишта буд, шарҳ медиҳанд: "Эй бародарон, гӯмон намекунам, ки ман аллакай расида бошам, балки фақат як чизро мегӯям: он чиро, ки дар қафост, аз хотир бароварда ва ба пеш ҳаракат карда, ман сӯи мақсаде шитоб менамоям, ки фарҷоми ғолибонаи даъвати Худост аз арши аъло дар Исои Масеҳ" (Филип. 3:13–14). Оё шумо дар суҳанони ӯ фурутаниро эҳсос мекунед? "Ман ҳанӯз ба интиҳо нарасидам, ва он чизе, ки ба даст овардам, дар гузашта боқӣ мондаам". Ӯ изҳор дошт, ки ҳамаи дастовардҳои ӯ дар муқоиса бо хоҳиши ӯ оиди пурра шинохтани Исои Масеҳ ҳеҷанд. Дар хотир доред, ки Худо Худро ба фурутанон ошкор месозад! Павлус гуфт: "Ман сӯи мақсад шитоб менамоям". Сӯи мақсад шитоб намуда, ӯ аз муқобилият ва фишор мегузашт. Яке аз бузургтарин монеаҳо ба даъват ин *мағрурӣ* аст.

Агар мо ҳаёти Исоро омӯзем, мо мебинем, ки Ӯ таърифро қабул намекард, балки онро ба Падар равона мекард. Ҳатто ба онҳое, ки Ӯ шифо медод, Ӯ амр мефармуд, ки дар бораи ҳодисаи рӯйдода дар назди мардум нагӯянд, лекин ба Худо тамоми иззату эҳтиромро диҳанд.

Рӯзе ҷавони сарватманд бо суҳанони "Устоди нек" ба Исо мууроҷиат кард. Он гоҳ Исо зуд ҷавоб дод, ки чӯз Худо ҳеҷ кас нест. Оё Ӯ Писари Худо набуд? Оё Ӯ нек набуд? Албатта, буд! Аммо Ӯ аз инсон таърифро қабул намекард; Ӯ танҳо ҷалоли Падари Худо мехост. Бо вучуди он, ягона фазилате, ки бо он фахр мекард, фурутанӣ буд. Ӯ Гуфт: "Юғи Маро ба гардани худ гиред ва аз Ман таълим ёбед, зеро ки Ман ҳалим ва *фурутан* ҳастам, ва ҷонҳои шумо оромӣ хоҳад ёфт" (Мат. 11:29, аз ҷониби муаллиф ишора карда шудааст).

Муҳаббати Худо ба фурутани ҳақиқӣ ғизо медиҳад. Мо мехонем, ки "муҳаббат бо худ намеболад, мағрур намешавад" (1 Қўр. 13:4). Мағрурӣ нафъи худро толиб аст; муҳаббат нафъи худро толиб нест. Мағрурӣ ҳар итбатро, ки ба он мувофиқ

нест, хор мекунад; муҳаббат ҷалоли Касеро меҷӯяд, ки ба Ё хизмат мекунад. Мо итоат мекунем, зеро ки дӯст медорем; мо муваффақиятро хоҳонем, зеро меҳоҳем, ки Ё сарафроз гардад. Мо ташнаи дар ҷалол дидани Ё ҳастем. Шояд аз ин сабаб Павлус гуфт: “Агар *бахшоии* нубувват дошта бошам, ва тамоми асрорро донам, ва дорои ҳар гуна дониш ва тамоми имон бошам, ба тавре ки кӯҳхоро кӯчонида *тавонам*, лекин муҳаббат надошта бошам, — ман ҳеҷ ҳастам” (1 Қўр. 13:2).

ҲАДАФИ ХУДРО ИҚРО НАМОЕД

Мо даъват шудаем, ки мева оварем ва барои Худои худ ғолиб бошем; ва танҳо вақте ки мо бо роҳҳои Ё қадам мезанем, мо метавонем исми аҷиби Ёро ҷалол диҳем. Ман дуо мекунам, ки ин паёмро қабул кунед. Он метавонад ҳам ба манфиати шумо, ва ҳам барои ҷалоли Ё хизмат кунад. Бовафогӣ ба Каломи Ё метавонад барои тафаккури ҷисмони мо ҷаҳолат ба назар расад, аммо оё Ё нагуфт: “Худо салоҳ донист, ки ба воситаи ҷаҳолати мавъиза имондоронро наҷот диҳад” (1 Қўр. 1:21)? Аз тарафи дигар, мо мебинем: “Чунки ҷаҳолати Худо аз ҳикмати одамон пурҳикматтар аст” (1 Қўр. 1:25). Ба худ хотиррасон кунед, ки мо даъват шудаем, ки “дасисаҳо ва ҳар баландгириро, ки бар зидди дониши Худо қиём мекунад, сарнагун месозем ва ҳар фикрро ба *итоати* Масеҳ асир мекунем” (2 Қўр. 10:4, 5, аз ҷониби муаллиф ишора карда шудааст).

Тафаккуре, ки ба итоат муқобилият мекунад, мағрурӣ номида мешавад. Он ба дастурҳои Худо муҳолифат мекунад. Ин гуна тафаккур ҳокимияти болоро дар Каломи Худо эътироф намекунад; ва чи тавре ки дар мисолҳои дар ин китоб овардашуда дидем, он хавфнок аст. Худо дар ин рӯзҳо одамонро мебардорад, ки дар имони бузург, қудрат ва ҷасорат мегарданд. Онҳо касоне хоҳанд буд, ки Павлус дар

бораи онҳо гуфта буд: “Ва тайёр ҳастем ҳар беитоати роҷаҳо диҳем, вақте ки итлои шумо комил гардад” (2 Қўр. 10:6).

Вақтҳо кӯтоҳанд, аз ин рӯ, мо бояд самаранок бошем. Итлоикорӣ ин фаъолнокиро дар мо нигоҳ медорад. Вақте ки ман наҷот ёфтам, ман хеле фаъол будам, аммо итлоикорӣ надоштам, аз ин рӯ, ман бесамар будам, ногуфта аз он, ки баъзан зарар мерасонидам. Аммо чи қадаре ки ман калон мешудам, ҳамон қадар бештар мефаҳмидам, ки ҳатто агар кӯшишҳои ман барои итлоикор шудан на ҳамеша ба самти дуруст барад ҳам, дар охир он маро ба ҳар ҳол ба муваффақият меовард.

Тақдирӣ шумо дар Худо назди шумост. Вақте ки шумо қарор қабул мекунед, ки итлоикор бошед, шумо интиҳоби ҳудро ба ғоидаи амалигардии тақдир мекунед. Ҳеҷ чиз ва ҳеҷ кас шуморо боздошта наметавонад. Солҳои зиёд дар ҳаёти Довуд ҳатто нур набуд, чунончи дар ҳаёти Юсуф, Мӯсо, Ёхушаъ ибни Нун, Ҳанно, Эстер ва дигар патриархони имон. Аммо дар хотир доред, ки галереяи шӯҳрат барои онҳое, ки сарнавишти ҳудро иҷро кардаанд, вуҷуд дорад, ва онро онҳое ташкил медиҳанд, ки мо ҳудӣ ҳозир номбар кардем. Дар ин рӯзҳои охир Худо одамонро меҷӯяд, ки Ӯ онҳоро низ дар ин рӯйхати патриархон ҷой медиҳад ва онҳое, ки лоиқи шарафи нишастан дар назди тахти Масеҳ, ки барои довариҳои халқҳо меояд, мегарданд. Ман дуо мекунам, ки мо аз ҷумлаи касоне бошем, ки Супориши бузургро иҷро мекунанд, ва ба ин васила Худованди аҷоибӣ моро ҳамду сано меҳонанд.

ХОТИМА

*Мевае, ки мо зери паноҳгоҳи Ё мечашем, моро
рост ба зиёфати Ё мебарад. Ва он ҷо мо ба
фаровонии Ё шарик мешавем.*

Мо ин китобро бо як қисса дар бораи қарори фоҷиавие
оғоз кардем, ки нахустин ҷуфти ҳамсарон дар ҷаҳон
қабул кардаанд, ки аз зери паноҳгоҳи Ҳаққи Таоло баромада,
барои худ сарчашмаи шинохти некию бадири берун аз Худо
пайдо карданд. Онҳо қудрати Ёро рад карданд, аммо мо бояд
ва метавонем аз нокомии онҳо ва хатогиҳои онҳое, ки ба онҳо
пайравӣ карданд, дарси ибрат гирем.

Ҳамчунин ба баръакси он нигоҳ мекунем: онҳое, ки дар
соия Ҳаққи Таоло боқӣ мемонанд, мукофот интизор аст.

Дар соия ё бо иштиёқ нишастам, ва меваи ё барои коми ман
ширин аст. Ё маро ба шаробхона овард, ва байрақи ё бар
сари ман муҳаббат аст (Суруд. 2:3, 4).

Дар соия Ё дарахти ҳаёт аст, ки меваи он ширин аст. Мевае,
ки Одаму Ҳавво чашиданд, дар назари инсонии ҷисмонӣ гувор
менабуд, вале ниҳоят марг овард. Ва ин ба ҳар мевае, ки аз да-
рахти тафаккури ҷисмонӣ хӯрда мешавад, дахл дорад. Мевае,
ки мо зери паноҳгоҳи Ё мечашем, моро рост ба зиёфати Ё меба-
рад. Ва он ҷо мо ба фаровонии Ё шарик мешавем.

Мумкин аст, ки ҳангоми хондани ин китоб шумо дарди мазам-матро эҳсос кардаед. Аммо дард метавонад муфид бошад. Он ба ду чиз ишора мекунад: якум, вичдони ту ҳанӯз зинда аст ва қодир аст, ки Рӯҳулқудсро эҳсос кунад. Дуюм, роҳи озодӣ вучуд дорад – ин тавба. Байни мазаммат ва маҳкумият фарқияти калон вучуд дорад. Ҳарчанд ҳардуро дард ҳамроҳӣ мекунамд, якумаш роҳи баромадро пешниҳод мекунад, дуюмин роҳи баромадро наме-дихад. Тавба низ ба монанди тағйироти дил, ки ба ақл ва рафтор дигаргунӣ меорад, осон аст. Аслан, ту мегӯӣ: “Худовандо, ман аз рӯи фаҳмиши худ рафтор мекардам ва ба беҳудагии кӯшишҳои худ боварӣ ҳосил кардам, акнун ман ба роҳҳои Ту итоат карданро интихоб мекунам”. Ин интихобест, ки мутабиқи он ту тафаккури ҷисмонии худро, ки аз дарахти маърифати неку бад тавлид шуда-аст, тарк мекунӣ, ва ба роҳи итоаткорӣ бармегардӣ.

Дили худро дар дуо ва мулоҳиза кушоед ва ба Рӯҳулқудс иҷозат диҳед, ки ба ҳама соҳаҳои беитоатӣ дар ҳаёти шумо равшанӣ андозад. Агар зарурат пайдо шавад, бори дигар ба он бобҳое, ки ба вазъияти шумо бахшида шудааст, муроҷиат кунед. Бигзор Каломи Худо ҳаёти шуморо таҳқиқ намояд. Нури Каломи Ё ҳама соҳаҳои беитоати рош мекунад, ки ҳам ба мероси Худо, ва ҳам ба ҳокимияти гузашташуда дахл доранд. Онҳоро дар варақи алоҳида навишта гиред. Пас аз ин биёед якҷоя дуо кунем ва омуриш ва барқароршавиро қабул кунем.

Падари Осмонӣ, ба номи Исои Масеҳ, ман хоҳиш мекунам, ки маро барои беитоатӣ ва нофармонӣ бубахш. Ман мутабиқи тафаккури ҷисмонии худ зиндагӣ мекардам ва дар натиҷа дар инҳо ба исён роҳ додам:

(Аз рӯйхати худ ҳар як соҳаро, ки дар он нисбат ба қудрати Ё, аз ҷумла қудрати бевосита ё гузашташуда, гуноҳ роҳ дода шуда буд, эътироф кунед.)

Ман дар ҳар яке аз ин соҳаҳои андеша ва рафтор тавба мекунам. Маро бубахш ва бо Хуни Худованди ман Исои Масеҳ пок нам.

Ман мақсад гузоштам, ки ба ҳокимияти Ту итоат намоям, ва ман ба ҳокимияти оилавӣ, шахравандӣ, калисоӣ ва ба ҳар ҳокимияти дунявӣ, ки Ту бар ҳаёти ман гузоштаӣ, итоат хоҳам кард. Ба ман ғайз бидеҳ, то ки ба Ту на танҳо дар сухан, балки дар амал низ писанд оям. Ман хоҳиш мекунам, то диле дошта бошам, ки дар итоат ва тобеият хурсандиро нигоҳ дорад. Ман ҳаёти худро ба Худованд Исои Масеҳ мебахшам ва ҳама гуна исёнро тарк мекунам. Новобаста аз он ки Ту чӣ гуна маро ба ҷалоли исми Худ даъват мекунӣ, ман бо камоли майл аз паи Ту хоҳам рафт. Омин.

Агар ин лозим бошад, шахсан ё ба воситаи мактуб ба шахсоне, ки шумо онҳоро дар рӯйхати худ номбар кардед, муроҷиат кунед, ва аз онҳо бахшиш пурсед. Ҳоло вақт ё ҷои он нест, ки касеро айбдор кунем ё оиди ин ё он ҳолат баҳс намоем, балки ба шумо имконият дода шудааст, ки чи қадаре ки душвор набошад ҳам, масъулиятро ба худ гиред. Ин шуморо ба он ҷое мегузорад, ки Худо тарафдори шумо мегардад.

Ташаккур ба шумо барои интиҳоб кардани роҳе, ки аз роҳҳои ин ҷаҳон хеле фарқ мекунад. Бо итоаткориҳои худ мо иҷроиши ҳадафҳои аз ҷониби Подшоҳи аҷоибӣ мо гузошташударо суръат мебахшем. Мукофот барои итоаткориҳои шумо бузург хоҳад буд.

Ва Ёро, ки қодир аст шуморо аз фӯрӯ ғалтидан нигоҳ дорад ва дар шодӣ беайб ба ҳузури ҷалоли Худ биистонад, яъне Худои ҳақими якто ва Наҷотдиҳандаи моро, ба воситаи Исои Масеҳи Худованди мо, ҷалол ва шавкат, қудрат ва салтанат бод аз азал ва дар замони ҳозира ва то абад. Омин.

- Яҳуди 24, 25

Ва дар хотир доред:

ДАР ПАНОҲОҲОҶИ ҲАҚҚИ ТАОЛО бимонед!

САВОЛҲО БАРОИ МУҲОКИМА

Агар шумо ин китобро дар баробари дарсҳои видеои “Дар паноҳгоҳи Ҳаққи Таоло” хонда истода бошед (ва ин фикри оличаноб аст!), пешниҳод менамоям, ки дарси видеоиро барои ҳар як ҳафта тамошо кунед ва саволҳоро барои ҳар як дарс дар гурӯҳи хурди худ муҳокима намоед. Дарсҳои видеои мавзӯҳои асосии дар китоб овардашударо такрор ва пурра мекунанд. Ҳамин тавр, варианти беҳтарин барои ҳамаи иштирокчиён ҳам тамошои дарсҳои видеои, ва ҳам хондани китоб хоҳад буд.

Баҳра баред!

ДАРСИ 1

Муҳокимаи бобҳои 1 ва 2

1. Вақте ки шумо калимаи “ҳокимият”-ро мешунавед, шумо чӣ гуна муносибат мекунед? Оё шумо онро бо як чизи хубе, ба монанди паноҳгоҳ дар вақти тӯфон, алоқаманд мекунед? Ё ин ки шумо дар бораи чизи манфӣ фикр мекунед, масалан, дар бораи сардоре, ки ҳаёти шуморо вайрон кардааст?
2. Ҳаёти худро ба хотир оварда, оё ҳолатҳое буданд, ки шумо бо оқибатҳои он, ки дар “зери паноҳгоҳ” набудед, дучор шудед?
3. Бо категорияҳои демократӣ фикрронӣ намуда, принципҳои Подшоҳиро фаҳмидан мушкил аст. Оё шумо нақшаи Худоро барои ҳокимият тавассути филтри демократия баррасӣ кардед? Ин ба муносибатҳои шумо бо роҳбарони шумо чӣ гуна таъсир расонд?
4. Дар мавриди гурӯҳҳои хонагӣ, Худо ба ман нишон дод, ки ба

роҳбарияти шубони худ хоҳиши итоат карданро надоштанам исён буд. Оё шумо аз ин ташхис ҳайрон шудед? То ин дарс, шумо чӣ гуна мавқеи маро сафед мекардед?

ДАРСИ 2

Муҳокимаи бобҳои 3, 4, 5, 6 ва 7

1. Дар оғози ин дарс ман аз шунавандагон хоҳиш кардам, ки аввалин калимаҳоро, ки ҳангоми шунидани калимаи *“гуноҳ”* ба хотир меоянд, бигӯянд. Вақте ки шумо ин саволро шунидед, чӣ фикр кардед? Фикри шумо чӣ гуна тағйир ёфт?
2. Оё шумо ягон маротиба яке аз ин соҳаҳоро – молу мулк, кор, муносибатҳо – аз итоат кардан ба он чизе, ки Худо ба шумо фармудааст, болотар гузоштаед? Вақте ки шумо яке аз ин соҳаҳоро аз итоат кардан ба Худо болотар гузоштед, чӣ рӯй дод?
3. Итоаткории қисман итоаткорӣ ба ҳисоб намеравад; ин исён аст. Дар бораи ҳолате нақл кунед, ки шумо то ба охир итоат кардаед. Баъдан, дар бораи ҳолате нақл кунед, ки шумо қисман итоат кардаед. Фарқи асосӣ чӣ буд, ва ин ҳолатҳо ба шумо чӣ гуна таъсир расониданд?
4. Китоби Муқаддас таълим медиҳад, ки беитоатӣ мисли гуноҳи ҷодугарист (1 Под. 15:23). Ҳадафи ниҳони ҷодугарӣ чист? Чӣ тавр ин ҳақиқат нуқтаи назари шумо ба исёнро тағйир медиҳад?
5. Аҳкоми рақами як дар библия шайтонӣ: *“Ҳар чӣ мехоҳӣ, бикун”*. Ин муқобили мисолест, ки Исо нишон дода буд, вақте гуфта буд: *“Зеро ки толиби иродаи Худ не, балки иродаи Падаре ҳастам, ки Маро фиристодааст”* (Юҳан. 5:30). Дар бораи ҳолатҳое нақл кунед, ки шумо иродаи худро аз иродаи Худо болотар мегузоштед. Ин барои шумо чӣ гуна шуд? Шумо чӣ кор карда метавонед, то кӯшиш кунед, ки иродаи Падари худро бештар аз иродаи худатон ҷӯед ва итоат кунед?

ДАРСИ 3

Муҳокимаи бобҳои 8, 9 ва 10

1. Дар Румиён 13:1-2 мо мебинем, ки муқовимат ба ҳокимияти муқарраршуда маънои муқовимат ба муқаррароти Худоро дорад. Шумо чӣ гуна рафтор мекардед, Агар Исо аз шумо хоҳиш мекард, ки дар ҷои кор, хона ё муҳити иҷтимоӣ кореро кунед, шумо чӣ кор мекардед? Чӣ мешуд агар роҳбари шумо, мураббӣ, корманди полис ё шахси дигар, ки дорои қудрат аст, аз шумо айнан ҳамин тавр карданро хоҳиш кунад? Оё шумо ба онҳо ҳамон тавре ки ба Исо ҷавоб додаед, ҷавоб медиҳед?
2. Китоби Муқаддас мегӯяд: “Ҳар шахс бояд ба ҳокимиятҳои боло итоат кунад” (Рум. 13:1–2). Калимаи *“итоат”* дар забони юнонӣ ҳам дар луғати ҳарбӣ, ва ҳам дар луғати шаҳрвандӣ истифода карда мешавад. Ба маънои ғайриҳарбӣ, ин калима маънои ихтиёран ба ҳокимият итоат карданро ифода мекунад. Чӣ гуна ин аҳком аз Каломи Худо муносибати шуморо ба ҳокимияти гузашташуда тағйир медиҳад?
3. Барои ман қабул намудани натиҷаҳои интихоботи президенти соли 1992 душвор буд. Ман дар ҳолати депрессивӣ будам, ва Худованд маҷбур буд ба ман хотиррасон кунад, ки ба сари қудрат омадани ҳукуматдорон барои Ё ҳайратовар нест. Оё боре буд, ки сиёсат шуморо ноумед кард? Чӣ гуна ҳикояи ман ба муносибати шумо нисбат ба роҳбарони интихобшудаи давлатӣ таъсир расонд?
4. Ишаё 1:19 ба мо мегӯяд, ки агар орзуманд бошем ва бишнавем, неъматҳои заминро хоҳем хӯрд, яъне агар мо хоҳем ва итоат кунем, аз неъматҳои замин хоҳем хӯрд. Шумо метавонед итоаткор бошед, аммо хоҳиш надошта бошед, ё хоҳиш дошта бошед, аммо итоаткор набошед. Дар бораи ҳолате нақл кунед, ки шумо бо дили нохоҳам итоат кардед. Инро бо ҳолати дигаре муқоиса кунед, вақте ки шумо хостед ва итоат кардед.

5. Китоби Муқаддас дар бораи тобеияти бечунучаро таълим медиҳад, аммо на дар бораи итоаткорию бечунучаро. Мо набояд ба роҳбарони худ итоат кунем, агар онҳо ба мо кореро фармоянд, ки бар хилофи Каломи Худо бошад. Оё ягон роҳбар ба шумо кореро фармуда буд, ки хилофи Каломи Худо буд? Шумо чӣ гуна рафтор кардед? Натиҷааш чӣ хел буд?

ДАРСИ 4

Муҳокимаи бобҳои 11 ва 12

1. Китоби Муқаддас дар бораи ҳокимиятҳои шаҳрвандӣ ҳамчун хизматгори Худо сухан меронад. Нисбати хизматгори Худо бояд чӣ гуна муносибат кард? Шумо нисбати ҳокимияти шаҳрвандии худ чӣ гуна муносибат мекунед?
2. Иблис айбдоркунандаи моҳир аст, аммо Исо барои мо содиқона шафоат мекунад. Дар мавриди роҳбарони шаҳрвандӣ, шумо айбдоркунанда ё шафоаткунанда ҳастед? Оё шумо ба шӯҳихо дар бораи ҳокимияти шаҳрвандӣ меҳандед? Вақте ки касе дар шабақаҳои иҷтимоӣ роҳбари шаҳрвандиро бадгӯй мекунад, оё дили шумо ғамгин мешавад?
3. Мо бояд пешвоёни иҷтимоии худро, роҳбарон, муаллимон, мураббӣён ва ҳар касе, ки дар мавқеи қудратӣ қарор доранд, эҳтиром намоем ва ба онҳо итоат кунем, гӯё онҳо Худоро муаррифӣ мекунанд. Тасаввур кунед, ки барои Исо кор кардан чӣ гуна мебуд. Оё шумо сари вақт ба кор меомадед? Оё шумо ҳангоми ба иҷро расонидани лоиҳаҳо баъзе чизҳоро “мадди назар” мекардед? Чӣ гуна ин муносибати шуморо ба пешвоёни иҷтимоии шумо тағйир медиҳад?
4. Дар Китоби Муқаддас сохтори оилавии равшан мавҷуд аст. Ба назари шумо, барои қабул намудани сохтори ҳокимияти Худо дар оила чӣ иҷозат намедиҳад? Оё боварӣ ба Худо дар бунёди муносибатҳои солими оилавӣ нақши муҳимро мебозад, ва чӣ тавр?

ДАРСИ 5

Муҳокимаи бобҳои 13 ва 14

1. Китоби Муқаддас мегӯяд, ки Исо шахсан роҳбаронро дар калисо таъин менамояд (Эфс. 4:11-12). Оё шумо ба масъалаҳое, ки ба соҳаи масъулияти шумо алоқаманд нестанд, даҳолат мекунед? Ба фикри шумо, Исо нисбати роҳбароне, ки ӯ дар калисои Худо гузоштааст, чӣ гуна муносибат мекунад?
2. Ҳанно солҳо барои кӯдак дуо мекард. Ба фикри шумо, чаро Худо ба дуои ӯ ҷавоб дод, вақте ки ӯ пешвоеро эҳтиром кард, ки нисбати вай безэҳтиромона муносибат кард?
3. Вақте дар бораи ягон роҳбар бадгӯӣ мекунем, мо аз ҳикмати Худо даст мекашем ва, бинобар он, аз зери ғимояи ӯ мебароем. Дар ҳикояи Марям, Ҳорун ва Мӯсо мо ин ҳақиқатро мебинем, вақте ки Марям барои издивоҷ бо зани ҳабашӣ Мӯсоро танқид кард. Оё вақте ки шумо аз ҳикмат ва муҳофизати Худо берун баромадед, душворихоро аз сар гузаронидед? Натиҷааш чӣ гуна буд?
4. Оё шумо боре дар вазъияте қарор доштед, ки роҳбари шумо қарорҳое қабул кард, ки ба назар беақлона менамуд? Шояд роҳбари шумо маълумоти муҳими кофӣ надошт. Дар натиҷа чӣ рӯй дод? Акнун шумо боварӣ доред, ки дар ҳолати мазкур метавонистед дигар хел рафтор кунед? Шумо чиро омӯхтед?
5. Муносибати Довуд ба подшоҳ Шоул эҳтиромона ва итоаткорона буд, гарчанде Шоул ақлашро гум карда, меҳост ӯро бидушад. Довуд дар ин давраи душвори ҳаёти худ аз Худо таъминот, озоиштагӣ ва муҳофизат гирифт. Чӣ тавр шумо метавонед ҳамин гуна муносибати эҳтиромона ва итоаткоронаро нисбати пешвоёни худ ташаккул диҳед?

ДАРСИ 6

Муҳокимаи бобҳои 15, 16, 17 ва 18

1. Ҷалоле мавҷуд аст, ки барои мо омода шудааст, вақте мо муттаҳид мешавем. Исо вақте ки дар ин замин қарор дошт, ҷалолӣ Худоро нишон дод. Вақте ки шумо калимаи “ҷалол”-ро мешунавед, чӣ фикр мекунед? Шумо боварӣ доред, ки ченаки бузурги ҳузури Худо вуҷуд дорад?
2. Вақте ки рӯзи Пантикост фаро расид, 120 нафар шогирдон дар болохона якдилона ҷамъ омаданд. Онҳо дар фикр, дил ва рӯҳ як буданд. Ин ягонагӣ дар калисоҳои имрӯзаи мо чӣ гуна хоҳад буд?
3. Артиши ИМА аз панҷ намуди қувваҳо иборат аст. Онҳо як қувваи ҳарбӣ мебошанд, вале амалиётҳои онҳо аз ҳамдигар хеле фарқ мекунанд. Инчунин, дар калисо амалҳои гуногун вуҷуд доранд. Мо бояд дар он ҷое меҳнатамонро давом диҳем, ки Худо моро дар он ҷо гузоштааст. Ин чӣ гуна нуқтаи назари шуморо нисбати калисое, ки шумо ҳоло ташриф меоред, тағйир медиҳад? Барои пайравӣ намудан ба рӯйи он калисое, ки шумо қисми он ҳастед, чиро дигар хел карда метавонед?
4. Тасаввур кунед, вақте ки халқи Худо нақшаи ягонагии Ёро қабул мекунанд, мо ба шаҳрҳо, минтақаҳо ва халқҳо чӣ гуна таъсир расонида метавонем. Чӣ гуна шумо метавонед дар доираи дӯстони худ, дар калисо ё дар ҷое, ки шумо зиндагӣ мекунед, ягонагии бештареро ба вуҷуд оваред?

МУКОФОТ БАРОИ ЭҲТИРОМ

Оё шумо боре худро дар Подшоҳии Худо ҳамчун тамошобин ҳис кардаед? Ягон масеҳӣ намехоҳад, ки Худоро маҳдуд созад, аммо бисёре аз мо нафаҳмида, бо инкор кардани принципи бисёр муҳими рӯҳонӣ - шараф, амалҳои Ёро дар ҳаётамон маҳдуд мекунем.

Шараф – ин мафҳуме, ки дар маданияти мо умуман ғум шудааст; аммо, чи хеле ки шумо дар саҳифаҳои ин китоб хоҳед дид, он барои озодкунии подшоҳии Худо дар тамоми соҳаҳои ҳаётамон асосӣ мебошад.

Дар китоби “Мукофот барои эҳтиром” муаллифи шоҳасарҳо Чон Бивер ошкор месозад, ки даъват ба шарафро қабул намуда, шумо ба системаи арзишҳои Худо мутобиқ омаданро сар мекунед ва ҳамаи он чизеро, ки Ё барои шумо муайян кардааст, ба даст меоред.

Принсипҳои амиқи библиявиро бо ҳодисаҳои таъсирбахш, ки онҳоро дар амал нишон медиҳанд, яқоя карда, ин китоб ба шумо назари тару тоза ба ин наққори фаромӯшшуда медиҳад, ва, муҳимтар аз он, кӯшиши ба ҳамаи соҳаҳои ҳаётатон овардани онро медиҳад.

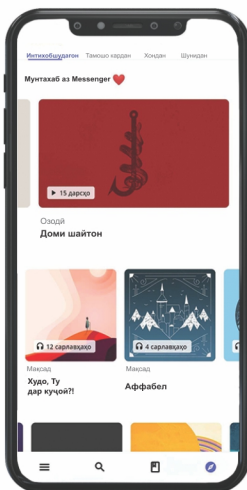
Дар **MessengerX.com**

дастрас аст

X MessengerX

Роҳ ба шогирдӣ барои ҳар кас, дар ҳар ҷо

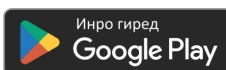
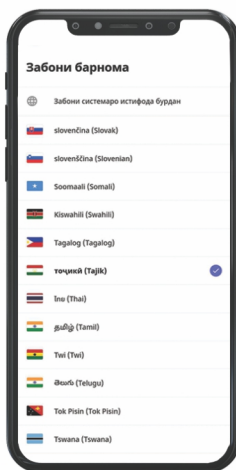

- **Ройгон бо бештар аз 125 забонҳо**
- Ҳамчун барнома ва онлайн дастрас аст
- Маводҳое, ки барои тамоми рӯҳони шумо нигаронида шудаанд
- Саргузашти ҳаёт ва роҳи шогирдии худро тадқиқ кунед

Китобхонаи пурраи маводҳоро барои шогирдсозии Messenger дастрас мекунед – китобҳои электронӣ, дарсҳои видео ва аудиоӣ, аудиокитобҳо, Китоби Муқаддас... Дар тамоми дастгоҳҳои худ тамошо кунед, хонед ва шунавед.

MessengerX.com

Дар тамоми ҷаҳон дар App Store ва Google Play дастрас аст.

Оё шумо ягон бор фикр кардаед, ки нисбати роҳбар ё пешво чӣ гуна муносибат мекунад, вақте ки шумо бо онҳо розӣ нестед? Оё шумо ягон бор аз худ пурсидаед, ки чаро умуман бояд ба онҳо гӯш диҳед?

Дар ин наشري таҳрир ва пурра кардашуда муаллифи шоҳасарҳо Ҷон Бивер ба насли оянда он сарҳадҳои муҳофизатиро, ки Худо тавассути намоёндагони ҳокимият пешбинӣ намудааст, муаррифӣ мекунад. Ҷон онро ошкор мекунад, ки чӣ тавр душман моро фиреб медиҳад, ва водор мекунад, то ба он бовар кунем, ки мо метавонем даъвати ҳақиқии худро берун аз қудрати илоҳӣ пайдо кунем, ва қобилияти эътироф кардани ҳокимияти олии Худо ва ҳокимияти гузаштаи Ӯро таҳриф мекунад. Ба мо ба пешвоён дуруст муносибат намуданро таълим дода, Ҷон нишон медиҳад, ки чӣ гуна итоаткорӣ ба ҳокимият ба мо таъминот, муҳофизат ва умед ба ояндаро медиҳад.

Дар китоби "Дар паноҳгоҳи Ҳаққи Таоло" шумо меомӯзед:

- чӣ гуна бояд ҳолатеро, ки шумо комилан ҳақ ҳастед, аммо ба ҳар ҳол ноҳақ ҳастед, пешгирӣ намуд
- чӣ гуна аз рӯи Китоби Муқаддас ба муносибати беадолатона бояд ҷавоб дод ва онро бартараф намуд

Китоби "Дар паноҳгоҳи Ҳаққи Таоло" – ин китоби амалие, ки ҳаётро тағйир медиҳад. Бо як боби нави иловашуда, бо саволҳо барои муҳокима ва мавзӯҳои барҷаста, он ба мо то чӣ андоза муҳим будани итоат кардан ба қудрати Худо ва чӣ гуна нисбати пешвоён дар ҳаётамон муносибат карданро нишон медиҳад.

ҶОН БИВЕР – воизи байналхалқӣ ва муаллифи шоҳасарҳо, ки бо муносибати оштинопазираш ба Каломи Худо машҳур аст. Ҷон ва ҳамсари ӯ Лиза асосгузори хизматгузории "Мессенҷер Интернэшнл" мебошанд, ки мақсади он – баланд бардоштани пайравони амини Масеҳ, ки ҷаҳони моро дигаргун мекунад. Вақте ки Ҷон дар хона, дар Колорадо, аст, ӯ бо ҷаҳор писаронаш бо қартаҳои рӯймизӣ бозӣ мекунад ё Лизаро барои бозӣ кардан ба голф бо ӯ розӣ кунонидан мехоҳад.

Барои зеркашиҳои ройгон ва сабти видеои пайдарҳам, ба **MessengerX.com** ташриф оред

Ин китоб аз ҷониби муаллиф тўхфа аст ва БАРОИ ФУРӯШ НЕСТ

Меҳроба маълумоти бештар гиред?

Ин ҷо нисбати баён кунед.

